

ULLENSAKER
KOMMUNE

ÅRSBUDSJETT 2021
ØKONOMIPLAN 2021 – 2024
KOMMUNEPLANENS HANDLINGSDEL

Ullensaker rådhus

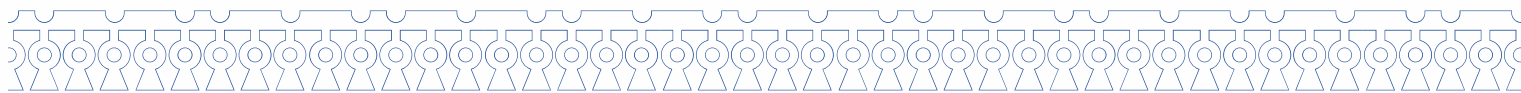
RÅDMANNENS
BUDSJETTGRUNNLAG

INNHOLD

1	RÅDMANNENS FORORD	1
2	BUDSJETTVEDTAK	3
3	PLAN- OG STYRINGSSYSTEMET	6
4	KOMMUNEPLANENS FØRINGER	7
4.1.	VISJON	7
4.2.	SATSINGSOMRÅDENE I KOMMUNEPLANEN	7
4.3.	SATSINGSOMRÅDER I BUDSJETT 2021	10
4.4.	STYRINGSKORT	13
5	STATUS OG UTFORDRINGSBILDE	14
5.1.	BEFOLKNINGSUTVIKLING	14
5.2.	ØKONOMISK HANDLINGSROM	16
6	RAMMEBETINGELSER OG PRIORITERINGER	20
6.1.	KOMMUNELOVENS ØKONOMIBESTEMMELSER	20
6.2.	STATLIGE RAMMEBETINGELSER	20
6.3.	STATLIGE TILTAK OG ENDRINGER	20
6.4.	HANDLINGSREGLER	22
7	DRIFTSBUDSJETTET	26
7.1.	BUDSJETTETFORUTSETNINGER	27
7.2.	ØKONOMISKE TILPASNINGER I DRIFTSBUDSJETTET	28
7.3.	DRIFTSBUDSJETTET	29
7.4.	FINANSFORVALTNING	32
8	INVESTERINGSBUDSJETTET	33
8.1.	PRIORITERTE INVESTERINGER I HANDLINGSPERIODEN	33
8.2.	INVESTERINGSBUDSJETTET	35
8.3.	FINANSIERING AV INVESTERINGER	36
9	FORMANNSKAPET	38
9.1.	PLAN OG NÆRING	40
9.2.	AREAL OG LANDBRUK	42
9.3.	INNOVASJON OG DIGITALISERING	44
9.4.	KANTINE OG KIOSK	46
9.5.	PERSONAL OG ORGANISASJONSUTVIKLING	47
9.6.	ØKONOMI	49
9.7.	ARKIV OG DOKUMENTSENTER	51

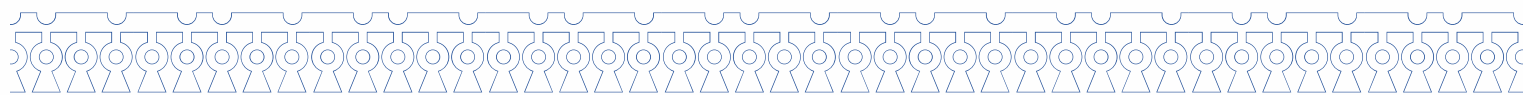

9.8. KOMMUNIKASJON OG SAMFUNN	52
9.9. ØRIK	53
9.10. RÅDMANNEN	54
9.11. ORGANISASJON OG UTVIKLING – STAB	55
9.12. SENTRALE RESERVER/FELLES AVSETNINGER	57
9.13. POLITISKE STYRINGSORGANER	59
9.14. IKT	60
9.15. TILSKUDD TIL KOMMUNALE SAMARBEID	62
10 HU FOR TEKNISK, IDRETT OG KULTUR	64
10.1. KULTUR	66
10.2. KOMMUNALE EIENDOMMER	68
10.3. SELVFINANSIERENDE BOLIGER	70
10.4. BRANN OG REDNING	71
10.5. VANN, AVLØP, RENOVASJON OG VEG	72
10.6. PROSJEKTKONTORET	76
10.7. STAB PKT	78
11 HU FOR SKOLE OG BARNEHAGE	79
11.1. BARNEHAGE	84
11.2. BARNEHAGEMYNDIGHETEN	87
11.3. GRUNNSKOLENE	88
11.4. VOKSENOPPLÆRING	91
11.5. PEDAGOGISK SENTER	93
11.6. STAB SKOLE OG BARNEHAGE	95
12 HU FOR HELSEVERN OG SOSIAL OMSORG	96
12.1. PRO'ene	100
12.2. HELSEHUSET	102
12.3. FOREBYGGENDE BARN OG UNGE	103
12.4. BARNEVERN	105
12.5. HELSEVERN	106
12.6. NAV	108
12.7. BOLIG MED BISTAND	110
12.8. TILDELING	112
12.9. HS STAB	114

VEDLEGG

VEDLEGG 1 Organisering	117
VEDLEGG 2 Faktorer som påvirker skatteinntektene	120
VEDLEGG 3 Finans	125
VEDLEGG 4 Bevilgningsoversikt drift og Budsjettskjema 1B 2021 – 2024	135
VEDLEGG 5 Budsjettrammer enhetene	138
VEDLEGG 7 Bevilgningsoversikt - Investering 2021 - 2024	141
VEDLEGG 8 Bevilgningsoversikt Investering – til fordeling 2021 – 2024 (tidl Budsjettskjema 2B)	142
VEDLEGG 9 Prosjekter i spesifisert investeringsprogram	151
VEDLEGG 10 Kommunale gebyrer	167
VEDLEGG 11 Prisliste	180
VEDLEGG 12 Lokal forskrift med gebyrregulativ for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering	190

1 RÅDMANNENS FORORD

Året 2020 har vært et meget spesielt år for oss alle. Koronapandemien, de nasjonale tiltakene som ble innført fra 12. mars og de konsekvenser dette har hatt for samfunnet, har påvirket oss i betydelig grad.

Både innbyggere og ansatte i kommunen har måttet tenke annerledes om hvordan vi skal leve livene våre, hvordan vi skal utføre jobbene våre og hvordan vi skal omgås hverandre. Mange har også opplevd usikkerhet og frykt for sykdommen.

For kommunen har pandemien påvirket hvordan vi skal utføre tjenestene våre, og innenfor alle tjenesteområder har vi måttet endre vår kontakt med brukere og innbyggere. Perioder med hjemmeskole og digital undervisning, hjemmekontorløsninger, nye måter å tilby helse- og omsorgstjenester på, og knapphet på personell til kritiske tjenester har blitt den «nye normalen».

I tillegg til kommunens ordinære beredskapsansvar, har Ullensaker kommune også hatt hovedansvaret for «døren til verden» - Oslo Lufthavn Gardermoen. Dette har vært krevende og utfordret oss betydelig som organisasjon, men i tett dialog og samarbeid med nasjonale helsemyndigheter, OSL og LHL har vi utført oppgaven på en god måte.

Ullensaker kommune har hatt betydelige kostnader tilknyttet pandemien i inneværende år, og vi har hatt et stort inntektstap som følge av den høye arbeidsledigheten. Selv om regjeringen har varslet at kommunene vil få dekket sine kostnader til pandemien, er det i skrivende stund ikke avklart hvordan dette skal gjøres eller hvordan det vil slå ut for vår kommune.

Som følge av pandemien har aktiviteten på flyplassen og i næringer tilknyttet denne avtatt betraktelig. Ullensaker-samfunnet er særlig hardt rammet av dette med en betydelig høyere arbeidsledighet enn andre kommuner rundt oss. Det er usikkert når og hvorvidt aktiviteten vil ta seg opp til det nivået den tidligere har ligget på.

Hvordan denne situasjonen vil påvirke oss og over hvor lang tid er veldig usikkert, men trolig må vi forvente at en betydelig andel av våre innbyggere over tid vil stå uten arbeid. Dette vil kunne ha store konsekvenser for den enkelte, for lokalmiljøene og for kommunen som helhet. Med et økende antall innbyggere uten arbeid og redusert inntekt vil vi kunne oppleve økt sosial ulikhet og sosiale utfordringer («utenforskap»). Dette vil kunne medføre behov for kompenserende tjenester fra kommunen.

Med utgangspunkt i kommunens situasjon er det en rekke usikkerhetsfaktorer og ukjente variabler i budsjettet og økonomiplanen som nå legges frem. Usikkerheten innebærer at både rådmannen og det politiske nivå må håndtere et budsjett med større risiko i seg enn hva som er ønskelig og vanlig. Dette er en krevende øvelse for oss alle.

Ullensaker kommunes økonomi er meget stram. Dette sammen med en allerede meget effektiv tjenesteproduksjon, betydelig lånegjeld og lite penger avsatt på disposisjonsfond medfører at det er lite handlingsrom til å skape vekst og utvikling. Samtidig tilsier den situasjonen kommunen er inne i et behov for satsing innenfor visse områder for å redusere usikkerhet og risiko, samt sikre et økt tjenestetilbud til sårbare grupper i tiden fremover.

I budsjettet som nå legges frem er det derfor lagt til grunn at det må gjennomføres tiltak som både håndterer usikkerheten tilknyttet pandemien, som gir en økonomisk reserve, trygghet og robusthet, og som samtidig bidrar til utvikling i tråd med kommuneplanens målsetninger. Sistnevnte er særdeles viktig for å sikre økonomisk bærekraft i årene fremover.

For å få til dette har rådmannen vært nødt til å skape et økonomisk handlingsrom innenfor allerede trange rammer. Dette er gjort ved ytterligere effektivisering i tjenesteområdene, og ved å foreslå innføring av eiendomsskatt på næring. Sistnevnte i tråd med kommunestyrets vedtak.

Det handlingsrommet som er skapt benyttes i all hovedsak til å sikre tjenestetilbud, redusere risiko, styrke finansiell situasjon (handlingsregler) og være ekspansiv i tråd med det som må gjøres for å ivareta Ullensakers innbyggers behov for tjenester i kommende planperiode.

Med det som utgangspunkt har derfor rådmannen i forslag til budsjett satt et fokus på tiltak som ivaretar kommuneplanens satsingsområder samtidig som det skal bidra til å håndtere konsekvenser av den spesielle situasjonen kommunen nå befinner seg i.

Av konkrete satsinger, foreslår rådmannen i budsjettet å styrke tjenester innenfor næringsutvikling, beredskap, by- og sentrumsutvikling og eiendomsforvaltning. I tillegg videreføres midler til fortsatt dreining av tjenestene innenfor helse og omsorg for å redusere kostnader til denne sektoren i årene fremover.

Som følge av mulige konsekvenser av pandemien har rådmannen videre foreslått å avsette fem millioner kroner årlig til tiltak for å forebygge «utenforskap» og sosial ulikhet. I skrivende stund vites ikke hvilke konkrete konsekvenser situasjonen medfører, og det foreslås derfor at midlene forvaltes av formannskapet etter innspill fra rådmannen når tydeligere faktagrunnlag foreligger.

Økonomisk robusthet og sterk finansiell situasjon er viktig for å klare å håndtere svingninger i tjenesteproduksjon og inntektgrunnlag. Analyser foretatt av konsulentfirmaet Agenda Kaupang (2018) har vist at Ullensaker kommune sin finansielle situasjon er meget svak. For å bedre på dette, og for å jobbe for realisering av handlingsreglene, ligger det nå i forslaget til budsjett og økonomiplan en opptrapping av avsatte midler til disposisjonsfond i hele planperioden. Dette vil innen utgangen av planperioden gi en bedret finansiell stilling for kommunen som gjør oss mer rustet til å håndtere usikkerhet og uforutsette hendelser.

Budsjettet som nå legges frem for videre behandling er etter rådmannens vurdering et meget stramt budsjett, men med en innretning i tråd med det som er kommunens behov i årene fremover. Budsjettet opererer med en betydelig risiko, men rådmannens vurdering er allikevel at denne er håndterbar gitt visse forutsetninger som ligger inne i budsjettforslaget.

Rådmannen vil derfor ønske det politiske nivået lykke til med budsjettarbeidet og ser frem til et videre godt og konstruktivt samarbeid i 2021 og planperioden forøvrig.

Jessheim, 2. november 2020

Rune Hallingstad
Rådmann

2 BUDSJETTVEDTAK

2.1. DRIFTSRAMMER

Bevilgningsoversikt drift med frie inntekter, finans og avsetninger slik det framgår av vedlegg 4 vedtas som Ullensaker kommunes årsbudsjett for 2021 med Sum bevilgninger drift, netto på 2.124,662 mill kroner.

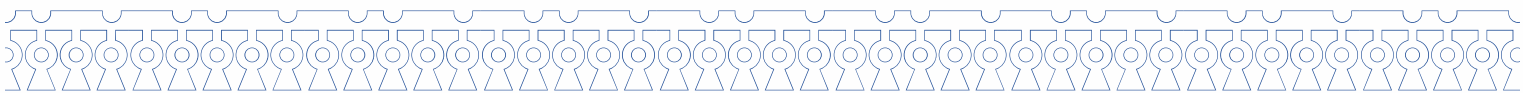
1. Netto rammer for hovedutvalgene for 2021 vedtas som vist i nedenstående tabell, etter justeringer som vist i kapittel 7.1 (For rammeoversikt pr enhet, se vedlegg 5):

Beløp i 1000 kroner	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	757 589	783 518	796 455
Hovedutvalg for skole og barnehage	806 279	867 479	873 690
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	239 735	248 243	271 984
Formannskapet	114 368	109 755	186 802
Skatt, rammetilskudd, finans	34 117	0	0
Sum bevilgninger drift, netto	1 952 088	2 008 995	2 128 932
Herav:			
Avskrivninger	67 449	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	4 052	30 650	27 317
Avdrag på lån	10 776	64 690	77 481
Overføring til investering	490	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	30 366	-10 663	-100 529
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 838 956	1 924 319	2 124 662

I tillegg vedtas følgende:

Det vises videre til de respektive hovedutvalgskapitlene for nærmere beskrivelse av tjenesteområder og enheter under hvert hovedutvalgsområde. Hovedutvalgene vedtar enhetenes nettorammer og virksomhetsplan.

2. Det avsettes 22,059 mill kroner til disposisjonsfond for 2021.
3. Overordnet styringskort for 2021 vil bli utarbeidet og behandlet i kommunestyret på et senere tidspunkt.
4. Det innføres eiendomsskatt på næringseiendommer i kommunen fra og med skatteåret 2021 i medhold av eiendomsskatteloven (esktl) §§ 2 og 3.
 - For eiendomsskatteåret 2021 skal det skrives ut eiendomsskatt på næringseiendom, kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum, jf. esktl. § 3 bokstav d).
 - Eiendomsskattesatsen for 2021 settes til 1 promille, jf. esktl. § 13
 - Eiendomsskatten betales i to terminer, jf. esktl. § 25
 - Rådmannen legger frem egen sak om helt eller delvis fritak for enkelte eiendommer jf. esktl. § 7
2. Det avsettes 31,919 mill. kroner til lønnsjustering for 2021 på sentral lønnsnett under Sentrale reserver, som gjelder lønnsjustering av for alle enheter. Fordeling til enhetene gjennomføres etter at overhenget for 2020 og resultatet av lønnsoppgjøret for 2021 er beregnet. Fordeling behandles i kommunestyret.

3. Det avsettes 20,48 mill. kroner til risikopott for 2021 under Sentrale reserver, Fordeling behandles i kommunestyret, ved rapportering 1. og 2. tertial 2021.
4. Rådmannen gis fullmakt til å gjennomføre omdisponeringer/tekniske endringer i budsjettet forbundet med eventuelle statlige lovpålegg eller intern omorganisering.
5. Ordfører gis fullmakt til å disponere midler til mindre gaver og påskjønnelser på til sammen 0,1 mill kroner.

2.2. INVESTERINGSRAMMER

6. For 2021 vedtas en investeringsramme på brutto 906,191 mill. kroner. Av dette utgjør selvfinansierende prosjekter 483,7 mill. kroner og startlån 75 mill. kroner. Bevilgninger til porteføljer innenfor vann og avløp, kommunale eiendommer og kultur vedtas som spesifisert i vedlegg 9. Rådmannen gis fullmakt til opprettelse av nye tiltak samt omdisponeringer og omprioriteringer mellom prosjektene innenfor den enkelte pottbevilgnings totale ramme. Investeringsprosjektene er spesifisert i forskriftsrapport 2A Bevilgningsoversikt (§5-5), vedlegg 7 og 2B Bevilgninger investering (§5-5) vedlegg 8.
7. Bruttoinvesteringene for økonomiplanperioden 2021-2024 er som følger:

Samlede investeringer (Tall i 1000 kr)	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Ordinære investeringer	347 491	221 777	181 945	111 950
Selvfinansierende boliger	14 300	0	0	0
Selvfinansierende VAR	469 400	548 130	388 727	278 680
Startlån	75 000	75 000	75 000	75 000
Sum brutto investeringer og startlån	906 191	844 908	645 672	465 630

For 2021 vedtas opptak av lån til utlån (startlån) på 75 mill kroner. For perioden 2021-2024 er det lagt opp til tilsvarende årlig utlån. Rådmannen gis myndighet til å inngå avtaler om fullfinansiering ved kjøp av bolig, innenfor de totale rammer kommunestyret vedtar til dette formålet.

2.3. SKATT

8. I forslag til statsbudsjett for 2021 er skattøre satt til 12,15 %. Ullensaker kommune vedtar å bruke maksimale satser for skatt på inntekt og formue som fastsettes av Stortinget ved den endelige behandling av statsbudsjett for 2021.

2.4. LÅN

9. For 2021 vedtas opplåning inntil:

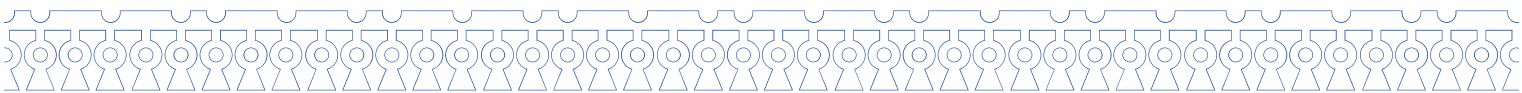
Samlede investeringer (Tall i 1000 kr)	Budsjett 2021
Ordinære investeringer	347 491
Selvfinansierende boliger	14 300
Selvfinansierende VAR	469 400
Startlån	75 000
Sum brutto investeringer og startlån	906 191
Egenfinansiering / mva komp	-68 078
Salg av tomter på Gystadmarka	-129 600
Tilskudd	-3 340
Brutto lånebehov inkl. startlån	705 173

Låneopptak skjer med løpetid inntil 30 år.

2.5. AVGIFTER, GEBYRER OG BRUKERBETALINGER

10. Betalingssatsene for kommunale varer og tjenester for 2021 reguleres som vist i vedlegg 11 og 12. Rådmannen gis fullmakt til å endre prisene for reisevaksinasjon i samsvar med endringer fra Folkehelseinstituttet og prisene for Landbruk i samsvar med statens satser.

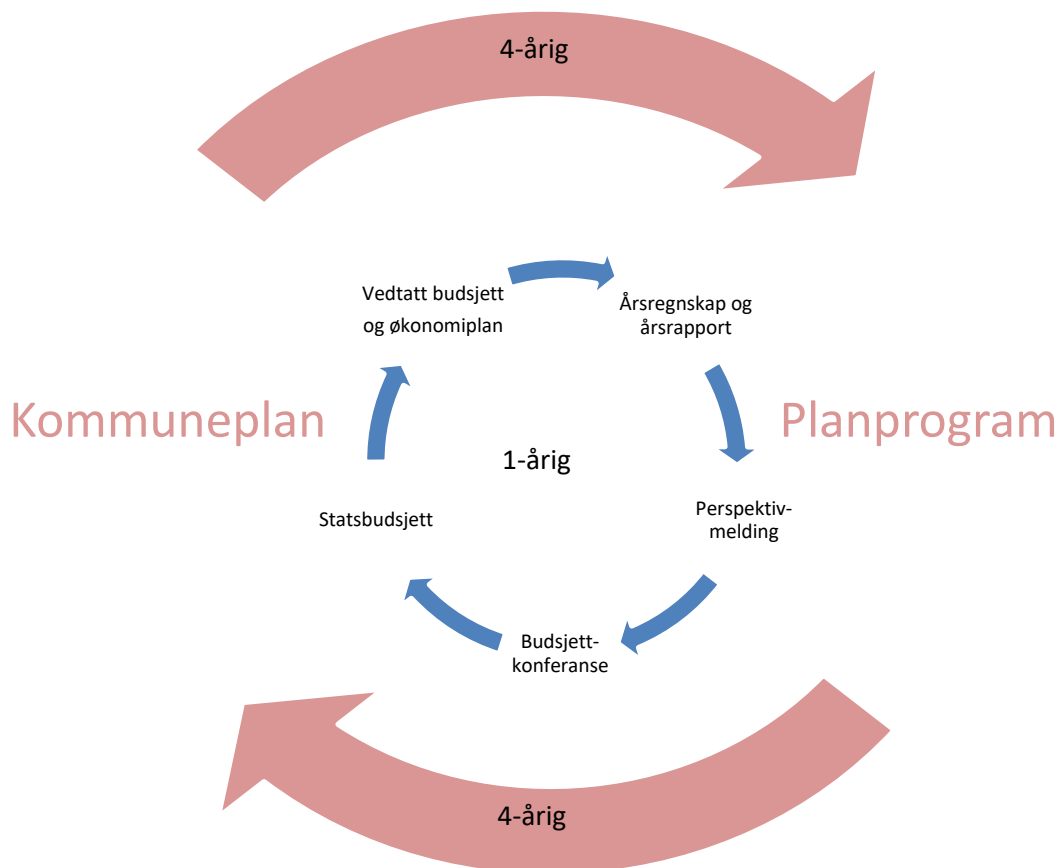

3 PLAN- OG STYRINGSSYSTEMET

Plan- og styringssystemet i Ullensaker skal bidra til at politiske visjoner og mål omsettes til handling, og at organisasjonen «trekker i samme retning». Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsdokument som fastsetter visjon, mål og strategier for ønsket utvikling av kommunen i planperioden. Kommuneplanen har et langsiktig perspektiv og skal være et redskap for kommunen til å tilpasse seg de kommende utfordringene en ser både med hensyn til samfunnsutvikling og arealbruk. Folkehelse har et særlig fokus og skal sikres i planarbeidet. Kommuneplanen skal også ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver.

Kommuneplanens samfunnsdel skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Kommuneplanens handlingsdel rulleres årlig i forbindelse med budsjett og økonomiplanprosessen og danner til enhver tid grunnlag for kommunens 4-årige handlingsprogram og budsjett.

Mål, tiltak og resultater blir fulgt opp og rapportert gjennom virksomhetsplaner, tertialrapporter og årsrapport. Dette er alle viktige styringsdokumenter i den kontinuerlige planleggingsprosessen. Sammenhengene mellom kommuneplanen og budsjettprosessen kan beskrives slik:

4 KOMMUNEPLANENS FØRINGER

Dette dokumentet er i tillegg til å være budsjett og økonomiplan etter kommuneloven, også handlingsdelen til kommuneplanens samfunnsdel etter plan- og bygningslovens § 11-1.

Kommuneplanens handlingsdel skal konkretisere hvilke oppgaver Ullensaker kommune skal prioritere de neste fire årene, samt synliggjøre hvordan de overordnede og langsiktige målene i samfunnsdelen tenkes fulgt opp i budsjettåret og resten av handlingsperioden.

Samfunnsdelen i gjeldende kommuneplan ble vedtatt våren 2020.

4.1. VISJON

Visjonen **”Ullensaker– Mulighetslandet”** skal være en ledestjerne for utviklingen av kommunen. Den gir retning for fremtiden, der bærekraft og kvalitet står sentralt.

Den tidligere visjonen «Vekstkommunen- tilgjengelig, attraktiv og handlingskraftig» var ubeskjeden utadrettet og viet i mindre grad oppmerksomhet til dagens innbyggere. Mulighetslandet som visjon favner bredere ved at både dagens og fremtidens innbyggere og virksomheter får oppmerksomhet, samtidig som visjonen setter en positiv og offensiv retning – for alle. Muligheter for alle innebærer omtanke for alle; både dagens innbyggere og fremtidige generasjoner.

4.2. SATSNINGSOMRÅDENE I KOMMUNEPLANEN

For å nå visjonen må vi avstemme interesser mot et bærekraftig samfunn der vi tenker helhetlig og langsiktig om tjenesteutvikling, kunnskapsbasert om by- og stedsutvikling, og vi må tenke folkehelse i alt vi gjør. Dersom denne tenkningen blir bærende elementer i vår tenkning om fremtidens samfunnsutvikling er vi på et bærekraftig spor, som bidrar til et godt og trygt samfunn. Det er med bakgrunn i dette perspektivet vi har utledet våre satsningsområder:

- Tjenesteinnovasjon
- By- og tettsteder
- Næringsutvikling

Det er viktig å presisere at satsningsområdene er avhengige av hverandre og at de må sees i sammenheng. For alle satsingsområdene er det valgt strategier og delmål for å se om vi er på rett vei.

4.2.1. Tjenesteinnovasjon

Samfunnet endrer seg raskt, og i takt med dette endres kommunens rammevilkår som samfunnsaktør og tjenesteproducent. Dette betyr at vi må tenke nytt om hvordan vi skal tilby tjenester og hvordan vi skal bruke ressursene i fremtiden. For å understøtte dette har kommunen etablert en egen strategi for tjenesteinnovasjon.

Hovedmål:

«Sammen skaper vi bærekraftige tjenester gjennom varme menneskemøter og smart bruk av teknologi»

Som kommune skal vi i tjenesteutviklingen tenke globalt og handle lokalt med målsetting om å utvikle tjenester med et stort samfunnsøkonomisk og bærekraftig nedslagsfelt både lokalt, nasjonalt og internasjonalt.

For å nå hovedmålet deles strategien videre inn i tre satsningsområder:

- Innbygger som ressurs
- Lærende organisasjon
- Mennesker og teknologi

Innbyggeren som ressurs

I fremtidens Ullensaker er det ikke bare kommunalt ansatte som skaper velferden, men alle innbyggerne i fellesskap. Ullensaker skal bevege seg vekk fra det såkalte "servicesamfunnet" hvor innbyggeren anses som en kunde, og over mot "fellesskapsamfunnet" hvor brukeren også er en ressurs som bidrar til fellesskapet. Tilnærmingen krever en stor grad av involvering og samarbeid mellom kommunen, innbyggerne, næringslivet og andre relevante aktører i tjenesteutviklingen.

Ved utvikling av nye og eksisterende tjenester skal brukerbehov alltid evalueres og tjenester designes ut fra innbyggernes virkelighet og faktiske behov. Tjenestene skal være tilgjengelige når innbyggeren selv har behov for dem, med en målsetting om full selvbetjening og 24/7 tilgjengelighet.

Lærende organisasjon

En lærende organisasjon er en organisasjon som er god på å skaffe og transformere kunnskap. I en lærende organisasjon utvikler og tilpasser de ansatte sin kompetanse i takt med endringene i organisasjonens tjenestefokus, og endringene i samfunnet forøvrig. De ansatte lærer seg til å lære sammen og stimuleres selv til å komme med innspill og bidra til prosessendringer for en mer effektiv og tidsriktig tjenesteleveranse. De ansatte får en mer spennende arbeidshverdag og mulighet for påvirkning av egne arbeidsoppgaver, noe som vil bidra til mer tilfredse ansatte som blir i kommunen.

Den lærende organisasjonen utvikles gjennom strategisk kompetansekartlegging og fokus på individuell utvikling av de ansatte.

I en lærende organisasjon er ledelsen tilgjengelig og informasjon flyter på tvers av nivåer. De ansatte føler seg delaktige i beslutningsprosesser og stimuleres til å ta ansvar for tjenesteutviklingen.

Mennesker og teknologi

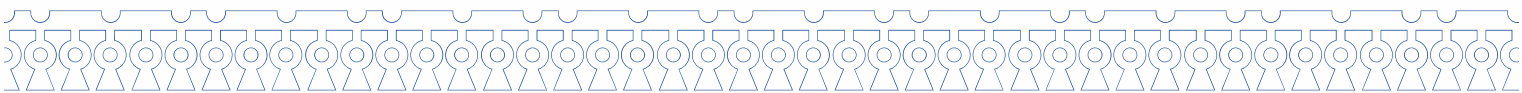
Ullensaker kommune skal være i front i Norge når det kommer til utnyttelse av teknologi for utvikling og leveranse av effektive og innbyggerrettede kommunale tjenester. Grunnleggende infrastruktur skal være fleksibel og understøtte virksomhetenes til enhver tid gjeldende behov.

Kommunen skal ha en smidig tilnærming til nye teknologier og løsninger. I samarbeid med virksomhetene og tjenestemottaker skal løsninger testes, evalueres og implementeres med «mennesker i sentrum».

Teknologien skal understøtte gode og varme menneskemøter samtidig som den skal bidra til en dreining av arbeidsoppgaver til fremtidens tjenesteproduksjon og organisering. Gjennom kartlegging av arbeidsprosesser og innføring av korrekte teknologier vil rutinepregede og regelstyrte arbeidsoppgaver automatiseres, og den ansattes tid i større grad benyttes til direkte tjenesteleveranse i relasjon med tjenestemottaker.

4.2.2. By- og tettstedsutvikling

Det overordnede målet med dette satsingsområdet er å sikre at vi tilrettelegger for attraktive steder og byer for våre innbyggere, våre tilflyttere og fremtidens generasjoner. For å få til dette må prosjekter utvikles med fysiske kvaliteter som bidrar til god folkehelse og trivsel for alle – nå og i

fremtiden. Den store etablerings- og investeringsviljen i Ullensaker gir mange muligheter, men også noen utfordringer. Det blir viktig å finne gode og miljøvennlige løsninger for transport og mobilitet, og sørge for mest mulig kompakt utbygging. Slik kan vi forhindre unødvendig byspredning og nedbygging av dyrket mark, samtidig som vi tilrettelegger for effektiv bruk av sosial og teknisk infrastruktur.

For at Jessheim skal hevde seg i konkurransen med andre regionbyer må vi sørge for at vi i den fysiske utviklingen tilrettelegger for gode opplevelser og varierte aktiviteter. Dette skal vi bl.a. få til gjennom å ha et økt fokus på utforming av byrom og møteplasser for innbyggerne og ved å styrke byen som handels- og kultursentrum. For å håndtere fremtidens utfordringer, og for å utnytte fremtidens muligheter, må vi tenke helhetlig og langsiktig omkring en felles retning som rettes mot bærekraft, kvaliteter og særpreget i stedsutviklingen, slik at byen og tettstedene bidrar til god folkehelse og trivsel.

Hovedmål:

«Ullensaker skal være et godt sted å bo og leve. Kommunen skal utvikles med kvaliteter som er attraktive for nåtidens og framtidens innbyggere»

Strategier for by- og tettstedsutvikling:

- Tilrettelegge for gode og trygge nabolag
- Skape sterke og inkluderende lokalsamfunn
- Drive en helhetlig og langsiktig byutvikling

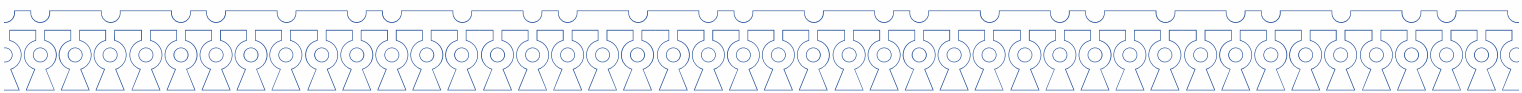
Slik ser vi om vi er på rett vei:

- Flere byrom, og parker som bidrar til og styrker eksisterende blågrønne¹ kvaliteter og universell utforming
- Nye utbyggingsprosjekter fremmer og forsterker stedets og nærmiljøets visuelle særpreget og kvaliteter
- Prinsippene i mobilitets- og byutviklingsstrategi samt bykonseptet for Jessheim følges opp på alle plan-nivåer

4.2.3. Næringsutvikling

Næringslivet i Ullensaker er i rask utvikling, og antall arbeidsplasser i kommunen har mer enn doblet seg over en 20-årsperiode. Ullensaker kommunes sentrale beliggenhet, og næringsetableringer i tilknytning til Oslo Lufthavn, kan forklare store deler av økningen. Ullensaker ligger likevel under landsgjennomsnittet når det gjelder andelen kompetansebaserte arbeidsplasser som krever høy utdanning. Mye av dette kan forklares av næringsstrukturen, og av at Ullensaker har en lav andel arbeidsplasser i offentlig sektor. For å skape et robust og mangfoldig samfunn, og for å understøtte vår posisjon som regional by, må vi satse på å tiltrekke oss kompetanseintensive arbeidsplasser. Et mer variert næringsliv i retning av flere kompetanseintensive arbeidsplasser vil bl.a bidra til å gjøre næringslivet mer motstandsdyktig mot konjunktursvingninger, bidra til mindre utpendling og til å gjøre Ullensaker og Gardermoregionen mer attraktiv som en samlet bo- og arbeidsmarkedsregion. Jessheim by trenger flere sentrale kompetansebaserte og arealintensive arbeidsplasser for å understøtte bylivet og sentrumsnæringene, og vi må stille høye krav til utnyttelsen og innholdet sør i Gardermoen næringspark (GNP) langs Jessheimvegen.

¹ Blågrønne kvaliteter - helhetlige løsninger som tilrettelegger for bedre uterom gjennom å sørge for bærekraftig overvannshåndtering som demper skader fra nedbør, bidrar til å utvikle jordsmonnet, fremmer økologiske og estetiske kvaliteter og bidrar til å forbedre mikroklima, vann og luftkvalitet.

Hovedmål:

«Ullensaker skal ha et konkurransedyktig næringsliv og et mer variert arbeidsmarked»

Strategier for næringsutvikling:

- Tettere samarbeid med næringslivet
- Styrke arbeids- og utdanningstilbudet
- Styrke næringslivet i Gardermoregionen

Slik ser vi om vi er på rett vei:

- Det er balanse mellom vekst i befolkning og vekst i arbeidsplasser
- Andelen kunnskapsintensive arbeidsplasser øker, og det skal etableres en eller flere utdanningsinstitusjoner på høyskole-/ universitetsnivå i kommunen
- Det er etablert en næringsforening

4.3. SATSINGSOMRÅDER I BUDSJETT 2021

Knyttet opp til Kommuneplanen satsingsområder har følgende satsinger fokus i budsjett 2021:

- Dreining helse- og omsorg
- Eiendomsforvaltning og -utvikling
- OsloMet
- Næringslivsutvikling
- Områdeutvikling S5 på Jessheim
- Kriseberedskap

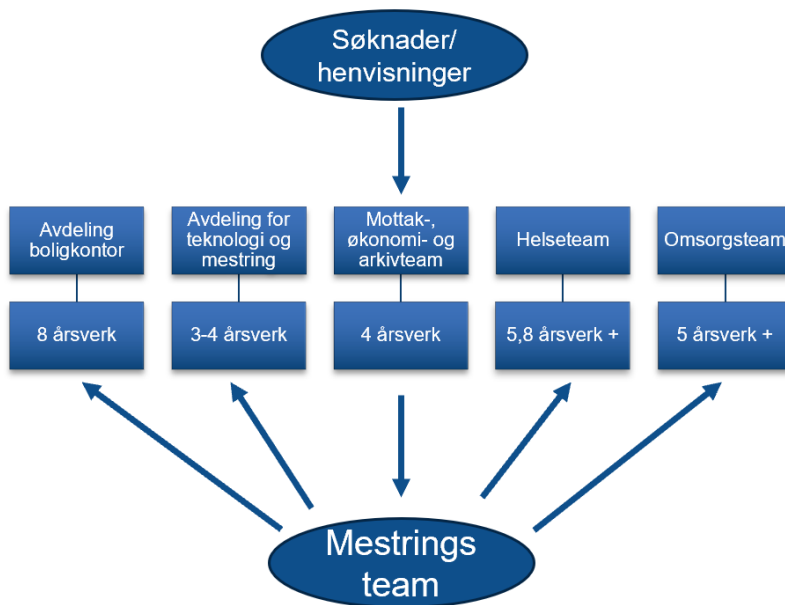
Satsingene er omtalt nedenfor.

Dreining helse- og omsorg

For å sikre en bærekraftig utvikling innen helse- og sosialtjenestene i Ullensaker kommune prioriteres en dreining av tjenestene med særskilt fokus på pleie og omsorg. Utgiftene innen helse- og sosialtjenesten vil i perioden fremover øke ekspansivt om ikke dreiningen innen særlig pleie og omsorg lykkes. Regjeringen har gitt klare føringer for at kommunene må prioritere tjenestene etter prinsippene nytte, ressurs og alvorlighet. Dreiningen bygger på forslag til ny kommuneplan der ett av satsingsområdene er tjenesteinnovasjon. Strategi for tjenesteinnovasjon bygger på tre satsninger: innbyggeren som ressurs, lærende organisasjon, samt mennesker og teknologi. Rådmannen prioriterer særlig to strategiske tiltak innen området; etablering av «tjenestetorg» og ny innsatstrapp omtalt under.

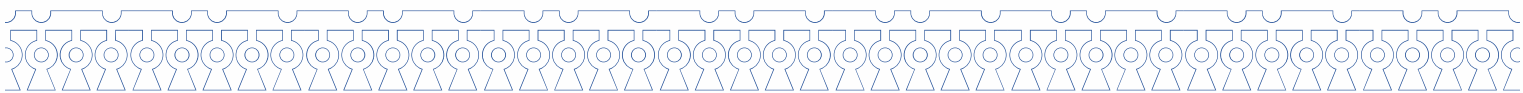
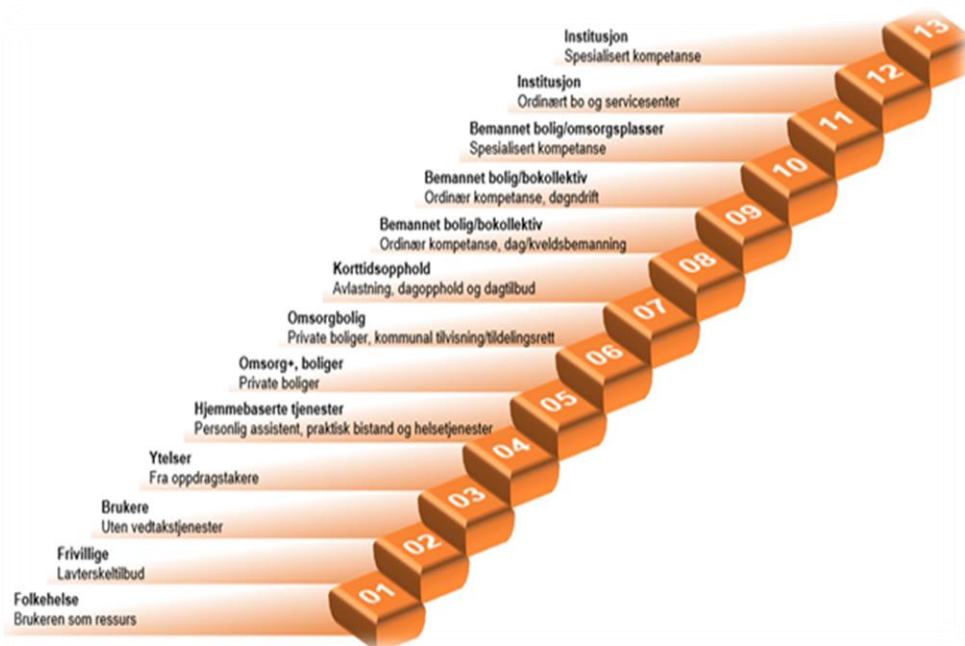
Etablering av «tjenestetorg»

Figur 1: Foreløpig skisse for organisering av "Tjenestetorg"

Tildeling av tjenester foregår i dag etter beskrivelse av behov og en tjenesteportefølje det velges tjenester fra. Hensikten med «tjenestetorget» er å endre arbeidsprosessene, og i større grad ha fokus på den enkeltes ressurser og mestring av eget liv. En intensiv innsats i oppstart av tjenesteforløpet vil bygge opp under målet om at flest mulig kan klare seg lengre i eget hjem. Tjenestene som settes inn skal sikre at flest mulig mestrer livet sitt selv. Et omfattende innsiktsarbeid er allerede gjennomført og 2021 vil brukes til implementering og videreutvikling av modell og arbeidsmetodikk.

Ny innsatstrapp

Den etablerte tiltakstrappa har hatt få trinn, og i forbindelse med effektiviseringsprosjektet i samarbeid med Agenda Kaupang ble det utformet en ny innsatstrapp. Det er flere av trinnene hvor kommunen i dag ikke har tilbud, og det jobbes aktivt med å fylle trinnene med nye tilbud som kan sikre bærekraft i tjenestene fremover. Heldøgns omsorg i institusjon ivaretar i dag funksjoner som tidligere ble utført i spesialisthelsetjenesten og er viet brukere med omfattende behov for helsehjelp eller fremskreden kognitiv svikt. Bemannede omsorgsboliger, omsorg +, ordinære omsorgsboliger, samarbeid med frivillige og lavterskeltilbud for helsefremmende aktivitet planlegges nå som et ledd i å utvikle innsatstrappa. Varierte botilbud utvikles i samarbeid med Kommunale eiendommer, Husbanken og private. Ullensaker kommune er innlemmet i by- og tettstedsprogrammet til Husbanken, og dette gir en fleksibel tilgang til boligvirkemidler som kan dempe behovet for investeringer i planperioden.

Eiendomsforvaltning og -utvikling

Ullensaker kommune besitter i dag ca. 200 000 m² med eiendom. I tillegg forvalter kommunen ca. 480 kommunale boliger, samt store uteområder. Det totale arealet eid av kommunen er på ca. 6,5 mill m². Det finnes ingen verdivurderinger for kommunens eiendommer pr. dags dato, men vurderingene basert på forsikringsverdier tilsier verdier på 6 – 8 mrd kroner ekskl. tomter og uteanlegg. Fokuset frem til i dag har vært på ordinær forvaltning, drift og vedlikehold for å ivareta myndighetskrav og brukerbehov. Kommunen realiserer også sentrale områder på et lavt nivå. Dette igjen gir muligheter for kjøpere av eiendom å utvikle, skape og ta ut forholdsvis store verdier. Kommunen har stort potensial til å bli langt mindre fragmentert og en mer profesjonell eiendomsaktør i ett av Norges heteste markeder. Det er rimelig stor sannsynlighet for at en samordning og profesjonalisering av eiendomsforvaltning og -utvikling representerer et forholdsvis stort potensial med tanke på bruk av eiendom. For å hente ut potensialet må området styrkes.

Rådmannen setter av 1 mill kroner årlig til dette. I tillegg omdisponeres en stilling fra PKT leder. Det er behov for en organisering tilpasset en helhetlig eiendomsforvaltning og -utvikling, slik at verdiene bundet i eiendom kan forvaltes optimalt. Eiendomsstrategien skal slutføres tidlig i 2021 og blir et sentralt dokument for en helhetlig forvaltning og utvikling av kommunale eiendommer. Politisk behandling av strategien forventes i løpet av første kvartal 2021.

Videre skal det i 2021 legges fram en konkret handlingsplan for arbeidet. Å bruke areal vi allerede har før vi bygger nytt blir en del av dette. Styrking av området er en avgjørende forutsetning for at verdiene kommunen har bundet i eiendom blir en verdiskapende bidragsyter nå og i fremtiden på en lønnsom og bærekraftig måte.

OsloMet

Ullensaker kommune har sammen med kommunene i Gardermoreregionen iverksatt et arbeid knyttet til å tiltrekke seg OsloMet til Gardermoreregionen og Jessheim. Arbeidet er godt forankret i det politiske Ullensaker med flere vedtak som støtter oppunder arbeidet (FSK PS 112/20 og FSK PS 150/20).

Det er OsloMet som legger premissene for prosessen som omhandler etablering av et fullverdig campus på Romerike, men det er uklart hvilke forutsetninger de legger til grunn både med tanke på fremdrift og kriterier for valg av campusområde. Denne uklarheten og usikkerheten gjør det krevende fra et kommunalt ståsted å avklare hvilke aktiviteter og hvilket kostnadsperspektiv vi skal legge til grunn for å videreføre arbeidet med mål om å tiltrekke oss universitetet til Jessheim.

Rådmannen er allikevel av den oppfatning at dette arbeidet er så viktig for kommunen og regionen at det på tross av usikkerhet i prosess bør avsettes midler i planperioden for å støtte oppunder det arbeidet som er startet opp. Midler er innarbeidet i henhold til omtale i kap 9.13.

Næringsutvikling

Næringsutvikling er ett av 3 satsingsområder i ny kommuneplan. Pandemien gjør satsingen enda mer påkrevd. Kommunen bør ta en mer aktiv rolle for å markedsføre kommunen og regionen for å tiltrekke seg flere kompetanseintensive virksomheter. Omdømmearbeid er vesentlig, og blir sentralt i satsingen i 2021. Det er ønskelig å få til et samarbeid mellom kommunen og ulike næringsaktører der vi går sammen om en digital markedsføringsplattform og en stilling/ressurs som jobber proaktivt mot relevante aktører og på relevante arenaer for å vise frem hva Ullensaker og ulike virksomheter i kommunen kan tilby etter modell av «Drammen works» (<https://drammenworks.no>). Konsekvensene av målrettet arbeid mot kompetanseintensive virksomheter vil være å styrke Jessheim som en mangfoldig og kraftfull regionby, en mer variert befolkningssammensetning, høyere skatteinngang for kommunen og at Gardermoregion vil være en enda mer interessant destinasjon. Det er innarbeidet midler til denne satsingen under Plan og næring, jf kap 9.1.

Områdeutvikling av S5 på Jessheim

Område S5 i byplanen er byens fremtidige indrefilet. Området har krav om helhetlig plan, og rådmannen har vært klar på at det må tas et helhetlig grep, og at kommunen må ha en aktiv rolle i prosessen. Utviklingen av S5 kommer i forkant av byplanen og blir slik sett, sammen med områdeplan for stasjonsområdet og rådhusplassen, et viktig underlag for byplanen. Det er flere store grunneiere i området, med mål om å opptre i fellesskap. Aktørene er i ferd med å gjennomføre et parallelloppdrag for området. Siden områdeplanen for S5 er spesielt viktig for å få et helhetlig grep om byutviklingen, og for å realisere en innenfra- og ut-strategi, ønsker rådmannen å bidra inn i prosessen økonomisk. Det er innarbeidet midler til satsingen under Plan og næring, jf kap 9.1.

Kriseberedskap

Det er en prioritert oppgave å ivareta beredskapsarbeidet på et høyt nivå, revidere/rullere ROS-analyser og beredskapsplaner, samt øve beredskapen. Året 2020 har vært et meget spesielt år for landets kommuner, og særlig for Ullensaker kommune som har beredskapsansvaret for landets hovedflyplass. I nært samarbeid med regionale og sentrale myndigheter, og i tett og godt samarbeid med Avinor, OSL og LHL har kommunen håndtert oppgaven på en meget god måte.

Erfaringene i dette arbeidet i den tiden som har vært, viser allikevel at kommunens beredskapsansvar inn mot hovedflyplassen er enormt og av stor betydning for hele nasjonen. For å håndtere dette ansvaret og arbeidet på en god måte fremover må det avsettes ytterligere midler til beredskap. Rådmannen foreslår derfor å innarbeide en stilling til kommunens beredskapsarbeid hvor fokus vil være av mer strategisk karakter. I tillegg vil det ses på eksisterende ressurser og struktur for å sikre en ytterligere styrking av arbeidet.

Rådmannen vil videre gå i dialog med sentrale myndigheter for å avklare hvilke forventninger som kan legges til kommunen når det gjelder landets hovedflyplass, og hvordan dette bør kompenseres også fra nasjonalt hold.

4.4. STYRINGSKORT

Kommuneplanen ble vedtatt våren 2020 og det var planlagt å sette i gang arbeidet med nye styringskort umiddelbart etter vedtaket. Men på grunn av den spesielle situasjonen koronapandemien satte kommunen i, er arbeidet med overordnet styringskort ikke påbegynt.

5 STATUS OG UTFORDRINGSBILDE

5.1. BEFOLKNINGSUTVIKLING

Befolkningsutviklingen påvirker både den løpende tjenesteytingen og investeringsbehovet i kommunen, samt det økonomiske handlingsrommet både på utgifts- og inntektssiden. Virkningen av befolkningsveksten på kommunen avhenger av utviklingen i de ulike aldersgruppene. Dette fordi det er stor forskjell i behovet for kommunale tjenester for barn, voksne og eldre. Vekst i den yrkesaktive delen av befolkningen kan også bety økte skatteinntekter til kommunen.

Ullensaker kommune passerte 40 000 innbyggere sommeren 2020. Siden Oslo lufthavn Gardermoen åpnet i 1998 har Ullensaker hatt en formidabel vekst med omtrent en dobling av innbyggertallet. Dette skyldes i hovedsak god tilgang på arbeidsplasser og boliger. I 2019 var det en befolkningsvekst på 3,6 prosent. Det var en litt svakere vekst enn i de to foregående årene (4,2 % i 2017 og 4,5 % i 2018).

Det er jobbet med befolkningsframskrivninger i ulike stadier med utgangspunkt i ny boligprognose. I Perspektivmeldingen 2021-2040 var første gang disse ble presentert. I budsjettbehandlingen for 2021-2024 er framskrivningene justert noe som følge at utviklingen gjennom 2020 har vært noe ulikt enn første år i framskrivingene. Under er tabell for antatt befolkningsvekst slik det er lagt inn i budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024.

Innbyggere pr 01.01	2021	2022	2023	2024
0-1 år	918	931	945	963
2-5 år	1 979	2 009	2 038	2 077
6-15 år	5 506	5 587	5 669	5 777
16-22 år	3 578	3 631	3 684	3 755
23-66 år	23 795	24 148	24 500	24 970
67-79 år	3 501	3 553	3 605	3 674
80-89 år	1 044	1 060	1 075	1 096
90 år og over	179	182	184	188
TOTALT	40 500	41 100	41 700	42 500

Alle befolkningsframskrivninger er usikre, men utviklingen fremover er ekstra vanskelig å forutse pga. koronapandemien og konsekvensene av denne situasjonen. Framskrivningen viser fortsatt befolkningsvekst, men det forventes en vesentlig lavere vekst enn det Ullensaker har hatt de foregående årene. Den sterke befolkningsveksten Ullensaker har hatt de siste årene skyldes god tilgang på arbeidsplasser, og mange av disse er i tilknytning til flyplassen. Dette er bransjer som nå er hardt rammet av koronapandemien. Flytrafikken er sterkt redusert, og dette har store ringvirkninger. Det er naturlig å forvente at dette også vil påvirke befolkningsutviklingen i Ullensaker, men foreløpig er det vanskelig å vite hvordan det vil påvirke demografien.

Sammenlignet med aldersfordelingen for landet som helhet har Ullensaker en relativt ung befolkning. Det er andelsvis flere barn og voksne, samt færre eldre i Ullensaker enn man ser for Norge totalt. Det forventes at andelen barn og unge i Ullensaker vil reduseres og at andelen eldre vil øke i framtiden. Allikevel forventes det at Ullensaker også på lang sikt vil ha en yngre aldersprofil enn landet som helhet (jfr. SSBs befolkningsframskriving 2020). Under er knyttet noen kommentarer til aldersgruppene. Det er noe forskjell i aldersgruppene i tabellen og kommentarene.

0-åringer

Det var 458 0-åringer i Ullensaker ved inngangen til 2020. Antall 0-åringer varierer litt fra år til år. De nærmeste årene forventes det at antallet 0-åringer holder seg på omtrent samme nivå, men med en svak økning på sikt. Dette er det imidlertid stor usikkerhet rundt.

Antall 0-åringer bestemmes av antall fødte barn og hvor mange nyfødte barn som flytter til Ullensaker. De siste årene har kvinners fruktbarhet gått ned (dvs. hvor mange barn hver kvinne får i gjennomsnitt) uten at forskerne kan si hvorfor. Hva som skjer med kvinners fruktbarhet fremover er vanskelig å si. Videre vil også flyttingen til og fra Ullensaker fremover påvirke antall 0-åringer.

Barnehage (1-5 år)

Det var 2 411 barn i Ullensaker i aldersgruppen 1-5 år ved inngangen til 2020. Antall barnehagebarn forventes å holde seg relativt stabilt de nærmeste årene. Det forventes en svak økning på sikt. Antall barnehagebarn påvirkes også av de samme forholdene som 0-åringer.

Grunnskole (6-15 år)

Ved inngangen til 2020 var det 5 454 barn i aldersgruppen 6 til 15 år i Ullensaker. Det forventes en fortsatt vekst i antall barn i grunnskolealder i Ullensaker. Veksten forventes imidlertid ikke å bli like sterk som i de foregående årene. Anslaget for denne aldersgruppen er om lag 5 900 i år 2030, i denne befolkningsframskrivingen.

Videregående (16-19 år)

Ved inngangen til 2020 var det 2 009 personer i aldersgruppen 16 til 19 år i Ullensaker. Det forventes at antall personer i alderen 16-19 år vil være relativt stabilt de nærmeste årene. Fra om lag år 2024 forventes det en svak økning, før det forventes å stabilisere seg igjen rundt år 2030 på i underkant av 2 500 personer.

Voksne (20-66 år)

Ved inngangen til 2020 var det 24 699 personer i aldersgruppen 20 til 66 år i Ullensaker. Det er personer i denne aldersgruppen som flytter mest. Derfor er det denne gruppen som får størst utslag når befolkningsveksten reduseres. Det forventes fortsatt vekst, men ikke like sterk som de foregående årene. Anslaget for denne aldersgruppen er om lag 30 500 i år 2030, i denne befolkningsframskrivingen.

Eldre (67-79 år)

Ved inngangen til 2020 var det 3 439 personer i aldersgruppen 67 til 79 år i Ullensaker. Det forventes en vekst i aldersgruppen 67-79 år i årene som kommer. En liten utflating på omlag 4000 personer i aldersgruppen, i årene rundt 2025 til 2028, før man igjen forventer befolkningsvekst for aldersgruppen. Anslaget for denne aldersgruppen er drøye 4 300 i 2030 i denne befolkningsframskrivingen.

Eldre (80-89 år)

Ved inngangen til 2020 var det 983 personer i alderen 80 til 89 år i Ullensaker. Det forventes en vesentlig vekst i denne aldersgruppen i årene som kommer, og anslaget for antall personer i alderen 80-89 år er om lag 1850 i år 2030 i denne befolkningsframskrivingen.

Eldre (90 år og eldre)

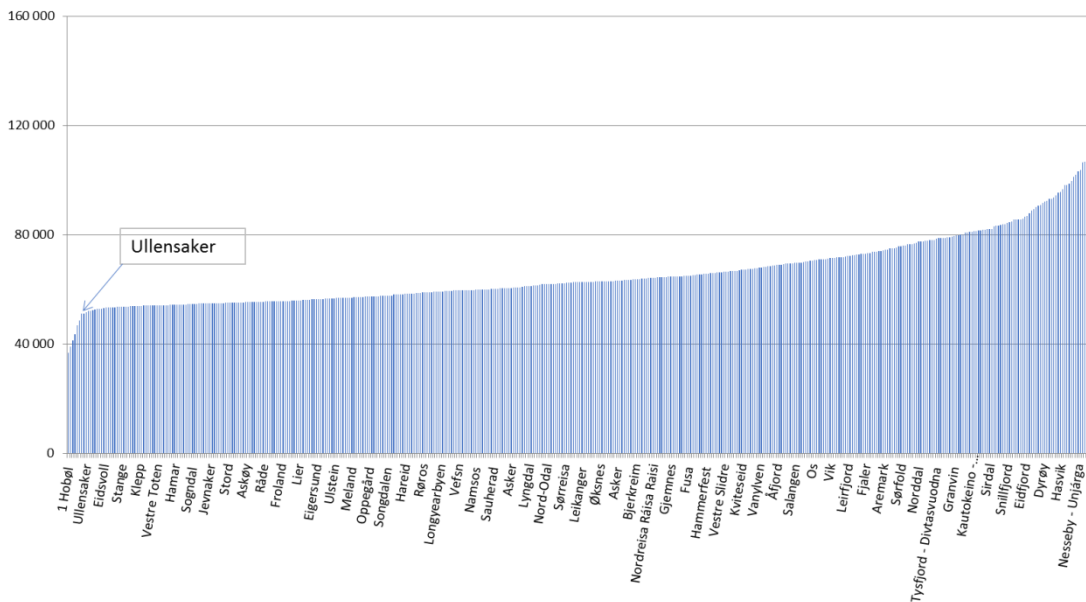
Det var 172 personer over 90 år i Ullensaker ved inngangen til 2020. Denne gruppen forventes å øke jevnt og trutt i årene som kommer. Anslaget for antall personer over 90 år i denne framskrivingen er om lag 360 i år 2030.

5.2. ØKONOMISK HANDLINGSROM

Ullensaker kommune har over flere år vært i en utfordrende økonomisk situasjon, med inntekter under landsgjennomsnittet, økt tjenestebehov og høy lånegjeld. Driftsresultatene de siste årene har ikke gitt anledning til å bygge opp fondsreservene tilstrekkelig til å styrke det økonomiske handlingsrommet og situasjonen gjør at målsettingen om å opprettholde en bærekraftig økonomi på lang sikt er krevende.

Ullensaker har lave frie disponible inntekter, og målt i frie inntekter i kroner pr innbygger er kommunen blant de som ligger lavest på landsbasis (51.700 kroner i 2019). En av årsakene til lavere frie inntekter enn landsgjennomsnittet er at kommunens innbyggere har en sammensetning som gjør at kommunen er mer «lettdrevet». Kommunens utgiftsbehov er i 2021 anslått til 96 % av landsgjennomsnittet og kommunen blir derfor trukket i rammetilskuddet med 83,5 mill. kroner i 2021, et såkalt utgiftsutjevningstrekk. Figuren under viser frie inntekter pr innbygger i landets kommuner.

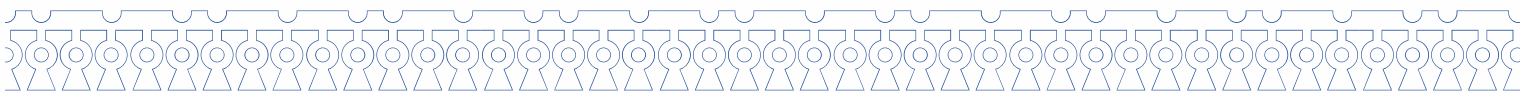
Frie inntekter i kroner per innbygger (2019)

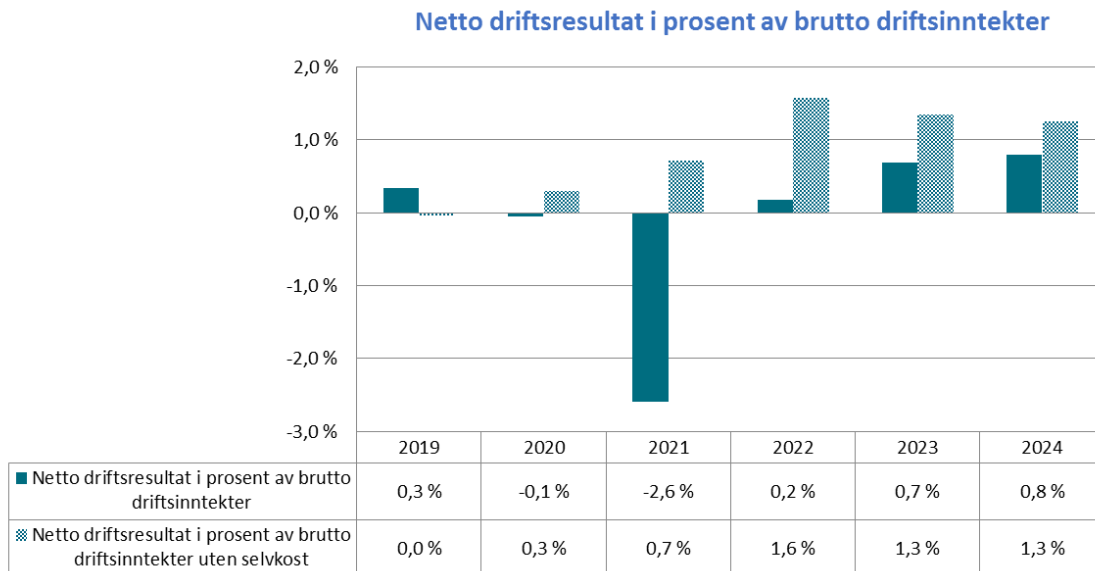
Økonomien presses gjennom høy investeringsaktivitet som følge av befolkningsveksten, i tillegg til eksterne forhold som kommunen ikke direkte kan påvirke. Dette gjelder blant annet brukerstyrt personlig assistanse (BPA), styrkede brukerrettigheter, normeringskrav i barnehager og skoler samt kutt i finansieringsordningen for ressurskrevende tjenester. Forventningen om kraftig vekst i de eldste aldersgruppene spiser av det økonomiske handlingsrommet og gjør at kommunen må være forberedt på mer økonomisk krevende tider i årene fremover. Men særlig økningen i andelen eldre påvirker kommunens utgiftsbehov. Dermed vil utgiftsbehovet etter hvert nærme seg landsgjennomsnittet, og kommunen vil ikke bli trukket like mye som nå i utgiftsutjevningen.

NETTO DRIFTSRESULTAT

Netto driftsresultat viser hva kommunen sitter igjen med etter at alle utgifter er trukket fra, midler som kan disponeres til investeringer og avsetninger. Teknisk beregningsutvalg anbefaler et netto driftsresultat på minimum 1,75 % av brutto driftsinntekter.

Kommunens netto driftsresultat påvirkes av disponeringer til og fra bundne fond. Ved avsetning til bundet fond vil netto driftsresultat være høyere enn ordinær kommunal drift tilsier, og tilsvarende lavere i år med bruk av bundet fond. Det er særlig på selvkostområdene for vann og avløp at kommunens regnskap påvirkes som nevnt. I økonomiplanperioden for 2021-2024 legges det opp til disponeringer av bortimot alle midler på de bundne fondene. Dette gir stor negativ effekt på kommunens netto driftsresultat i hele økonomiplanperioden. Ser en bort fra disponeringer på selvkost, ville netto driftsresultat vært positivt i hele økonomiplanperioden, jf tabellen under.

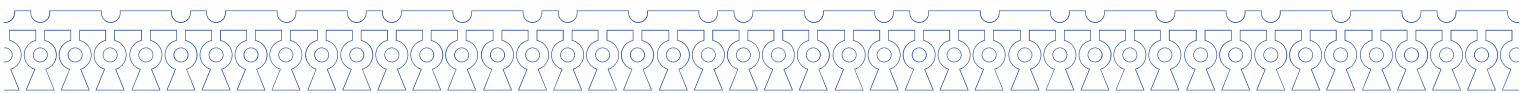

FINANSUTGIFTER OG LÅNEGJELD

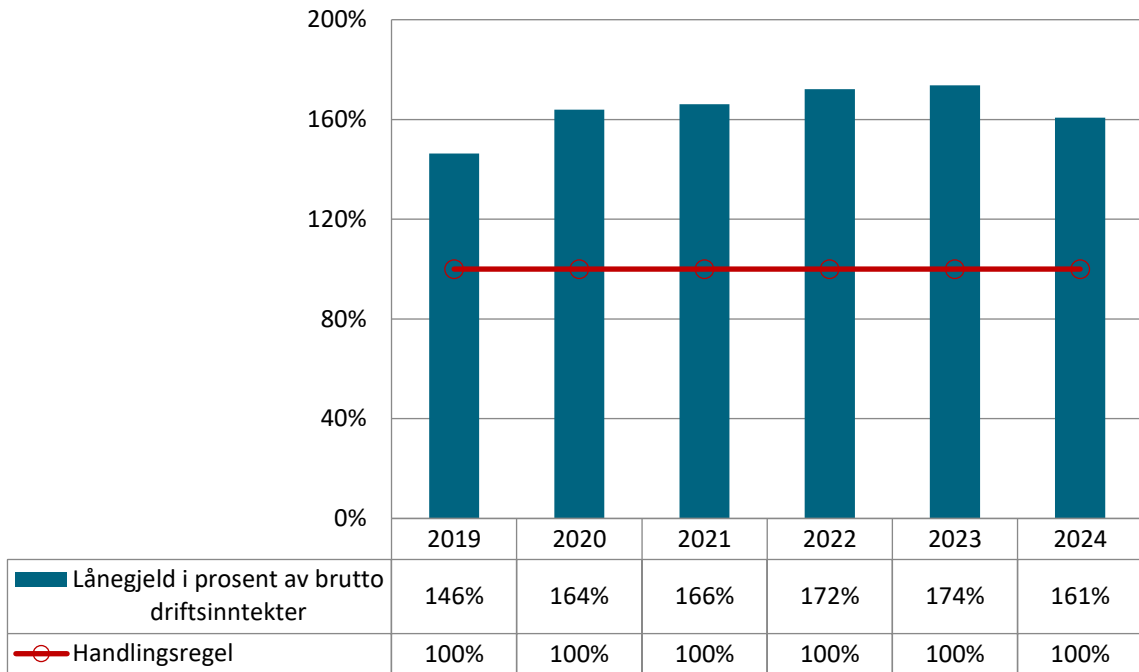
Netto lånegjeld er langsiktig gjeld fratrukket pensjonsforpliktelser, videreutlån og ubrukte lånemidler. Netto lånegjeld inkluderer også netto lånegjeld til investeringer på de selvfinansierende områdene VAR og selvfinansierende boliger.

Ullensaker har over en lengre periode hatt høy lånegjeld med dertil høye netto finansutgifter. Ved siden av lave frie inntekter er høye netto finansutgifter et kjennetegn ved kommuner som har høy vekst over en lengre periode slik som Ullensaker har hatt. Konsekvensen av dette er at ressursene som er tilgjengelige til å betjene kommunens innbyggere reduseres.

Ved utgangen av 2019 utgjorde netto lånegjeld 146,4 % av driftsinntektene. Dette er vesentlig høyere enn hos sammenlignbare kommuner som Skedsmo (68,4 %), Lørenskog (123,1 %), Eidsvoll (97,8 %) og Nes (65,9 %). Ved utgangen av økonomiplanperioden vil lånegjelden utgjøre 160,7 % av driftsinntektene.

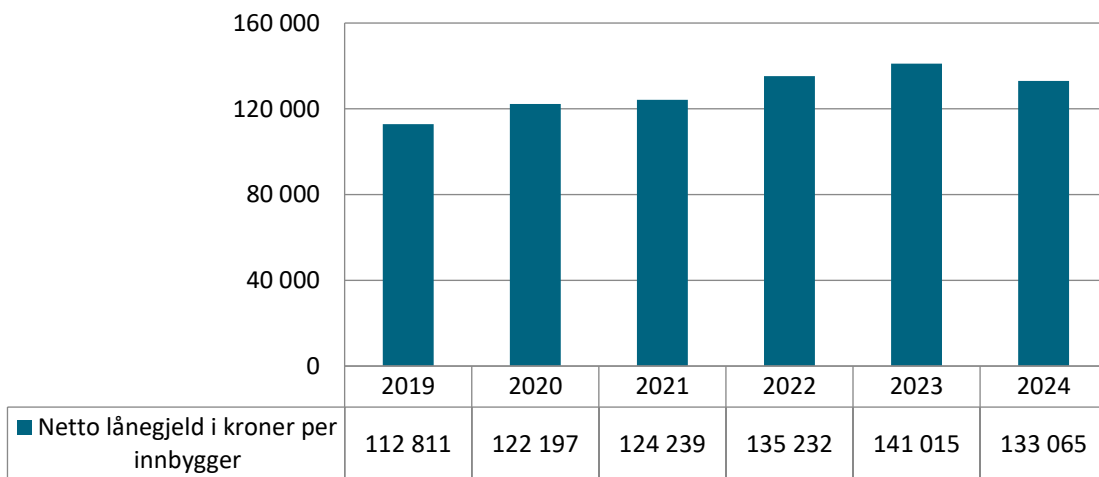

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

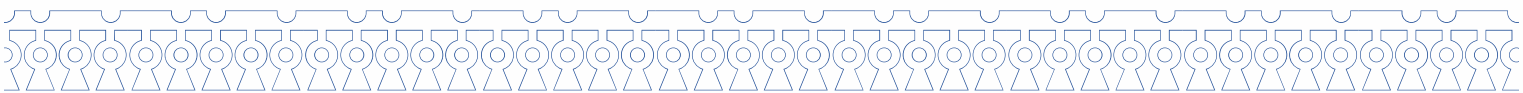

Ullensaker er også den kommunen som har høyest lånegjeld per innbygger av de sammenlignbare kommunene, med 109.518 kroner per innbygger i 2019 og økende gjennom økonomiplanperioden til 129.254 kroner per innbygger i 2024.

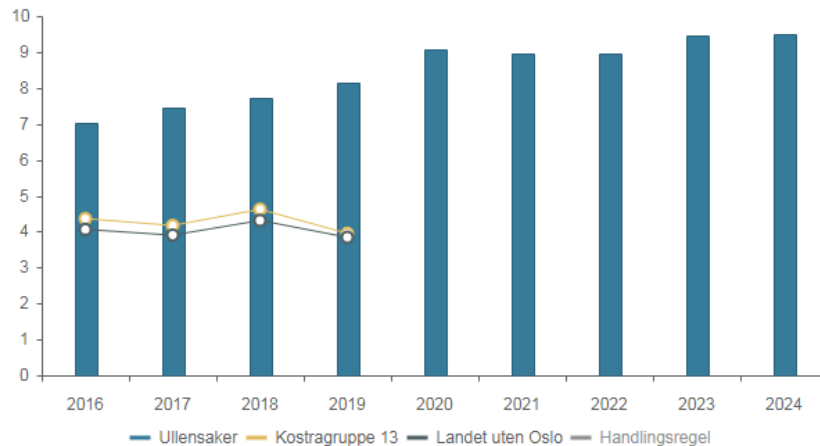
Netto lånegjeld i kroner per innbygger

Ved utgangen av 2019 utgjorde netto finans og avdrag i prosent av driftsinntekter 8,1 %. Det vil si at 8,1 % av kommunens inntekter gikk med til å betale renter og avdrag det året. Ved utgangen av økonomiplanperioden vil 9,5 % av kommunens inntekter gå til å betjene renter og avdrag.

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2016	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	Budsjett 2020	Økplan 2021	Økplan 2022	Økplan 2023	Økplan 2024
Ullensaker	7,0 %	7,5 %	7,7 %	8,1 %	9,1 %	8,9 %	9,0 %	9,5 %	9,5 %

EGENFINANSIERING AV INVESTERINGER

Egenfinansieringen viser hvor stor andel av investeringene som er finansiert med avsetninger, salg av anleggsmidler, overføringer, refusjoner og tilskudd. Av et samlet finansieringsbehov på 675,84 mill. kroner i 2019 ble 249,1 mill. kroner egenfinansiert, tilsvarende 36,9 %. I henhold til vedtatte handlingsregler skal egenkapitalfinansiering av investeringer være minst 40 %.

DISPOSISJONSFOND

Disposisjonsfond er i hovedsak oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering både i drifts- og investeringsregnskapet. Ved å bygge reserver i form av avsetninger til disposisjonsfond vil kommunen kunne være bedre rustet til å møte svingninger i økonomien.

Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter kan si noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift. Ved utgangen av 2019 hadde Ullensaker et disposisjonsfond som utgjorde 3,8 % av brutto driftsinntekter etter at driftsresultatet for 2019 er trukket ut. Med rådmannens forslag til økonomiplan 2021-2024 vil disposisjonsfondet øke til 7,5 % målt mot brutto driftsinntekter i 2024, og dermed nærme seg handlingsregelens målsetting om at disposisjonsfondet skal utgjøre minst 10 % av brutto driftsinntekter.

6 RAMMEBETINGELSER OG PRIORITERINGER

6.1. KOMMUNELOVENS ØKONOMIBESTEMMELSER

Kommunestyret har etter kommuneloven ansvar for å styre og ha kontroll med økonomien. Innenfor de økonomiske og rettslige rammene har kommunestyret frihet til å prioritere. Kommunen skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handlingsevnen blir ivaretatt over tid. Kommunestyret skal utarbeide finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi, også benevnt handlingsregler. Måltallene må være langsiktige og de skal være oppnåelige. Kommunestyret skal følge opp utviklingen i måltallene.

Økonomiplanen skal forankres i kommuneplanen og skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Økonomiplanen skal balanseres, være fullstendig og være realistisk. Dette innebærer at økonomiplanen skal vise inndekking av alle kostnader det enkelte år og skal ikke vise et merforbruk.

6.2. STATLIGE RAMMEBETINGELSER

Regjeringen legger i statsbudsjettet for 2021 opp til en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 1,6 mrd. kroner, noe som tilsvarer en realvekst på 0,5 % i forhold til anslaget for 2020 i revidert nasjonalbudsjett.

Kommunesektorens handlingsrom anslås å øke med om lag 600 mill. kroner i 2021. Da er det tatt hensyn til merutgifter som følge av den demografiske utviklingen på 0,9 mrd. kroner, og satsinger finansiert innenfor veksten i frie inntekter på 100 mill. kroner.

6.3. STATLIGE TILTAK OG ENDRINGER

Nedenfor følger en omtale av de ulike satsingene som regjeringen forventer at veksten i de frie inntektene skal dekke. Ved pålegg om nye eller utvidede oppgaver for kommunene, avvikling eller regelendringer som har økonomiske konsekvenser, skal rammetilskuddet kompensere eller trekke kommunene for dette. Alle oppgitte tall i dette avsnittet er sum for alle kommunene i landet.

Overføring av skatteoppkreving fra kommunene til Skatteetaten – helårseffekt av endringen i 2020

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å overføre skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020, og rammetilskuddet ble redusert med 644,4 mill. kroner. I lys av den pågående situasjonen med omfattende tiltak mot koronaviruset ble imidlertid overføringen utsatt til 1. november 2020. Som følge av dette ble rammetilskuddet økt med 460,3 mill. kroner i revidert nasjonalbudsjett for 2020. Overføringen får helårseffekt i 2021, og derfor reduseres rammetilskuddet med 945,5 mill. kroner.

Skjønntilskudd til naturskade

Skjønntilskuddet til kommunene ble økt med 100 mill. kroner i 2020 ved behandlingen av Prop. 127 S (2019–2020). Midlene skulle kompensere kommunene for utgifter til gjenoppretting av skade på kritisk infrastruktur som følge av naturskade. Dette var en engangsbevilgning for 2020. Som følge av dette reduseres rammetilskuddet med 102,7 mill. kroner i 2021.

Tilskudd til fastleger – helårseffekt av endringer i 2020

Det ble fra 1. mai 2020 innført et knekkpunkt i basistilskuddet for fastleger samt et grunntilskudd til fastleger med få listeinnbyggere. Som kompensasjon for de to endringene ble rammetilskuddet i revidert nasjonalbudsjett 2020 økt med 266,6 mill. kroner. Av dette er 66,6 mill. kroner korrigert ut av rammetilskuddet sammen med andre ekstraordinære bevilgninger i 2020 knyttet til

virusutbruddet (jf. første rad i tabell 6.21). Endringene får helårseffekt i 2021, og rammetilskuddet økes derfor med 194,6 mill. kroner utover korrigert RNB-nivå. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for kommunehelse.

Stine Sofies barnehagepakke

Ved Stortingets behandling av Prop. 117 S (2019–2020) og Prop. 127 S (2019–2020), jf. Innst. 360 S (2019–2020), ble det overført 2,5 mill. kroner fra rammetilskuddet til tiltaket Stine Sofies barnehagepakke på kap. 231, post 21 på Kunnskapsdepartementets budsjett. Dette var et engangstrekk i 2020, og rammetilskuddet økes derfor med 2,6 mill. kroner i 2021.

Regulering av barnehagemiljø m.m. – helårseffekt av endring i 2020

Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2020 ble rammetilskuddet økt med 5 mill. kroner i tilknytning til forslag om regulering av barnehagemiljø i Prop. 96 L (2019–2020). Som kompensasjon for helårseffekten økes rammetilskuddet med ytterligere 4,9 mill. kroner i 2021. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage.

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenesten

Forsøk med statlig finansiering av omsorgstjenestene ble iverksatt 1. mai 2016 og administreres av Helse- og omsorgsdepartementet. Forsøket finansieres hovedsakelig ved at midler er trukket ut av forsøkskommunenes innbyggertilskudd (kap. 571, post 60) og overført til kap. 761, post 65 på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Seks kommuner deltok i forsøket som i utgangspunktet skulle vare i tre år. Forsøket ble videreført fra 1. mai 2019. Indre Østfold kommune skal delta i forsøket fra 1. januar 2021. Økningen i uttrekket fra rammetilskuddet på 903,9 mill. kroner, er netto effekt av at Indre Østfold kommune skal delta i forsøket (901,3 mill. kroner), og korreksjon for demografiutgifter på samlet 2,7 mill. kroner. Nytt uttrekk fra rammetilskuddet som følge av utvidelse av forsøket vil bli gjort i revidert nasjonalbudsjett for 2021.

Tilskudd til tros- og livssynssamfunn

Stortinget har vedtatt ny trossamfunnslov, jf. Prop. 130 L (2018–2019) og Innst. 208 L (2019–2020). Den nye loven vil gjelde fra 1. januar 2021. Dette innebærer at staten overtar ansvaret for den kommunale delen av tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke. Basert på anslag for utbetaling av tilskudd i 2020 og kommunenes administrative kostnader legges det til grunn at dette vil medføre en besparelse for kommunene på 467,8 mill. kroner i 2021, og rammetilskuddet reduseres tilsvarende. Dette fordeles med et likt beløp per innbygger.

Utvidet aldersgrense for rett til ettervern i barnevernet

Ved behandlingen av Prop. 84 L (2019–2020) sluttet Stortinget seg til å utvide aldersgrensen for rett til ettervern i barnevernet fra 23 til 25 år. Som kompensasjon for kommunenes merutgifter økes rammetilskuddet med 24 mill. kroner i 2021. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnevern.

Frivilligsentraler

Ved behandlingen av kommuneproposisjonen for 2021, jf. Innst. 383 S (2019–2020), ba Stortinget regjeringen sørge for at finansieringen av frivilligsentraler overføres til et øremerket tilskudd fra 2021 (vedtak 724). Det overføres derfor 206,8 mill. kroner fra rammetilskuddet til kap. 315, post 60 på Kulturdepartementets budsjett.

Pensjon i private barnehager – redusert tilskudd og skjermingsordning

Regjeringen foreslår å nedjustere pensjonstilskuddet til private barnehager fra 1. januar 2021. Nedjusteringen innebærer en reduksjon i pensjonspåslaget fra dagens 13 pst. til 11 pst. av kommunens lønnskostnader. Årsaken er at private barnehager i gjennomsnitt har lavere pensjonsutgifter enn de får tilskudd til. For å skjerme barnehager med svak økonomi foreslår regjeringen å innføre en overgangsordning med gradvis reduksjon i pensjonstilskuddet for

enkeltstående barnehager. Reduksjonen i pensjonstilskuddet gir en besparelse for kommunene på 351,4 mill. kroner, mens skjermingsordningen innebærer utgifter på 135,6 mill. kroner. Dette gir en nettoeffekt på 215,8 mill. kroner i 2021, og rammetilskuddet reduseres tilsvarende. Uttrekket fordeles etter delkostnadsnøkkelen for barnehage. Se nærmere omtale i Prop. 1 S (2020–2021) for Kunnskapsdepartementet. 204 Prop. 1 S 2020–2021 Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Skjerming av utsatte grupper ved nytt egenandelstak

Egenandelstak 1 og 2 for frikort for helsetjenester slås sammen til ett nytt egenandelstak fra 1. januar 2021. For å sette kommunene i stand til å skjerme utsatte grupper som vil kunne få utfordringer med høyere egenbetaling, økes rammetilskuddet med 50 mill. kroner i 2021. Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for sosialhjelp.

Habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne

Smitteverntiltakene i forbindelse med utbruddet av covid-19 har gitt økt belastning for pårørende av barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Regjeringen foreslår å øke rammetilskuddet med 100 mill. kroner som en engangsbevilgning begrunnet med behovet for å gi et godt habiliterings- og avlastningstilbud til barn og unge med nedsatt funksjonsevne. Midlene gis med en særskilt fordeling (tabell C).

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1.-2.trinn – helårseffekt av endring i 2020

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å innføre en nasjonal ordning med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 1. og 2. trinn fra skoleåret 2020/2021. Endringen får helårseffekt i 2021, og rammetilskuddet blir derfor økt med 83,7 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO på 3.–4. trinn

Regjeringen foreslår å utvide ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling i SFO til også å omfatte 3.–4. trinn fra skoleåret 2021/2022. Som kompensasjon økes rammetilskuddet i 2021 med 25 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole. Helårseffekten er på 60 mill. kroner.

Gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.-7. trinn – helårseffekt av enring i 2020

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020 ble det besluttet å innføre gratis SFO for elever med særskilte behov på 5.–7. trinn fra skoleåret 2020/ 2021. Tiltaket får helårseffekt i 2021, og rammetilskuddet økes derfor med 30,2 mill. kroner som fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Eiendomsskatt

Regjeringen fremmer forslag om at maksimalsats for bolig- og fritidseiendom reduseres fra 5 til 4 promille.

Ressurskrevende tjenester

Innslagspunktet foreslås økt fra 1,361 til 1,430 mill. kroner. Dette påvirker inntekten kommunen mottar i 2020.

6.4. HANDLINGSREGLER

I budsjettet 2019 og økonomiplan 2019-2022 ble det for første gang vedtatt 4 handlingsregler som skal ligge til grunn for utarbeidelsen av budsjettet og den langsiktige økonomiske planleggingen. Dette skal være med på å bidra til at kommunens økonomiske situasjon blir bærekraftig.

De gjeldende handlingsreglene er som følger:

- Årlig avsetning til disposisjonsfond skal være minst 1,75 % av brutto driftsinntekter
- Disposisjonsfondet skal utgjøre minst 10 % av brutto driftsinntekter

- Egenkapitalfinansiering av investeringer skal være minst 40 %. (Andelen av brutto investeringer som ikke er lånefinansiert)
- Lånegjeld på investeringer skal utgjøre maksimalt 100 % av brutto driftsinntekter

Det er svært utfordrende å oppnå målet om fondsavsetning, samtidig som en øker egenkapitalfinansieringen av investeringer og nedbetaling av gjeld. Det er en krevende prosess å snu tjenesteproduksjonen parallelt med daglig drift samt håndtering av vekst.

Rådmannen har derfor anbefalt at handlingsreglene innføres etter en prioritet, hvor en først ivaretar målet om nivå på disposisjonsfond. Etter dette prioriteres målet om egenkapitalfinansieringen. Med økt egenkapitalfinansiering vil en gradvis også oppnå målsettingen om nivå på lånegjeld i forhold til driftsinntekter.

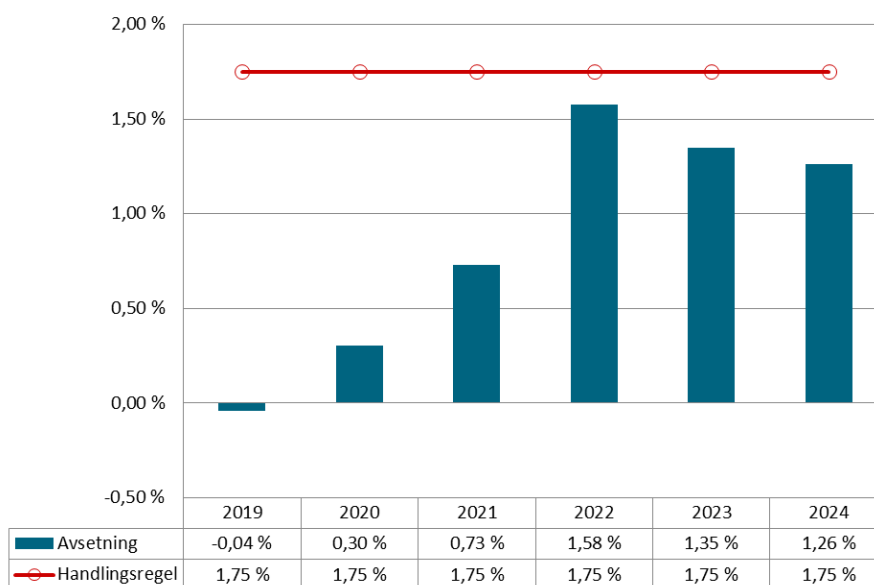
Handlingsreglene er tatt inn i den nylige reviderte kommuneplanen.

Handlingsregel for avsetning til disposisjonsfond

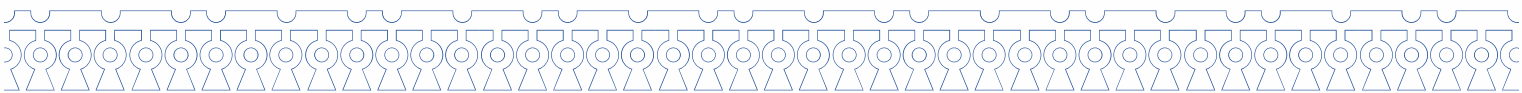
For å kunne takle uforutsette hendelser er det viktig at kommunen har en viss reserve i form av disposisjonsfond. Det er ikke en fasit på hvor stort en kommunes disposisjonsfond bør være, men dette nivået bør settes ut i fra en vurdering av totaløkonomien, herunder for eksempel gjeldsbelastning og nivå på frie inntekter. Ullensaker kommune har høy gjeld med høye finanskostnader samt lave frie inntekter sett i forhold til landet og er derfor mer utsatt for svingninger i økonomien. Dette tilsier at disposisjonsfondet bør ligge i det høyere sjiktet. Jo større disposisjonsfond, jo større økonomisk handlingsrom har kommunen. Men også disse midlene må skaffes tilveie av de løpende inntektene. Avsetning til disposisjonsfond vil alltid være i konkurranse med løpende driftsutgifter.

For å oppnå en årlig avsetning til disposisjonsfond på 1,75 % av brutto driftsinntekter, i tråd med handlingsregelen, vil det være behov for å avsette 54,4 mill. kroner i 2021. I den økonomiske situasjonen kommunen er i har ikke rådmannen funnet rom til en avsetning i den størrelsesorden. Det er derfor lagt opp til en avsetning på 21,6 mill. kroner i 2021. Arbeidet med årets budsjett har vist at det er nødvendig å ha et mer langsiktig perspektiv på innføring av handlingsregelen enn én økonomiplanperiode.

Årlig avsetning til disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter

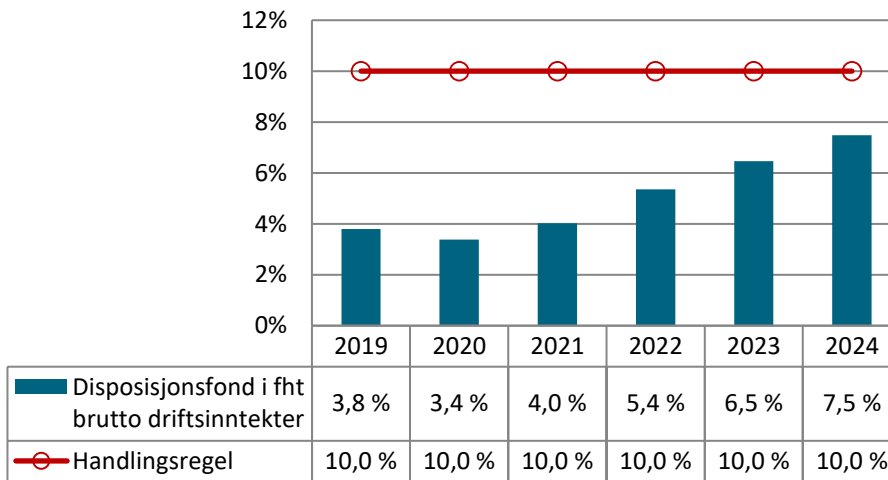
Handlingsregelen vil ikke bli oppfylt i denne økonomiplanperioden.

Handlingsregel for disposisjonsfond på 10 % av brutto driftsinntekter

Ved utgangen av 2019 utgjorde disposisjonsfondet 3,8 % av brutto driftsinntekter etter inndekning av merforbruket i 2019. Ved arbeidet med budsjett 2021 ser det per nå ut til at det blir nødvendig å bruke av disposisjonsfondet til å dekke et merforbruk for 2020 på i underkant av 13 mill. kroner, men fondet kan bli ytterligere svekket dersom kommunen ikke får dekket koronakostnadene fullt ut. Disposisjonsfondet vil da utgjøre 3,4 % eller mindre. I figuren under vises avvik mellom budsjettert avsetning og handlingsregelen i planperioden, under forutsetning av at kommunens koronakostnader ikke må dekkes av disposisjonsfondet i 2020.

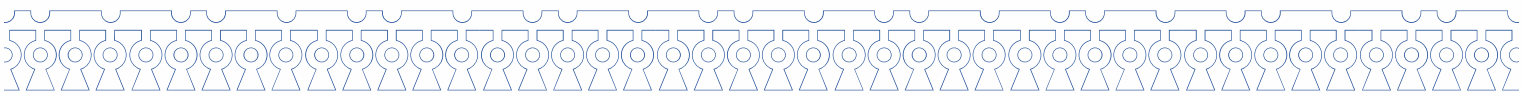
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

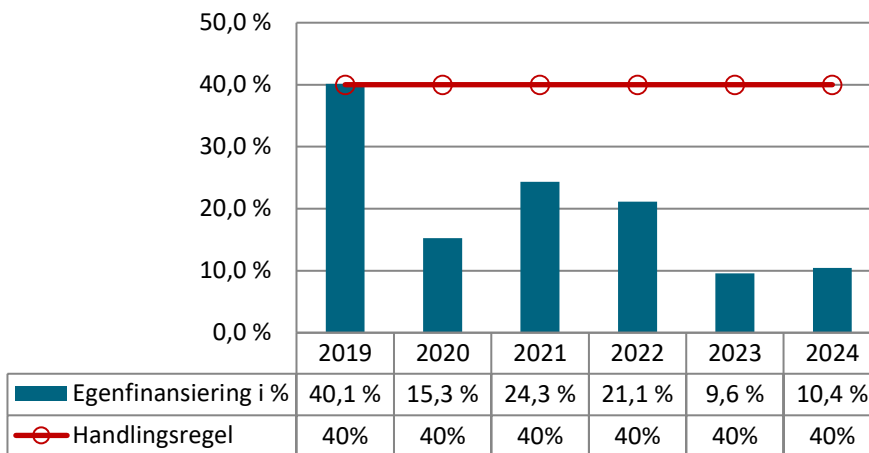
Handlingsregelen vil ikke bli oppfylt i denne økonomiplanperioden.

Handlingsregel om egenkapitalfinansiering av investeringer på minst 40 %

I målet om 40 % egenfinansiering inngår momskompensasjon som kommunen mottar på investeringsutgiftene. På investeringer på vann, avløp og renovasjon (VAR) er imidlertid ikke momsfradraget en inntekt i investeringsregnskapet, siden disse investeringsutgiftene regnskapsføres netto, altså uten moms. Når andelen VAR-investeringer øker utover i økonomiplanperioden 2021-2024 vil momskompensasjonen kommunen mottar andelsmessig være lavere og dette igjen påvirker andelen egenfinansiering, som reduseres. Dersom moms på VAR-investeringene hadde vært regnskapsført på samme måte som øvrige investeringer, ville andelen egenkapitalfinansiering for 2021 vært 41,1 % i stedet for 24,3 %.

Egenkapitalfinansiering i %

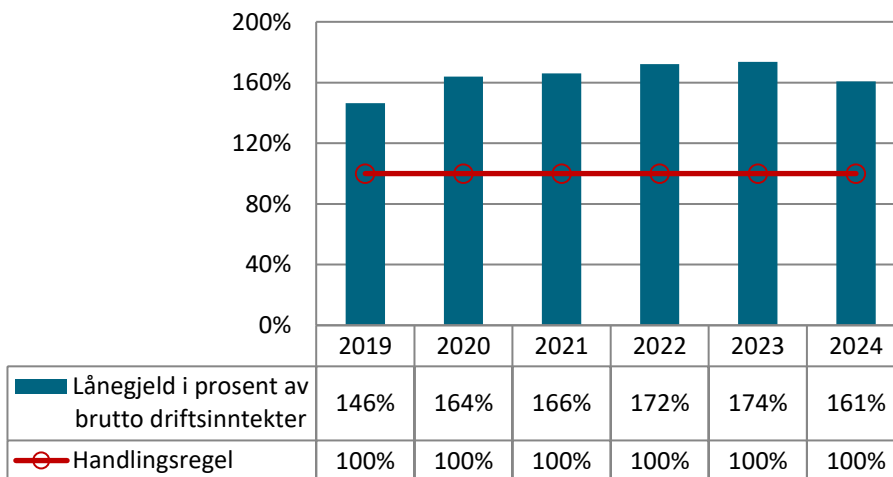

Handlingsregelen vil ikke bli oppfylt i denne økonomiplanperioden.

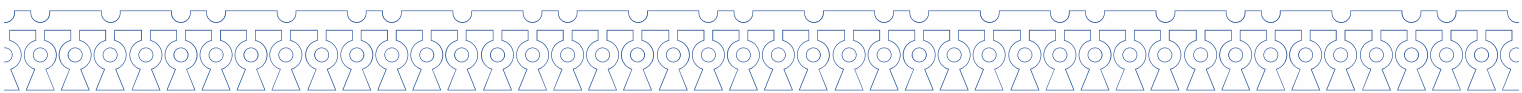
Handlingsregel om lånegjeld på investeringer tilsvarende 100 % av brutto driftsinntekter

Ullensaker kommune har høy lånegjeld i % av brutto driftsinntekter og nøkkeltallet øker utover i planperioden, bortsett fra siste året i økonomiplanperioden hvor det reduseres til 161 %.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Handlingsregelen vil ikke bli oppfylt i denne økonomiplanperioden.

7 DRIFTSBUDSJETTET

Overordnet risikovurdering av budsjettet

Det budsjettforslaget som nå legges frem anses som et realistisk og godt budsjettforslag, men med trange rammer for tjenesteområdene. Det er i begrenset grad tatt hensyn til økt aktivitet innenfor tjenesteområdene utover midler avsatt i «risikopott», jf. omtale i kap. 9.12 Sentrale reserver, noe som utgjør en betydelig risiko for at tildelte rammer vil bli utfordret. Dette må sees i sammenheng med allerede meget effektiv tjenesteproduksjon innenfor hele den kommunale tjenesteytingen. Det vises for øvrig til presentasjon og budsjettfremlegg i hovedutvalg og finansutvalg.

I tillegg vil det påpekes at skatteinntektene for 2021 og igjennom hele planperioden også innebærer en betydelig usikkerhet og risiko. Det er i anslaget lagt til grunn forventet befolkningsvekst og arbeidsledighet, men det vil fra rådmannens side påpekes at det er usikkert hvordan begge disse faktorene vil utvikle seg innenfor planperioden.

Rådmannen har også i anslaget for skatteinntekter lagt til grunn videreføring av foreslått skatteøre i Statsbudsjettet for 2021, på 12,15 % i hele perioden. Det er imidlertid rimelig å forvente at denne av ulike årsaker vil endres i løpet av planperioden, og at det vil kunne påvirke kommunens inntekter i negativ retning.

Året 2020 har vært et meget spesielt år, og i skrivende stund vites ikke hvilke økonomiske konsekvenser kommunen totalt sett har hatt som følge av pandemien eller hvor mye staten vil dekke av kommunens utgifter. Dette forholdet, samt usikkerhet tilknyttet pandemiens utvikling i 2021, medfører uklarheter rundt størrelsen på kommunens kostnader både i 2021 og årene fremover. Rådmannen har i budsjettgrunnlaget ikke funnet rom til å kompensere for hverken økt aktivitet eller økt sykefravær (karanteneproblematikk) som følge av pandemien.

Ovennevnte medfører i sum en betydelig risiko tilknyttet kommunes budsjettgrunnlag i 2021 og årene fremover, og det må kunne forventes at det skjer endringer i budsjettgrunnlaget som vil påvirke kommunens kostnader og inntekter i perioden.

Dette fordrer etter rådmannens vurdering en betydelig «buffer» i kommunens økonomi for å kunne sikre god og rett tjenesteproduksjon inn i en usikker planperiode.

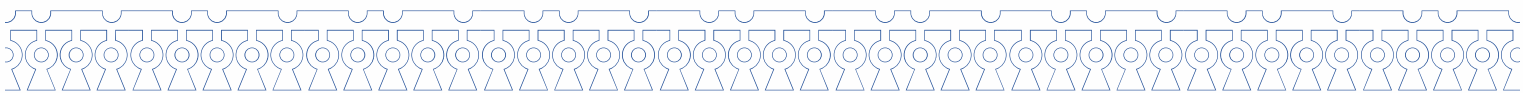
ØKONOMISK OVERSIKT DRIFT

Tall i 1000 kroner	Regnskap	Oppr.	Økonomiplan	Økonomiplan	Økonomiplan	Økonomiplan
	2019	budsjett 2020	2021	2022	2023	2024
Rammetilskudd	-907 329	-994 629	-1 034 803	-1 064 319	-1 078 041	-1 105 924
Inntekts- og formuesskatt	-1 141 276	-1 190 000	-1 265 000	-1 318 024	-1 383 038	-1 451 081
Eiendomsskatt	0	0	-21 000	-42 000	-63 000	-63 000
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-102 022	-56 642	-56 071	-57 566	-59 060	-60 555
Overføringer og tilskudd fra andre	-368 071	-275 456	-281 097	-287 987	-294 976	-301 967
Brukerbetalinger	-87 709	-94 842	-97 018	-99 441	-101 864	-104 287
Salgs- og leieinntekter	-339 785	-342 707	-274 308	-358 337	-405 363	-432 321
Sum driftsinntekter	-2 946 192	-2 954 275	-3 029 296	-3 227 674	-3 385 341	-3 519 135
Lønnsutgifter	1 306 854	1 377 008	1 360 131	1 417 560	1 472 248	1 527 000
Sosiale utgifter	324 981	334 954	351 356	351 324	351 911	352 519
Kjøp av varer og tjenester	844 482	832 020	956 266	995 844	1 048 147	1 104 270
Overføringer og tilskudd til andre	221 691	145 451	161 402	165 891	170 261	174 890
Avskrivninger	189 629	216 942	221 599	240 201	270 451	287 799
Sum driftsutgifter	2 887 638	2 906 374	3 050 754	3 170 820	3 313 018	3 446 477
Brutto driftsresultat	-58 555	-47 901	21 459	-56 854	-72 323	-72 658
Renteinntekter	-17 744	-16 439	-12 547	-13 303	-15 823	-18 217
Utbytter	-13	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-715	0	0	0	0	0
Renteutgifter	109 933	111 931	106 091	106 465	113 250	112 303
Avdrag på lån	146 916	171 006	185 066	198 338	222 272	238 400
Netto finansutgifter	238 377	266 498	278 610	291 500	319 700	332 486
Motpost avskrivninger	-189 629	-216 942	-221 599	-240 201	-270 451	-287 799
Netto driftsresultat	-9 807	1 655	78 470	-5 555	-23 074	-27 972
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	509	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	31 267	-10 663	-100 529	-45 376	-22 623	-16 482
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-1 233	9 009	22 059	50 930	45 697	44 453
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	30 543	-1 655	-78 470	5 555	23 074	27 972
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	20 736	1	0	0	0	0

7.1. BUDSJETTETFORUTSETNINGER

Ved utarbeidelsen av rådmannens budsjettgrunnlag for 2021 og økonomiplan 2021 – 2024 har administrasjonen lagt til grunn opprinnelig budsjett for enhetene i 2020, korrigert for midlertidige bevilgninger, politiske vedtak og lagt inn helårseffekt av nye stillinger eller andre vedtak. Følgende forutsetninger er lagt til grunn for forslag til økonomiske rammer:

- Lønnsvekst – 2,2 %
- Deflator – 2,7 %
- Tjenestekjøp og kjøp fra kommuner – 2,7 %
- Prisvekst – områdene er ikke kompensert for prisvekst
- Demografivekst – områdene er ikke kompensert for demografivekst i 2021
- Frie inntekter er beregnet iht forslag til statsbudsjett 2021
- Forventet befolkningsvekst for kommunen er innarbeidet
- Netto finanskostnader er beregnet iht forventet renteutvikling og forslag til investeringsbudsjett

7.2. ØKONOMISKE TILPASNINGER I DRIFTSBUDSJETTET

Driftsbudsjettet presenteres i tre forskriftsrapporter:

- Bevilgningsoversikt – drift (§5-4) 2021-2024
Viser skatt, rammetilskudd, finans og overordnede avsetninger og bruk av avsetninger, samt hvor mye som er disponibelt til drift
- Bevilgninger – drift (§5-4) 2021-2024
Viser hovedutvalgets rammer
- Økonomisk oversikt – drift (§5-6)
Viser samlet budsjett

Økonomisk oversikt drift er tatt inn under kap 7. De andre to tabellene ligger som vedlegg til budsjettokumentet.

For 2021 utgjør de frie inntektene 75,9 % av samlede driftsinntekter på 3,0 mrd. kroner. Av totale driftsinntekter benyttes 93,4 % til enhetenes tjenesteproduksjon, 2,8 mrd. kroner, mens netto finanskostnader utgjør 9,2 %. Dette gir et netto driftsresultat på 78,5 mill. kroner i 2021.

De frie inntektene øker med 115 mill. kroner fra opprinnelig budsjett 2020, hvorav rammetilskuddet øker med 40 mill. kroner og skatteinntektene med 75 mill. kroner. Befolkningsveksten holder ikke samme takt som tidligere, jf omtale i kap 5, noe som gir en lavere økning i rammeinntekten enn tidligere. Den store økningen i skatteinntektene skyldes, i tillegg til ordinær befolkningsvekst og lønnsvekst, hovedsakelig endring i skatteøret, jf omtale i kap 7.4.1. Mer-/mindreforbruk på kommunens selvkostområder er tatt fra eller avsatt til bundet selvkostfond, i henhold til selvkostregelverket.

Sum driftsinntekter øker med 75 mill. kroner fra opprinnelig budsjett 2020. Eiendomsskatt på næring er da innarbeidet som en del av driftsinntektene, i henhold til vedtak i sak PS 52/20. Den økonomiske situasjonen anses å være utfordrende, og risikoen for at tildelte rammer vil bli utfordret er tilstede. Rådmannen har i budsjett og økonomiplan 2021-2024 ønsket å styrke kommunens reserver, og har funnet rom for avsetning med 22,1 mill. kroner.

Demografikostnader

Kostnadene til demografi er beregnet ved en snittpris per innbygger innenfor de enkelte tjenesteområdene basert på regnskap 2019 og framskriving av snittprisen med befolkningsveksten. Demografikostnadene i perioden er beregnet til følgende:

Demografikostnader	2021	2022	2023	2024
<i>i 1000 kr</i>				
Formannskapet	3 124	2 425	2 829	3 234
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	4 528	3 516	4 101	4 687
Hovedutvalg for skole og barnehage	16 497	13 166	15 893	18 790
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	16 187	12 952	15 684	18 600
Sum demografikostnader	40 334	32 059	38 508	45 311

Tjenesteområdene er ikke tildelt midler til dekning av demografikostnader i 2021, men dette er innarbeidet for 2022 – 2024 i henhold til tabellen over. For 2021 er det tildelt midler etter en særskilt fordeling som omtalt ovenfor og under det enkelte hovedutvalg.

Midler avsatt til korona pandemien

Hele det norske samfunnet er berørt av pandemien. Dette er også gjeldende for mange kommuner, og Ullensaker kommune er således i en særlig krevende situasjon blant annet grunnet økt arbeidsledighet som følge av fallende aktivitet på flyplassen og i nærliggende virksomhet til denne. Mulige konsekvenser av dette og mulige tiltak er belyst blant annet i notater lagt frem til politisk behandling i kommunestyrets møte 20.oktober 2020 (NP 8/20).

Rådmannen er av den oppfatning at situasjonen potensielt er så krevende for kommunen og dens innbyggere at det vil være nødvendig med målrettede tiltak for å begrense konsekvenser av pandemien. Hvilke tiltak dette konkret skal være – og hvilke kostnader som vil komme som følge av dette - vil blant annet avhenge av hvordan situasjonen utvikler seg, samt flere prosesser fremover. Rådmannen mener derfor det er fornuftig å avsette 5 mill. kroner årlig i planperioden til tiltak omhandlende konsekvenser av Covid 19. Midlene vil disponeres av Formannskapet etter ordinære saksfremlegg fra rådmannen, jf omtale under kap. 9.12 Sentrale reserver.

Oversikt over nye tiltak og realendringer per hovedutvalgsområde

Utvalg	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr 2021	2022	2023	2024
Formannskapet	23 730	22 189	20 304	18 821
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	7 209	8 417	12 662	17 492
Hovedutvalg for skole og barnehage	15 000	28 616	44 959	64 199
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	22 242	35 164	51 495	70 743
Sum	68 181	94 386	129 420	171 255

Det gjøres oppmerksom på at midler til lønnsoppgjøret er lagt samlet på Formannskapet i påvente av resultatet fra påfølgende års lønnsoppgjør. «Risikopott» for særlig usikre forhold, som nevnt innledningsvis i dette kapitlet, ligger også på Formannskapet.

Netto driftsutgifter per tjenesteområde

Oppsummert gir dette følgende nettorammer for hovedutvalgene:

Beløp i 1000 kroner	Regnskap	Oppr.	Økonomiplan	Økonomiplan	Økonomiplan	Økonomiplan
	2019	budsjett 2020	2021	2022	2023	2024
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	757 589	783 518	796 455	809 994	826 941	846 806
Hovedutvalg for skole og barnehage	806 279	867 479	873 690	894 375	917 775	940 571
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	239 735	248 243	271 984	268 878	274 220	279 975
Formannskapet	114 368	109 755	186 802	237 419	285 686	335 350
Skatt, rammetilskudd, finans	34 117	0	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift, netto	1 952 088	2 008 995	2 128 932	2 210 666	2 304 622	2 402 701
Herav:						
Avskrivninger	67 449	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	4 052	30 650	27 317	36 818	45 652	52 357
Avdrag på lån	10 776	64 690	77 481	87 936	96 288	103 278
Overføring til investering	490	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne drift:	30 366	-10 663	-100 529	-45 376	-22 623	-16 482
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 838 956	1 924 319	2 124 662	2 131 288	2 185 305	2 263 548

7.3. DRIFTSBUDSJETTET

I økonomiplanperioden budsjetteres det med et netto driftsresultat som er -2,6 % i 2021 og så vidt over 0 % i 2022 for deretter å nærme seg 1 % i 2023 og 2024. Dette avviker langt fra fylkesmannens anbefaling om et netto driftsresultat på 3 %, og også anbefalingen fra teknisk beregningsutvalg (TBU) på minst 1,75 %.

Tar en hensyn til at selvkostområdene er budsjettert med en betydelig finansiering fra bundne fond i hele økonomiplanperioden, vil et netto driftsresultat eks selvkost være 0,7 % i 2021 og over 1 % i resten av økonomiplanperioden. Det er derfor midler til å sette av til disposisjonsfond til tross for lavt eller negativt netto driftsresultat.

SKATT OG RAMMETILSKUDD

Kommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd, og utgjør om lag 72 prosent (77 prosent når en inkluderer momskompensasjon) av kommunesektorens samlede inntekter. Frie inntekter er avgjørende både for økonomisk handlefrihet og for det tjenestetilbudet kommunen kan gi. Inntektene disponeres fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler, og fordeles gjennom inntektssystemet til kommunene. Det overordnede formålet med inntektssystemet er å jevne ut de økonomiske forutsetningene for at kommunene skal kunne gi et mest mulig likeverdig tjenestetilbud over hele landet. Inntektssystemet for kommunene inneholder en mekanisme for utjevning av de løpende skatteinntektene (unntatt eiendomsskatt). Dermed vil endringer i skatteinntekter, både lokalt og nasjonalt, raskt påvirke nivået på rammetilskuddet gjennom inntektsutjevningen.

De demografiske, geografiske og sosiale strukturene i Ullensaker gir kommunen en lavere behovsstruktur enn landsgjennomsnittet. Inntektssystemet i kommunene er konstruert slik at ulikheter i behovsstruktur skal utjevnes mellom kommunene gjennom utgiftsutjevningen i rammetilskuddet, for å kompensere for forskjeller i utgiftsbehov som kommunene ikke kan påvirke selv. Siden behovsstrukturen i Ullensaker kommune ligger på 96 % av landsgjennomsnittet blir kommunen i 2021 trukket 83,5 mill. kroner i *rammetilskudd*.

Skatteinntektene for perioden 2021 – 2024 består av skatteinntekter fra personlige skattytere som tidligere. Ved beregning av *skatteinntektene* for 2021 har rådmannen lagt til grunn følgende forutsetninger:

- Veksten i samlet skatteinngangen for alle skattekreditorene i 2020 danner grunnlaget for beregningen av skatteinngangen for 2021. Pr utgangen av september 2020 var veksten på 2,8 %.
- Det legges til grunn at veksten forblir 2,8 % ut 2020.
- Befolkningsveksten forventes å bli 2,4 %. Skatteåret avviker fra beregnet befolkningsvekst som ellers legges til grunn i budsjettet, fordi det er bostedsadressen 1.11. hvert år som avgjør skattyters skattekommune det påfølgende året. Befolkningsveksten fra 01.10.18 til 01.10.19 er på 2,4 %.
- Det legges til grunn at lønnsveksten i 2021 blir på 2,3 %. Dette er iht. de forventningene SSB har til lønnsutviklingen for 2021.
- Skattøret er i statsbudsjettet satt til 12,15 %. Dette er en økning med 1,05 % poeng fra 2020. Dette signaliserer at vi kan forvente å få en lagt høyere andel av skatteinntektene fra personlig skattytere. Skattøre som er fastsatt for 2021 er det høyeste skattøre siden 2010. Skatteinntektene fra kommunens innbyggere har i snitt gjennom mange år sunket med 1 % i forhold til landsgjennomsnittet. Det legges til grunn at dette fortsetter i 2021.
- Det avsettes 8 % i marginavsetning for å møte utbetalingen av tilgodebeløp ved avregningsoppjøret i 2021. Fastsettingen av marginoppjøret fastsettes fra 01.11.2020 av Skatteetaten da kemnerfunksjonen ble statliggjort fra dette tidspunktet. Ullensaker kommune har hatt solide overskudd på marginoppjøret de seneste årene, og det er lagt til grunn at Skatteetaten vil sette ned marginavsetningen fra 9 % til 8 %.
- Ved de siste avregningsoppjørene har det blitt overskudd på marginoppjøret. Det legges derfor til grunn at kommunen i 2021 vil gå med 20 mill. kroner i overskudd.

- Når det gjelder fordelingsoppgjøret så har kommunen i flere år gått med overskudd. Ut fra den oversikten man har på dette området, tror vi ikke dette vil bli tilfelle i 2021. Dette oppgjøret settes derfor til 0.

Samlet gir dette en forventet skatteinntang på 1,265 mrd kroner for 2021.

Skatteberegningen bygger på flere forutsetninger. Ved beregning av årets skatteanslag er forutsetningene som er lagt til grunn basert på historiske data og beregninger gjort av bl.a. Statistisk Sentralbyrå.

Å fastsette en prognose for skatteinntektene i 2021 er svært utfordrende. Det er som følge av covid-19 viruset svært liten aktivitet ved hovedflyplassen på Gardermoen. Dette har ført til at arbeidsledigheten blant kommunes innbyggere er blant de høyeste i landet. Det ser ut til at aktivitetene på flyplassen vil være lav i lang tid fremover. Hvordan dette vil slå ut på skatteinntektene for 2021 og årene fremover er det pr i dag vanskelig å ha noen formening om. Rådmannen vil derfor følge utviklingen nøye, og man må være forberedt på at prognosene for skatteinntangen vil endre seg flere ganger i løpet av 2021. Tabellen under viser hva som er lagt inn i budsjettet av frie inntekter fordelt mellom skatteinntekter og rammetilskudd:

FRIE INNTEKTER	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
	Tall i 1000 kr	2019	2020	2021	2022	2023
Innbyggertilskudd	921 226	977 177	991 073	1 072 223	1 082 985	1 127 884
Utgiftsutjevning	-95 405	-102 250	-83 475	-88 406	-93 942	-100 027
INGAR	-1 984	-2 098	-1 512	-1 464	-1 317	-1 163
Saker med særskilt fordeling	7 283	23 454	18 371	7 996	8 236	8 483
Veksttilskudd	37 996	55 568	67 164	53 375	28 975	10 918
Skjønnsmidler	5 600	4 800	3 800	3 914	4 031	4 152
Netto inntektsutjevning	-3 286	37 978	39 382	47 910	50 010	56 643
Sum rammetilskudd	907 329	994 629	1 034 803	1 095 549	1 078 978	1 106 889
Skatt	1 141 276	1 190 000	1 265 000	1 318 024	1 383 038	1 451 081
Sum frie inntekter	2 048 605	2 184 629	2 299 803	2 413 573	2 462 016	2 557 970
Endring i %	7,9 %	6,6 %	5,3 %	4,9 %	2,0 %	3,9 %
Andel skatt og netto inntektsutjevning av frie inntekter	55,5 %	56,2 %	56,7 %	56,6 %	58,2 %	58,9 %

Fra 2020 til 2021 er det en nedgang i utgiftsutjevningen, på 18,775 mill. kroner. Dette skyldes endring i beregnet utgiftsbehov for kommunen fra 95,08 % av landsgjennomsnittet i 2020, til 96,1 i 2021. Dette viser at anslaget på utgiftsbehovet nærmer seg landsgjennomsnittet, og at det er dyrere å drive velferdstjenester til innbyggerne i kommunen.

Oversikten viser også at veksttilskuddet går betydelig ned i økonomiplanperioden, fra 67,164 mill. kroner i 2021 til 10,918 mill. kroner i 2024. Grunnlaget for veksttilskuddet er gjennomsnittlig befolkningsvekst siste 3 år. Ullensaker har hatt en kraftig befolkningsvekst de siste årene noe som gjenspeiles i veksttilskuddet. Imidlertid forventes det at befolkningsveksten avtar i perioden, og at veksttilskuddet dermed blir langt lavere.

EIENDOMSSKATT PÅ NÆRING

Rådmannens forslag til budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024 er utarbeidet med inntekter fra eiendomsskatt på næring. Dette er i henhold til vedtaket i sak PS 52/20. Inntektene fra eiendomsskatt på næring er innarbeidet basert på innføring i 2021 med en skattesats på 1 promille, økende til 3 promille fra og med 2023 slik det fremgår av tabellen under. Kostnader til innføring og drift av eiendomsskattekontoret er innarbeidet i økonomienhetens budsjett og er budsjettet med 3,2 mill. kroner i 2021. Fra og med 2022 er det kun kostnad til drift og denne er innarbeidet med 1,9 mill. kroner årlig.

Eiendomsskatt på næringseiendom <i>Tall i 1000 kr</i>	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Eiendomsskatt på næringseiendom	21 000	42 000	63 000	63 000
Kostnader eiendomsskattekontoret	3 200	1 900	1 900	1 900
Netto inntekt fra eiendomsskatt	17 800	40 100	61 100	61 100
Skattesats - promille	1	2	3	3

7.4. FINANSFORVALTNING

Ullensaker kommune har over lang tid vært i sterk vekst, noe som har medført et kontinuerlig stort investeringsbehov. Begrensede muligheter for å finansiere disse investeringene med egenkapital, har medført kraftig vekst i kommunens lånegjeld. Rådmannen forvalter kommunens likviditet og lånegjeld iht gjeldende finansreglement.

I budsjett 2021/økonomiplan 2021-2024 vil behovet for investeringer fortsatt være betydelige, jfr kap 8. Dette innebærer at kommunens lånegjeld vil øke betydelig gjennom planperioden.

Nedenfor vises et totalbilde av kommunens lånegjeld og finanskostnader i budsjett/økonomiplan-perioden.

Totaloversikt <i>tall i 1000 kr</i>	Anslag 2020	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Lån ved årets inngang, eks startlån	4 537 234	4 969 918	5 415 025	5 825 239	6 119 510
Årets løpende avdrag	30 948	26 693	27 412	28 175	28 982
Beregnet minimumsavdrag	138 846	158 373	170 925	194 098	209 418
Nytt låneopptak	602 479	630 173	608 552	516 543	350 560
Lånegjeld pr 31.12. eks startlån	4 969 918	5 415 025	5 825 239	6 119 510	6 231 670
Totalt avdragsutgifter	169 794	185 066	198 338	222 272	238 400
Totalt renteutgifter	96 544	106 069	106 443	113 228	112 281
Sum finanskostnader	266 338	291 135	304 781	335 500	350 681
Netto finansinntekter før rentekompensasjon og kalkulatoriske renter og avskrivninger	14 447	13 135	14 663	17 214	19 221
Netto finans før tilskudd	251 891	278 000	290 118	318 286	331 460
Investeringsstilskudd/rentekompensasjon	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Bidrag kalkulatoriske renter og avskrivninger VAR	69 753	84 259	103 379	119 890	133 156
Avsetning renter på bundne fond	-2 409	-2 384	-2 266	-1 849	-1 193
Netto finanskostnader etter tilskudd	178 138	192 126	185 005	196 246	195 498
Lånegjeld pr 31.12. eks startlån	4 969 918	5 415 025	5 825 239	6 119 510	6 231 670
Lånegjeld startlån pr 31.12	507 520	561 740	613 460	662 430	708 900
Kommunens totale lånegjeld pr 31.12.	5 477 438	5 976 765	6 438 699	6 781 940	6 940 570

Som tabellen viser, vil kommunens totale gjeld øke betydelig i planperioden, fra 5,5 til 6,9 mrd kr. Dette gir en betydelig vekst i totale avdragsutgifter, som er hovedårsaken til den betydelige økningen i «netto finanskostnader før tilskudd». Rentenivået vil med stor sannsynlighet fortsatt være lavt i planperioden.

Det er planlagt betydelige investeringer innenfor selvkostsektoren i perioden, noe som innebærer at en stadig større andel av kommunens gjeld også knyttes til selvkostområdet. Dette gjør at en stadig større andel av de totale finanskostnadene dekkes gjennom tilskudd fra selvkostsektoren. «Netto finanskostnader etter tilskudd» vil derfor etter dette ligge på ca 195 mill. kr årlig mot slutten av planperioden.

For detaljert oversikt over finansforvaltningen i planperioden vises det til vedlegg 3 – Finans.

8 INVESTERINGSBUDSJETTET

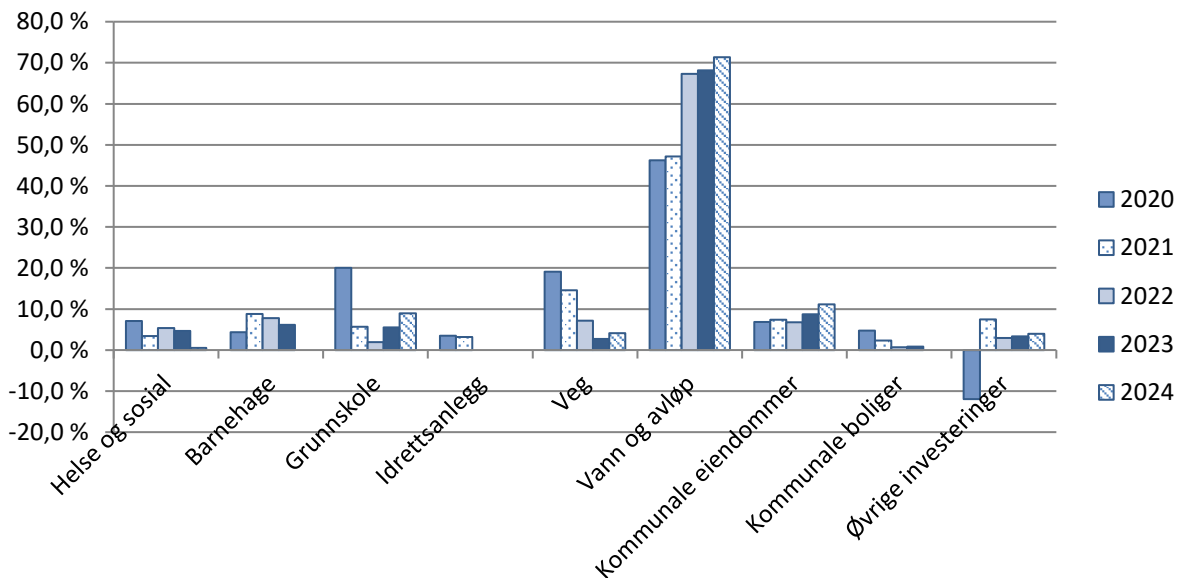
Rådmannen legger frem et investeringsbudsjett for perioden 2021-2024, med en samlet investeringsramme på 2,562 mrd. kroner, sett bort fra lån til utlån (startlån). Dette tilsvarer et gjennomsnittlig investeringsnivå på 640 mill. kroner pr år i perioden. Til tross for et høyt investeringsnivå har rådmannen lagt vekt på å begrense investeringer til tiltak som anses nødvendige for å ivareta tjenesteproduksjonen og opprettholde og utvikle infrastrukturen.

Som vekstkommune med fortsatt behov for investeringer i nye og fremtidsrettede formålsbygg, har store investeringer i helsebygg, skoler og barnehager bidratt til at lånegjelden har økt mer enn driftsinntektene. Investeringsstakten er krevende og vil kreve stram prioritering og mer areal- og kostnadseffektive løsninger. Et sentralt element i eiendomsstrategien vil være å bruke eksisterende bygg og anlegg på en slik måte at vi i størst mulig grad unngår nye, store investeringer. En mer strategisk tilnærming der behov fra flere tjenesteområder sees i sammenheng blir en del av dette.

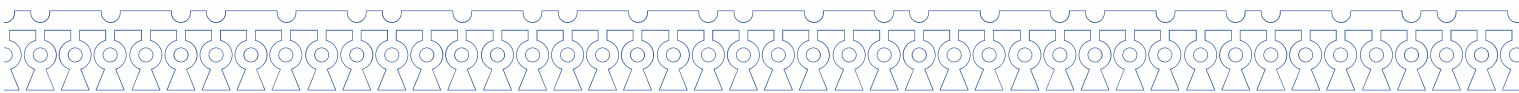
Det er behov for å se investeringsbehov og konsekvensene av dette på driften i et lengre perspektiv enn økonomiplanens 4-årige perspektiv. Rådmannen har derfor signalisert at det vil bli lagt fram et 10 årig investeringsprogram. Imidlertid er det flere faktorer som mer enn noen gang gjør dette utfordrende: Arbeid med skolebruksplan pågår. Denne vil gi rammer for bl.a. hvordan skolekapasiteten skal sikres framover. Det skal også lages en langsiktig plan for barnehager på Jessheim. Det skal lages en konseptutvalgsutredning (KVU) for Helse. I tillegg påvirker pandemien folks flyttemønstre, noe som gjør det enda mer utfordrende å framskrive befolkningsveksten. Disse faktorene til sammen må slutføres før det kan utarbeides et 10-årig investeringsprogram.

8.1. PRIORITERTE INVESTERINGER I HANDLINGSPERIODEN

Figuren nedenfor viser prosentvis fordeling av investeringsbudsjettet på de ulike investeringsområdene for perioden 2021 – 2024, samt 2020:

Figuren viser at investeringene innenfor vann og avløp er sterkt prioritert i økonomiplanperioden og utgjør 47,2 % av investeringsbudsjettet for 2021 og hele 71,3 % i 2024. Det dreier seg spesielt om vekstrelaterte investeringer, blant annet utvidelse av Gardermoen renseanlegg og økning i kapasiteten på ledningsnett. Samtidig er oppgradering av eldre anlegg ikke ubetydelig. Dette er nødvendig for å sikre langsiktig leveranse av vann med god kvalitet samt tilstrekkelig avløpskapasitet som holder tritt med en økende befolkning og nye rensekraft.

Infrastruktur for Gystadmarka bydel blir i det vesentligste slutført i løpet av økonomiplanperioden. Kommunen forskutterer utgifter, som vil bli betalt tilbake av grunneierne i området i løpet av kommende økonomiplanperioder.

Økning i antall eldre framover gjør det nødvendig å dreie tilbudet på omsorgsplasser fra institusjonsplasser til andre typer heldøgnsomsorgsplasser med tilpassede tjenester, slik at flest mulig kan bo lengst mulig i eget hjem.

Det er et stort behov for boliger med omsorgstjenester som i dag løses ved kjøp av dyre plasser. Satsingen vil gi gevinster ved at driftskostnadene reduseres betraktelig. Innenfor bolig med bistand er det en økning i behov blant eksisterende brukere som vil kreve andre eller mer omfattende tjenester enn tidligere.

Maurstien omsorgsboliger er klare for innflytting på slutten av 2020. Her vil det være et botilbud for utviklingshemmede. Videre er det pågående investeringer i botilbud innenfor rusomsorgen som skal stå ferdig i løpet av 2021. I økonomiplan ligger det i tillegg inne midler til en omsorgsbolig til.

Det er satt av midler til konseptvalgutredning (KVU) for å vurdere fremtidige løsninger innen helse og sosial, både på kort og lang sikt. Målet er å dekke en del av behovet på andre måter enn ved kommunal investering. Utredningsarbeidet vil antagelig likevel resultere i betydelige investeringsbehov som synliggjøres gjennom avsetninger lenger ut i perioden.

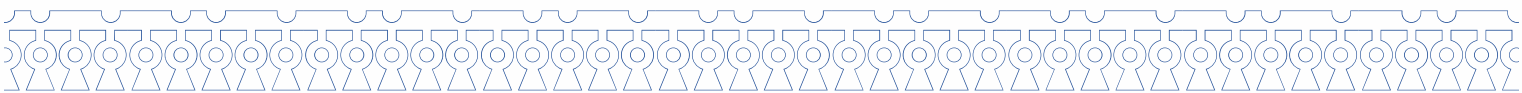
Det jobbes med å se fremtidige behov i et mer langsiktig perspektiv også innenfor skole og barnehage. Det er satt ned en politisk komite som jobber med skolebruksplanen, som skal ferdigstilles våren 2021.

Totalt sett er det ledig kapasitet på skolene pr i dag, men det varierer mellom skolene. Behov for nye skoler avhenger av hvor stor befolkningsøkningen blir og om vurderingen gjøres for noen kretser under ett eller hver enkelt skolekrets. Ut fra forventet befolkningsvekst vil det være behov for en ny barneskole i Jessheimområdet i 2028-2030.

Det er avsatt midler i økonomiplanperioden til kapasitetsutvidelser ved behov, spesielt på Kløfta. Videre er det avsatt midler til bygging av 8-avdelings barnehage på Kløfta, med ferdigstilling i 2022. I tillegg er det foreslått midler til en ny kommunal barnehage på Jessheim, som er planlagt å stå ferdig i 2023.

Kulturhuset har store begrensninger for hva som kan tilbys av produksjoner. Betydelig vekst i befolkningen og dreining mot bysamfunn gir økt etterspørsel etter kulturelle opplevelser. En mulighetsstudie har pekt på noen alternativer, men dette må bearbeides videre. Det vil ta tid før en ny løsning for kulturhus kan realiseres, men en bør gjøre tidlige avklaringer for å sikre fremtidige behov.

Rådhusplassen har med sin sentrale plassering i byen et potensiale for utvikling til en attraktiv møteplass for kommunens innbyggere. Det skal som tidligere vedtatt gjennomføres et utredningsarbeid for å avklare forutsetningene for en fremtidig utforming av rådhusplassen, slik at gjennomføring kan planlegges med dette som utgangspunkt.

8.2. INVESTERINGSBUDSJETTET

Investeringsrammen fordelt på formål framgår av nedenstående tabell:

Investeringsramme 2021-2024 fordelt på investeringsområde (Tall i hele 1000)	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024	ØP 2021-2024
Helse og sosial	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Utbygging bolig/institusjon og helsebygg	26 496	39 520	24 500	0	90 516
Utbygging barnehage	73 325	60 000	35 000	0	168 325
Utbygging grunnskole	47 428	15 000	31 500	35 000	128 928
Utbygging idrettsanlegg	26 300	0	0	0	26 300
Utbygging øvrige anlegg	19 200	4 500	2 000	2 000	27 700
Selvfinansierende boliger	14 300	0	0	0	14 300
Veg	120 909	55 067	15 300	16 150	207 426
Vann og avløp	392 113	518 130	388 727	278 680	1 577 650
Investering i eksisterende anlegg (KOMEI)	66 520	57 390	54 545	43 400	221 855
Kultur	5 000	2 000	2 000	5 000	14 000
Egenkapitaltilskudd KLP	5 000	5 300	5 600	5 900	21 800
IKT og digitalisering	30 500	10 000	9 000	2 000	51 500
Investering kirkeformål	2 100	1 000	500	500	4 100
Brutto investeringer	831 191	769 908	570 672	390 630	2 562 401
+ utlån fra Husbanken (startlån)	75 000	75 000	75 000	75 000	300 000
Brutto finansieringsbehov	906 191	844 908	645 672	465 630	2 862 401
- Egenfinansiering / mva komp	-68 078	-43 095	-35 169	-21 110	-167 453
- Salg av tomter på Gystadmarka	-129 600	-107 000	0	0	-236 600
- Tilskudd	-3 340	-11 260	-18 960	-18 960	-52 520
Brutto lånebehov inkl. startlån	705 173	683 552	591 543	425 560	2 405 828
- innlån fra Husbanken (startlån)	-75 000	-75 000	-75 000	-75 000	-300 000
- lån til selvfinansierende boliger og VARV prosjekter	-480 840	-548 130	-388 727	-278 680	-1 696 377
Sum lånefinansiering eks. selvfinansierende prosjekter	149 333	60 422	127 816	71 880	409 451

* for investeringene innenfor VAR og selvfinansierende boliger er utgiftene oppgitt netto (eks. mva.)

For nærmere beskrivelse av de enkelte prosjektene, vises det til vedlegg 10 til budsjettdokumentet.

PÅGÅENDE INVESTERINGSPROSJEKTER

Flere av de større investeringsprosjektene som pågår i 2020 vil strekke seg inn i 2021-2024, noe som medfører at betydelige investeringsmidler er bundet opp før budsjett for 2021/ økonomiplan 2021-2024 legges frem til politisk behandling. Dette framgår av følgende tabell:

Investeringsprosjekter (tall i hele 1000)	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
HS Omsorgsboliger nr 1 inkl inventar *	20 000	15 020	0	0
Ombygging/nybygg Maurstien * inkl inventar	710	0	0	0
Algarheim ny skole og flerbrukshall (inkl inventar)	45 928	0	0	0
Kløfta barnehage (Utredning + Utbygging) inkl inventar	68 825	0	0	0
Infrastruktur Kløfta idretts- og aktivitetspark	26 300	0	0	0
Rådhusplassen	6 000	2 500	0	0
Driftsbygning Hovin kirke	5 200	0	0	0
GSV langs Sørbakkvegen	8 110	0	0	0
Veglys, kartlegging og oppgradering	9 061	6 767	300	0
GSV langs Vardevegen	4 551	0	0	0
Infrastruktur Gystadmarka (Veg + VA + Øvrig) **	77 287	30 000	0	0
Jessheim sørøst- hovedledningsanlegg (VA)	12 277	27 447	8 677	0
Overføring Kløfta - Jessheim avløp	35 000	30 000	29 338	0
Reservevann	26 003	18 452	0	0
Utvidelse Gardermoen renseanlegg	90 730	164 030	216 830	168 730
Vann og avløp Pinnebekken pumpestasjon	21 408	27 276	0	0
Stasjonært avfallssug Gystadmarka	30 000	20 000	0	0
Vann og avløp Sætreringen - Kopperud	30 000	18 012	0	0
Nytt kirketak Ullensaker kirke	6 000	0	0	0
Tjenesteinnovasjon og digitalisering	19 500	2 000	2 000	2 000
SUM	542 890	346 484	257 145	170 730

*Investering i boliger til vanskeligstilte samt omsorgsboliger og sykehjemsplasser finansieres delvis av tilskudd

**Kommunen forskutterer utgifter forbundet med gang- og sykkelvei og infrastruktur Gystadmarka. Dette er utgifter kommunen helt eller delvis vil få tilbake på et senere tidspunkt

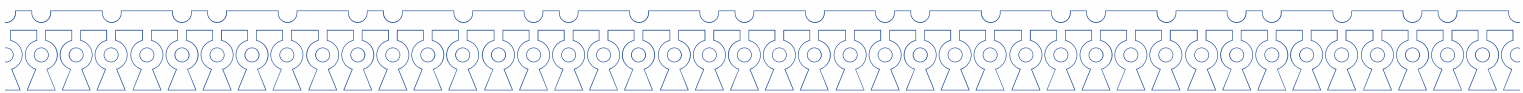
I tillegg til tabellen over som viser investeringer som pågår i 2020 og vil strekke seg inn i økonomiplanperioden (542,9 mill. kroner) er det også være behov for nye investeringer, som ikke er påbegynt enda i 2021 (288,6 mill. kroner), bl.a. årlig avsetning til porteføljer. Totalt investeringsbehov i 2021 er 831,2 mill. kroner.

Tabell nedenfor viser fordeling mellom ordinære prosjekter og selvfinansierende prosjekter i økonomiplanperioden.

Investeringer (Tall i 1000 kr)	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024	Totalt
Ordinære investeringer	347 491	221 777	181 945	111 950	863 164
Selvfinansierende boliger	14 300	0	0	0	14 300
Selvfinansierende VAR	469 400	548 130	388 727	278 680	1 684 937
Sum brutto investeringer	831 191	769 908	570 672	390 630	2 562 401

8.3. FINANSIERING AV INVESTERINGER

Samlede investeringer i budsjett/økonomiplanperioden 2021-2024 fremgår av nedenstående tabell, som viser at samlede brutto investeringer inkludert optak av lån til videreutlån (startlån) oppgår til ca 2,86 mrd kr i planperioden.

Samlede investeringer <i>(Tall i 1000 kr)</i>	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024	Totalt
Ordinære investeringer	347 491	221 777	181 945	111 950	863 164
Selvfinansierende boliger	14 300	0	0	0	14 300
Selvfinansierende VAR	469 400	548 130	388 727	278 680	1 684 937
Startlån	75 000	75 000	75 000	75 000	300 000
Sum brutto investeringer og startlån	906 191	844 908	645 672	465 630	2 862 401

Kommunens investeringer kan finansieres ved bruk av momskompensasjon, egenkapital, ulike former for tilskudd, salg av eiendom eller ved låneopptak.

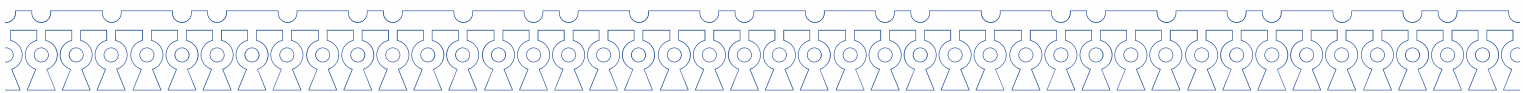
For økonomiplanperioden legges det opp til følgende finansieringsplan:

Finansieringsplan investeringer <i>(Tall i 1000 kr)</i>	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024	Totalt
Salg eiendom/tilskudd	132 940	118 260	18 960	18 960	289 120
Momskompensasjon	68 078	43 095	35 169	21 110	167 453
Låneopptak	630 173	608 552	516 543	350 560	2 105 828
Låneopptak startlån	75 000	75 000	75 000	75 000	300 000
Sum finansiering	906 191	844 908	645 672	465 630	2 862 401

**Salg av eiendom er kontraktsfestet oppgjør for allerede inngåtte kontrakter*

Andelen selvfinansierende investeringer øker betydelig gjennom planperioden, og kostnadene forbundet med låneopptak til disse investeringene dekkes hovedsakelig ved beregnede kalkulatoriske renter fra selvkostområdene.

Det vises for øvrig til vedlegg 3 – Finans.

9 FORMANNSKAPET

Formannskapet	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn		76 037	72 479	71 339	112 496	167 778	218 949	270 143
Andre driftsutgifter		114 810	107 717	119 283	124 135	122 836	121 558	121 581
Driftsinntekter		-76 479	-70 440	-68 240	-49 828	-53 195	-54 820	-56 374
Sum		114 368	109 755	122 381	186 802	237 419	285 686	335 350

Det gjøres oppmerksom på at midler til dekning av lønnsoppgjøret for hele kommunen er lagt under Formannskapet og vil bli fordelt når lønnsoppgjøret er klart.

Tjenester og oppgaver

Formannskapet forvalter flere tjenesteområder som er organisert i ulike enheter. Nedenfor er en spesifisering over hvilke enheter som ligger innunder politikkområdet.

Enheter	
Plan og næring	ØRIK
Areal og landbruk	Rådmannen
Innovasjon og digitalisering	Organisasjon og utvikling - stab
Kantine og kiosk	Sentrale reserver
Personal og organisasjonsutvikling	Politiske styringsorganer
Økonomi	IKT
Dokumentsenter og politisk sekretariat	Tilskudd til kommunale samarbeid mv.
Kommunikasjon og samfunn	

Økonomiske rammer

Fra og med 2021 er budsjett for lønnsjustering for alle enheter lagt i sentral pott under Sentrale reserver. Fordeling til enheten gjennomføres etter at resultatet av lønnsoppgjøret er avklart. Målet med å benytte denne praksisen er at enheter som har grupper av ansatte med høyere lønnsutvikling enn gjennomsnittet, tildeles en mer korrekt budsjettkompensasjon.

På tilsvarende måte som de seneste årene er det ikke gitt kompensasjon for forventet prisvekst for øvrig, men det er innarbeidet deflatorvekst på tjenestekjøp og inntekter.

Politiske vedtak og årseffekter er lagt til. Det er ikke gitt kompensasjon for demografi i 2021, men dette er innarbeidet for 2022 – 2024. For 2021 er det gitt kompensasjon for noen få nye tiltak som omtales under den enkelte enhet hvor dette er aktuelt.

Det at man ikke er kompensert for prisvekst og demografi, samtidig som man har foretatt kutt i stillinger de siste to årene, bidrar til økt budsjettmessig risiko. For å begrense denne risikoen må man jobbe for ytterligere optimalisering av tjenestene. Det er innarbeidet midler i en «Risikopott» som skal være en buffer for uforutsette avvik, omtalt under Sentrale reserver kap 9.12.

I økonomiplanperioden er det innarbeidet midler til dekning av satsingsområdene OsloMet, Områderegulering S5, Nærings-satsing og Kriseberedskap, samt at det foreslås at Kirken tildeles en økning.

I neste tabell framgår nye tiltak og realendringer som er innarbeidet i budsjettet til Formannskapet:

Formannskapet	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr	2021	2022	2023
Demografi	0	2 425	5 255	8 488
Innspill fra områdene	23 730	19 764	15 049	10 333
Sum	23 730	22 189	20 304	18 821

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Formannskapetets utfordringsbilde er først og fremst relatert til overordnede problemstillinger knyttet til befolkningsvekstens utfordringer og muligheter. Ullensaker er allerede blant de mest kostnadseffektive kommunene i landet, men ønsker å opprettholde eller bedre kvaliteten på tjenestene. Dette er en utfordring når en samtidig skal håndtere vekst, noe som vil kreve ytterligere effektivisering og nye løsninger.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Styrke beredskapsarbeidet i kommunen
- Sikre god analysekapasitet som faglig underlag for å skaffe bedre beslutningsgrunnlag til organisasjonen og politisk nivå
- Fortsette arbeidet med digitalisering av tjenestene ut mot innbyggerne
- Uttreden fra DGI og over i egen drift
- Videreføre arbeidet med prosessoptimalisering av tjenester overfor innbyggere og øvrige enheter i organisasjonen
- Gjennomføring av nærværarbeid for å redusere sykefraværet i hele organisasjonen

9.1. PLAN OG NÆRING

PLAN OG NÆRING	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	5 514	7 404	6 643	6 643	6 543	7 293	7 293	7 293
Andre driftsutgifter	10 430	3 778	4 878	4 878	5 720	4 698	3 509	3 598
Driftsinntekter	-7 077	-981	-981	-981	-1 007	-1 036	-1 066	-1 095
Sum	8 867	10 201	10 540	10 540	11 255	10 954	9 735	9 796

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter

- Overordnet planlegging: Kommuneplan, kommunedelplaner, bistand i områderegeringsplaner og større reguleringsplaner og andre planprosesser, overordnede samferdselsprosjekter generelt – og arbeidet med ny kommunedelplan for E-16 spesielt.
- Byutvikling: Byplanlegging, prosjekter, byliv
- Folkehelse og frivillighet: Folkehelsekoordinator skal følge opp folkehelsearbeidet (pålagt), og være en ressurs mot frivilligheten
- Utredning og analyse: Utredninger og analyser som befolknings -og boligframskrivninger, og andre fagutredninger. Produsere faglig underlag for strategiske beslutninger som omhandler både teknisk og sosial infrastruktur.
- Miljø og klima: Ansvar for det strategiske miljø- og klimaarbeidet i kommunen.
- Næringsutvikling: Målrettet satsing for å tiltrekke oss Næringsaktører og for å tilrettelegge for eksisterende næringsliv.
- Sektorovergripende koordinering og samarbeid: Koordinering, samarbeid og bistand i prosesser/prosjekter som andre enheter eier. Politisk støtte etter behov.

Det overordnede målet er å planlegge for, og skaffe et godt beslutningsunderlag for, viktige retningsvalg og gode bærekraftige beslutninger.

Økonomiske rammer

Midler til by- og tettstedsutvikling på 1 mill kr er videreført. Disse midlene er til konkrete tiltak som fremmer byliv og bykvaliteter – som å bygge opp under attraktiviteten til Kløfta og Jessheim. Siden 2019 er midlene brukt til gatekunst i kulverten i Henrik Bulls vei, gatekunst på taket (Kong Rakne) og midlertidig møblering av rådhusplassen (inkl arrangementer), bykonsept, mobilitetstiltak og næringsutviklingsarbeid. Tilskuddet til Business Jessheim er på fortsatt 0,3 mill. kroner Enheten jobber aktivt med å skaffe ekstern finansiering til sine prosjekter.

Stillingen som miljørådgiver holdes vakant ut 2021 og midlene omdisponeres for å dekke deler av merbehov på Komei.

For neste økonomiplanperiode har enheten viktige uløste oppgaver som bør gjennomføres for å sikre kvalitet i samfunnsutviklingen og for å understøtte satsingsområdene som er vedtatt i samfunnsdelen av kommuneplanen:

- **Starte revisjonen av byplanen for Jessheim:** Byplanen er, med det utviklingsmønsteret Ullensaker kommune har hatt, av avgjørende betydning for å sikre en utviklingsretning preget av bærekraft og bykvaliteter. Det er behov for 2 mill kr til dette fordelt på 2020 og 2021. Det er funnet rom for 0,5 mill til oppstart av dette i rådmannens forslag til budsjett. Utover dette vil i 2021 midlene til by- og tettstedsutvikling i sin helhet gå til dette arbeidet.
- **Område S5 i byplanen:** Rådmannen ønsker å prioritere dette arbeidet, jf kap 4.3, ved at det settes av 1,2 mill kroner i 2021. En områderegeringsplan av dette formatet koster ca 5 mill kroner. Det er innarbeidet 1 mill kr til planbidrag for områderegeringsplanarbeidet i 2021

slik at kommunen bidrar som en likeverdig part. Det er i perioden også satt av 0,2 mill kroner pr år til faglig bistand i prosessen. Det er avgjørende at kommunen opptre profesjonelt og med faglig tyngde i denne viktige saken, for å sikre et resultat til det beste for byen.

- **Områdereguleringsplan for stasjonsområdet og rådhusplassen.** Det er overført 0,8 mill kroner til 2021 for å fortsette områdereguleringsarbeidet, en viktig faktor er at Bane NOR setter i gang sin plan med detaljregulering av spor og krysningspunkt.
- **Næringsutvikling:** Næringsutvikling er ett av 3 satsingsområder i ny kommuneplan. Det er innarbeidet en økning på 0,8 mill kroner årlig i planperioden for dette formålet. Dette er nærmere omtalt under kap 4.3. I tillegg er det lagt inn midler til OsloMet satsingen på Politiske styringsorganer, som er omtalt under kap 9.13.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

- For at strategisk ledelse og politikere skal kunne treffe bærekraftige beslutninger om kommunens vegvalg framover, er det avgjørende med grundige analyser og framskrivinger.
- Planbehov. Kommunen har et stort og komplekst planbehov i økonomiplanperioden. De viktigste er byplanen, S5 i byplanen og kommunenes egne områder rundt rådhuset/kulturhuset. Det er en utfordring at planbehovet langt overstiger de økonomiske midlene.
- Frivillighet og folkehelse. Å følge opp folkehelsearbeidet og frivillighetsstrategien blir viktig i perioden. I denne spesielle situasjonen vi er i nå er det en utfordring å rette arbeidet sammen med frivilligheten inn mot å redusere konsekvensene av covid-19.
- Samhandling på tvers av plannivåer og sektorer: God kvalitet i plan- og byggesaksarbeidet: Plan- og byggesaksprosessen er ofte kompleks og krever høy grad av internt samhandling. Det etableres en byutviklingsgruppe som har til formål å sikre samhandling og tilføre kompetanse til aktuelle saker.
- Kompetanse, rekruttering, sårbarhet. En liten enhet er svært sårbar med hensyn til jobbskifter.
- Flere store samferdselsprosjekter
 - Kommunedelplan for ny E-16 i regi av Nye veier.
 - KVVU for hovedbanen
 - Ny godsterminal på Hauerseier
 - V23

Det blir svært viktig at kommunen fortsatt har en aktiv rolle i disse prosessene

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Få vedtatt områdereguleringsplan for stasjonsområdet og rådhusplassen, og områdereguleringsplan for S5
- Politisk forankring av Bykonsept
- Starte med byplanen (By- og tettstedsutvikling)
- System for framskrivinger som grunnlag for fremtidige behov og investeringsbeslutninger
- Strategidokument for klima og energi
- Tung satsing på samferdsel; ny tverrforbindelse øst-vest (E-16), KVVU hovedbanen, godsterminal, V23
- Satsing på kunnskapsbaserte institusjoner i sentrum, og i kommunen for øvrig
- Kommunedelplaner for Sand og Mogreina

9.2. AREAL OG LANDBRUK

AREAL OG LANDBRUK	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	27 193	28 619	28 954	33 281	34 054	34 846	35 663	
Andre driftsutgifter	5 036	6 833	6 833	5 451	5 595	5 742	5 892	
Driftsinntekter	-22 480	-26 338	-26 338	-29 732	-30 740	-31 772	-32 834	
Sum	9 750	9 114	9 449	9 000	8 909	8 816	8 722	

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter

- Bygge- og delesaksbehandling
- Reguleringsplaner
- Oppmåling
- Kart
- Landbrukstjenester
- Interkommunalt byggetilsyn
- Viltforvaltning

Økonomiske rammer

Budsjettrammen for enheten er videreført fra 2020. Beregnet lønnsvekst for kommunen er avsatt på overordnet ansvar, og vil bli fordelt enhetene når lønnsoppjøret er klart.

Midler som var avsatt til forvaltningsansvaret for landskapsvernområdene er omdisponert fra landbruksavdelingen til reguleringsavdelingen siden ansvaret er overført til Fylkesmannen. Reguleringsavdelingen har en økende andel reguleringsplaner som faller utenfor selvkostområdet, og kommunen må dekke en større andel av kostnadene på avdelingen. Dette gjelder områdeplaner og planer for offentlig sosial og teknisk infrastruktur. Omdisponeringen er tenkt å være en varig tilførsel til budsjettrammen på reguleringsavdelingen. I tillegg er alle budsjettposter på enheten redusert betraktelig. Dette er ekstra utfordrende siden det må forventes reduserte inntekter på Landbruk i forhold til tidligere.

Gebyrene for Geodata økes med 4,3 % for 2021. Økningen er høyere enn deflator fordi det er behov for å ha en kontrollert bruk av fond for å sikre at avdelingen ikke går med underskudd. Gebyrene for Regulering økes med deflator 2,7 %. Byggesak vil etter prognosen for 2020 igjen ha midler på bundet fond. Men det er likevel nødvendig å øke prisene med 16,7 % for å dekke avdelingens kostnader. Gebyrer for landbrukstjenester er i stor grad regulert gjennom statens satser. De øvrige satsene på Landbruk justeres opp med deflator.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

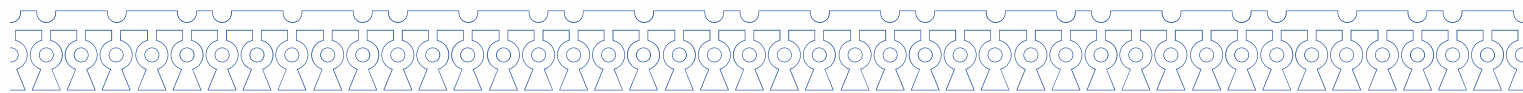
I tillegg til områdets økonomiske utfordringer nevnt over, vil kommunen de kommende årene stå ovenfor flere komplekse og sammensatte plan- og utbyggingsoppgaver. Organisasjonen har mange dyktige, unge medarbeidere. Det er samtidig en bekymringsfull mangel på seniorkompetanse, selv om enheten inneværende år har lyktes å rekruttere seniorkompetanse innenfor byggesaksområdet. Medarbeidere som det er behov for er det høy konkurranse om i markedet. Vi ser det er utfordrende å holde på dyktige medarbeidere. Rekruttering av seniorkompetanse, samt økt fokus på opplæring av egne ressurser vil bli et fokusområde.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

Enhetens avdelinger har ulike forvaltningsoppgaver. Felles for alle er fokus på å levere gode tjenester til innbyggerne og andre aktører som er i kontakt med oss. Videre er det viktig at forvaltningsnivåene legger føringer gjennom sitt arbeid for en god byutvikling og gode nabolag. Å ta i bruk potensialet i

nytt sak-arkiv system med e-Byggesak og mer publikumsvennlige selvbetjeningsløsninger for alle tjenestene prioriteres.

9.3. INNOVASJON OG DIGITALISERING

INNOVASJON OG DIGITALISERING	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP	
	Tall i 1000 kr	2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	5 005	10 152	10 087	2 174	4 674	4 674	4 674	
Andre driftsutgifter	383	2 368	3 368	2 499	2 560	562	298	
Driftsinntekter	-1 305	-5 413	-5 413	0	0	0	0	
Sum		4 083	7 106	8 042	4 672	7 234	5 235	4 971

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter:

- Strategisk rådgivning for kommunens øvrige tjenesteområder
 - Strategiutvikling og effektiviseringsprosesser (tjenesteinnovasjon)
 - Tjenstedesign
- Digitale tjenester
 - Prosjektgjennomføring "Fremtidens Teknologiplattform"
 - Oppfølging, utvikling og drift av digitale løsninger på vegne av sektorene
- Prosjektstøtte
 - Drive og understøtte kommunens effektiviseringsprosjekter

Innovasjon og Digitalisering skal bistå organisasjonen med kompetanse og inspirasjon for å utvikle nyttige og kostnadseffektive tjenester, gjennom helhetlig og effektiv samhandling mellom mennesker, prosesser og teknologi.

Økonomiske rammer

I 2018 ble enheten «Innovasjon og digitalisering» opprettet som et 4-årig prosjekt. I budsjettet den gang ble det sagt at det innen utgangen av første halvår 2021 skulle gjøres en evaluering med tanke på om tiltaket har vært vellykket, og om prosjektet skal avsluttes eller om enheten skal videreføres som en varig del av organisasjonen. Evalueringen vil foreligge som opprinnelig planlagt. Enheten er tilført budsjetttramme gjennom hele økonomiplanperioden.

I 2021 reduseres enhetens rammer midlertidig med 2,5 mill. kroner, fordi deler av lønnsmidlene dekkes under investeringsprosjektet Fremtidens teknologiplattform. For resten av økonomiplanperioden vil enheten ha ordinær drift. Rammene er primært bundet opp i lønnsmidler og andre faste kostnader.

I budsjettet for 2019 ble det avsatt 2 mill. kroner i driftsmidler til prosjektet Innbyggeren som ressurs for å ivareta utvikling og innføring av nye løsninger, systemanskaffelser og andre tiltak knyttet til kommunens spesifikke behov innen tjenesteinnovasjon og effektivisering. Midlene utgår fra 2023.

Enheten disponerer også investeringsmidler knyttet til Innbyggeren som ressurs. Dette benyttes i stor grad til prosjektansettelser og andre tiltak knyttet til uttredden fra Digitale Gardermoen IS (Fremtidens teknologiplattform).

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Enheten er en sentral bidragsyter i kommunens tverrfaglige arbeid med tjenesteinnovasjon. Kommunens reduserte inntekter og økte krav til effektivisering medfører et økt press på, og forventninger til, leveranser fra enheten.

Enheten har i 2021 et sterkt fokus på leveranse av prosjekt Fremtidens teknologiplattform, noe som medfører mindre tilgjengelig tid til andre effektiviseringstiltak i 2021. Prosjektet er av stor betydning

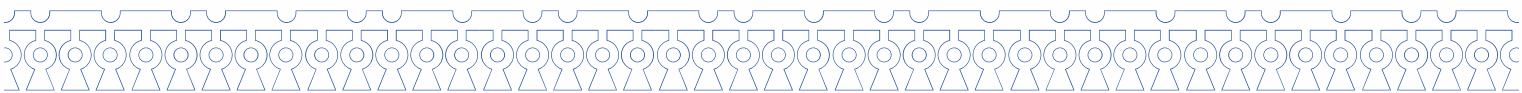

for kommunen som helhet og må prioriteres i 2021. Fra 2022 frigjøres mer tid til generelt effektiviseringsarbeid.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

Enhet for Innovasjon og Digitalisering forvalter *Strategi for tjenesteinnovasjon*. Strategien er direkte knyttet opp til kommuneplanen og satsningsområdet *Tjenesteinnovasjon*. Enheten skal aktivt arbeide for at kommunen når alle målsetningene i strategien knyttet til *innbyggeren som ressurs, lærende organisasjon og mennesker og teknologi*.

Gjennom tjeneste- og prosessdesign, smart bruk av interne og eksterne ressurser samt optimalisering av tilgjengelig teknologi, skal enheten bidra til å synliggjøre og høste effektiviseringsgevinster fra investeringer innen innovasjon og digitalisering.

9.4. KANTINE OG KIOSK

KANTINE OG KIOSK	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn		3 788	3 279	3 240	3 240	3 240	3 240	3 240
Andre driftsutgifter		5 945	5 281	5 281	5 222	5 224	5 225	5 227
Driftsinntekter		-9 859	-8 500	-8 500	-6 762	-8 524	-8 526	-8 527
Sum		-126	60	21	1 701	-60	-60	-60

Tjenester og oppgaver

Enheten ivaretar drift av kommunens kantine, kiosk og billettsalg. GNIST mat og opplevelser er tilrettelagt slik at man kan prøve ut ulike arbeidsmarkedstiltak, arbeidstrening, språktrening og inkludering. Driften bemannes i tillegg til egne ansatte, med personell fra attføringsbedrifter, samt i forbindelse med forebygging, utprøving og tilrettelegging for ansatte i Ullensaker kommune. Driften foregår fra morgen til kveld og avsluttes etter siste kinoforestilling.

Konsept GNIST mat og opplevelser er utviklet for å dekke dagens og fremtidens behov, herunder tenke samlet for flere enheter og kommunale tjenester for å skape nye synergieffekter til det beste for kommunens innbyggere og ansatte.

Økonomiske rammer

Budsjettrammen fra 2020 er videreført for enheten i økonomiplanperioden, med unntak av 2021 hvor inntektene er redusert med 1,761 mill. kroner. Enhetens omsetning påvirkes direkte av aktiviteten ved kulturenheten, og den tilpasningen som må gjennomføres i forbindelse med koronapandemien. Det forventes derfor noe redusert omsetning i 2021. Fra 2022 forventes det at aktiviteten vil være tilsvarende som tidligere.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Det er ønskelig å utvikle stedet videre i 2021 til å bli et positivt og populært samlingssted for ansatte og innbyggere. Stedet er allerede på vei til å bli benyttet som sosial arena, treffpunkt, avslapping, kultur, mat/drikke.

Det er ønskelig å videreutvikle GNIST for å kunne ha flere på VTA, praksisplasser, språkplasser og lignende, for våre innbyggere som en god start videre ut i arbeidslivet.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

Videreutvikling av GNIST i samarbeid med de øvrige enhetene i Ullensaker kommune er en sentral oppgave framover.

9.5. PERSONAL OG ORGANISASJONSUTVIKLING

PERSONAL OG ORGANISASJONSUTVIKLING	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
Tall i 1000 kr	2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	19 847	19 712	19 454	20 904	20 304	20 304	20 304
Andre driftsutgifter	2 473	2 109	930	-541	-541	-541	-541
Driftsinntekter	-7 843	-5 223	-3 023	-3 101	-3 188	-3 276	-3 363
Sum	14 478	16 598	17 362	17 262	16 575	16 488	16 401

Tjenester og oppgaver

Personal og organisasjonsenheten har ansvar for sentrale støttefunksjoner som bl.a. personal, lønn og opplæring. Enheten yter stab-/støttetjenester til kommunens enheter og overordnet ledergruppe. Flere større fellesutgifter er lagt til enhetens budsjett, blant annet kommunens lærlingeordning, bedriftshelsetjeneste med videre. Enheten lønner hovedverneombudet, samt hovedtillitsvalgte som har innvilget frikjøpt tid, innen enhetens budsjetttrammer.

Enhetens hovedutfordring er, parallelt med ivaretagelsen av en rekke driftsoppgaver som øker i omfang, å være pådriver for å videreutvikle en moderne HR-funksjon for kommunens mange medarbeidere, samt å være fronttjeneste i forhold til kommunens innbyggere og andre.

Det er et høyt fokus på en helhetlig ledelses- og organisasjonsutvikling i Ullensaker kommune. I tillegg til dette arbeides det med e-læring, flere digitale arbeidsprosesser, deltidspromblematikk, arbeidstidsordninger for ansatte i turnus og skoler, sommerungdom, deltakelse i statlig forsøk med arbeidsplasser for varig tilrettelagte ungdom under 30 år, flere menn i offentlig sektor, omdømmebygging med videre.

Rådmannen har et stort fokus på omdømmebygging og kulturbygging for på sikt å få flere unge til å søke seg til stillinger i Ullensaker kommune. Det har derfor vært satset på sommerungdoms- og lærlingeordningen. Det er en anbefaling fra KS sentralt at antall lærlingeplasser i kommunene skal være én lærling per 1000 innbygger. Dette tilsier ca 40 lærlinger for Ullensaker, og er tilnærmet oppfylt per 2. tertial 2020 hvor kommunen har 37 lærlinger. Satsing på lærlinger er et viktig bidrag i folkehelsearbeidet blant unge.

Økonomiske rammer

Budsjetttrammen for enheten er økt for 2021 med 1,0 mill. kroner til dekning av den sentrale generelle særavtalen, som gir lærlinger og lærekandidater rett til innmelding i pensjonsordningen, en ordning som ble innført i 2020.

For å dekke økning i kostnaden for frikjøp av tillitsvalgte, samt en midlertidig økning i pensjonskostnaden for 2021, gjennomføres det innsparingstiltak ved enheten. Dette innebærer å redusere 30 % stilling som jordmor, samt at det gjennomføres en kritisk gjennomgang av behovet for kurs, opplæring og personalpolitiske tiltak for å redusere kostnadene.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Rekruttere, utvikle og beholde de rette medarbeiderne vil ha fokus fremover. Utfordringene for kommende år er blant annet å ha oversikt og kontroll på organisasjonens kompetansebehov på kort og lang sikt, samt en strategisk plan på hvordan dette behovet skal dekkes.

Administrasjonsutvalget er opptatt av sykefraværet, som har vært høyt over tid. Dette kan føre til betydelige merkostnader for kommunen i form av dårligere arbeidsmiljø og fare for redusert kvalitet på tjenestene, i tillegg til store økonomiske konsekvenser.

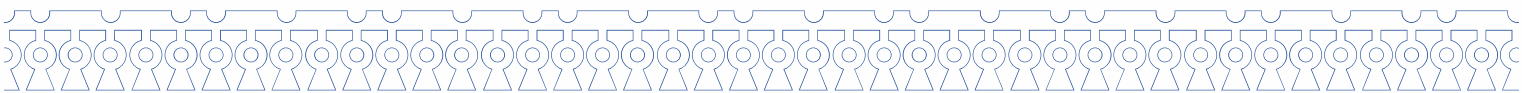
Rådmannen har besluttet å kjøre en prosess for å arbeide med å få opp nærværet i hele organisasjonen, og at dette er et ledd i et kontinuerlig forbedringsarbeid. I denne sammenheng er

det også ønskelig å se på forventninger og innhold i lederrollen, samt at det ses som et ledd i pågående arbeidet med prosessforbedring knyttet til administrative oppgaver og rutiner.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- å ha motiverte, kompetente og omstillingsdyktige medarbeider med fokus på gode arbeidsprosesser i hele organisasjonen
- videreutvikling av organisasjons- og ledelsesopplæring og utvikling i organisasjonen
- fokus på effektive arbeidsprosesser og videreutvikling av digitaliserte arbeidsoppgaver
- forebyggende tiltak for å øke arbeidsnærvær og redusere sykefravær
- øke heltid og muligheter for utprøving av utradisjonelle arbeidstidsordninger

9.6. ØKONOMI

ØKONOMI	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr	2018	2019	2019	2020	2021	2022
Lønn	17 120	20 497	21 277	23 241	23 814	24 645	25 507
Andre driftsutgifter	731	832	852	833	834	835	836
Driftsinntekter	-3 877	-7 298	-7 298	-7 587	-7 814	-8 056	-8 306
Sum	13 974	14 031	14 831	16 488	16 834	17 424	18 038

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter:

- Regnskapsfunksjonen, inkl. regnskapsansvar for andre selskaper herunder kirkelig fellesråd, Øvre Romerike Brann og Redning og Ullensaker svømmehall KF
- Controllerfunksjonen, budsjett, økonomioppfølging og rapportering
- Finansforvaltning
- Eiendomsskattekontoret
- Innkjøpsfunksjonen i egen kommune

Øvre Romerike Innkjøps samarbeid (ØRIK) er omtalt i eget avsnitt. Innfordring av kommunale krav gjøres av regnskapsavdelingen. Eiendomsskattekontoret er i økonomiplanen 2021-2024 lagt til økonomienheten jf. vedtak i sak PS 82/20. Eiendomsskattekontoret opprettes under forutsetning av kommunestyrets vedtak om innføring av eiendomsskatt på næring fra og med 2021.

Skatteoppkreverfunksjonen er fra 1.11.20 overført til Skatteetaten og er i 2021 dermed ikke lenger en del av økonomienheten.

Økonomiske rammer

Budsjettrammen for enheten er i utgangspunktet videreført fra 2020. Skatteoppkreveren er overført til Skatteetaten fra 1.11.20 og både kostnader og inntekter på dette området er trukket ut av enhetens budsjettramme. Enhetens budsjett ble styrket med en sentral stilling på innkjøpsfunksjonen i 2020. For å sikre budsjettbalanse i 2020 på formannskapetets område har stillingen vært ubesatt. I budsjett 2021 er midlene omdisponert til å kompensere for bortfall av gebyrinntekter som følge av lavere nasjonale satser for purring og inkasso som ble innført fra 1.10.20 samt økte kostnader på innfordringsområdet. Innkjøpsfunksjonen blir dermed ikke styrket som opprinnelig planlagt i budsjett 2020.

Budsjettrammen i økonomiplanperioden er styrket med kostnader til eiendomsskattekontoret. I 2021 er budsjettrammen økt med 3,2 mill. kroner for å ta hensyn til innføringskostnader for eiendomsskatt på næring, mens budsjettrammen senere i perioden er tilført midler for å dekke årlige kostnader på 1,9 mill. kroner til løpende drift. Budsjettrammen inkluderer 1 årsverk til å bemanne eiendomsskattekontoret.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

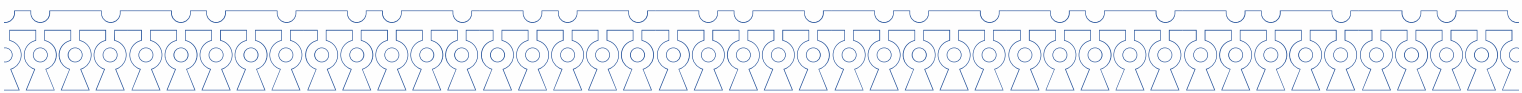
- Kemnerfunksjonen overføres til staten 1. november 2020. Innfordring av kommunale krav foretas etter dette av regnskapsavdelingen. Som følge av at kemnerfunksjonen overføres til Skatteetaten blir fagmiljøet på innfordring mindre enn tidligere og dette må håndteres på en god måte.
- Fortsatt fokus på å ta i bruk ny teknologi for å automatisere og effektivisere prosessene i økonomienheten
- Eiendomsskattekontoret organiseres som en del av økonomienheten. Det er budsjettert med 1 årsverk for å bemanne dette. Eiendomsskattekontoret skal bistå sakkyndig nemnd og klagenemnda for eiendomsskatt i arbeidet med eiendomsskatt på næringseiendom.

- Det forventes stort behov for controllerbistand i enhetene som bidrag inn i effektiviseringsprosessene kommunen står ovenfor.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Fortsatt leveranse av regnskapstjenester med høy kvalitet til rett tid
- Mer målrettede økonomirapporter for å redusere organisasjonens ressursbruk i utarbeidelsen av disse
- Utnyttelse av kommunens styringsverktøy Framsikt for å effektivisere rapporterings- og budsjettarbeidet i kommunen
- Optimalisering av finansområdet for å holde kommunens netto finanskostnader på så lavt nivå som mulig
- Innføring av eiendomsskatt på næringseiendom dersom kommunestyret vedtar dette

9.7. ARKIV OG DOKUMENTSENTER

ARKIV OG DOKUMENTSENTER	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	4 789	5 227	5 169	5 169	5 169	5 169	5 169	5 169
Andre driftsutgifter	2 033	1 394	1 394	1 394	1 530	1 614	1 599	1 583
Driftsinntekter	-935	-330	-330	-330	0	0	0	0
Sum	5 887	6 291	6 233	6 233	6 699	6 783	6 768	6 752

Tjenester og oppgaver

Enhet for Dokumentsenster og politisk sekretariat ble opprettet i 2019. Enheten har ansvar for sentrale støttefunksjoner som håndtering av politiske saker, post- og dokumentforvaltning. Enheten yter stab-/støttetjenester til kommunens enheter, ansatte og overordnet ledergruppe. Enheten har overordnet ansvar for kommunes dokumentforvaltning, kommunes sak- og arkivsystem, samt det fysiske arkiv.

Økonomiske rammer

I budsjettammen for 2021 er det innarbeidet en økning på 0,68 mill. kroner til dekning av arkivleie, mens 0,2 mill. kroner som var en engangsbevilgning for 2021 til dekning av innføring av nytt sak- og arkivsystem, er tatt ut av rammen. Netto effekt er en økning på 0,48 mill. kroner.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Enhetens hovedutfordring er å ivareta en rekke driftsoppgaver som øker i omfang, samt være pådriver for å videreutvikle et moderne dokumentsenster og -forvaltning for kommunen. Ullensaker kommune har hatt et elektronisk arkiv siden 2006, men på tross av dette opplever enheten at det fortsatt er store mengder fysisk post og at det brukes mye papir og konvolutter.

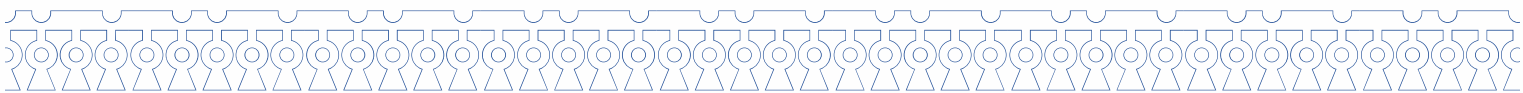
Enhetens utfordringer fremover er å kartlegge kommunes postgang og arbeidsrutiner innen dette fagfeltet, og i samarbeid med andre enheter fortsette å jobbe med å digitalisere og automatisere mest mulig av dokumentforvaltningen.

Kommunen har i løpet av 2020 implementert et nytt sak- og arkivsystem. I den forbindelse er det nødvendig å endre organisasjonens arbeidskultur, arbeidsprosesser og interne rutiner. Målsettingen er at alle enheter skal bli flinkere til å benytte seg av de allerede eksisterende digitale verktøyene, og i tillegg ta i bruk nye og mer effektive systemer. Enheten skal fortsette å jobbe med å forankre, fronte og kommunisere dette i hele kommunen.

I tillegg til dette arbeider enheten strategisk med å bidra til å etablere praksis-/lærlingeplasser.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Tenke helhetlig, være innovative og serviceinnstilte
- Motivere våre kompetente og omstillingsdyktige medarbeidere med fokus på gode arbeidsprosesser i hele organisasjonen
- Videreutvikle organisasjonens postkommunikasjon og dokumentforvaltning med fokus på mer tilgjengelighet for innbyggere
- Fokus på effektive arbeidsprosesser og videreutvikling av digitaliserte arbeidsoppgaver

9.8. KOMMUNIKASJON OG SAMFUNN

KOMMUNIKASJON OG SAMFUNN	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	5 233	4 325	4 243	4 243	4 243	4 243	4 243	4 243
Andre driftsutgifter	1 539	1 066	1 066	1 066	1 074	1 084	1 093	1 102
Driftsinntekter	-2 070	-1 700	-1 700	-1 700	-1 246	-1 497	-1 748	-1 899
Sum	4 702	3 691	3 609	3 609	4 072	3 830	3 588	3 447

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter

- Strategisk kommunikasjonsarbeid for ledelse og kommunens fagfelt og sektorer
- Operativt kommunikasjonsarbeid
- Ansvar for Web og sosiale medier
- Servicetorget og utvikling av feltet

Kommunens fremtidige oppgaver og samfunnsoppdrag vil kreve god strategisk kommunikasjon både internt og eksternt. Kommunikasjon er et virkemiddel for at kommunen skal kunne nå sine mål.

Økonomiske rammer

Budsjettrammen er økt med 0,5 mill. kroner i 2021 siden det forventes at inntektene for omsetningsavgift fra serveringsstedene vil bli lavere enn tidligere på grunn av koronapandemien. Fra 2022 forventes det at inntektene vil tilsvare tidligere nivå.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Det er planlagt endringer i lokalene hvor servicetorget holder til. Dette for å bedre servicetilbudet til innbyggere og øvrige besøkende til rådhuset, samt å utnytte arealene på en måte som gjør arealet mer innbydende.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

Det er en målsetting å få på plass en mer helhetlig løsning for internkommunikasjon i 2021. Mange av kommunens ansatte har ikke tilgang til digitale løsninger, som gjør at de ikke får, eller har vanskelig for å få tilgang til generell informasjon.

9.9. ØRIK

ØRIK	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn		4 461	7 636	7 636	7 758	7 951	8 139	8 327
Andre driftsutgifter		1 078	1 406	1 406	1 422	1 440	1 457	1 474
Driftsinntekter		-4 280	-6 664	-6 664	-6 798	-7 006	-7 208	-7 410
Sum		1 259	2 379	2 379	2 382	2 385	2 388	2 391

Tjenester og oppgaver

Virksomheten er underlagt økonomisjef, men har eget ansvarssted, og tjenestene omfatter:

- Inngåelse og vedlikehold av interkommunale rammeavtaler
- Bistand og/eller gjennomføring - kommunale rammeavtaler
- Bistand og/eller gjennomføring av større kommunale anbudskonkurranser
- Generell innkjøpsfaglig rådgivning til deltakerkommunene

Ansvar for gjennomføring av kontrollprosedyrer mot valgte leverandører og underleverandører

Økonomiske rammer

Budsjettrammen for enheten er i utgangspunktet videreført fra 2020, hvilket innebærer uendret bemanning på 6 stillinger. Virksomheten har historisk vært fullfinansiert ved provisjonsinntekter fra rammeavtaler og anbudskontrakter, men for fremtiden skal enheten finansieres ved tilskudd fra deltakerkommunene. Det er budsjettet med 0,15 mill. kroner i provisjonsinntekter i 2021, resten av virksomheten finansieres ved tilskudd fra deltakerkommunene.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Det er utarbeidet forslag til ny fremtidig strategi for innkjøps samarbeidet. Denne er behandlet i rådmannsutvalget, men konklusjon er ikke fattet. Konklusjonen vil kunne få konsekvenser for kommunens egen innkjøpsfunksjon.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

Leverer tjenester av tilfredsstillende kvalitet på områdene beskrevet ovenfor.

9.10. RÅDMANNEN

RÅDMANNEN	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr 2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	2 973	2 291	2 243	1 829	1 829	1 829	1 829
Andre driftsutgifter	3 755	1 850	1 850	886	927	967	1 008
Driftsinntekter	-462	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Sum	6 267	4 041	3 993	2 615	2 656	2 696	2 737

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter:

- Rådmannen
- Utgifter knyttet til diverse kommunale medlemskap og kontrakter

Økonomiske rammer

Budsjettrammen for området er redusert med 1,426 mill. kroner som gjelder prosjektlederstilling personvern, som var lagt inn med halvårseffekt i 2020, samt 1,0 mill. kroner som ble tildelt i 2018 for å dekke ulike tiltak overfor barn og unge. Det er imidlertid bevilget midler til barn og unge over andre poster, blant annet til opprettelse av ungdomsklubben Atlas i 2020.

9.11. ORGANISASJON OG UTVIKLING – STAB

ORGANISASJON OG UTVIKLING - STAB	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP	
	Tall i 1000 kr	2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	2 699	3 317	3 223	3 223	3 223	3 223	3 223	3 223
Andre driftsutgifter	476	2 254	1 200	2 181	2 124	5 328	9 482	
Driftsinntekter	-91	0	0	0	0	0	0	0
Sum		3 084	5 572	4 423	5 404	8 552	12 706	

Det gjøres oppmerksom på at demografimidler for årene 2022-2024 ikke er fordelt mellom enhetene under formannskapet, men er lagt på dette området. Midlene vil bli fordelt i forbindelse med budsjettprosessen de enkelte årene.

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter:

- Kommunaldirektør
- Beredskap
- Juridisk konsulent

Økonomiske rammer

Budsjettrammen for enheten er økt med 1,475 mill. kroner i forhold til 2020. Økningen skal dekke kostnader til styrking av kommunens kriseberedskap. Utover i perioden er demografimidler til hovedutvalget ikke fordelt, men ligger samlet på dette området.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Det var planlagt gjennomført en større beredskapsøvelse i 2020. Som følge av utbrudd av Koronapandemien, ble denne øvelsen utsatt, og forventes gjennomført i 2021 om situasjonen tillater det.

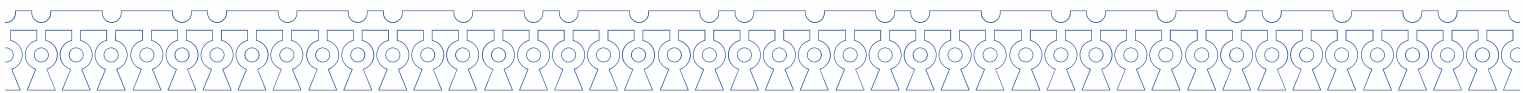
Det er igangsatt et arbeid i 2020 med fokus på effektivisering av kjerneoppgaver i sektoren, spesielt de som påvirker de øvrige sektorene i kommunen. Målsettingen er å frigjøre tid og ressurser for på sikt å kunne redusere de samlede kostnadene til administrasjon ytterligere.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

Prioriterte oppgaver vil være å ivareta sentrale støttetjenester innenfor økonomi, personal, arkiv, kommunikasjon og innovasjon og digitalisering overfor organisasjonen som helhet. Prioriterte oppgaver i planperioden er å tilrettelegge for innovasjons- og effektiviseringsprosesser i sektoren og ut mot organisasjonen som helhet. Dette er nødvendig for å kunne tilpasse driften til stadig strammere driftsrammer.

Det er en prioritert oppgave å ivareta beredskapsarbeidet på et høyt nivå, revidere/rullere ROS-analyser og beredskapsplaner, samt øve beredskapen. Året 2020 har vært et meget spesielt år for landets kommuner, og særlig for Ullensaker kommune som har beredskapsansvaret for landets hovedflyplass. I nært samarbeid med regionale og sentrale myndigheter, og i tett og godt samarbeid med Avinor, OSL og LHL har kommunen håndtert oppgaven på en meget god måte.

Erfaringene i dette arbeidet i den tiden som har vært, viser allikevel at kommunens beredskapsansvar inn mot hovedflyplassen er enormt og av stor betydning for hele nasjonen. For å håndtere dette ansvaret og arbeidet på en god måte fremover må det avsettes ytterligere midler til beredskap. Rådmannen foreslår derfor å innarbeide en stilling til kommunens beredskapsarbeid hvor fokus vil være av mer strategisk karakter. I tillegg vil det ses på eksisterende ressurser og struktur for å sikre en ytterligere styrking av arbeidet.

Rådmannen vil videre gå i dialog med sentrale myndigheter for å avklare hvilke forventninger som kan legges til kommunen når det gjelder landets hovedflyplass, og hvordan dette bør kompenseres også fra nasjonalt hold.

I henhold til kravene i personopplysningsloven har kommunene i Gardermoregionen opprettet sine ordninger med personvernombud. Gjennom en felles evaluering har man sett på eventuelle alternative måter å organisere personvernombudsrollen på, slik at den blir mest mulig profesjonalsert og således styrker kommunenes arbeid med personvern.

Utredningen førte til en anbefaling fra PVO-forum om at det inngås en tjenesteavtale mellom Nes kommune som vertskommune og Ullensaker kommune, Gjerdrum kommune, Hurdal kommune og Nannestad kommune som deltakerkommuner. Rådmannsutvalget i Gardermoregionen vedtok i august 20 at de ønsker å inngå en tjenesteavtale med Nes kommune. Avtalen innebærer at Nes kommune ansetter et felles ombud for de fem kommunene og tilbyr og finansierer denne tjenesten slik som angitt i tjenesteavtalen.

Det legges opp til at vedkommende skal være ansatt i en fast, 100 % stilling i Nes kommune, der 80 % av denne avsettes til rollen som felles personvernombud. De resterende 20 % av stillingen disponeres og bekostes av Nes kommune alene. Deltakerkommunene belastes etter en fordelingsnøkkel i fht antall innbyggere.

9.12. SENTRALE RESERVER/FELLES AVSETNINGER

SENTRALE RESERVER/FELLES AVSETNINGER	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr 2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	-38 583	-49 784	-49 784	-2 807	48 859	99 049	149 239
Andre driftsutgifter	835	-5 149	2 276	11 661	7 855	3 050	-1 756
Driftsinntekter	-11 286	-9 370	-9 370	0	0	0	0
Sum	-49 034	-64 303	-56 878	8 854	56 715	102 099	147 483

Det gjøres oppmerksom på at midler til dekning av lønnsoppgjøret for hele kommunen er lagt under Sentrale reserver og vil bli fordelt når lønnsoppgjøret er klart. Midlene til «Risikopott» som omtales nedenfor inngår også i områdetts ramme.

Tjenester og oppgaver

Budsjettområdet omfatter

- Midler til årets lønnsjustering for hele kommunen
- Utgifter til pensjon
- Utgifter til forsikringer
- Overheadinntekter fra de selvfinansierende enhetene

Økonomiske rammer

Pensjon består av forventet premieavvik for KLP og SPK i 2021, amortisert premieavvik for pensjonsordningene, samt terminvise pensjonsoppgjør.

Fra og med 2021 er budsjett for lønnsjustering av for alle enheter, lagt i sentral pott under Sentrale reserver. Fordeling til enheten gjennomføres etter at resultatet av lønnsoppgjøret er avklart. Målet med å benytte denne praksisen er at enheter som har grupper av ansatte med bedre lønnsutvikling enn gjennomsnittet, tildeles en mer korrekt budsjettkompensasjon.

Det er svært stramme økonomiske rammer for hovedutvalgsområdene i hele planperioden. Enhetene er ikke tilført justering for prisøkning de siste årene, ei heller i 2021. I tillegg har rådmannen ikke funnet dekning for å gi områdene kompensasjon i 2021 for å dekke kostnadene som oppstår når kommunen får flere nye innbyggere (demografivekst). Dette innebærer at flere faktorer i rådmannens budsjettforslag inneholder stor usikkerhet og risiko. Fylkesmannen framhever nødvendigheten av at kommunene har buffere til å dekke opp for uforutsette forhold. Dette er viktigere nå mer enn noen gang på grunn av koronapandemien, og den usikkerheten rundt varighet og konsekvenser, samt hvor mye kommunen vil få dekket gjennom ulike statlige kompensasjonsordninger. Som en sikkerhet for å kunne dekke deler av eventuelle uforutsette hendelser, foreslår derfor rådmannen å innarbeide en «risikopott» sentralt for å kunne dekke opp dette. Dersom driften gjennomføres som forventet og det ikke er aktuelt å bruke potten i sin helhet, vil resterende midler tilføres til disposisjonsfondet ved årets slutt.

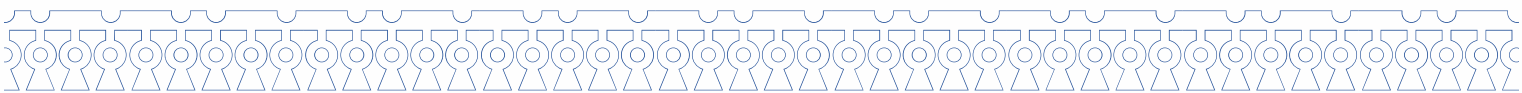
«Risikopotten» utgjør 20,48 mill. kroner og følgende faktorer ligger til grunn for vurderingen:

- Behov for tiltak for å dekke merkostnader til utenforskap på grunn av korona
- Usikkerhet knyttet til pensjon i private barnehager og størrelsen på eventuelt skjermingstiltak
- Usikkerhet knyttet til barnetall ved telling i desember, som gir grunnlag for tilskuddssats til private barnehager
- Usikkerhet knyttet til elevvekst og oppfyllelse av lærernormen
- Beløpsstørrelsen på øremerkede midler til frivilligheten
- Områder innenfor HTIK som påvirkes av koronasituasjonen (renhold, publikumsinntekter)
- Usikkerhet knyttet til redusert foreldrebetaling i SFO

- Usikkerhet knyttet skjerming av utsatte grupper ved innføring av nytt egenandelstak

Rådmannen foreslår at eventuell disponeringen av potten vedtas av kommunestyret i forbindelse med økonomisk rapportering ved 1. og 2. tertial 2021, når man ser den økonomiske utviklingen, se eget vedtakspunkt.

9.13. POLITISKE STYRINGSORGANER

POLITISKE STYRINGSORGANER	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	11 487	9 086	9 335	8 935	8 935	8 935	8 935	
Andre driftsutgifter	1 727	1 750	1 550	3 848	2 861	3 995	3 007	
Driftsinntekter	-130	-50	-50	-50	-50	-50	-50	
Sum	13 084	10 786	10 835	12 734	11 746	12 880	11 893	

Tjenester og oppgaver

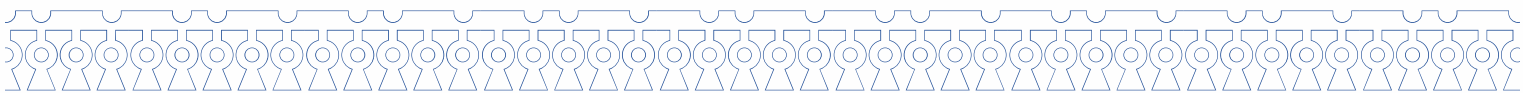
Under dette budsjettområdet inngår lønn og godtgjørelse til politikere, samt andre utgifter knyttet til politisk virksomhet i kommunen, herunder støtte til politiske partier og utgifter for gjennomføring av valg. I tillegg inkluderer rammen budsjettet til barn- og unges kommunestyre og elderrådet.

Budsjettområdet omfatter også avsetning til diverse tilskudd av veldedighetsmessig karakter som disponeres av FSK på ca 0,2 mill. kroner (FSK's reserve), samt en pott som disponeres etter fullmakt av ordfører på 0,1 mill. kroner til mindre gaver og påskjønnelser (Ordførers reserve). Rådmannen foreslår at fullmakten videreføres i 2021, se eget vedtakspunkt.

Økonomiske rammer

Budsjettrammen for enheten er økt med 2,045 mill. kroner fra 2020 for å dekke kostnader til stortingsvalget i 2021 og kommunevalg i 2023, samt kostnader til arbeidet med å tiltrekke oss OsloMet til Gardermo-regionen og Jessheim.

Rådmannen har innarbeidet 1 mill kroner årlig i planperioden til arbeidet med OsloMet, jf satsingen omtalt under kap 4.3, og anbefaler at arbeidsgruppen nedsatt i FSK PS 112/20 disponerer midlene i dialog med formannskapet.

9.14. IKT

IKT	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn		0	0	0	0	0	0	0
Andre driftsutgifter		49 086	46 547	46 547	45 211	49 555	50 681	51 161
Driftsinntekter		-171	-170	-170	-170	-170	-170	-170
Sum		48 916	46 377	46 377	45 041	49 385	50 511	50 991

Tjenester og oppgaver

Kommunens IKT-utgifter omfatter i all hovedsak kjøp av tjenester fra DGI. I tillegg kommer kommunens egne IKT-utgifter (oppslag i register, kjøp av div utstyr m.m).

Ullensaker kommune trer i planperioden ut av samarbeidsavtalen med Digitale Gardermoen og etablerer egen løsning for drift, forvaltning og utvikling av IKT-relaterte løsninger.

I 2021 etableres det en egen driftsplattform med tilhørende styringsmodell. Ullensaker tar i ny modell ansvaret for all IKT drift, forvaltning og utvikling. Ny modell for IKT legger vekt på innovasjonstakt og kommunens mulighet til raskt kunne ta i bruk nye tjenester.

Systemkompetansen styrkes ute i virksomhetene, for rask og effektiv forvaltning og utvikling av nye og eksisterende løsninger.

Ny modell understøtter følgende behov:

- Økt administrativ og politisk påvirkning på strategisk retning og prioriteringer
- Kostnadseffektiv drift, forvaltning og utvikling av IKT-relaterte tjenester
- Tilgang til nye og effektive teknologier for samhandling
- Kommunen og de enkelte sektorene har selv kontroll over egen utvikling
- Flexibilitet og skalerbare løsninger, teknologier og kompetanse
- Økt systemkompetanse og støtte ute i virksomhetene
- Effektiv IKT-support organisert internt i kommunen
- Kontroll over sikkerhetsnivåer og personvern i egen organisasjon
- Økt innovasjonstakt

Økonomiske rammer

I budsjettammen for 2021 er det innarbeidet uttreden av samarbeidet med DGI fra 1.7.21, og deretter 6 måneders effekt ved egen drift, kontra drift gjennom DGI. Totalt er rammen nedjustert med 2,5 mill. kroner i forhold til 2020, jf. vedtak fra budsjettbehandlingen i 2020.

Det er forventet en generell økonomisk innsparing ved overgang til egen drift i offentlig sky. I tillegg vil nye måter å finansiere IKT-løsninger gi kommunen større påvirkningskraft på IKT budsjettet. Ytterligere besparelser og effektivisering vil realiseres ved forvaltning og utvikling av løsninger av virksomhetene selv, samt gjennom innføring av ny moderne teknologi og prosessendringer med tilhørende automatisering.

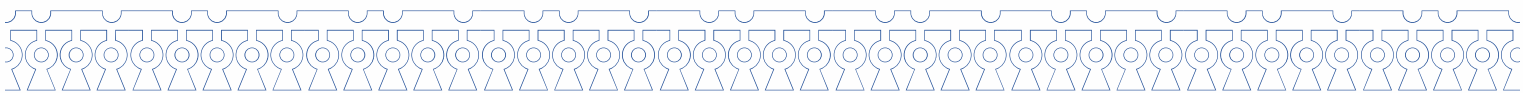
Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Uttreden fra DGI til egen drift, forvaltning og utvikling er et stort og komplisert prosjekt. Det må forventes noe prosjektmessige utfordringer ved overgangen, spesielt i 2021. Fra 2022 er det forventet ordinær drift med store muligheter for innsparing gjennom effektivisering og automatisering av prosesser på tvers av kommunen.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Etablere ny løsning for IKT drift, forvaltning og utvikling
- Implementere ny styringsmodell for utvikling og forvaltning av digitale initiativ
- Prosessoptimalisering og automatisering
- Strukturere grunndata for økt mulighet for automatisering og innsikt
- Understøtte sektorene i digitalisering og utvikling av tjenestoområdene

9.15. TILSKUDD TIL KOMMUNALE SAMARBEID

TILSKUDD TIL INTERKOMMUNALE SELSKAPER	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
<i>Tall i 1000 kr</i>	2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	0	0	0	0	0	0	0
Andre driftsutgifter	29 062	35 555	36 255	36 061	37 231	38 280	39 432
Driftsinntekter	-213	-199	-199	0	0	0	0
Sum	28 848	35 356	36 056	36 061	37 231	38 280	39 432

Tjenester og oppgaver

Budsjettområdet omfatter de fleste IKS'ene og andre typer samarbeid, samt overføring til OU-fond.

Noen av samarbeidene er gjengitt under:

- Ullensaker svømmehall KF
- Romerike revisjon IKS
- Viken kontrollutvalgssekretariat (VIKUS)
- Øvre Romerike utvikling (ØRU)
- Ullensaker kirkelige fellesråd

Økonomiske rammer

I budsjetttrammen for området er følgende endringer innarbeidet:

- Økning i tilskudd til dekning av driftskostnader og finanskostnader ved tilnærmet helårsdrift Ullensaker Svømmehall KF 2,245 mill. kroner
- Statliggjøring av Arbeidsgiverkontrollen for Øvre Romerike i 2020 medfører en reduksjon på 0,81 mill. kroner
- Staten overtar kommunenes tilskuddsansvar fra 2021 til andre tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke medfører reduksjon på 2,444 mill. kroner
- Økning i tilskudd til Den norske kirke på 1,0 mill. kroner til dekning av en tidligere feilbudsjettering i kirkens interne budsjett, samt innføring av IKT, arkiv og saksbehandlersystem og delvis dekning av administrative ressurser ved kirkevergens kontor

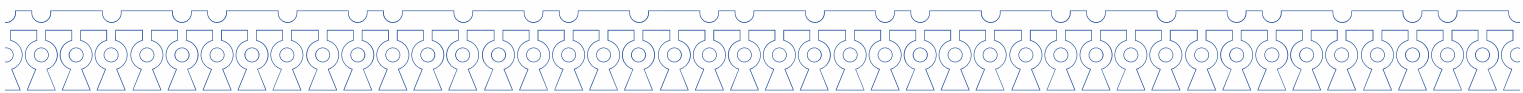
De siste årene har flere av de interkommunale selskapene som Ullensaker kommune deltar i lagt fram budsjetter med økning i driftstilskudd utover deflator. Et resultat kan være at disse budsjettene blir forfordelt til fordel for kommunens ordinære enheter. Det er nødvendig med en administrativ og politisk dialog med de andre deltakerkommunene og selskapene for å få til en smidigere budsjettprosess. Målet bør være at eierkommunene opplever at de har reell innflytelse på selskapenes budsjetter og at de har god tid til å innarbeide endringer i sine egne budsjett.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Ullensaker svømmehall KF åpner for drift i begynnelsen av februar 2021. Ullensaker kommune har inngått leieavtale med det kommunale foretaket og dekker årlig leieavtale inkl. mva, samt kostnader til drift, avgifter og finans.

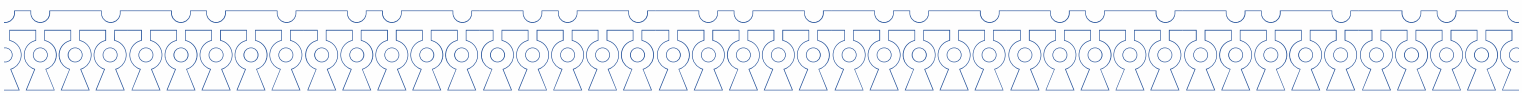
Kirken opplever økt belastning på sine gravplasser som følge av den økte veksten i kommunen. De har derfor bedt om midler tilsvarende 1,347 mill. kroner i sitt budsjett for å dekke utgifter til administrativ ressurs ved kirkevergens kontor til gravplassforvaltning, enn tidligere feilbudsjettering i kirkens interne budsjett, samt elektronisk arkiv. Rådmannen har funnet rom for å imøtekomme 1,0 mill. kroner av den ønskede økningen.

Det er praksis at kremasjonsavgiften for innbyggere i Ullensaker kommune dekkes i sin helhet av driftstilskuddet som fellesrådet får fra Ullensaker kommune. Innbyggere blir bare belastet med en egenandel på kr. 750,-. Økningen i antall kremasjoner gjør at fellesrådet ikke lenger klarer å dekke

dette innenfor egne rammer. Det ble derfor lagt inn en økning på 0,35 mill. kroner i driftstilskuddet for 2020 i påvente av at det skulle utarbeides en egen sak om hvordan dette skal løses for årene framover. Denne økningen er ivaretatt i økonomiplanperioden, inntil en avklaring er vedtatt.

Som beskrevet under investeringer er det innarbeidet 8,1 mill. kroner i investeringstilskudd for kirken i 2021 til nytt tak, drenering og oppgradering av Ullensaker kirke. Prosjektene er nærmere beskrevet i Investeringskapitlet.

10 HU FOR TEKNISK, IDRETT OG KULTUR

Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr	2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	178 553	199 832	201 358	180 209	180 154	182 156	184 222
Andre driftsutgifter	429 514	405 188	412 603	437 886	459 827	485 842	509 004
Driftsinntekter	-368 332	-356 776	-362 617	-345 642	-370 570	-393 230	-412 687
Sum	239 735	248 243	251 345	272 453	269 411	274 769	280 539

Det gjøres oppmerksom på at midler til dekning av lønnsoppgjøret for hele kommunen er lagt under Formannskapet og vil bli fordelt når lønnsoppgjøret er klart.

Tjenester og oppgaver

Hovedutvalgsområdet teknisk, idrett og kultur (HTIK) forvalter flere tjenesteområder som er organisert i ulike enheter. Nedenfor er en spesifisering over hvilke enheter som ligger innunder politikkområdet.

Enheter	
Kultur	Vann, avløp, renovasjon og veg
Kommunale eiendommer	Prosjektkontoret
Selvfinansierende boliger	Brann og redning
Hovedutv teknisk, idrett og kultur - stab	

Det presiseres at Brann og redning ikke er en egen enhet i kommunen, men tjenester løses gjennom Øvre Romerike brann og redning, 110-sentralen og Interkommunalt utvalg for akutt forurensing.

Økonomiske rammer

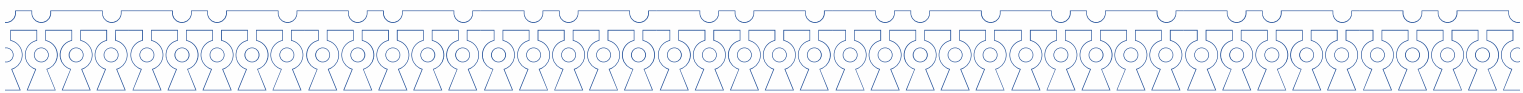
Fra og med 2021 er budsjett for lønnsjustering for alle enheter lagt i sentral pott under Sentrale reserver. Fordeling til enheten gjennomføres etter at resultatet av lønnsoppgjøret er avklart. Målet med å benytte denne praksisen er at enheter som har grupper av ansatte med høyere lønnsutvikling enn gjennomsnittet, tildeles en mer korrekt budsjettkompensasjon.

I tabellen under framgår nye tiltak og realendringer som er innarbeidet i budsjettet til Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur:

Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr	2021	2022	2023
Demografi	0	3 515	7 617	12 304
Innspill fra områdene	7 209	4 902	5 045	5 188
Sum	7 209	8 417	12 662	17 492

Rammen til HTIK er økt med 7,2 mill kroner ifht 2020 i tillegg til helårseffekter av tidligere politiske vedtak. Midler til lønnsvekst ligger sentralt og vil bli fordelt etter at lønnsoppgjørene for det enkelte år er klart.

Rammen i 2021 er svært stram. Flere av enhetene innenfor HTIK-området er avhengig av inntekter som er beheftet med stor grad av usikkerhet pga. den pågående pandemien. Stadig større deler av KOMELs ramme er låst til inngåtte avtaler og OPS bygg. HTIK-området har fått tilført økte midler til å håndtere deler av det økte tilskuddet til ØRB, kompensasjon for økt leieavtale Helsehuset,

smitterenhold i 2021 samt avtaler for NAV og nye Algarheim skole. Det er også foretatt besparelser og omdisponeringer mellom enhetene under PKT-området for å kunne dekke merbehovene.

Eiendomsutvikling er et satsingsområde i dagen økonomiplan og i kommuneplanen. For å få til denne satsingen må området tilføres ressurser. F.o.m. 2021 tilføres midler til en ny stilling. Den som ansettes skal arbeide med å slutføre eiendomsstrategien, slik at denne legges fram for politisk behandling 1. halvdel av 2021. Videre skal det bygges opp et team som skal implementere og iverksette utviklingsarbeid ut fra strategien. For å få til et team flyttes også 1 stilling fra PKT leder til KOMEI. I løpet av 2021 skal det legges fram en konkret handlingsplan for arbeidet. Bruke areal vi allerede har før vi bygger nytt, og på mest mulig bærekraftig økonomisk måte blir en del av dette. Styrking av området er en avgjørende forutsetning for at verdiene kommunen har bundet i eiendom blir en verdiskapende bidragsyter nå og i fremtiden på en lønnsom og bærekraftig måte.

Utover dette er det ikke rom for noen nye tiltak i 2021, eller senere i perioden. Innsparingstiltak er i det vesentligste knyttet til vedlikehold bygg og anlegg, la noen stillinger stå vakante, samt andre effektiviseringstiltak. Tiltak for barn og unge er skjermet. Interpellasjonen om tilskudd til Frivilligsentralen er omtalt under Kultur.

De tre siste årene i periodene er det knyttet stor risiko til eiendomsdriften. Stadig større andel knyttes til inntekter fra utleie, kultur og fra svømmehallen, i tillegg til allerede inngåtte avtaler. Midlene til vedlikehold kan vanskelig nå opp mot et verdibevarende vedlikeholds nivå. En kan ikke garantere for at bygg og anlegg til enhver tid kan holdes åpne.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Eiendomsutvikling: Den viktigste utfordringen i økonomiplanperioden er å få på plass en eiendomsstrategi, og utvikle en organisasjon og en praksis med fokus på å disponere våre bygg og anlegg mest mulig optimalt for tjenesteområdene, samtidig som potensialet i våre eiendommer hentes ut.

Usikre inntekter: Området har mange tjenester som forutsetter, og finansieres ved at publikum kan møtes og være tett på hverandre. Den pågående pandemien gir stor usikkerhet med tanke på om området oppnår de budsjetterte inntektsnivåene på kino, kulturhus samt utleie av lokaler og anlegg.

Teknisk infrastruktur: Det er en viktig utfordring å sikre at VA-anleggene planlegges, bygges ut og rehabiliteres mest mulig driftsoptimalt, og med en bærekraftig utvikling av gebyrnivået.

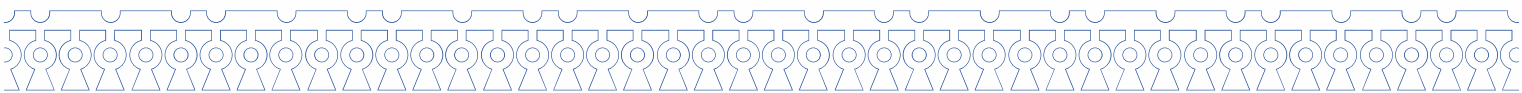
Samskaping: Dra nytte av innbyggernes kompetanse, erfaring og behov: I hvilken grad kommunen evner å invitere til samskaping, samt å utvikle tjenestene slik at de treffer innbyggernes behov er en viktig forutsetning for å lykkes med innovative tjenester.

Avgiftparkering: Sørge for at parkeringsordningene støtter opp under byutviklingen, med mål om en triveligere by, der gående og syklende og trafikksikkerhet prioriteres høyt.

Jessheimbadet: Jessheimbadet skal være en læringsarena for vanntilvenning og svømmeopplæring. Det skal være en attraktiv møteplass for fysisk aktivitet og sosialt samvær, for kommunen og regionens innbyggere. Det blir en meget viktig oppgave å balansere svømmeopplæring, lag og foreninger, folkehelse og kommersiell virksomhet på en slik måte at anleggets attraktivitet opprettholdes, samtidig som vi skaper en mest mulig lønnsom og effektiv drift av anlegget.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Utarbeide eiendomsstrategi
- Få på plass en operativ avdeling innenfor eiendomsutvikling
- Strategiske planer på VAR området
- Samskaping: Utvikle gode tjenester, gode tilbud og arrangement sammen med frivilligheten

10.1. KULTUR

KULTUR	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	30 777	33 055	33 427	32 424	32 424	32 424	32 424	32 424
Andre driftsutgifter	30 157	29 199	28 530	28 542	28 912	29 206	29 501	29 501
Driftsinntekter	-32 361	-29 613	-30 297	-30 264	-31 108	-31 951	-32 794	-32 794
Sum	28 573	32 641	31 660	30 702	30 228	29 679	29 130	29 130

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter Allmenn kultur, Fritidskontaktordningen, Ullensaker bibliotek, Ullensaker kulturskole, Ullensaker kulturhus, Ullensaker kino og Ung kultur.

Økonomiske rammer

De økonomiske rammene for enheten er videreført, med følgende salderinger:

- 0,150 mill. kroner i reduksjon til innkjøp av bøker og andre medier
- 0,150 mill. kroner ved å redusere stilling i kulturskolen, vakant stilling pr 2020
- 0,235 mill. kroner i diverse innsparing- og effektiviseringstiltak, som blant annet å redusere innkjøp av instrumenter og materiell i kulturskolen for ett år
- Rådmannen har ikke funnet dekning for å opprette en «Fadderordning for kultur» jf. verbalvedtak 42. Saken ble fremmet for HTIK i sak PS 58/20, med budsjetttramme på 0,450 mill. kroner

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Publikumsarrangementer og smittevern

Kjerneoppdraget til Kultur er nettopp å sørge for at vi fyller møteplassene og at mennesker finner sammen. Det vil ikke være mulig å utnytte kapasiteten på kulturarenaene så lenge det er begrensninger ift avstand og antall publikummere. Kombinasjonen med øvrige smitteverntiltak gjør at arrangementer blir mer krevende å gjennomføre, samt at et normalt inntektspotensial blir sterkt redusert.

Kino og kulturhus er spesielt utsatt så lenge pandemien pågår, og det er derfor knyttet stor usikkerhet til inntektspotensialet på kulturhus og kino. Regjeringen har lansert nye ordninger for inntektsbortfall som vårt kulturhus og kino kan søke på. Det er derimot ikke klart hvordan disse vil slå ut økonomisk for kommunen. Det er derfor lagt til grunn inntekter som i et normalår, og det er en risiko for betydelig reduserte inntekter avhengig av størrelsen på eventuelle kompensasjonsordninger.

Arenaer for øving og framvisning

Generelt sett er det få kulturarenaer i kommunen, både til øving og framføring. Nyeste tilskudd er Algarheim skole som Kulturenheten skal sørge for blir utnyttet på en så god måte som mulig, gjennom primært kulturskole og frivillighet. Kulturskolen har lenge hatt for små og for lite egnede lokaler på Jessheim. Spesielt mangel på dansesaler, blackbox og andre gruppeundervisningsrom gjør gruppeundervisning innen dans og teater vanskelig, og man får ikke utnyttet lærerkapasitetene best mulig. Dette går også ut over mulighetene til å ha flere elever på samme gruppe, og på den måten også øke inntektene til kulturskolen.

Mulighetene for å øke kulturarenaene på Jessheim innenfor egen eiendomsmasse, eventuelt i samarbeid med andre aktører skal kartlegges. Det åpnes nye muligheter ved at den nye flerbrukshallen på Algarheim som åpner i august 2021 får en dansesal på 100 m².

Aktivitet og egenproduksjon

Driftsmidler til kulturaktivitet og egenproduksjon er nå i stor grad basert på tilskuddsmidler fra eksterne. Mye av ungdomstilbudene blir basert på Bufdir- midler, og vi er avhengig av store eksterne tilskudd fra stiftelser og sentrale ordninger for å opprettholde aktivitetsnivået. Kommunen vil fortsette å søke midler for å fremme aktivitet, alene eller gjennom samarbeidspartnere, for å sikre et godt tilbud til innbyggerne. Egenproduksjon for utendørsarrangementer er opprettholdt.

Fritidskontaktordningen

I 2020 har fritidskontaktordningen hatt noe lavere aktivitet enn vanlig pga pandemien. Det legges til grunn at aktiviteten og kostnadene vil ta seg opp høsten 2020 og videre ut i 2021.

Frivilligsentralen

Kommunestyret behandlet i april en interpellasjon om finansieringen av Frivilligsentralen. Det ble vedtatt at økte midler til dette i kommunens frie inntekter for 2021 skulle gå uavkortet til Frivilligsentralen. Nå er finansieringsordningen i statsbudsjettet for 2021 foreslått overført til Kulturdepartementet som øremerket tilskudd og kommunen vil ikke lenger få overført noe til dette formålet i de frie inntektene. Midler i 2020 som kommunen har fått overført i de frie inntektene er trukket ut fra Kultur sin ramme. Det er ikke avklart størrelsen på det statlige øremerkede tilskuddet til Frivilligsentralen i Ullensaker. Inntil dette er avklart er det avsatt midler til en økning i tilskuddet til Frivilligsentralen, til sammen 1,48 mill kroner, som er plassert i «risikopotten» jf omtale i kap 9.12. Når det kommer mer informasjon om hvor mye Frivilligsentralen vil få i tilskudd fra Kulturdepartementet, vil det bli tatt stilling til kommunens bidrag.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Satsingen på barn og unge videreføres.
- Ullensaker kulturskole skal videreføre nye tilbud og jobbe videre for en aktiv og synlig kulturskole av god kvalitet.
- Jessheim og Kløfta bilbiotek opprettholder virksomheten med utlån, arrangementer og litteraturformidling og å bygge videre på møteplassene bibliotekene våre er.
- Kulturen skal være synlig i bybildet, gjennom arrangementer, festivaler og aktiviteter i byen og på tettstedene.
- Kultursatsingen skal bidra til å gjøre kommunen attraktiv, slik at innbyggerne får ta del i kulturuttrykk, møteplasser og lavterskel opplevelser, samtidig som nye kulturuttrykk blir introdusert til nye grupper.
- Fra frivillighetsstrategi til handling: Kommunen skal i tett dialog med frivilligheten jobbe sammen mot et så godt tjenestetilbud som mulig.
- Bidra til å utvikle et variert næringsliv, ved å sette fokus på og støtte kreative næringer.

10.2. KOMMUNALE EIENDOMMER

KOMMUNALE EIENDOMMER	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP	
	Tall i 1000 kr	2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn		73 500	78 788	77 679	75 356	73 356	73 356	73 356
Andre driftsutgifter		138 263	116 749	117 731	135 328	134 087	135 680	136 929
Driftsinntekter		-50 913	-24 026	-23 865	-17 682	-18 124	-18 565	-19 006
Sum		160 850	171 510	171 545	193 001	189 319	190 471	191 279

Tjenester og oppgaver

Enheten leverer tjenester knyttet til 9 forskjellige fagområder innen profesjonell forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av kommunale eiendommer, anlegg og uteområder. Enheten skal sikre at eiendom er en positiv bidragsyter for alle i samfunnet gjennom god kommunal eiendomsforvaltning integrert med en innovativ, miljøvennlig, lønnsom og bærekraftig FDVU (Forvaltning-Drift-Vedlikehold-Utvikling.)

Økonomiske rammer

Rammene for 2021 vil bli krevende, selv om det blant annet er tilført midler i forbindelse med overtakelse av Jessheimbadet i 2021 og Algarheim skole i 2020. En av grunnene er at enheten har en del kostnader som påvirkes og som er utenfor kommunens kontroll: Svingninger i energipriser, forsikringspriser, værforhold og pandemi er faktorer som det er svært lite handlingsrom i budsjettet til å håndtere. I 2020 er det også gjennomført lite vedlikehold. Det presiseres at det må utføres årlig vedlikehold på kommunens bygningsmasse, og det kan derfor ikke påregnes besparelse ved å utsette vedlikeholdet. Dagens nivå medfører forfall og store etterslep som vil gi økte merkostnader i årene framover.

Salderinger i budsjettet:

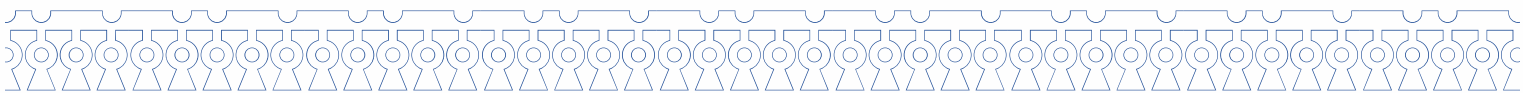
- økt kostnad helsehuset/legevakten etter korreksjon
- strøm og driftskostnader NAV Lokaler
- ny rammeavtale vinterdrift (ca 75 % av behovet dekkes)
- økning formålsbygg (ca 25 % av behovet dekkes)
- økt renhold som følge av korona
- nedleggelse to bassengflater
- drift Jessheimbadet
- satsing eiendomsutvikling

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Eiendomsstrategi: Den viktigste utfordringen i perioden er å få på plass en eiendomsstrategi som sikrer en helhetlig tilnærming, langsiktig fokus og økt utnyttelsesgrad av dagens arealer.

Usikre inntekter: Pandemien gir stor usikkerhet med tanke på om kommunen når de budsjetterte inntektene på utleie av bygg og anlegg i 2021. Fortsatt begrensninger på antall mennesker i forsamlings vil gi en redusert mulighet for å optimalisere utleiepotensialet.

Byggvedlikehold: Prinsippet «godt nok» er etablert for kommunes eiendomsvirksomhet. Nivået for vedlikehold er begrenset til det som er nødvendig for å ivareta forskrifts- og lovkrav. Ren funksjonell ivaretagelse av bygget, noe som ikke er et verdibevarende vedlikehold. Kommunene i kostragruppe 13 har i snitt en vedlikeholdskostnad pr m² på kr 108. Ullensaker kommune lå i 2019 på kr 77 pr m², med en gradvis reduksjon fra kr 132 kr i 2016. Norsk Kommunalteknisk Forening (NKF) anbefaler at et verdibevarende vedlikehold bør ligge mellom kr 180 - 225 pr m² BTA.

Et normalt verdibevarende vedlikehold gir ikke dagens rammer rom for. Det resulterer i økt risiko for at viktige komponenter bryter sammen, det oppstår uønskede driftsstans i tekniske anlegg, og dermed ikke-planlagte nedstenginger i kortere og lengre tidsrom. En type verdibevarende vedlikehold som nå ikke utføres er utvendig maling av bygg. Dette har det ikke vært mulig å prioritere siden 2017. Dette vil over tid gi råteskader i utvendig kledning og reisverk med påfølgende større kostnader hvis det oppstår sopp og råteskader. Forfallet vil over tid også gjenspeiles i helhetsinntrykket av byggene.

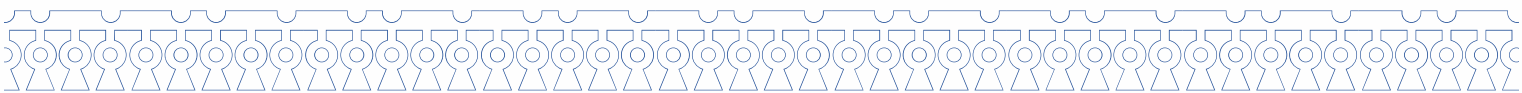
Uteanlegg: Kommunen har tradisjonelt hatt anlegg med lav driftsintensitet. Vi har åpnet flere nye park- og idrettsanlegg de siste årene. De nye anleggene er anlagt med høy kvalitet, noe som igjen krever høy kvalitet på drift og vedlikehold for å opprettholde standarden. Driftsintensive anlegg krever høyere driftsrammer enn det som kommuneøkonomien gir rom for. Det er en utfordring å få driftsrammen benyttet mest mulig optimalt på nye og eldre anlegg.

Utleie: Kommunen leier ut kommunale lokaler og anlegg. Det er et mål å øke utleien ytterligere. Utleiereglementet er under revidering. Det er behov for en systematisk og strategisk tilnærming med tanke på enda bedre tilrettelegging for utleie, slik at forutsigbarheten for både primærbrukerne og øvrige leietagere sikres.

Jessheimbadet: Forventet inntektsnivå i det nye svømmeanlegget innbefatter stor grad av usikkerhet, og dette forverres av koronasituasjonen. Kommunestyrets vedtak 20.10.2020 knyttet til åpningstid og gratisperioden for 1-3 klasse vil ha betydning for nettokostnadene. Det er p.t. antydning en økt nettokostnad på ca. 1,5 mill kroner pr år. Det er uvisst hvordan dette slår ut 1. driftsår. Det er ikke tatt høyde for dette i budsjettet.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Utarbeide og fremme eiendomsstrategien til politisk behandling i 1. del av 2021
- Etablering av en helhetlig eiendomsvirksomhet
- Helhetlig vurdering av behov for nye arealer (inkl. uteanlegg) med fokus på bærekraftige løsninger hvor klima, miljø og total økonomi over hele levetiden er balansert på en mest mulig fordelaktig måte for samfunnet
- Legge til rette for «én dør inn» til alt som gjelder kommunale eiendommer og uteanlegg, fra ide, behov, bygging, drift og til avhending
- Lovpålagte HMS/Internkontroll oppgaver
- Sørge for at Jessheimbadet blir en suksess, med gode tilbud og der inntektskravet nås

10.3. SELVFINSANSIERENDE BOLIGER

SELVFINSANSIERENDE BOLIGER	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	783	790	4 902	4 202	4 346	4 486	4 626	
Andre driftsutgifter	37 512	39 151	39 151	41 488	41 610	42 015	42 352	
Driftsinntekter	-35 026	-39 941	-44 053	-45 690	-45 956	-46 501	-46 978	
Sum	3 270	0	0	0	0	0	0	0

Tjenester og oppgaver

Tjenesten omfatter forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av kommunens boligportefølje. Tildeling og oppfølging av leietakere, samt forvaltning av leiekontrakter, ivaretas av Boligkontoret hos Helse.

Økonomiske rammer

Området er vedtatt å være selvfinsansierende. Dette prinsippet er videreført i neste års budsjett og resten av økonomiplanperioden.

Dagens boligmasse har over tid vært underfinansiert og det har ikke vært tilstrekkelige midler til å kunne utføre verdibevarende vedlikehold på alle boligene. Fra juni 2019 er det innført gjengs leie i kommunale boliger. Hensikten var å utjevne forskjeller mellom leien i kommunale boliger og utleiemarkedet, redusere innlåsningseffekten, og kunne finansiere nødvendig vedlikehold. Ved mindre forskjell i leie på kommunal bolig ifht det private markedet, vil det bidra til å lette overgangen fra kommunal til privat bolig, og det blir større rotasjon på leietakere.

Det er kjøpt inn flere nye boliger de siste årene, noe som har økt finanskostnadene betraktelig. Økte inntekter er nødvendig for å sikre en forsvarlig løpende drift og vedlikehold inkl HMS, samt å dekke de økte finanskostnadene, og inntektene fra overgang til gjengs leie går med til å dekke de økte kostnadene. Eventuelt overskudd etter at kostnadene hos område Selvfinsansierende boliger er dekt, var tenkt å gå til finansiering av kommunal bostøtte. Beregningene viser imidlertid at en økende andel av inntektene må gå til finanskostnader. Det vil derfor ikke være rom for å øke vedlikeholds nivået utover i perioden, eller å finansiere deler av den kommunale bostøtten.

I 2021 er det en ytterligere utfordring at vedlikeholdsetterslep fra 2020 dras med videre: 4 mill avsatt til vedlikehold ble holdt tilbake for å bidra til å dekke utgifter til den kommunale bostøtten. Pr. sept. 2020 er det 16 boliger som ikke kan leies ut pga manglende vedlikehold. Det er forventet at denne problematikken øker i 2021, med den konsekvensen at færre får tildelt bolig, samt at kommunen går glipp av husleieinntekter.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Sammen med Helse få på plass en helhetsorientert strategi og tilnærming til kommunale boliger som sikrer at boligporteføljen blir mest mulig benyttet, vedlikeholdt på rett nivå og slik at inntekspotensialet sikres.
- Benytte vedlikeholdsmidlene på en slik måte at flest mulig boliger kan leies ut.
- Fortsette å selge boliger som ikke er optimale ifht det kommunale behovet
- Optimalisere den kommunale boligporteføljen mht. forholdet mellom boliger kommunen skal eie og boliger som kommunen kan leie. Benytte potensialet i økt bruk av tilvisningsavtaler.
- Søke innovative løsninger for å sikre flere kommunale boliger, blant annet i samarbeid med Helse og Husbanken.
- Fortsatt benytte «godt nok»-prinsippet for vedlikehold av boligene.

10.4. BRANN OG REDNING

BRANN OG REDNING	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn		0	0	0	0	0	0	0
Andre driftsutgifter		28 858	32 360	32 360	36 333	37 302	38 271	39 241
Driftsinntekter		-4 568	-4 940	-4 940	-5 072	-5 219	-5 365	-5 512
Sum		24 291	27 420	27 420	31 261	32 083	32 906	33 729

Økonomiske rammer

Driftsbudsjett brann

Representantskapet i ØRB IKS har vedtatt budsjett for 2021 for selskapet. For brannvesenet utgjør dette en økonomisk ramme på 84,011 mill kr. Dette er en økning på ca 12,6 mill kr fra tilsvarende sak for 2020. Ullensaker kommunes del av kostnadene er 34,25 % og utgjør 28,77 mill kr. Dette medfører en økning i kommunens kostnader på 3,1 mill kroner utover framskrevet budsjett og er innarbeidet i rådmannens budsjettgrunnlag.

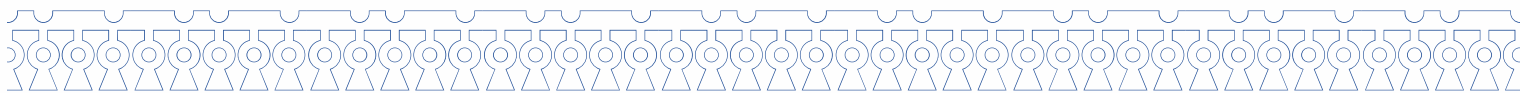
Området har i budsjettet fått tilført kr 2,0 mill kroner, øvrige 1,1, mill kroner dekkes innenfor HTIK's ordinære ramme.

Driftsbudsjett feier (selvkostområde)

Forslag til budsjettet for ØRB - feiervesenet for 2021 utgjør en økonomisk ramme på 16,96 mill. kr. Dette er en økning på 2,1 mill. kr fra 2020. Ullensaker kommunes del av årsbudsjettet er 29,33 % og utgjør 4,97 mill. kr. Økningen på om lag 0,7 mill. kr er innarbeidet i budsjettet for feier. Kommunen har et fond på 5 mill kr ved inngangen til 2020. Det budsjetteres med bruk av deler av fondet i 2021 og prisen pr pipeløp settes ned med 20 %, og årsgebyret utgjør etter dette 296 kr. Mer detaljer om selvkostbudsjettet for feier framgår av vedlegg 10 Kommunale gebyrer.

110-sentralen og IUA

I budsjettet for 110-sentralen som blir lagt fram for selskapets representantskap, er det foreslått en økning fra 60 kr pr innbygger til 65 kr pr innbygger. Dette vil gi selskapet en ramme på 48,33 mill. kr, en økning på 4,33 mill. kr. fra 2020. Ullensaker kommunes del av årsbudsjettet er 5,33 % og utgjør 2,58 mill. kr. Dette er 0,26 mill kr mer enn framskrevet budsjett, og skyldes at tilskuddet pr innbygger er økt mer enn deflator, og vekst i kommunens innbyggertall. Kommunene er representert i selskapet gjennom ØRB. Blant deltakerkommunene jobbes det for at budsjettet til 110-sentralen kun justeres med deflator. Økning av tilskuddet til 110-sentralen er ikke innarbeidet i kommunens budsjett for 2021.

10.5. VANN, AVLØP, RENOVASJON OG VEG

VANN, AVLØP, RENOVASJON OG VEG	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
Tall i 1000 kr	2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	51 276	61 916	60 576	63 238	65 039	66 901	68 827
Andre driftsutgifter	190 054	185 361	191 780	192 039	213 541	232 435	248 131
Driftsinntekter	-226 027	-238 578	-239 783	-246 879	-270 108	-290 790	-308 337
Sum	15 303	8 699	12 573	8 398	8 472	8 546	8 620

Tjenester og oppgaver

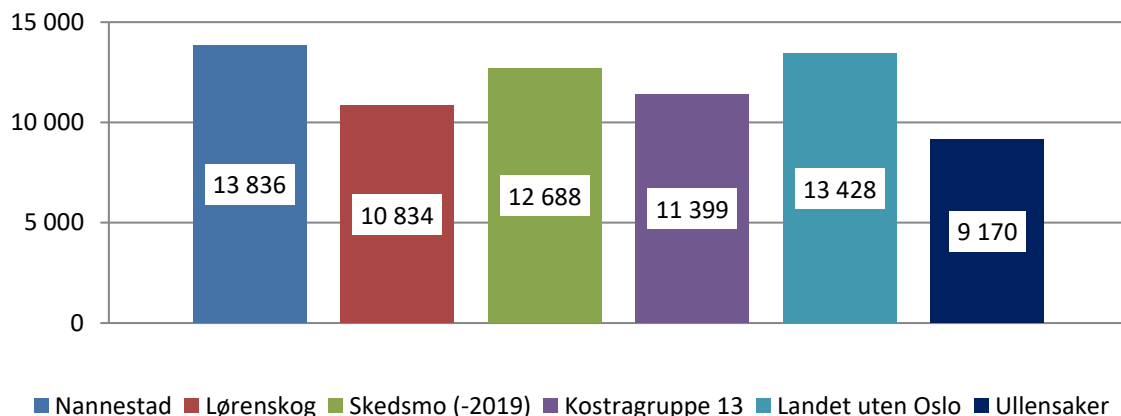
Enheten for Vann, avløp, renovasjon og veg (VARV) leverer de kommunaltekniske tjenestene vann, avløp, renovasjon og veg. VARV er ansvarlig for prioritering og bestilling av utbyggingsprosjekter innen samme områder, mens Prosjektkontoret står for selve gjennomføringen av prosjektene. Håndtering av kommunens parkeringsmyndighet og øvrige parkeringsordninger er lagt til enheten.

Økonomiske rammer

Vann, avløp og renovasjon

Områdene for vann, avløp og renovasjon finansieres via årsgebyr fra abonnentene. Selvkostområdene balanseres mot bundne fond hvert år. Økonomisk nettoramme er derfor 0,- for disse områdene. Årsgebyrene i Ullensaker har vært lave i forhold til sammenlignbare kommuner over lang tid. Figuren under viser en sammenligning av gebyrene for 2019:

Årsgebyr vann, avløp og renovasjon 2019

De store investeringene som nå enten er gjennomført eller vil bli gjennomført i tiden framover, vil medføre økte gebyrer for abonnentene. Dette er i tråd med det som har vært varslet gjennom budsjettene de siste årene.

Ullensaker kommune har over tid søkt å tilpasse økningen av gebyrene på en måte som gjør at innbyggerne får en forutsigbar og gradvis økning. Budsjettet er særlig følsomt for rentenivå, vekst i abonnenter og framdrift i større investeringsprosjekter. De siste årene har flere av disse faktorene gått i samme retning og gitt større overskudd på både vann og avløp. Dette har ført til at det er opparbeidet betydelige midler på bundne fond som skal disponeres på selvkostområdene Vann og Avløp i årene framover. Fordi store utgifter innen vann- og avløp har kommet noe senere enn forventet, er en betydelig andel av de bundne fondene nå foreldet etter reglene om disponering innen fem år. Rådmannen legger derfor fram tre ulike alternative utviklinger i årsgebyrene på vann og avløp, for disponering av oppsparte fondsmidler. Forskjellen mellom de tre alternativene er tidspunktet for disponering av fond som er eldre enn fem år. Mer detaljer om selvkostbudsjettene og de tre alternativene framgår av vedlegg 10 Kommunale gebyrer. Rådmannen anbefaler at fondene

som allerede er eldre enn fem år brukes i 2021 innenfor vann og avløp i tråd med alternativ 1 i vedlegg 10. Innbyggere og næringsliv får dermed kraftig reduserte årsgebyrer som en engangshendelse i 2021. Foreslåtte priser for neste år er regulert i samsvar med dette alternativet i kommunens prisliste som ligger i vedlegg 11, og tilsvarer en nedgang på henholdsvis 70 % på vann og 75 % på avløp i forhold til prisnivået i 2020.

På renovasjon vil prisene økes neste år som følge av flere forhold. Ny avfallsstrategi er vedtatt og det er inngått avtale med ny leverandør på innhenting av husholdningsavfall. Dette gir økte kostnader. I tillegg er markedet på salg av avfallsfraksjoner som for eksempel papir og plast i endring, og det oppnås ikke like store inntekter på dette salget. Kommunen må derfor betale mer for tjenestene fra ØRAS. For 2020 er det meldt om merforbruk på 2020 som følge av disse forholdene. Merforbruket skal dekkes av kommunens abonnenter, og inndekning er innarbeidet i selvkostbudsjettet og årsgebyret de neste 5 årene. Økningene tilsvarer en oppgang i 2021 på 17 % for et normalgebyr².

Lokal forskrift for husholdningsavfall er under revidering og vil bli lagt fram for kommunestyret for behandling i desember 2020. Beregning av årsgebyr er én av endringene som foreslås. I tråd med avfallsstrategien og tidligere vedtak i kommunestyret skal gebyrsystemet forenkles, harmoniseres, og i hovedsak differensieres der hvor det kan bidra til økt utsortering. Dagens gebyrsystem er lite intuitivt og ikke tilpasset moderne avfallsløsninger. De totale utgiftene på renovasjon vil naturlig nok ikke endre seg som følge av at gebyrstrukturen endres. Den foreslåtte endringen vil heller ikke gi store utslag ut fra dagens system for den enkelte, utover at de som har liten kapasitet på restavfall vil oppleve noe reduksjon sammenliknet med de med større kapasitet som får noe økning. For mer detaljer rundt endringer i gebyrsystemet henvises til saksfremlegget knyttet til forskriften.

i forskriften, hvor det foreslås at årsgebyret skal bestå av et grunngebyr samt ett forbruksgebyr, en endring fra gjeldende 3 forbruksgebyr på henholdsvis plast, papir og mat/restavfall. Årsgebyret som er innarbeidet i vedlagte selvkostbudsjett og prislisten er basert på forslaget til ny lokal forskrift. Mer detaljer om selvkostbudsjettet framgår av vedlegg 10 Kommunale gebyrer.

Veg

Opprinnelig var tiltaket «nedklassifisering av kommunale veger» med en reduksjon på 0,5 mill pr år lagt inn fra og med 2021. Dette tiltaket er imidlertid tatt ut av rådmannens budsjettgrunnlag for 2021 – 2024 og vil bli fulgt opp som egen sak. Budsjetttrimmen for enheten er utover dette i store trekk videreført fra 2020, men det er gjort noen justeringer på parkeringsordningene. Det ble i 1. tertial vedtatt å trekke ut 4 mill kr i budsjettet for parkeringsinntekter siden inntektsanslaget var dobbelt. Dette uttrekket er hensyntatt i budsjettgrunnlaget. Det er også innarbeidet helårseffekt på parkeringsinntektene.

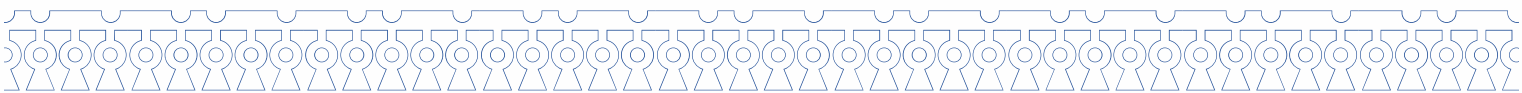
Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Vann, avløp og renovasjon

Ullensaker kommune leverer og drifter gode tjenester. I følge NorskVann er Ullensaker en av 5 kommuner i Norge som får scoren 4 av 4 mulige på vann. Scoren på avløp er lavere og skyldes bl.a. ledningsnettets funksjon.

Innbyggerundersøkelsen 2019 viser at på spørsmålet «kvaliteten på drikkevannet» er respondentene mindre fornøyd sammenliknet med landssnittet. Dette kan ha sammenheng med det gamle vannbehandlingsanlegget på Sjunken som i november 2018 ble erstattet med det nye vannbehandlingsanlegget fra Hurdalssjøen. Utfordringen kan også skyldes kvalitet på ledningsnett.

² Kostratall for standard bolig på 120 m²

Produksjonen av vann fra det nye Hurdalssjøen vannbehandlingsanlegg er tilstrekkelig, men det kan være utfordringer med kapasitet på ledningsnett til vannforsyning, brannvann og vann til hagevanning. Utbyggingen av utvidelse av Gardermoen renseanlegg er startet og skal stå ferdig innen 2025. Ledningsnett for avløp har imidlertid også behov for en kapasitetsøkning.

Regjeringen vedtok i 2014 nasjonale mål for vann og helse der viktige tiltak er bedre rutiner for drift og vedlikehold samt øke utbedringstakten for det dårligste vannledningsnett. De nasjonale målene angir at årlig utskiftning/rehabilitering av vannledningsnett i gjennomsnitt bør være 2 prosent på nasjonalt nivå frem til 2035. Lekkasje fra det enkelte ledningsnett bør være mindre enn 25 prosent innen 2020. Overløp skal være mindre enn 2 prosent av forurensningsproduksjonen. Dette er fulgt opp og inntatt i utslippstillatelsen for kommunalt avløp hvor det framgår bl.a. krav til overløp, plan for reduksjon av fremmedvann og fornyelse av avløpsnett.

Ullensaker kommune har i følge KOSTRA et lavt fornyelsesnivå på ledningsnett og utgjør 0,87 % på vann og 0,60 % på avløp. Det er behov for å styrke utskiftning/rehabilitering av ledningsnett. Det er behov for bedre oversikt over innlekking og utlekking fra vann- og avløpsledninger.

Det er behov for å utarbeide strategidokumenter for tjenestene som angir mål og strategier for utvikling. Videre er det behov for å legge til rette for videre utvikling av de nye boligfeltene f.eks i Gystadmarka.

Ny avfallsstrategi ble vedtatt i 2019 og det forventes at det vil komme behov for økte kostnader som følge av denne. Plan for videre oppfølging av strategien vil utarbeides i tiden fremover, slik at kostnadene bedre kan innarbeides i økonomiplanen for ØRAS og kommunene.

Veg

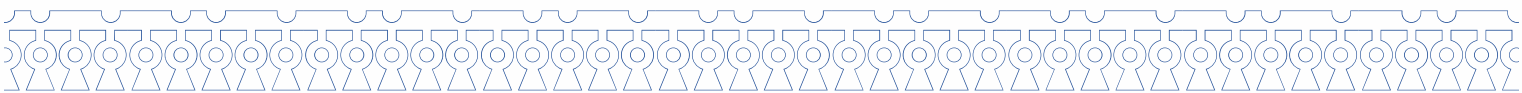
Både i 2018 og 2019 ble vinterutgiftene til snøbrøyting og strøing betydelig høyere enn budsjettet. En god del av merforbruket på vintervedlikeholdet måtte dekkes over budsjettet for sommervedlikehold og førte til at utført sommervedlikehold har vært på et minimum. For å kompensere noe for dette ble budsjettet for 2020 styrket med 1 mill. kr til vintervedlikehold. Utfordringen er et sårbart budsjett der en er avhengig av en mild vinter med lite vintervedlikehold for å kunne ha midler til sommervedlikehold av vegger.

Innbyggerundersøkelsen 2019 viser at scoren på spørsmålet «Standard på veier og gater» har gått signifikant ned. På spørsmålene «luftkvalitet» og «støynivået der du bor» er respondentene mindre fornøyd sammenlignet med landsnittet. Sammenlignet med innbyggerundersøkelsen 2016 er det en negativ utvikling. Ullensaker kommune skal være et godt sted å bo og leve og da er slike elementer viktige. Dette er i samsvar med mobilitets- og byutviklingsstrategien, der målene er å legge til rette for å øke kollektivløsninger, sykkel og fotgjengere.

Det oppleves en økt trafikkmengde i Jessheim- og Kløftaområde som innebærer tilsvarende økt behov for å ivareta trafiksikkerheten.

Det mottas kontinuerlig innspill og ønsker om enklere trafiksikkerhetstiltak slik som fartshumper, tilrettelegging for kryssing av veg, skilting og belysning. Tiltakene som ofte er mindre enn 100.000 kr er for små til at de kan finansieres over investeringsbudsjettet. Ettersom det ikke er midler til enklere trafiksikkerhetstiltak innen driftsbudsjettet vil disse tiltakene ikke bli utført. Det vil heller ikke bli gjennomført små aksjoner som f.eks kampanjer på reflekser og tilrettelegging for bruk av sykkel.

Det er behov for å utarbeide strategidokumenter for tjenestene som angir mål og strategier for utvikling av kommunale vegger og gatelys.

Det ble i 2020 innført avgiftsparkering på

- kommunale plasser (noen av plassene ved rådhuset og Allergot)
- plasser langs offentlige veier
- ansattparkering

Parkeringsordningene medfører regulering av parkeringsplassene og økt tilgjengelighet til parkering, økt trafiksikkerhet og hyggeligere bomiljø. Det er budsjettert med betydelige inntekter fra parkeringsordningene, på henholdsvis 3 mill. kr, 4,8 mill. kr, og 2,7 mill. kr. Totalt sett er det budsjettert med en netto inntekt (etter fratrukk for kostnader) på alle parkeringsordningene, inkludert ordningen med ulovlighetsoppfølging, på bortimot 6 mill kr. I prislister er det foreslått å harmonisere prisene på avgiftsparkeringen på kommunale plasser (noen av plassene ved rådhuset og Allergot skole) med parkeringsplassene i nærområdene ved å øke prisen fra 10 kr til 20 kr/time. En annen utfordring er å tilpasse parkeringsordningene etter erfaringer og i samarbeid med innbyggere og utbyggere.

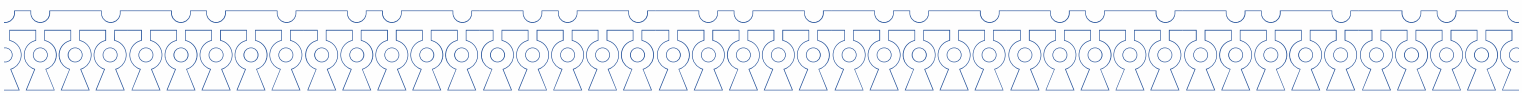
Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

Vann, avløp og renovasjon

- Styrke utskiftning/rehabilitering av vann- og avløpsnett
- Bedre oversikt over innlekking og utlekking fra vann- og avløpsledninger
- Planlegging og utbygging av kapasiteten på Gardermoen renseanlegg
- Utarbeide strategidokumenter for tjenestene som angir mål og strategier
- Følge opp ny avfallsstrategi
- Bygging av den tekniske infrastrukturen for de nye boligfeltene på Gystadmarka, inkludert stasjonært avfallssug

Veg

- Utarbeide strategidokumenter som angir mål og strategier for utvikling av tjenestene
- Tilpasse parkeringsordningene etter erfaringer og i samarbeid med innbyggere og utbyggere

10.6. PROSJEKTKONTORET

PROSJEKTKONTORET	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr	2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	14 939	17 798	17 798	-595	-595	-595	-595
Andre driftsutgifter	3 632	1 770	1 770	1 786	1 804	1 822	1 840
Driftsinntekter	-18 095	-18 393	-18 393	0	0	0	0
Sum	476	1 175	1 175	1 191	1 209	1 227	1 245

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter

- Utredning, planlegging og gjennomføring av bygg- og anleggsprosjekter av ulik karakter
- Prosjekter innenfor VA-området og øvrig teknisk infrastruktur gjennomføres på vegne av VARV og følger deres planer og prioriteringer
- Øvrige prosjekt gjennomføres på vegne av Kommunale eiendommer og følger deres planer og prioriteringer

Enhetens oppgave er å sikre at investeringsprosjekter utformes, planlegges og gjennomføres på en måte som sikrer størst mulig gevinster for kommunen i et helhetlig perspektiv hvor både investerings- og driftskostnader inngår. Digitale verktøy og omforente metodikk for prosjektgjennomføring bidrar til effektiv og kvalitetsmessig gjennomføring, samtidig som miljøfokus og bærekraft inngår i arbeidet.

Økonomiske rammer

Budsjettrammen for enheten er en videreføring av nivået fra 2020.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Kommunen står overfor et paradigmeskifte hvor flere av kommunens tjenester skal tilbys på nye måter. Tjenesteleverandørene arbeider med å finne nye løsninger hvor innbyggerne gjøres i stand til å medvirke i større grad enn tidligere. Dette arbeidet vil påvirke behov og løsninger innenfor bygg og anlegg. Det vil være behov for å gjøre endringer i eksisterende bygningsmasse, og det må etableres nye bygg og anlegg tilpasset framtiden.

Prosjektene tar utgangspunkt i de behov tjenesteområdene melder. Behovene må kvalitetssikres og ses i sammenheng med øvrige brukeres behov, slik at de mest prioriterte behovene dekkes. Samordning av brukerbehov gir mer optimal anvendelse av investeringsmidlene gjennom sambruk og fleksible løsninger. Det legges vekt på å utnytte den eiendomsmassen kommunen besitter gjennom endringer og tilpasninger, slik at investeringsnivået holdes nede.

Utredninger som ender i konkret investeringer henføres til investeringsprosjektet. Som en del av dreiningen mot å benytte mer av det vi har, og på andre måter, samt ta mer helhetlige vurderinger, er det i større grad behov for innledende, overordnede utredninger. Disse kan i mindre grad henføres -investeringsprosjekt. Det er ikke funnet rom for å øke driftsrammene her.

For å sikre effektiv gjennomføring av investeringsprosjektene må en arbeide systematisk og forutsigbart. Det pågår derfor et arbeid med gjennomgang av prosess for investeringsprosjektene. Prosessen starter med behov og går via en prioritering og bestilling gjennom alle prosjektets faser fram til overlevering til bruker.

Prosjektstyringen foregår i dag ved manuelt arbeid, noe som er ressurskrevende og gir mindre rom for analyser mv. For mer effektiv styring og kontroll av prosjektene, både enkeltvis og som samlet portefølje, må det anskaffes et prosjektstyringsverktøy. Behovsbeskrivelsen avstemmes med innovasjonsrådet for å sikres gode sammenhenger med øvrige tekniske løsninger. Systemet vil hente

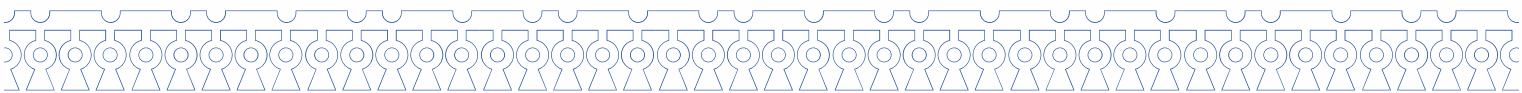

data fra regnskapssystemet og det skal kunne utveksle data med Framsikt, et nyanskaffet system for budsjettering, rapportering mv.

Interessen for våre oppdrag hos entreprenørene varierer over tid. Vi har lenge hatt utfordring med få tilbud og relativt høye priser på oppdragene. Nå ser vi et leverandørmarked som har stor interesse for våre oppdrag. Det er for tidlig å si om dette vil påvirke prisnivået, men vi får flere tilbud gjennom økt konkurranse.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Eiendomsstrategi ferdigstilles og gir føringer for eiendomsutvikling og investeringer.
- Prosess for gjennomføring av investeringsprosjekter ferdigstilles og implementeres. Nødvendige prosedyrer utarbeides og roller og organisering gjennomgås.
- Metodikk for porteføljestyling av behov og prosjekter etableres
- Konsepter for fleksible bygg, tilrettelagt for sambruk og endrede behov, utvikles.
- Gevinstanalyser, hvor totaløkonomien i prosjektene fremkommer, implementeres som del av beslutningsgrunnlaget for investeringene.

10.7. STAB PKT

STAB PKT	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn		7 279	7 485	6 977	5 585	5 585	5 585	5 585
Andre driftsutgifter		1 037	598	1 281	2 370	2 570	6 413	11 010
Driftsinntekter		-1 343	-1 285	-1 285	-54	-56	-57	-59
Sum		6 973	6 799	6 973	7 901	8 100	11 940	16 536

Det gjøres oppmerksom på at demografimidlene for 2022-2024 ikke er fordelt, men ligger samlet på dette området. Det går fram av tabellen ovenfor og forklarer økningen i nettorammen fra 2022.

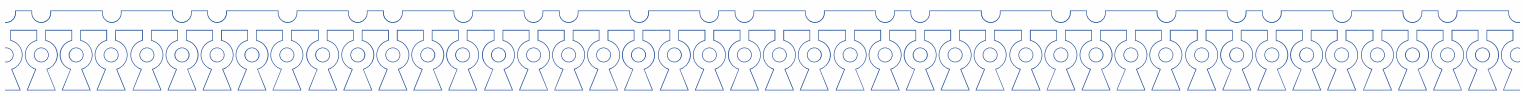
Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter

- Forhandling og inngåelse av utbyggingsavtaler
- Utøver kommunens rolle som refusjonsenhet
- Saksforbereder saker om innløsning, grunnverv og erstatning samt ekspropriasjon
- Juridisk bistand og andre støttefunksjoner til hele PKT området

Økonomiske rammer

Oppgavene fra 2020 videreføres mens rammen reduseres noe da man flytter en stilling fra PKT leder til kommunale eiendommer for å styrke arbeidet med Strategisk eiendomsutvikling.

11 HU FOR SKOLE OG BARNEHAGE

Hovedutvalg for skole og barnehage	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	615 536	649 629	625 880	639 075	640 292	641 469	642 642	
Andre driftsutgifter	360 308	376 362	380 792	395 703	418 842	444 708	469 974	
Driftsinntekter	-169 565	-158 513	-140 827	-161 089	-164 759	-168 402	-172 045	
Sum	806 279	867 479	865 844	873 690	894 375	917 775	940 571	

Det gjøres oppmerksom på at midler til dekning av lønnsoppjøret for hele kommunen er lagt under Formannskapet og vil bli fordelt når lønnsoppjøret er klart.

Tjenester og oppgaver

Hovedutvalgsområdet for skole og barnehage (HSB) forvalter flere tjenesteområder som er organisert i ulike enheter. Nedenfor er en spesifisering over hvilke enheter som ligger innunder politikkområdet.

Enheter	
Barnehage	Kommunale barnehager
	Barnehage felles
	Tilskudd til private barnehager
Barnehagemyndigheten	
Grunnskole	Algarheim skole
	Bakke skole
	Borgen skole
	Døli skole
	Gystadmarka skole
	Hovin skole
	Jessheim skole og ressurscenter
	Mogreina skole
	Nordkisa skole
	Skogmo skole
	Åreppen skole
	Allergot ungdomsskole
	Gystadmarka ungdomsskole
	Nordby ungdomsskole
	Vesong ungdomsskole
	Grunnskole felles
Voksenopplæringen	
Pedagogisk senter	PPT
	Kompetanse- og veiledningstjeneste
	IKT og læring
	Spesialpedagogikk barnehage
	Minoritetsspråklige i barnehage
SB-stab	

Økonomiske rammer

De økonomiske rammene for skole og barnehage bygger på vedtatt budsjett for 2020, nye og oppdaterte politiske vedtak, lovendringer, og statsbudsjettet for 2021. En videreføring av driften, med de endringene beskrevet nedenfor, gir en netto utgiftsramme på 873,7 mill. kroner for 2021. I tabellen under framgår nye tiltak og realendringer som er innarbeidet i budsjettet til Hovedutvalget for skole og barnehage:

Hovedutvalg for skole og barnehage	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr	2021	2022	2023
Demografi	0	13 166	29 059	47 849
Innspill fra områdene	15 000	15 450	15 900	16 350
Sum	15 000	28 616	44 959	64 199

Den økonomiske gjennomgangen av Ullensaker kommune, gjort av Agenda Kaupang i 2019, basert på regnskapstall 2017, viser at tjenesteområdet skole og barnehage drives svært rimelig. De få kommunene som driver rimeligere enn oss har en skole- og barnehagestruktur med færre og større enheter som er rimeligere å drifte. Det å sikre driftseffektive enheter, møte veksten på en langsiktig og strategisk måte, samt utnytte eksisterende kapasitet i skoler og barnehager blir derfor viktige grep framover. Strukturelle grep gjør at vi kan sikre en bærekraftig økonomi, der vi kan drive effektive tjenester med god kvalitet.

KOSTRA- tabellen nedenfor viser netto driftsutgifter (kr) per innbygger 6-15 år, og gir et bilde av Ullensakers utgifter sammenlignet med andre kommuner. Ullensaker har netto driftsutgifter pr innbygger 6-15 år på 103.689 kroner, mens gjennomsnittet i Kostragruppe 13 er 110.780 kroner. Oversikten nedenfor viser at avviket mellom Ullensaker og Kostragruppe 13 har økt fra 4.738 kroner i 2017 til 7.091 kroner i 2019. Netto driftsutgifter pr innbygger i Ullensaker er for øvrig redusert med 2.657 kroner fra 2018 til 2019, og er blant landets laveste. Utgiftene til kommunegruppen og sammenligningskommunene har økt i samme periode.

Netto driftsutgifter per innbygger 6- 15 år (kr)

	2016	2017	2018	2019
Ullensaker	98 919,0	102 597,1	106 346,1	103 688,8
Nannestad	107 285,7	101 538,7	105 574,6	111 388,5
Skedsmo (-2019)	101 997,7	104 036,3	106 085,7	107 210,3
Oppegård (-2019)	91 018,7	96 375,9	97 622,6	102 966,3
Røyken (-2019)	124 294,8	122 986,5	122 339,1	125 277,2
Drammen (-2019)	98 592,7	100 068,5	101 905,3	103 955,4
Kristiansand (-2019)	109 683,1	108 077,7	109 291,1	111 367,1
Kostragruppe 13	107 023,5	107 335,4	109 324,1	110 779,6
Landet uten Oslo	113 337,4	113 737,1	115 331,1	116 693,0

Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Graf er justert med utgiftsbehov

For å sikre en framtidig bærekraftig økonomi på skole- og barnehageområdet, som gir mulighet for effektive tjenester med god kvalitet, vil følgende tiltak være viktige:

Skolebruksplan

Ullensaker kommune er en kommune i sterk vekst, og har i tillegg en befolknings sammensetning med en vesentlig større andel barn og unge i alderen 6-15 år enn gjennomsnittet i Norge. Det vil derfor være avgjørende at Ullensaker kommune planlegger for en framtidig skolestruktur, der en er i stand til å imøtekomme forventet vekst i årene framover. Skolene må også være strategisk plassert og samsvare med boligbyggingen i kommunen. Dette vil være en viktig del av by- og tettstedsutviklingen i kommunen. Det utarbeides derfor en skolebruksplan som beskriver en framtidig skolestruktur, basert på valide prognoser på skolekrets nivå, som sikrer at framtidige skolebygg utvikles på rett sted til rett tid.

Skolebruksplanen (PS 33/20) skal bidra til å:

- sikre tilstrekkelig skolekapasitet for å håndtere elevtallsveksten
- sikre et forsvarlig tilbud til barn og unge

- sikre effektiv og riktig arealbruk
- sikre et godt arbeidsmiljø for ansatte og elever
- gi råd om fysiske og pedagogiske planrammer som tilrettelegger for morgendagens skole
- prioritere tiltak som gir effektiv skoledrift innenfor kommunens økonomiske rammer

Det er nedsatt et tverrpolitisk utvalg med mandat til å utarbeide og anbefale en Skolebruksplan for Ullensakerskolen. Målsettingen er å ha en ferdig plan til politisk behandling i juni 2021, slik at denne kan innarbeides i budsjettarbeidet for 2022.

Større kommunale barnehager på Kløfta og i Jessheimområdet

En annen viktig del av by- og tettstedsutviklingen i Ullensaker er den fremtidige barnehagestrukturen. Kommunen har pr. i dag 7 kommunale og 36 private barnehager. Økt kvalitet gjennom å videreutvikle en hensiktsmessig barnehagestruktur som tar hensyn til befolkningsvekst og ivaretagelse av faglige, økonomiske og lokalmiljømessige perspektiver, vil ha prioritet. Det er et mål i perioden å øke andelen kommunale barnehageplasser. Det er igangsatt et arbeid med å få på plass større og mer driftseffektive barnehager med god kvalitet på Kløfta- og Jessheim området.

Det tas høyde for at man gjennom strukturendringene planlegger for at størst andel av veksten kommer i kommunale barnehager. Med ny stor barnehage på Kløfta og Jessheim vil man med en økt andel kommunale plasser skape en mer forutsigbar økonomi på barnehageområdet. Større barnehager er mer driftseffektive, mer fleksible og har større muligheter for å drive god kompetanseutvikling i profesjonsfellesskapet. Det vil også kunne øke kvaliteten i barnehagen gjennom et mer variert og behovstilpasset tilbud. Mer effektive kommunale barnehager, samt økt andel kommunale plasser, vil føre til besparelser på tilskuddet til de private barnehagene, og gi oss mer forutsigbare økonomiske rammer. En mer hensiktsmessig barnehagestruktur gir også muligheter for en mer effektiv og kvalitativ lederstruktur som gir reduserte lønnskostnader i årene fremover.

Behovet for økt antall barnehageplasser i årene som kommer er vanskelig å anslå da det er betydelig befolkningsvekst og mobilitet i området. Det legges til grunn en målsetting om å øke den kommunale andelen barnehageplasser mest mulig innen 2030. Prognosene viser en økning i antall barn med rett til plass frem mot 2030 på totalt ca. 400 barn i kommunen.

	2020	2030
Totalt antall barn	2869	3343
Antall barn i barnehage	2261	2634

Tabellen viser antall barn i barnehage i 2020 og estimert antall barn i barnehage i 2030

For at Ullensaker kommune skal kunne tilby plass til de som har krav på dette i kommende tiårsperiode vil det være behov for nyetablering av 400 barnehageplasser. Det er derfor et mål at en størst mulig andel av de 400 plassene blir kommunale.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Håndtering av smittevern og smitteverntiltak i tilknytning til Korona utgjør en ekstra belastning for både ledere og medarbeidere. Det skal være lav terskel for å holde seg hjemme - noe som medfører økt fravær og en økning i vikarutgiftene til den enkelte virksomhet. Grunnet høyt sykefravær i virksomhetene i perioder, er det tidvis store utfordringer med å holde barnehagene og skolene åpne og i normal drift. Økt omfang av arbeidsledighet og permitteringer i kommunen fører også til at flere kommer inn under ordningene med gratis kjernetid og mulighet for redusert betaling både i barnehage og SFO. Kompensasjonen for koronakostnader fra statlig hold utgjorde 7,8 mill. kroner for 2020, hvor påløpte kostnader pr 1. tertial 2020 utgjør 13,8 mill. kroner.

Omfanget av barn som trenger spesialpedagogisk hjelp (19a), samt behov for tilrettelegging av barnehagetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne i barnehagene (19g), har vært sterkt økende de siste årene. På skole ser man også en økning i elever med behov for spesialundervisning. Det er også en økning i antall elever med atferdsvansker, som krever økt voksentegethet for å sikre et trygt og godt læringsmiljø.

Andel innbyggere med minoritetsspråklig bakgrunn øker i Ullensaker. Ved hovedopptaket for barnehage hadde nærmere 50 % av barnehagebarna minoritetsspråklig bakgrunn. GSI-rapportering høsten 2020 viser også en betydelig økning i årstimer til særskilt norskopplæring. Dette krever ekstra ressurser ved skolene og barnehagene – ut over grunnbemanningen.

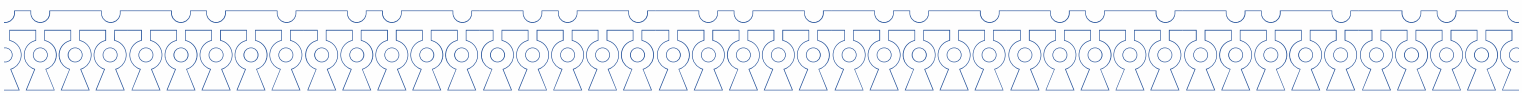
Fylkesmannen har gjennom tilsyn påpekt avvik i form av at PPT over tid har ventelister knyttet til sakkyndig utredningsarbeid. Gjennom ulike tiltak har ventelistene gått noe ned, med det resultat at antall enkeltvedtak øker. Det er en prioritert oppgave for PPT i Ullensaker å få ned omfanget pr vedtak gjennom systemrettet veiledning til skolene og barnehagene, for å styrke det ordinære opplæringstilbudet.

I budsjett for grunnskole 2021 er det ikke kompensert for økningen i elevtall neste år. Prognose viser en halvert elevvekst sammenliknet med tidligere år. Prognosearbeidet er imidlertid forbundet med stor usikkerhet, og det er følgelig knyttet stor usikkerhet til om veksten vil avta i denne størrelsesorden. Antatt elevvekst i 2021 er estimert til 90 elever og beregnet kostnad på nærmere 7 mill. kroner. GSI-rapportering for høsten 2020 gir en indikasjon på at Ullensakerskolen mangler to lærerstiller for at alle skolene skal nå den lovpålagte lærernormen. Manglende kompensasjon vil gi økt risiko for at vi heller ikke når normen neste skoleår. Det er derfor lagt inn 5 mill. kroner for å nå lærernormen, i tillegg til at det vil arbeides med å ansette en andel lærere i en lærerpool for å kunne benytte seg av lærerressursene på en mer fleksibel måte mellom skolene. Med dette tiltaket vil en kunne nå lærernormen med mindre midler enn Kostra tallene tilsier.

Arbeid med den nasjonale fagfornyelsen pågår for fullt i alle skolene, og nye lærerplaner i fag innføres denne høsten. Dette vil også være en viktig del av tjenesteinnovasjonen i kommunen med å utvikle tidsriktige tjenester som møter fremtidens læringsbehov hos elevene. Det er i Statsbudsjettet gitt en kompensasjon på kr 281 per elev. Det er behov for en ytterligere styrking av skolenes budsjett til læremidler ifm fagfornyelsen, men det er ikke funnet rom for dette innenfor grunnskoleområdets budsjetttramme i denne perioden.

Arbeid med å etablere strategiplan for helhetlig læringsløp i Ullensaker kommune skal ferdigstilles våren 2021. Planen skal bidra til at barn og unge i Ullensaker vokser opp til å bli den beste utgaven av seg selv. En målsetting er at en økt andel av kommunens innbyggere gjennomfører videregående opplæring, fortsetter med videre studier eller læretid og deltar aktivt i arbeids- og samfunnslivet som voksne (HSB-sak 27/18). Det er opprettet arbeidsgrupper med representanter fra administrasjonen, barnehager, skoler, Pedagogisk senter og FABU. Det legges opp til aktiv utprøving og evaluering av ny praksis underveis i planprosessen. Erfaringene, sett i lys av teori og forskning på fagfeltet, vil danne grunnlag for et felles planverk for det helhetlige læringsløpet i Ullensaker. Arbeidet er tenkt sluttbehandlet i HSB våren 2021. Arbeidet med å jobbe frem en overordnet oppvekststrategi skal ferdigstilles våren 2021.

En særlig utfordring er behovet for rullering av utstyr i tråd med IKT-satsingen i Ullensaker, da mange av læringsbrettene har behov for utskiftning. Det er også viktig å sørge for at barnehagene har tilgang til digitale verktøy og involveres i satsningen og kompetanseutviklingen på området. Voksenopplæringen har også et stort behov for å oppgradere IKT- parken og implementere en felles digital plattform (Teams) for ansatte og deltakere - noe som vil utgjøre en større kostnad for 2021.

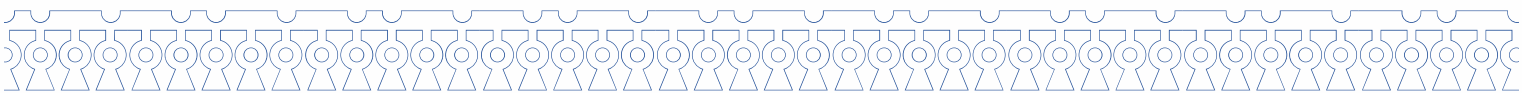

Lovendring om rett til godt psykososialt miljø i barnehagen medfører ekstra oppgaver for barnehagemyndigheten knyttet til tilsyn og klagebehandling. Omlegging av praksis knyttet til 19 g, ressurser knyttet til tilretteleggingsbehov for barn med nedsatt funksjonsevne, har medført økning i antall klager til Fylkesmannen. Det foreslås på bakgrunn av dette å øke rammen med 0,7 mill. kroner, for å kunne oppbemanne med en stilling i barnehagemyndigheten. Midlene omdisponeres fra Grunnskole felles. For å sikre habilitet i tilsynsrollen, skilles barnehagemyndigheten ut fra SB-stab.

Det kan bli vanskeligere å rekruttere lærere neste skoleår pga omleggingen fra 4-årig til 5-årig masterutdanning, da det ikke uteksamineres nyutdannede lærere neste vår. Det er også utfordrende å rekruttere pedagogiske ledere til våre kommunale barnehager, da Ullensaker ikke er konkurransedyktige på lønn i forhold til både nabokommuner og private barnehager i Ullensaker. Det fører til unødvendig mange dispensasjoner fra kravet om fagutdanning.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Ferdigstille Skolebruksplan
- Ny stor kommunal barnehage på Kløfta og Jessheim
- Ferdigstille Strategiplan for et helhetlig læringsløp
- Ferdigstille oppvekststrategi
- Implementere samhandlingsmodellen «Bedre tverrfaglig innsats» (BTI)
- Gjennomføre den nasjonale fagfornyelsen og utvikle fremtidens skole, herunder tidsriktige tjenester som møter fremtidens læringsbehov
- Gjennomføre en dreining fra spesialpedagogikk til bedre tilpasset opplæring innenfor det allmenpedagogiske tilbudet både i barnehager og skoler
- Redusere venteliste for sakkyndig utredningsarbeid hos PPT
- Opprette kommunalt og skolevise innsatsteam mot mobbing
- Implementere nytt lovverk knyttet til psykososialt miljø i barnehagene
- Sette barnehagemyndigheten i stand til å gjennomføre veiledning og tilsyn knyttet til det nye lovverket om psykososialt miljø i barnehagene
- Drive kompetanseutvikling og ledelse i skoler og barnehager under en pågående pandemi

11.1. BARNEHAGE

BARNEHAGE	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	58 314	60 995	60 995	61 995	62 016	62 038	62 059	
Andre driftsutgifter	287 767	304 748	314 348	326 409	335 485	344 571	350 167	
Driftsinntekter	-28 209	-25 600	-25 600	-25 881	-26 195	-26 508	-26 821	
Sum	317 872	340 144	349 744	362 522	371 306	380 101	385 405	

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter:

- Kommunale barnehager
- Spesialpedagogikk barnehage
- Refusjoner barnehage
- Statlige/øremerkede tilskudd til barnehage
- Tilskudd til private barnehager

Kommunale barnehager regulerer drift og innhold i henhold til Lov om barnehager, Rammepplanen, Formålsparagrafen og egen Årsplan.

Økonomiske rammer

Det foreslås å styrke området refusjonsordninger til barnehage med 5,9 mill. kroner grunnet en stadig økende andel søkere med rett til redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid. Ullensaker har en høy andel arbeidsledige og permitterte grunnet den pågående pandemien i landet vårt, og dette er en av årsakene til at behovet for redusert betaling øker. Refusjonsordningen er i hovedsak finansiert gjennom økning i maksimalprisen for en heltidsplass.

Tilskuddssatsen for tilskudd til private barnehager går noe ned fra 2020 til 2021. I hovedsak skyldes dette reduksjon i pensjonssats til private barnehager i forslaget til statsbudsjett for 2021 fra 13 % til 11 %. De enkeltstående private barnehagene skal i følge endring i forskrift fortsatt ha 13 % pensjonspåslag i 2021 med en gradvis nedtrapping. De aller fleste barnehagene i Ullensaker kommune er del av et foretak eller foretaksgruppe med to eller flere barnehager.

Samtidig er det i regnskap 2019 en justering i avsetning til premiefond i forhold til 2018, noe som gir en reduksjon i tilskuddssats for 2021. Det er for øvrig noe økning i konsulentkostnader i forhold til året før mens utgifter til drift og vedlikehold av barnehagebyggene holder seg ganske stabilt.

Basert på prognose for barnetall 2021 med allerede innplasserte barn, men lavere vekst enn for 2020, ser man en nedgang i tilskudd til private barnehager i forhold til 2020. Nedgangen i pensjonssatsen gir en foreløpig reduksjon i tilskuddet på 5,5 mill. kroner i forhold til gammel pensjonssats basert på prognose for barnetall 31.12.20 og 1.9.21. I tillegg viser prognosen en nedgang på 2,2 mill. kroner i forhold til fremskrevet ramme. Reduksjonen i tilskuddet disponeres sentralt og her derfor ikke innvirkning på HSB sine rammer.

Det er stor usikkerhet knyttet til tilskuddet for 2021 blant annet på grunn av korona og hvordan dette vil påvirke barnetallet i barnehagene det neste året. Vi ser i 2020 at mange har valgt å holde små barn lenger hjemme grunnet arbeidsledighet og permisjoner og mulighet for kontantstøtte, og at man derfor har sett en nedgang i små barn og en økning i større barn. Dette kan gi reduksjon i tilskuddet. Derimot ser man at med en økning på bare 5 små barn vil tilskuddet øke med i overkant av 1 mill. kroner. Det er viktig å være klar over usikkerheten i prognosen og den potensielle økningen i søknader om dekning av ekstra høye pensjonsutgifter i de private barnehagene i forhold til rammen som er lagt for tilskudd til private barnehager i 2021.

Andelen barn med behov for spesialpedagogisk hjelp (19a), samt andelen barn med nedsatt funksjonsevne og tilretteleggingsbehov (19g) har økt betydelig de siste årene. Grunnet økt behov for voksentetthet foreslås det å øke rammene til spesialpedagogikk i barnehage med kr. 5,8 mill. kroner i 2021. Anslag er basert på 14 % vekst på ordningen 19a, og et budsjett på 6,4 mill. kroner til 19g.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

De kommunale barnehagene jobber kontinuerlig med å opprettholde en grunnbemanning på 6,0 pr. voksen. I løpet av høsten, frem mot 15.12, flyttes nødvendige ressurser mellom enhetene for å sikre at de kommunale barnehagene innfrir både bemanningsnormen og pedagognormen. Det knytter seg derimot stor usikkerhet til i hvor stor grad koronakrisen vil påvirke:

- antall oppsigelser av barnehageplasser
- søknader om redusert betaling
- antall ettåringer, hvor foreldre velger kontantstøtte fremfor barnehageplass
- behov for vikarer

Omfanget av spesialpedagogisk hjelp i barnehage har vært økende. For å sikre at den spesialpedagogiske hjelpen gjennomføres på en kvalitetsmessig god og kostnadseffektiv måte, ble ordningen lagt om i år. Denne omleggingen har medført en sterk økning i klager til fylkesmannen. Utfallet av disse klagesakene medfører en usikkerhet i omfang og kostnader videre. Det er gjort ytterligere grep for å få kontroll over kostnadene i 2020 (jf 1.tertial), og disse tiltakene er videreført inn i 2021.

Fra 1.januar 2021 får barnehagene en aktivitetsplikt som skal sikre alle barn et trygt og godt barnehagemiljø. Lovendringen stiller nye krav til alle barnehagens ansatte, og medfører behov for kompetanseutvikling. Det er ikke satt av midler til dette. Det vil være krevende å drive kompetanseutvikling, på et helt nytt område for barnehagene, i en periode hvor det kan være vanskelig å møtes fysisk.

Andelen barn med minoritetspråklig bakgrunn i barnehagene øker. God språkutvikling er en viktig forutsetning for barnas videre læring på skolen. En god språkutvikling legger grunnlaget for gode sosiale ferdigheter, sikrer inkludering og utvikling av gode læringsmiljøer, og det er derfor avgjørende å prioritere dette arbeidet høyt

En sentral utfordring er at barnehagene har et høyt antall pedagogiske ledere på dispensasjon (mangler godkjent utdanning). Et godt rekrutteringsarbeid og økte lønninger vil være avgjørende for å snu utviklingen.

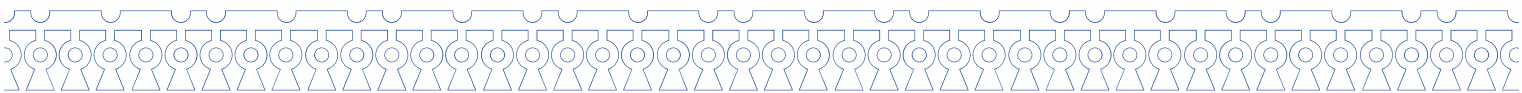
Det vurderes en ny lederstruktur på barnehage, ved å etablere en enhetslederstruktur under områdesjefene. Dette vil redusere behovet for en barnehagesjef. En ny enhetslederstruktur fordrer en viss størrelse på enhetene. Organiseringen vil også sikre en likeverdighet mellom lederne på skole og barnehagefeltet. Som skole- og barnehageeier er det viktig å kunne påvirke kvaliteten i alle ledd i et helhetlig læringsløp. Ved at enhetslederne for barnehage legges i linja under områdesjefene, vil det bli lettere å drive felles kompetanseutvikling, ha fokus på helhetlig læringsløp, sikre god progresjon og kvalitet i hele læringsløpet. Organiseringen vil gi en merkostnad i 2021, men en betydelig gevinst i årene fremover.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Bygge ny stor kommunal barnehage på Kløfta og slå sammen Kløftahallen og Kløfta barnehage
- Planlegge og bygge ny stor barnehage på Jessheim

- Implementere lovendringen knyttet til innføring av lov om rett til trygt og godt barnehagemiljø
- Implementere BTI i barnehagene
- Ny barnehagestruktur
- Rekruttere barnehagelærere
- Sikre god språkutvikling hos minoritetsspråklige barn
- Øke andelen kommunale barnehageplasser
- Redusere behovet for vedtak om spesialpedagogisk hjelp gjennom bedre tilrettelegging av det ordinære barnehagetilbudet
- Økt digital kompetanse hos barnehageansatte
- Sikre at barnehagene har digitale verktøy i tråd med føringer i rammeplanen

11.2. BARNEHAGEMYNDIGHETEN

BARNEHAGEMYNDIGHET	Regnskap		Oppr Bud		Just Bud		Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn		0	0	0	0	2 269	2 348	2 428	2 511	
Andre driftsutgifter		0	0	0	0	0	0	0	0	
Driftsinntekter		0	0	0	0	0	0	0	0	
Sum		0	0	0	0	2 269	2 348	2 428	2 511	

Tjenester og oppgaver

Kommunen som barnehagemyndighet er underlagt nasjonale målsettinger og lover for barnehageområdet og har et overordnet ansvar for å sikre retten til barnehageplass, samt at barna får et godt og forsvarlig barnehagetilbud. Dette omfatter godkjenning av barnehager, samordnet opptak og prioritet til både private og kommunale barnehager, forvaltning av finansieringsordningen for private barnehager, tilsyn med alle barnehager, samt risiko- og kvalitetsvurdering, koordinering av lærlinger, dispensasjoner innen grunnbemanning og pedagogisk administrativ ledelse, samt vedtak om spesialpedagogisk hjelp og retten til tilrettelegging av tilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne.

Økonomiske rammer

Barnehagemyndigheten er skilt ut fra SB-stab. Det er behov for å oppbemanne i tråd med lovendringer som medfører ekstra oppgaver som tilsynsmyndighet. Omlegging av praksis knyttet til 19 g, ressurser knyttet til tilretteleggingsbehov for barn med nedsatt funksjonsevne, har medført økning i antall klager til Fylkesmannen. Det foreslås på bakgrunn av dette å øke rammen med 0,7 mill. kroner. Midlene omdisponeres fra Grunnskole felles.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Fra 2021 får Barnehagemyndigheten overordnet ansvar for tilsyn og veiledning etter ny lov om barns rett til et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Tilsyn og veiledning knyttet til å implementere nytt lovverk om psykososialt miljø
- Sikre likeverdig behandling av søknader 19a og 19g, samt en forsvarlig klagebehandling
- Lage et tydelig skille mellom barnehagemyndighet og stab ved at barnehagemyndigheten plasseres i linja rett under kommunaldirektør

11.3. GRUNNSKOLENE

GRUNNSKOLE	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr 2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	480 538	500 806	478 561	491 419	491 333	491 246	491 156
Andre driftsutgifter	52 243	49 425	53 854	57 512	58 028	58 535	59 035
Driftsinntekter	-101 611	-85 748	-68 662	-87 566	-89 587	-91 607	-93 628
Sum	431 170	464 483	463 753	461 365	459 774	458 173	456 563

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter

- 11 barneskoler og 4 ungdomsskoler
- Ansvarsområde Grunnskole felles

Skolene hører inn under grunnskoleområdet og gir tjenester i tråd med opplæringsloven, herunder spesialundervisning til elever som ikke har utbytte av den ordinære opplæringen. Ansvarsområdet Grunnskole felles håndterer felles oppgaver og prosjekter for skoleområdet, blant annet skoleskys, felles kompetanseheving, fakturering av elever fra andre kommuner bosatt i Ullensakerskolen og Ullensakerelever bosatt i andre kommuner.

Økonomiske rammer

Det er i perspektivmeldingen antatt en vekst på 90 elever i løpet av 2021. Dette er en halvering av veksten de siste årene, og er en svært usikker prognose. Basert på Kostra-tall (netto driftsutgifter per innbygger 6-15 år) er en vekst på 90 elever estimert til en kostnad på ca 9,3 mill. kroner. Siden elevveksten er spredt gjennom året, er det rimelig å beregne 9 mnd effekt. Det vil si at kostnaden estimeres til ca 7 mill. kroner.

Statlig tilførte midler til lærernorm er kompensert på omtrent samme nivå som 2020, men budsjetttrammene for grunnskole er ikke kompensert for økningen i elevtall neste år. GSI-rapporteringen i høst viser at flere av skolene i Ullensaker når lærernormen enn det som var tilfellet året før. Dette skyldes at skoleeier har vært tett på tilsetninger og bistått skolene i prosesser for å flytte på lærere etter behov. Årets tall viser at det er behov for å oppbemanne med ca to lærerårsverk, for at alle skolene i Ullensaker skal nå lærernormen. Dette utgjør en kostnad på 1,5 mill. kroner. Dette er det tatt høyde for i budsjettet.

I en kommune med sterk elevvekst, stor mobilitet og en utfordrende økonomi vil det derfor være avgjørende å finne måter å optimalisere og effektivisere måten en arbeider for å nå den lovpålagte lærernormen på alle skolene.

Da skolene ikke er fullt ut kompensert for demografi og veksten man står ovenfor i 2021, er det i utgangspunktet en risiko for ikke å nå lærernormen. Ved å tilføre grunnskoleområdet 5 mill. kroner, samtidig som det iverksettes effektiviserende tiltak, reduseres denne risikoen vesentlig. Ved å tilsette en viss andel lærere i en pool ved hovedtilsettingen i februar, vil det være mulig å fordele lærerressursene mer fleksibelt og optimalt mellom skolene fra skolestart neste høst. Det vurderes å legge inn et lite lønnstillegg knyttet til disse stillingene. Beregninger viser at en da vil kunne bemanne opp i henhold til lærernormen med ca. 2 mill mindre enn det Kostra tallene tilsier. Dersom en greier å rekruttere lærere i en slik pool med riktig fagkompetanse vil en følgelig kunne nå lærernormen med de 5 mill som er avsatt til å møte elevveksten. En slik måte å rekruttere på er ikke prøvd tidligere, og det ligger en risiko i at det med kan være vanskeligere å rekruttere lærere med riktig fagkombinasjoner til å jobbe under slike vilkår. Vi vet også at 2021 blir et utfordrende år rekrutteringsmessig, da det ikke går ut avgangstudenter fra utdanningsinstitusjonene grunnet overgang til masterstudie. Det blir derfor sterk konkurranse mellom kommunene om lærere under årets hovedtilsetting. Det kan derfor også tenkes at et slikt tiltak, der lærere blir ansatt uten fast arbeidssted med et lite lønnstillegg, vil kunne tiltrekke seg søkere.

Det er fra høsten 2020 innført inntektsgradert foreldrebetaling på SFO for 1.-2.trinn. I Statsbudsjettet kompenseres Ullensaker kommune med 0,9 mill. kroner for høsten 2020, hvor hovedutvalget ikke er kompensert. For å beregne den faktiske kostnaden for Ullensaker, legges erfaringstall hentet fra den samme refusjonsordningen i barnehage til grunn. Basert på andelen innbyggere som har nedsatt betalingsevne i barnehage i dag, er kostnaden for inntektsgradert foreldrebetaling på SFO for 1.-2.trinn estimert til nærmere 1,6 mill. kroner for 2021. Det er videre beregnet en ytterligere økning i andel foresatte med nedsatt betalingsevne i barnehage i 2021 grunnet flere arbeidsledige og permitterte i kommunen. Dette er foreløpig ikke lagt til grunn på skole, da det tar noe tid før nye ordninger gir full effekt. Det er i Statsbudsjettet foreslått å utvide ordningen til også å gjelde 3.-4. trinn fra høsten 2021. Utvidelsen bidrar til at lavinntektsfamilier kan benytte seg av ordningen med inntektsgradert foreldrebetaling på alle trinn i SFO.

Det er vedtatt en reduksjon til 76 årstimer svømmeundervisning for skoleelevene i Ullensaker kommune i løpet av grunnskolen (PS 58/20). Videre er det ønskelig å heve kvaliteten på svømmetimen i barneskolen ved å bruke særlig kvalifisert personell til svømmeopplæring, og gjennom tilrettelagt opplegg for elever som ikke når kompetansemålene etter 2. årstrinn. Det vurderes å ansette profesjonelle svømmeinstruktører i den nye svømmehallen, som kan gjennomføre intensiv svømmeundervisningen med god progresjon på barnetrinnet. Dette kan medføre en økt kostnad for skolene. Det må arbeides videre med dette for å beregne eventuelle merkostnader knyttet til skyss og kompetanse.

Det gjennomføres tiltak med økonomisk effekt på til sammen 1,8 mill. kroner for å saldere budsjettene. Tiltakene gjelder reduksjon i kompetansemidler for grunnskolene (0,5 mill. kroner), fjerne tilskudd til skolehage (0,9 mill. kroner), og fjerne enkelte lisenser på digitale læremidler i grunnskolene (1 mill. kroner). I tillegg fjernes kompensasjonen til Algarheim skole grunnet rektors ressurs til bygging av ny skole, som utgjorde 175 000 kroner. I budsjett 2019 ble det vedtatt å styrke grunnskoleområdet med 8 lærerstillinger. Disse skulle gå til skoler som hadde utfordringer med hensyn til læringsmiljø og/eller svake læringsresultater over tid. Vesong, Nordby, Hovin, Mogreina, Døli og Borgen fikk en stilling hver, mens Nordkisa fikk to. I budsjett 2021 foreslås det å fjerne den ene ekstra lærerstillingen ved Nordkisa skole, slik at det totalt blir sju ekstra lærerstillinger, som kommer i tillegg til lærernormen, og som skoleeier fordeler etter behov. Dette kuttet utgjør 750 000 kroner.

I Statsbudsjettet legges det vekt på arbeidet mot mobbing, og Regjeringen foreslår å bevilge 110 mill. kroner til dette arbeidet i Norge i 2021, men det er ikke foreslått noen bevilgning til kommunenes arbeid mot mobbing. Det er også bevilget 170 mill. kroner for at sårbare elever skulle kunne ta igjen tapt læring som følge av stenging av skolene, samt at satsingen på lærerspesialister trappes opp. Ullensaker har fått tilskudd til begge disse ordningene inneværende skoleår. Det bevilges også 180 mill. kroner i forbindelse med den nasjonale fagfornyelsen i 2021. Bevilgningen utgjør nærmere 1,5 mill. kroner for Ullensaker – noe som tilsvarer 281 kr pr elev. Det er behov for en ytterligere styrking av skolenes budsjett til læremidler ifm fagfornyelsen, men rådmannen har ikke funnet rom for dette innenfor grunnskoleområdet budsjetttramme.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

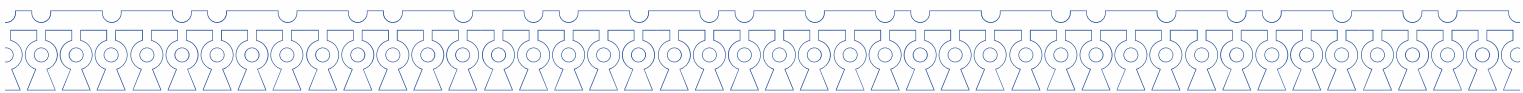
- Økende andel av minoritetsspråklige barn og unge
- Uforutsigbare kostnader vedrørende elever fra Ullensaker som er bosatt i andre kommuner
- Nå lærernormen på alle skolene uten at elevveksten kompenseres fullt ut
- Mobilitet og vekst; utbyggingsstrategi og prognosearbeid som bidrar til effektiv utnyttelse av eksisterende skolekapasitet og sikrer en forutsigbar fremtidig skolestruktur
- Økende omfang av spesialundervisning

- Den nasjonale fagfornyelsen; nye lærerplaner i fag innført høsten 2020 - behov for nye læremidler i mange fag
- Læringsbrettsatsingen; behov for utskifting av utstyr
- Strekk i laget når det gjelder resultater, ressurser, kapasitet og bygg
- Økt omfang av arbeidsledighet/permitteringer fører til at flere kommer inn under ordningen for redusert betaling SFO, som igjen fører til økte kostnader
- Økende antall barn med store behov for individuell tilrettelegging og økt voksenbemanning i både skole og SFO
- Følge opp sårbare barn i en pandemi

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Ferdigstille Strategiplan for et helhetlig læringsløp
- Sikre trygt og godt leke- og læringsmiljø, jf Handlingsplan, for alle elever
- Etablere innsatsteam mot mobbing på alle skoler
- Implementere Bedre tverrfaglig innsats (BTI)
- Utarbeide en skolebruksplan, som bidrar til forutsigbar og langsiktig planlegging av tiltak for å sikre nok skolekapasitet
- Gjennomføre den nasjonale fagfornyelsen og utvikle fremtidens skole, herunder tidsriktige tjenester som møter fremtidens læringsbehov
- Effektivisere skolesvømming
- Sørge for smittevern og beredskapsplaner i en pandemisituasjon, for å kunne holde skolene åpne med tilnærmet normal drift

11.4. VOKSENOPLÆRING

VOKSENOPLÆRING	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	28 399	39 025	38 774	39 869	41 212	42 517	43 822	
Andre driftsutgifter	5 039	7 498	7 624	7 579	7 669	7 759	7 849	
Driftsinntekter	-33 438	-42 873	-42 748	-43 758	-45 023	-46 261	-47 499	
Sum	0	3 650	3 650	3 690	3 858	4 014	4 171	

Ullensaker sin andel av grunnskoledelen er tidligere bokført under Grunnskole. Dette ble fra 2020 flyttet til et eget ansvarsområde under enheten Voksenopplæring, slik at netto driftsutgifter her tilsvarer Ullensaker sin andel av utgiftene til voksenopplæring. For 2019 inngår denne andelen i tabellen på Grunnskole, og tallene for 2020 og senere i tabellen ovenfor er derfor ikke sammenlignbare med 2019.

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter

- Norskopplæring for flyktninger og innvandrere
- Grunnskoleopplæring for voksne
- Introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger
- Realkompetansevurdering

Voksenopplæringen for Øvre Romerike er en interkommunal skole for voksne. Pr. 01.10.20 er det tilsammen 466 deltakere fra Eidsvoll, Hurdal, Nannestad, Nes og Ullensaker. Av totalantallet er ca 270 elever fra Ullensaker.

Økonomiske rammer

Tilbudet finansieres hovedsakelig gjennom statlige tilskuddsordninger, og kostnadene fordeles på samarbeidskommunene. Voksenopplæringen opplever et noe usikkert deltakerantall, og det er foreløpig usikkert om skolen vil ha behov for å nedbemanne. Det foreslås å videreføre budsjettrammen for enheten fra 2020, med en forutsetning om at deltakerantallet går ned pga. færre flyktninger enn tidligere. Voksenopplæringen har et stort behov for å oppgradere IKT- parken og implementere en felles digital plattform (Teams) for ansatte og deltakere - noe som vil utgjøre en større kostnad for 2021. Kostnaden vil påvirke pris pr deltager, og det kan medføre et merforbruk på området. Betalingsattsene for deltakere uten rett og plikt til opplæring er skjønnsmessig vurdert, hvor prisene i hovedsak er justert lavere enn deflator. Viser prislisten i vedlegg 11.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Voksenopplæringen har en utfordrende økonomisk situasjon. Norsktilskudd fra IMDi utbetales de tre første årene flyktninger og innvandrere er i Norge, mens de har rett til opplæring i fem år såfremt de ikke har nådd et tilfredsstillende norsknivå. For tiden har Ullensaker kommune over 40 deltakere som går på 4. og 5. året, og som det ikke utbetales tilskudd for.

Voksenopplæringen har til enhver tid noe usikker økonomi, da både antall flyktninger og innvandrere og deres skole- og utdanningsbakgrunn varierer fra år til år.

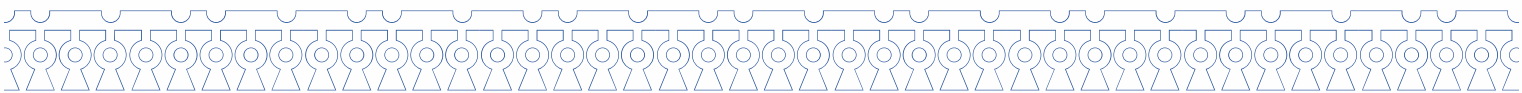
På bakgrunn av korona-situasjonen har skolen fått en del søknader til grunnskolen og til norskkurs. Årsak kan være at arbeidsmarkedet har forandret seg, og at språk og utdanning blir viktigere. Antall søkere har vært større enn forventet.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Styrke deltakernes norskkferdigheter og utdanningsnivå

- Dyktiggjøre deltakerne til et aktivt samfunns- og arbeidsliv ved blant annet fokus på folkehelse og livsmestring
- Styrke samarbeidet med frivilligheten
- Oppgradere IKT- parken og implementere en felles digital plattform (Teams) for ansatte og deltakere

11.5. PEDAGOGISK SENTER

PEDAGOGISK SENTER	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr	2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	39 004	39 476	38 222	35 696	35 608	35 519	35 427
Andre driftsutgifter	14 828	14 102	1 542	1 801	2 089	2 378	2 666
Driftsinntekter	-6 155	-4 257	-3 283	-3 348	-3 419	-3 490	-3 562
Sum	47 677	49 321	36 480	34 150	34 278	34 406	34 531

Tjenester og oppgaver

Enheten Pedagogisk senter er en støtte- og veiledningstjeneste for skoler og barnehager, og består av to avdelinger

- Avdeling PP-tjenesten (avdelingsleder, PP-rådgivere, logoped, konsulent)
- Avdeling Kompetanse- og veiledningstjenesten (avdelingsleder, læringsmiljøveiledere, pedagogiske veiledere, spesialpedagoger barnehage)

Intensjonen med denne organiseringen er større fagmiljø, bedre tverrfaglig innsats, spesialpedagogisk kompetanse nærmere barn/elever/pedagoger og en enklere vei inn for bistand.

Økonomiske rammer

Rammen er inkludert vedtatt reduksjon i budsjettrammen fra 1. tertial 2020, som medførte avvikling av 3 stillinger som læringsmiljøveileder. Dette utgjorde 2,1 mill. kroner, og tiltaket videreføres i budsjettet for 2021. Det foreslås videre å holde en regneveilederstilling vakant – noe som utgjør 750 000 kroner. Funksjonen utadrettet veiledning, som har vært organisert under Jessheim skole og ressurscenter, flyttes over til Pedagogisk senter og samles med de andre veilederstillingene i avdelingen KVT.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Veien inn til Pedagogisk senter skal være enkel, og det skal gis raskere støtte. Dette gir økte muligheter for tidlig innsats. Pedagogisk senter gir raskt støtte- og veiledningstjenester innenfor lavterskel og med det innenfor allmennpedagogisk tilrettelegging i barnehagen og innenfor ordinær opplæring i skolen.

PP-tjenesten er en lovpålagt tjeneste som har hatt venteliste over mange år. Det jobbes hardt for å få redusert denne, og ulike tiltak er iverksatt. Ventelisten er per nå noe redusert, men det er en utfordring å klare å avvikle denne. Det betyr at nye henvisninger til PP-tjenesten, hvor det er behov for vurdering av behov for spesialpedagogisk hjelp/spesialundervisning, har for lang saksbehandlingstid.

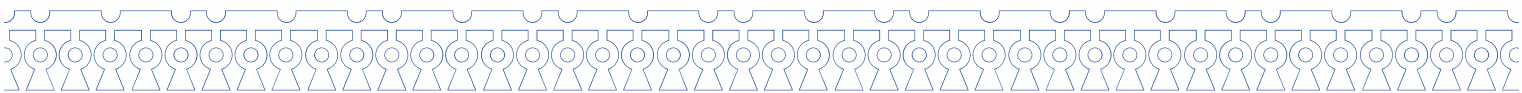
En sentral utfordring er at omfang pr. vedtak har økt. Det arbeides derfor med systemrettet veiledning til skolene og barnehagene, for å styrke det ordinære opplæringstilbudet og redusere behov for spesialundervisning.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Bidra til at barn og unge skal få pedagogisk og spesialpedagogisk tilbud av høy kvalitet, og at de opplever økt inkludering i barnehage og skole
- Bidra til et trygt og godt leke- og læringsmiljø i skoler og barnehager gjennom satsningen på innsatsteam mot mobbing
- Jobbe bredt og systematisk med støtte til et trygt og godt leke- og læringsmiljø og allmennpedagogisk tilrettelegging/ tilpasset opplæring, slik at flere barn og unge kan ivaretas innenfor det ordinære og tilpassede barnehage- og opplæringstilbudet

- Etablere en felles kultur, tydelige rammer for de ansatte, etablere og gi gode støtte- og veiledningstjenester, felles kompetanseheving internt og eksternt med fokus på veiledning som fører til praksisendringer i skoler og barnehager
- Redusere ventelister for sakkyndig vurdering

11.6. STAB SKOLE OG BARNEHAGE

STAB	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	9 281	9 327	9 327	9 327	7 827	7 774	7 721	7 667
Andre driftsutgifter	431	589	3 425	2 403	15 571	31 466	50 258	
Driftsinntekter	-152	-35	-535	-535	-535	-535	-535	-535
Sum	9 561	9 880	12 216	9 694	22 810	38 652	57 390	

Det gjøres oppmerksom på at demografimidler for årene 2022 – 2024 på hovedutvalget ikke er fordelt mellom enhetene, men ligger på dette området.

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter

- To områdesjefer skole- og barnehage
- Skole- og barnehagestab

Staben bistår enhetene innenfor hovedutvalgsområdet med rapportering, kompetanseutvikling i skoler og barnehager, generell saksbehandling på overordnet nivå, samt lederutvikling og resultatoppfølging av skolene og barnehagene.

Økonomiske rammer

Midlene som gjelder spesialundervisning for voksne (tilsvarende 20 % stilling) flyttes fra Jessheim skole og ressurscenter til SB Stab, da det er de som skriver vedtakene og kjøper de nødvendige tjenestene. Barnehagemyndigheten skilles ut fra SB-stab grunnet lovendringer. Rammen for øvrig videreføres fra 2020.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Stabsfunksjonen tillegges stadig flere oppgaver, på bakgrunn av både nasjonale og kommunale føringer.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Sikre videre kommuneomfattende strategisk arbeid for grunnskolene, og løse oppgaver på fellesnivå på grunnskoleområdet. Dette inkluderer å innhente og analysere resultater, koordinere kompetanseutvikling og utviklingsprosjekter, samt være støttefunksjon for enhetene med hensyn til oppfølging og etterlevelse av lovverk og regelverk for skole og barnehage samt pedagogisk utviklingsarbeid
- Lage et tydelig skille mellom barnehagemyndighet og barnehagestab ved at barnehagemyndigheten plasseres i linja rett under kommunaldirektør
- Ta i bruk nytt sak- og arkivsystem

12 HU FOR HELSEVERN OG SOSIAL OMSORG

Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
<i>Tall i 1000 kr</i>	2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	750 765	780 751	770 551	770 428	771 379	772 303	773 227
Andre driftsutgifter	313 984	268 041	274 966	276 906	296 323	319 150	344 893
Driftsinntekter	-307 161	-265 275	-265 375	-250 879	-257 709	-264 512	-271 315
Sum	757 589	783 518	780 143	796 455	809 994	826 941	846 806

Det gjøres oppmerksom på at midler til dekning av lønnsoppgjøret for hele kommunen er lagt under Formannskapet og vil bli fordelt når lønnsoppgjøret er klart.

Tjenester og oppgaver

Hovedutvalgsområdet helsevern og sosial omsorg (HS) forvalter flere tjenesteområder som er organisert i ulike enheter. Nedenfor er en spesifisering over hvilke enheter som ligger innunder politikkområdet.

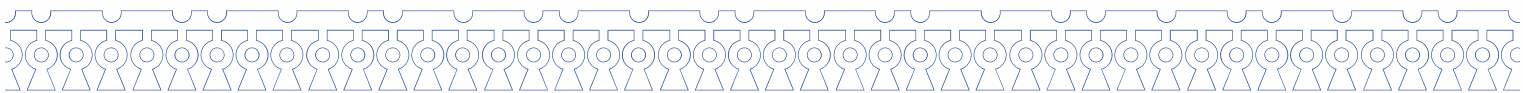
Enheter	
PRO Kløfta	PRO Øst
PRO Vest	Forebyggende barn og unge
Helsehuset	Barnevern
Helsevern	Tildeling
NAV	HS stab
Bolig med bistand	

Økonomiske rammer

Budsjettrammene for 2021 er justert for lønns- og prisvekst samt videreføring av nye vedtak og helårseffekter som beskrevet i kapittel 7.1 «budsjettforutsetninger».

I tabellene under framgår nye tiltak og realendringer som er innarbeidet i budsjettet til hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg, hvor tabell 2 er en nærmere spesifisering av «Innspill fra områdene»:

Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	Budsjett	ØP	ØP	ØP
<i>Tall i 1000 kr</i>	2021	2022	2023	2024
Demografi	0	12 952	28 636	47 237
Innspill fra områdene	22 242	22 212	22 859	23 506
Sum	22 242	35 164	51 495	70 743

Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr	2021	2022	2023
Ressurskrevende brukere, økt innslagspunkt 2020	3 300	3 399	3 498	3 597
Merbehov 2020 og nye vedtatte tiltak	10 000	10 300	10 600	10 900
Barn og unges psykiske helse	700	721	742	763
Utvidet aldersgrense ettervern i barnevernet	172	177	182	187
Habilitering og avlastning funksjonshemmede	677			
Handlingsplan fastlegeordning helårseffekt	1 393	1 435	1 477	1 518
Økt ramme bostøtte	6 000	6 180	6 360	6 540
Sum	22 242	22 212	22 859	23 505

Det er for øvrig innarbeidet en effektivisering på 0,5 % av budsjetttramma på alle enhetene under HS for å finansiere økt behov for bostøtte som ikke dekkes av det over.

HS har fått kompensert foreslått økning i innslagspunktet på refusjonsordningen for ressurskrevende brukere i Statsbudsjettet for 2021, gjeldende for 2020. En eventuell økning i 2021 vil ikke bli kjent før Statsbudsjettet for 2022 legges frem, og er ikke innarbeidet i budsjetttrammen. Dette kan anslagsvis utgjøre 2,5 mill kroner.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Ullensaker kommune har de siste årene hatt en stor vekst i antall innbyggere. Selv om veksten har avtatt inneværende år, medfører tidligere vekst økt behov for tjenester fra kommunen og "voksesmertene" vil derfor gjøre seg gjeldende i årene framover. Dette legger et høyt effektiviseringspress på alle tjenester i kommunen for å nå målet om en bærekraftig økonomi. En aldrende befolkning med høyere antatt levealder og økte lovfestede rettigheter til flere grupper, gjør at pleie- og omsorgssektoren må arbeide kontinuerlig med effektivisering og nytenking for å levere tjenester med tilfredsstillende kvalitet.

Ullensaker kommune er i en meget krevende situasjon med tanke på mulige langsiktige konsekvenser av Korona pandemien. Det høye antallet arbeidsplasser som er lagt ned i kommunen, kommunens store andel med permitteringer/opsigelser er særdeles krevende for befolkningen, for kommunens økonomi og for kommunen som tjenesteprodusent. En betydelig del av utfordringsbildet er knyttet opp imot aktiviteten på og rundt Gardermoen. Analyser fra Avinor viser at det vil kunne ta lang tid før flytrafikken er tilbake til «normal», og det er også høyt usikkert når og i hvilken grad virksomhetene rundt flyplassen vil ta seg opp igjen og komme tilbake til volumet vi hadde før Koronautbruddet. Som Rådmannen har pekt på ved en rekke tilfeller tidligere så har Ullensaker kommune noen særlige utfordringer og risiko knyttet opp imot befolknings-sammensetningen. Dette vises særlig i vår Folkehelseprofil. Kombinasjonen av dette, og det faktum at en rekke av våre innbyggere har arbeidssted knyttet inn mot flyplassen, gjør at vi kan forvente at en betydelig del av våre innbyggere vil oppleve «utenforskap» i en lengre periode fremover.

Omfanget av behov for tiltak og tjenester som en konsekvens av tidligere vekst og koronapandemien utgjør en betydelig risiko for hvorvidt HS samlet sett vil evne og drifte innenfor de tildelte budsjetttrammer. Omfanget av behovet for tjenester og økonomisk bistand som innbyggerne har behov for er svært vanskelig å forutsi. Tildelte budsjettmidler tar utgangspunkt i særskilte satsninger tildelt i statsbudsjettet med påfølgende lovkrav, allerede vedtatte tiltak, samt manglende finansiering i budsjett 2020. Det er ikke tildelt vekstmidler til sektoren, eller prisvekst på kjøp av varer. Dette medfører at enhetene er pålagt effektivisering fra budsjettårets start. Samtidig er presset på organisasjonen som følge av Koronapandemien stort, og HS må i 2021 levere tjenester av et omfang og på en måte man ikke gjør i et ordinært driftsår. Risikoen for økt fravær og slitasje på ansatte er svært stor selv om viljen til å bidra og omstille seg er formidabel.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

HS har et overordnet mål om at alt arbeidet vi utfører skal bidra til at flest mulig mestrer livet sitt selv. Hos noen vil det innebære at de med nødvendig opplæring og rehabilitering på sikt kan utføre oppgaven helt uten bistand. For andre kan det innebære at de etterhvert kan utføre deler av oppgaven selv. For å få til dette må alle som jobber i HS ha et ressurs- og mestringsfokus i møte med innbyggeren. Det er utarbeidet en egen strategi for hva som skal gjøres for å nå dette målet.

Mulighetslandet		
Tjenesteinnovasjon	Oppdrag og strategiske mål	Verdier
Sammen skaper vi bærekraftige tjenester gjennom varme menneskemøter og smart bruk av teknologi	Sikre at flest mulig mestrer livet sitt selv	Modig Vi er fremtidsrettet og setter oss ambisiøse mål. Vi våger å tenke nytt og ta utradisjonelle valg. Endringsdyktig Vi finner nye og gode løsninger. Vi søker kunnskap og evner å snu oss raskt. Raus Vi samhandler og byr på oss selv, deler vår kunnskap og erfaring, inkluderer og er tilstede
Innbygger som ressurs	<ul style="list-style-type: none"> • Alle våre aktiviteter er innrettet slik at innbyggernes egne ressurser mobiliseres 	
Lærende organisasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Vi har holdninger og adferd som fremmer mestring og aktivitet hos innbyggeren • Vi jobber aktivt med kontinuerlige forbedringer 	
Mennesker og teknologi	<ul style="list-style-type: none"> • Riktig tjeneste til rett tid • Vi utvikler bærekraftige tjenester sammen med innbyggeren 	

Fig 1.1 Strategi for helse og omsorg.

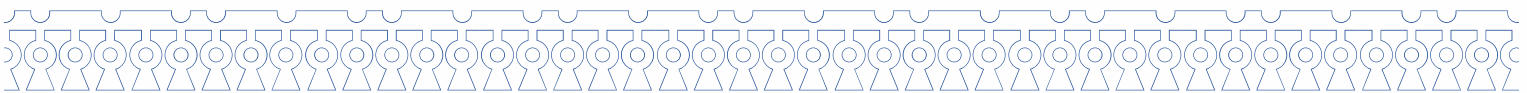
HS har også gjort radikale effektivitetsgrep i arbeidsmetodikken som skal benyttes innad i sektoren. Det er blant annet kuttet kraftig ned i antall faste møter for å frigjøre tid til faktisk arbeid med ulike problemstillinger. Det er også innført bruk av innsatsstyrker som jobber målrettet med konkrete problemstillinger i en kort men intensiv, periode. I tillegg skal sektoren ha en stor grad av innbyggerinvolvering og initiere samarbeid med frivillige organisasjoner. Sistnevnte er forankret i kommunens frivillighetsstrategi.

HS skal også fortsette med den påbegynte dreiningen av helse og omsorgstjenester. Flere skal få mulighet til å bo trygt og godt hjemme til tross for sykdom og funksjonsnedsettelse. Dette først og fremst fordi de fleste ønsker å bo hjemme framfor i en institusjon. Men det er også nødvendig for å skape en bærekraftig økonomi både i inneværende planperiode og i et lengere perspektiv. Dette innebærer at fagpersoner har med seg et rehabiliterende tanke sett i møte med innbyggere som har behov for hjelp. Det innebærer også at det legges til rette med flere omsorgsboliger, at det finnes et differensiert tjenestetilbud og at digitale hjelpemidler tas i bruk der det er mulig og forsvarlig. Dette omtales i den politiske reformen «Leve hele livet», og det er laget en egen tiltaksplan for hvordan kommunen skal gjennomføre reformen. Denne tiltaksplanen er vedtatt av Hovedutvalget for Helsevern og sosial omsorg.

Direkte- og følgekonskvenser knyttet til Koronapandemien vil være sentrale utfordringer som HS må håndtere i kommende planperiode. Det har vært en økning i antall arbeidsledige og permitterte, og Ullensaker kommune er særlig berørt av dette da mange innbyggere jobber på hovedflyplassen. Tap av arbeid, opplevelse av usikkerhet og en dårligere økonomi er vanskelig å skulle leve med. De som blir berørt av dette må lett kunne få hjelp og støtte til å håndtere utfordringene. Det er viktig å sette inn tiltak som kan forebygge opplevelse av «utenforskap». Det er behov for direkte oppfølging slik at de på sikt kan finne seg nytt arbeid, men også på å gi hjelp og støtte til å håndtere og mestre psykiske plager og lidelser som kan oppstå i en slik krevende situasjon. Det er også viktig å huske på barn og unge som pårørende og sørge for å følge opp deres behov. Dette arbeidet er nærmere omtalt i egen

scenarioreport *Ullensaker kommunes håndtering av Koronasituasjonen på «middel lang» sikt* som beskriver behov og nødvendige tiltak i forbindelse med dette.

12.1. PRO'ene

PRO'ene	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	249 475	271 257	267 853	267 853	267 853	267 853	267 853	
Andre driftsutgifter	30 256	24 121	24 121	24 964	25 089	25 215	25 340	
Driftsinntekter	-68 575	-57 702	-57 702	-59 010	-60 464	-61 917	-63 370	
Sum	211 156	237 676	234 271	233 806	232 478	231 150	229 823	

Tjenester og oppgaver

Enhetene PRO Kløfta, PRO Jessheim Vest og PRO Jessheim Øst omfatter:

- Hjemmetjeneste inkl. miljøarbeidertjeneste
- Heldøgns omsorg i institusjon (somatikk, demens, psykiatri og ressurskrevende brukere)
- Dag og aktivitetssenter / dagsenter for mennesker med demens
- Kafè
- Sentralkjøkken
- Rådgivningstjeneste for demensomsorg
- Service og transport

Økonomiske rammer

Budsjettrammene for 2021 er justert som beskrevet i kapittel 7.1 «budsjettforutsetninger». Det er for øvrig innarbeidet en effektivisering på 0,5 % av budsjettramma på alle enhetene under HHS.

- Utover dette så økes rammen til PRO Jessheim Vest med 1,5 mill kroner for merbehov i hjemmetjenesten. Behovet er per i dag større, men det forutsettes at tjenesten finner en mer effektiv driftsform.

Økning i innslagspunkt for refusjon ressurskrevende brukere for 2020 er hensyntatt i budsjettramma, men siden innslagspunktet for 2021 ikke fastsettes før i statsbudsjettet for 2022, er det knyttet noe usikkerhet til denne posten på ca. 300 tusen kroner da sistnevnte ikke er hensyntatt.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Enhetene har i oppgave å tilby nødvendige helse og omsorgstjenester til befolkningen i Ullensaker kommune. En økende andel eldre i befolkningen med behov for helsehjelp gjør at enhetene er nødt til å utnytte de mulighetene teknologien kan gi, i form av å ta i bruk digitale hjelpemidler der det er mulig og forsvarlig. I tillegg til dette er det viktig å sørge for kompetanseheving av ansatte slik at de er i stand til å håndtere et stadig mer komplekst sykdomsbilde. Enhetene vil også være nødt å planlegge for at koronapandemien også vil være gjeldende i hele eller store deler av 2021. Enhetene yter tjenester til mange pasienter og brukergrupper som er spesielt sårbare for å bli rammet av Koronapandemien og enhetene har et stort ansvar med å beskytte denne gruppen mot smitte så langt det lar seg gjøre.

Sentrale utfordringer som må løses i kommende planperiode er derfor:

- informasjonsflyt internt og eksternt
- riktig bemanning/ bemanningsnorm
 - på omsorgsplassene
 - i demensomsorgen
 - i psykiatrien
- Kompetanseheving
- Rekruttere/beholve ansatte med tanke på
 - Heltidskultur

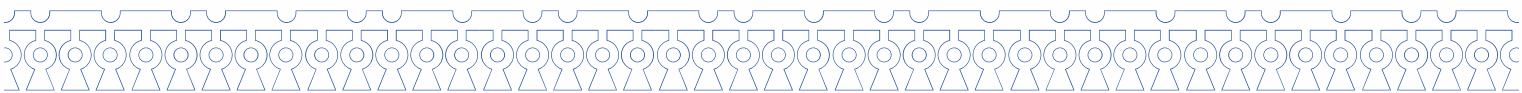

- Sykefravær og arbeidsnærvær
- Riktig kompetanse
- Arbeidsvilkår
- Elektronisk verktøy

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

Befolkningen i Ullensaker skal få god og forsvarlig helsehjelp. Enhetene vil arbeide videre med å legge til rette for en god pasientflyt og at rett bruker/pasient er på rett sted og til rett tid. For å få til dette skal enhetene særlig arbeide med:

- Kriterier og riktig bruk av plasser/ tjenestenivåer
 - Hjemmetjenester inkl. miljøarbeidertjenesten
 - Omsorgsplasser
 - Korttidsplasser
 - Langtidsplasser
- Prioriterte pasientgrupper
 - Demens
 - Psykiatri
 - Ressurskrevende brukere

12.2. HELSEHUSET

HELSEHUSET	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP	
	Tall i 1000 kr	2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn		109 401	88 454	87 373	87 677	88 160	88 629	89 099
Andre driftsutgifter		30 491	22 375	22 375	3 471	3 871	4 272	4 673
Driftsinntekter		-55 501	-47 516	-47 516	-29 402	-30 491	-31 567	-32 642
Sum		84 392	63 313	62 232	61 745	61 540	61 334	61 129

Tjenester og oppgaver

Virksomheten består av prehospital, forebyggende og rehabiliterende tjenester. Tjenestene gis både poliklinisk, som hjemmebesøk, og som oppfølging i institusjon. Interkommunal legevakt og KØH (kommunal øyeblikkelig hjelp) for kommunene Hurdal, Nannestad, Gjerdrum og Ullensaker.

- Daglegevakt
- Beredskapsplasser Korona (12 rom)
- Tiltak/tjenester for ivaretagelse av nasjonal TISK strategi (testing, isolasjon, smittesporing og karantene)
- Medisinsk korttid og rehabilitering (2 rom, 2 plasser)
- Tverrfaglig rehabiliteringstiltak (dagrehabilitering og mestrings-vurderingsteam)
- Fysio- og ergoterapitjenester, inkl. kommunalt hjelpemiddellager og mottak fra NAV hjelpemiddelsentralen.
- Friskliv, rådgivningstjeneste for seniorer og kreftkoordinator.

Økonomiske rammer

Budsjettrammene for 2021 er justert som beskrevet i kapittel 7.1 «budsjettforutsetninger». Det er for øvrig innarbeidet en effektivisering på 0,5 % av budsjettramma på alle enhetene under HS.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Enheden tar høyde for at Koronapandemien også vil gjøre seg gjeldende i hele eller store deler av 2021. Det er viktig å sørge for å ha riktig kompetanse på plass og et fortsatt fokus på god kvalitet og fagutvikling. Enheden ser derfor særlig følgende utfordringer som sentrale i planperioden:

- Rekruttering/beholde sykepleiere
 - Heltidskultur
 - Kompetanse vs. behov
- Forenkle, forbedre og fornye arbeidsprosesser
- Ledelse og kommunikasjonsflyt
- Optimalisere bruk av digitale løsninger og styringsdata
- Lykkes med tidlig innsats i dialog med innbyggere
- Pasientflyt, rett bruker på rett sted til rett tid

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Operasjonalisere HS strategien: Pasientflyt, rett bruker på rett sted til rett tid
- Ledelse og kommunikasjonsflyt
- Optimalisere bruk av digitale løsninger og styringsdata

12.3. FOREBYGGENDE BARN OG UNGE

FOREBYGGENDE BARN OG UNGE	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn	45 060	51 641	51 068	51 380	51 400	51 419	51 439	
Andre driftsutgifter	5 533	3 950	3 950	4 431	4 457	4 483	4 509	
Driftsinntekter	-11 704	-9 187	-9 287	-9 355	-9 548	-9 741	-9 934	
Sum	38 889	46 405	45 731	46 456	46 308	46 161	46 013	

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter

- Forebyggende avdeling barn og unge (FABU) Lavterskeltilbud til kommunens innbyggere. Avdelingen består av fritidsklubber for ungdom 13-18 år, utekontakten og et familieveiledningsteam.
- Forebyggende helse (FH) er helsestasjoner lokalisert på tre ulike steder i kommunen. Avdelingen skal tilby Ullensaker innbyggere helsefremmende og forebyggende tjenester.

Økonomiske rammer

Budsjettrammene for 2021 er justert som beskrevet i kapittel 7.1 «budsjettforutsetninger». Det er for øvrig innarbeidet en effektivisering på 0,5 % av budsjettramma på alle enhetene under HHS.

- Enheten er tildelt 0,7 mill kroner til barn og unges psykiske helse.

FABU har ikke fått kompensert lønnsmidler til psykologspesialist, noe som krever generell sparing i enheten.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Enheten har ansvar for å sikre lovpålagte oppgaver knyttet til forebyggende helsearbeid. Det er viktig å sikre tilstrekkelig dekning på skole- og helsesykepleiertjenesten.

Skolehelsetjenesten har hatt lavere dekningsgrad enn kommuner det er naturlig å sammenligne seg med. Det er en satsning i skole med tilsetning av miljøterapeuter ved skolene. Satsningen i skolehelsetjenesten og arbeidet til miljøterapeutene må ses i sammenheng og utvikles slik at lovpålagte oppgaver gjennomføres.

Tilgang til legeressurser er viktig for å sikre gjennomføring av lovpålagte konsultasjoner og tjenesten har legeressurser som blant annet baserer seg på tilskudd. Det må avklares nivå for legedekningen og vurderes hvor vidt legeressurser i perioden må styrkes.

Det er stor etterspørsel knyttet til tilbudet til ungdom, blant annet ved fritidsklubbene Calypso og Huset. I satsningen på barn og unge utarbeides det nå et konsept for nytt ungdomstilbud. Det er viktig at tilbudene ses i sammenheng og at det bygges opp under etablerte og godt fungerende tilbud.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

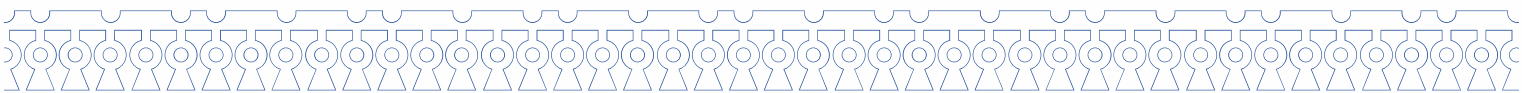
Helsestasjonen i Ullensaker er delt på flere lokasjoner. Tjenesten krever mye samarbeid på tvers så derfor er det et mål å samle helsestasjonene og hele FBU i en felles lokasjon. Det arbeides med samarbeid på tvers, og hvordan tjenesten kan løse utfordringer knyttet til vakante stillinger i konkurransen om helsesykepleiere. Etter at Koronapandemien kom, har tjenesten vært i tett dialog med kommunelegen for å sikre et trygt tilbud til innbyggerne og ansatte, og har organisert seg slik at tjenesten ikke står i fare for å stenges ved eventuell smitte. Erfaringen viser at alle lokalene til FBU er lite egnet for smittehensyn.

FABU vil fortsette arbeidet med å ramme inn tilbudet slik at vi møter behovet hos innbyggerne. Dette er spesielt relevant for utekontakten og familieteamet. Fritidsklubbene åpnet opp med noe tilbud etter den største nedstengningen knyttet til Koronapandemien, men svært begrenset av hensyn til smittevern.

FBU som helhet har et sterkt fokus på sårbare personer og familier, med tiltak knyttet til inkludering og rask helsehjelp.

FBU sitt mål er felles lokasjoner for hele tjenesten, for å kunne tilby gode tjenester som er relevante for innbyggerne på en best mulig faglig og økonomisk effektiv måte.

12.4. BARNEVERN

BARNEVERN	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn		53 343	60 359	59 641	59 641	59 641	59 641	59 641
Andre driftsutgifter		44 424	34 242	34 242	34 089	34 876	35 662	36 449
Driftsinntekter		-18 659	-17 970	-17 970	-18 335	-18 741	-19 146	-19 552
Sum		79 108	76 630	75 913	75 395	75 776	76 157	76 538

Tjenester og oppgaver

Barneverntjenesten har 58 årsverk fordelt på 6 team:

- Mottak og undersøkelsesteam
- Undersøkelsesteam
- Tiltaksteam
- Omsorgsteam
- Familie og Nettverks team
- Kontorfaglig team

Økonomiske rammer

Budsjettrammene for 2021 er justert som beskrevet i kapittel 7.1 «budsjettforutsetninger». Det er for øvrig innarbeidet en effektivisering på 0,5 % av budsjettramma på alle enhetene under HHS.

- Utover dette er enheten tildelt 0,172 mill kroner for utvidet aldersgrense for ettervern i barnevernet fra 23 til 25 år.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Familie og nettverksteamet er styrket slik at det til sammen er ni ansatte på teamet. I tillegg har vi ansatt flere kontaktpersoner til de øvrige teamene. Vi kjører forbedringsprosesser i tjenesten som vi ikke er i mål med, men vi ser allerede effekter av målrettet jobbing. Ambisjonen om å møte veksten med egne krefter står fast.

Plasseringer etter lov om barneverntjenester, dvs. plasseringer i institusjon og fosterhjem, er dyrt for kommunen. Oppgavene er lovpålagte og er vanskelige å forutse. Det jobbes kontinuerlig med å finne effektive plasseringsløsninger i tråd med nasjonale satsninger, som både er økonomiske og til det beste for barnet.

Barnevernsreformen trer i kraft 2022. Den innføres trinnvis. Omfanget av oppgaver til kommunene er ikke avklart og heller ikke de økonomiske overføringene knyttet til oppgavene. Det er viktig å videreføre interkommunalt samarbeid for å møte oppgavene, et eksempel på dette er døgnåpen barnevernsvakt og læringsnettverket med barnevernslederne på Øvre Romerike.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

Barneverntjenesten skal videreføre det systematiske arbeidet som er gjort i 2020 for å forbedre tjenesten på alle nivåer. Det skal jobbes videre for å få ned kostnadene til kjøp av eksterne tjenester. Kjøp av tiltak til hjemmeboende barn er redusert til et minimum. Fokus fremover er å redusere kjøp av eksterne tjenester til fosterforeldre. Vi ser at færre akutt plasseringer gir en nedgang i utgifter til advokat. Advokathonorar for akutt plasseringer er høye.

12.5. HELSEVERN

HELSEVERN	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn		57 513	64 417	63 584	63 865	64 314	64 749	65 184
Andre driftsutgifter		13 881	7 024	7 024	7 261	7 371	7 481	7 591
Driftsinntekter		-30 819	-29 664	-29 664	-30 325	-31 195	-32 053	-32 910
Sum		40 575	41 777	40 944	40 801	40 489	40 177	39 865

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter

- Psykisk helsevern
- Rus og avhengighet
- Fengselshelsetjenesten
- Omsorgsboliger for personer med psykiske lidelser og mennesker med rusavhengighet

Fengselshelsetjenesten finansieres med bevilgninger fra Helse- og Kriminalomsorgsdirektoratet. Enhetsleder er i tillegg til tjenestene over, leder av Psykososialt kriseteam Ullensaker kommune, hvor 6 av 14 medlemmer er ansatt på Helsevern.

Økonomiske rammer

Budsjettrammene for 2021 er justert som beskrevet i kapittel 7.1 «budsjettforutsetninger». Det er for øvrig innarbeidet en effektivisering på 0,5 % av budsjettramma på alle enhetene under HHS.

Endringer i rammen utover ovennevnte er:

- Utover dette er økning i innslagspunkt for refusjon ressurskrevende brukere for 2020 hensyntatt i budsjettramma, men siden innslagspunktet for 2021 ikke fastsettes før i statsbudsjettet for 2022, er det knyttet noe usikkerhet til denne posten på ca. 3-400 tusen kroner da sistnevnte ikke er hensyntatt.

Innenfor dette skal det fortsatt ytes kommunalt tilskudd til etablering av Fontenehus med 0,8 mill kroner. Det forventes at egenfinansiering kommunale rustiltak blir større som følge av forventet lavere tilskudd fra Staten. Og tiltak i egen regi skal utvikles – botilbud til mennesker med samtidig rus og psykisk lidelse.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Avdelingene har ulike utfordringer som generelt handler det om å fortsatt gi gode og forsvarlige tjenester samtidig som behovene vokser i takt med befolkningsveksten. Spesielt innenfor psykisk helsevern er situasjonen med stor etterspørsel prekær. Det er allerede opprettet en innsatsstyrke, som vil komme med forslag til tiltak for å møte dagens og morgendagens økte behov.

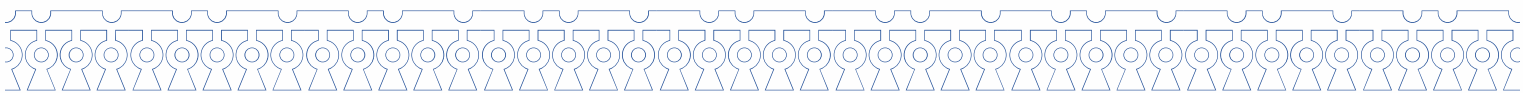
Oppfølging i bolig i form av praktisk bistand for mennesker med psykisk og/eller ruslidelse videreutvikles. Det er et utstrakt samarbeid med Tildelingsenheten for å møte behov fra brukere som har stort funksjonsfall og dermed økt behov for helse- og omsorgstjenester. Det er fortsatt usikkerhet knyttet til refusjoner til ressurskrevende brukere i omsorgsboligene.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

Opprettholde gode tjenester til enhetens brukere med de ressurser som er satt av. Ha fokus på tiltak i handlingsplan knyttet til strategidokumentet for å videreutvikle tjenester til mennesker med psykiske lidelser og rusproblemer. Spesielt gjelder det nytt botilbud til mennesker med ruslidelser og videreutvikle gode forebyggende tiltak til brukergruppen.

Det vil også i 2021 være behov for tiltak på grunn av Koronapandemien knyttet til smitteverntiltak, anskaffelse av utstyr for å tilrettelegge for oppfølging hjemmefra og økt vikarbruk på grunn av fravær.

12.6. NAV

NAV	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn		50 951	52 123	51 390	51 390	51 390	51 390	51 390
Andre driftsutgifter		55 051	55 497	55 497	56 602	58 209	59 815	61 422
Driftsinntekter		-43 702	-37 356	-37 356	-38 352	-39 459	-40 565	-41 672
Sum		62 299	70 263	69 530	69 640	70 140	70 640	71 140

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter

- Økonomisk sosialhjelp
- Gjeldsrådgivning
- Kvalifiseringsprogrammet
- Flyktningetjenesten
- Aktivitetshuset
- Oppfølging og saksbehandling av statlige tjenester i NAV

Økonomiske rammer

Budsjettrammene for 2021 er justert som beskrevet i kapittel 7.1 «budsjettforutsetninger». Det er for øvrig innarbeidet en effektivisering på 0,5 % av budsjettramma på alle enhetene under HS.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Effekter rundt Koronapandemien vil vedvare for NAV i 2021. Det forventes at arbeidsledigheten vil være høyere i Ullensaker enn i andre kommuner på bakgrunn av lav aktivitet i og rundt Oslo Lufthavn. Det iverksettes en del oppsigelser mot slutten av 2020 som vil ha stor økonomisk effekt for mange husholdninger, og medfører direkte trykk på NAV sine tjenester. Ungdomsledigheten forventes å øke, da mange av de som blir arbeidsledige er de som sist ble ansatt. Det forventes at områdene økonomisk råd og veiledning, gjeldsrådgivning og økonomisk sosialhjelp vil få stor pågang, og det kan forventes at kostnader til økonomisk sosialhjelp øker på bakgrunn av inntektsreduksjon i mange husholdninger.

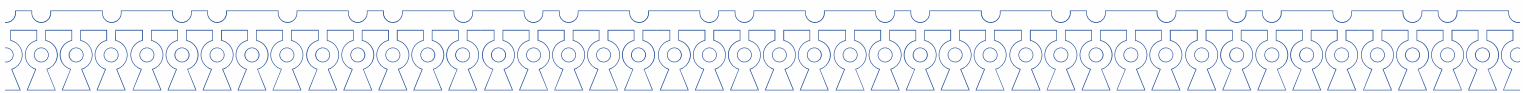
Antall sosialhjelpsmottakere er økende og brutto kostnader til økonomisk sosialhjelp øker i tråd med det. Det er sentralt å ha tilstrekkelig bemanning knyttet til oppfølging av brukere for å ha god kontroll med kostnadene, da tett og individuell oppfølging gir raskere overgang til arbeid og aktivitet, og således reduserte sosialhjelpskostnader. Enheten har marginal bemanning for økt brukergruppe i 2021. Det er økt pågang på deltakelse i kvalifiseringsprogrammet. Programmet gir gode resultater for å komme i jobb over en periode på 2 år, men antall deltakere må begrenses. Budsjettrammen er ikke økt i takt med faktisk vekst.

Aktivitetshuset er et tiltak for ungdom mellom 18-24 år, som trenger bistand for å komme i jobb. Det forventes økt pågang i 2021 i tråd med utviklingen på ledigheten.

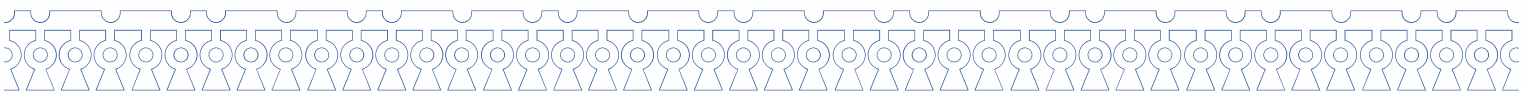
Det er foreløpig ikke mottatt anmodning om bosetting av flyktninger for 2021. Enheten er rustet for å ivareta den bosetting vi blir anmodet om. Ullensakermodellen gir en høy overgang til arbeid og utdanning, og lavere sosialhjelpskostnader for gruppen, og det er essensielt at ressursene på området opprettholdes for å sikre gode resultater fremover.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

Utviklingen på arbeidsmarkedet vil være grunnlaget for prioriteringene. Hovedmålet for NAV er å få flere i arbeid, og at de som av ulike årsaker står langt fra arbeidslivet skal få bistand til å komme i jobb. De prioriterte gruppene er formidling av arbeidsledige til jobb med tung vekt på yrkesmessig og

geografisk mobilitet. Unge under 30 år skal møtes med tilbud basert på arbeid og aktivitet, og fokus på kompetanseheving. Her vil Aktivitetshuset stå sentralt. Inkluderingsdugnaden står i en særstilling og personer med nedsatt arbeidsevne skal sikres tidlig og tett oppfølging. Det satses videre på Ullensakermodellen med bosetting og inkludering av flyktninger mot arbeid og aktivitet. Fokus på arbeid og aktivitet, og tydeliggjøring av mobilitet i forhold til arbeid vil være et særskilt fokus for å få flere i arbeid, og således holde kostnadsnivået nede.

12.7. BOLIG MED BISTAND

BOLIG MED BISTAND	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP	
	Tall i 1000 kr	2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn		148 247	150 160	148 140	148 140	148 140	148 140	148 140
Andre driftsutgifter		4 832	3 166	8 216	17 466	17 205	17 621	18 037
Driftsinntekter		-42 307	-43 470	-43 470	-48 088	-49 327	-50 566	-51 805
Sum		110 771	109 856	112 886	117 518	116 018	115 195	114 372

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter tjenester til personer med Psykisk utviklingshemming og personer med ervervet hjerneskade, herunder:

- JOAS – dagtilbud for brukere i målgruppen som ikke nyttiggjør seg VTA-plasser eller annen form for arbeid
- Avlastning i institusjon for barn – herunder også barnebolig
- Avlastning i private hjem
- Praktisk bistand til hjemmeboende
- Praktisk bistand og opplæring til hjemmeboende

Økonomiske rammer

Budsjettrammene for 2021 er justert som beskrevet i kapittel 7.1 «budsjettforutsetninger». Det er for øvrig innarbeidet en effektivisering på 0,5 % av budsjettramma på alle enhetene under HHS.

- Utover dette er budsjettramma økt med 5 mill kroner for underbudsjettering i 2020.
- Økt drift ved nye Maurstien, dekkes innenfor ramma med unntak av en intern overføring av budsjett fra Tildelingsenheten for en bruker som går fra kjøpsplass til egen bolig.
- Økning i innslagspunkt for refusjon ressurskrevende brukere for 2020 hensyntatt i budsjettramma med 1,7 mill kroner, men siden innslagspunktet for 2021 ikke fastsettes før i statsbudsjettet for 2022, er det knyttet usikkerhet til denne posten da sistnevnte ikke er hensyntatt. En økning på f.eks. 50.000,- kroner per bruker vil spise 1,25 mill kroner av budsjettramma, gitt at antall brukere blir uforandret.
- Enheten er tildelt 677 tusen kroner i 2021 for habilitering og avlastning for funksjonshemmede som er rammet av smitteverntiltakene.

Enhetens budsjett er for øvrig sårbart i forhold til at økte behov for nye tjenester er uforutsigbart.

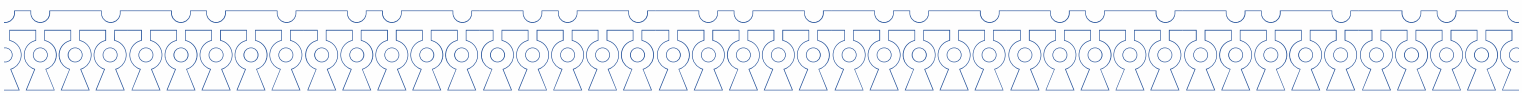
Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

- Demografisk vekst
- Stor økning i behov for avlastning, lite ressurseffektive lokaler til denne tjenesten
- Riktig og differensiert tjenestetilbud for kommende behov/nye brukere.
- Rekruttere og beholde kompetanse.
- Tjenester til brukere med komplekse og sammensatte behov
- Behov for mer ressurseffektivt fagadministrativt system, fagsystem og kompetanseheving, type e-læring. Dette settes i sammenheng med uttredelse av DGI-samarbeidet.
- Smitteverntiltak gir i perioder behov for annen organisering av tjenestene som kan medføre forventet merforbruk

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

- Nærværsarbeid/sykefraværsoppfølging
- Fokus på heltidskultur
- Systematisk internkontrollarbeid med fokus på kvalitet og kompetanse.
- Se på andre systemer for arbeidstidsplanlegging, særskilt med tanke på nye Maurstien
- Utvide tjenestetrapp innen HS til også å omfatte tjenester til personer med utviklingshemming – krever flere boliger tilpasset brukergruppa

12.8. TILDELING

TILDELING	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2020	2020	2021	2022	2023	2024
Lønn	24 886	29 425	28 747	27 727	27 727	27 727	27 727	
Andre driftsutgifter	102 587	89 243	89 543	94 512	97 234	99 957	102 679	
Driftsinntekter	-30 590	-19 450	-19 450	-15 016	-15 448	-15 880	-16 312	
Sum	96 883	99 218	98 840	107 223	109 513	111 804	114 094	

Tjenester og oppgaver

Enheten tildeler tjenester innenfor et bredt spekter innen helse- og omsorg, herunder blant annet ulike former for hjemmetjenester, opphold i institusjon, avlastning, fritidskontakt, omsorgsstønad, kommunale boliger, omsorgsboliger, dagsenter mv. I tillegg forvalter enheten statlige boligsosiale virkemidler. Enheten er kommunens koordinerende enhet, samt kontaktpunkt for 2. linjetjenesten. Enheten har kommunens tolketjeneste og forvalter avtaler med private tilbydere av helse- og omsorgstjenester.

Økonomiske rammer

Budsjettrammene for 2021 er justert som beskrevet i kapittel 7.1 «budsjettforutsetninger». Det er for øvrig innarbeidet en effektivisering på 0,5 % av budsjettramma på alle enhetene under HS.

- Økning i innslagspunkt for refusjon ressurskrevende brukere for 2020 er hensyntatt i budsjettramma med 1 mill kroner, men siden innslagspunktet for 2021 ikke fastsettes før i statsbudsjettet for 2022, er det knyttet usikkerhet til denne posten da sistnevnte ikke er hensyntatt. En økning på f.eks. 50.000,- kroner for 2021 per bruker vil spise 0,75 mill kroner av budsjettramma, gitt at antall brukere er på samme nivå.
- Høsten 2020 ble det vedtatt en endring i kommunal bostøtte. Innslagspunktet og rammen for støtten er strammet inn. Den opprinnelige modellen ville medført en årlig utgift på ca. 24 mill kroner etter full innfasing av ordningen. Den justerte ordningen vil innebære en halvering av denne utgiften. Da ordningen ikke ble budsjettet for i 2020, er det nå tildelt 6 mill kroner til dette, samt at området selv henter inn 3,9 mill kroner på et flatt effektiviseringskrav til alle enhetene sine for å finansiere antatt manglende beløp.
- Det overføres budsjett fra Tildelingsenheten til BMB på 3,9 mill kroner tilknyttet en bruker som skal gå fra å ha kjøpsplass til å bo i egen bolig.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

Tildelingsenheten opplever jevn vekst i behov for tjenester. Antall søknader har økt fra 2027 søknader i 2016 til 3818 søknader i 2019. Det er ingen indikasjoner på at dette vil flate ut. I tillegg ser man en økning i antall saker hvor det er store og sammensatte behov for tjenester, noe som er krevende både på et organisatorisk og økonomisk plan. Det er vanskelig å forutse utviklingen i behov da det avhenger av etterspørselen. De fleste tjenester enheten tildeler er lovpålagt. Fra statlig hold ser man en utvikling i retning av stadig større rettighetsfesting av tjenester/ordninger, for eksempel brukerstyrt personlig assistanse, noe kommunen må ta til etterretning i form av økt tilbud av tjenester.

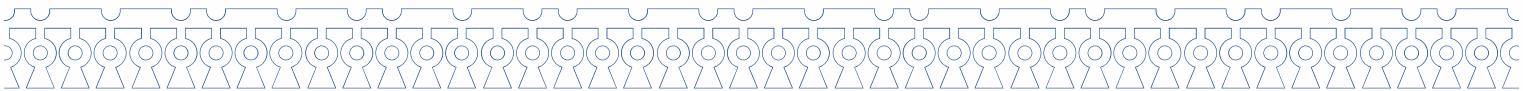
Staten pålegger kommunene å gjøre en dreining innen pleie og omsorg som medfører at flere skal motta tjenester i hjemmet i stedet for i institusjon. Denne dreiningen innebærer å tenke nytt, innføre nye arbeidsmetoder og samarbeidsformer samt styrke/innføre nye tjenester som støtter opp om denne målsetningen. På lang sikt vil dette gi bærekraftige tjenester.

Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

Tildelingsenheten har fokus på å følge opp overordnet strategi i sektoren, og vil bidra i forhold til følgende tiltak:

- Øke fokus på dreining, brukermestring og bærekraft i den kommunale tjenesteproduksjon
- Tildele tjenester i tråd med prinsippene om mestring og hverdagsrehabilitering
- Kontinuerlig evaluere/revurdere kjøp av tjenester fra private tilbydere
- Etablering av «Tjenestetorg»
- Utvikle innsatstrappen for effektiv å tilpasse tilbud etter behovet i befolkningen
- Videreføre arbeidet med å innføre gjengs leie/kommunal bostøtte
- Anskaffe flere boliger til vanskeligstilte, herunder særlig omsorgsboliger
- Samarbeid med Selvfinansierende boliger for å sikre en helhetsorientert strategi og tilnærming til kommunale boliger som sikrer at boligporteføljen blir mest mulig benyttet (se kap. 10.3)

12.9. HS STAB

HS STAB	Regnskap		Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr		2019	2020	2020	2021	2022	2023
Lønn		11 889	12 914	12 755	12 755	12 755	12 755	12 755
Andre driftsutgifter		26 929	28 425	30 000	34 112	48 012	64 644	84 194
Driftsinntekter		-5 302	-2 959	-2 959	-2 996	-3 036	-3 077	-3 117
Sum		33 516	38 380	39 796	43 872	57 731	74 323	93 832

Det gjøres oppmerksom på at midler til demografi til enhetene på HHS for årene 2022-2024 i sin helhet er lagt på dette området. Dette vil bli fordelt i budsjettåret. For 2021 er midler til demografi fordelt som omtalt under hver enhet.

Tjenester og oppgaver

Enheten omfatter

- Lønnsmidler til HS ledelse og HS stab
- Felles utgifter og inntekter til HS
- Fellesprosjekter for HS
- Legetjenesten: Utgifter knyttet til turnuslege og turnusveileder
- Basistilskudd
- Miljørettet helsevern
- Behandlinger i utlandet
- Fastlegeordningen

Økonomiske rammer

Budsjettrammene for 2021 er justert som beskrevet i kapittel 7.1 «budsjettforutsetninger». Det er for øvrig innarbeidet en effektivisering på 0,5 % av budsjettramma på alle enhetene under HS.

- Det holdes tilbake 3,5 mill kroner på staben av tildelte omstillingsmidler. Dette vil bli flyttet til aktuell enhet når størrelsen på behovene blir kjent i 2021. Dette kan være å dekke økte sosiale ytelser hos NAV i kjølevannet av Koronapandemien, eller f.eks. økt innslagspunkt på refusjon ressurskrevende brukere.
- Enheten er tildelt 1,4 mill kroner som er øremerket styrking av handlingsplanen for allmennlegetjenesten.

Sentrale utfordringer i økonomiplanperioden

- Lede an og fasilitere strategien for sektoren for å sikre dreining av tjenestene
- Følge opp handlingsplan for allmennlegetjenesten
- Sikre effektiv drift og oppfølging av enheter og prosjekter
- Velferdsteknologiske prosjekter

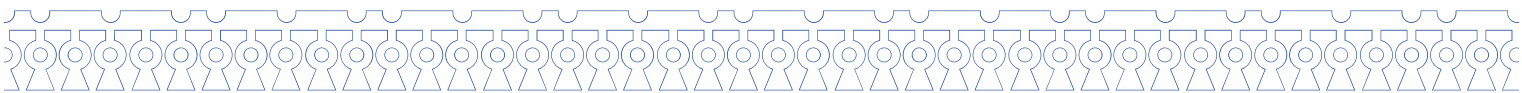
Prioriterte oppgaver i økonomiplanperioden

For å bidra til en bærekraftig økonomi og tjenester har sektoren operasjonalisert kommuneplanens satsningsområde «Tjenesteinnovasjon» i en egen strategi. Arbeidsmetodikken er endret og baserer seg på «Strategi for tjenesteinnovasjon». Innføring av ny teknologi, der det er mulig og forsvarlig, er en prioritert oppgave. Teknologien skal understøtte identifiserte behov og skal bidra til effektivisering som kan sikre hjelp til flere innenfor sektorens rammer. Per nå pågår det to prosjekter som har som mål å innføre teknologiske hjelpemidler til hjemmeboende. Disse prosjektene er

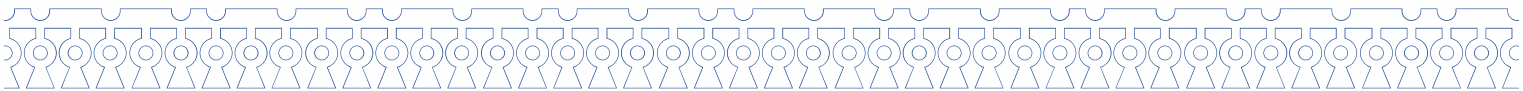

finansiert med tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet. Ved å motta tilskuddsmidlene har kommunen forpliktet seg til en egeninnsats i prosjektene.

Handlingsplanen for allmennlegetjenesten 2020-2024 skal bidra til å styrke, utvikle og bevare en fastlegeordningen som gir pasientene allmennlegetjenester av høy kvalitet. Planen består av i alt 17 tiltak. Enkelte av tiltakene i planen er kortsiktige og har som sitt primære formål å rekruttere leger til fastlegeordningen. Andre tiltak i planen er langsiktige, strekker seg over flere år og har som formål å sørge for gode allmennlegetjenester til alle innbyggere fremover i tid.

VEDLEGG

VEDLEGG 1 Organisering

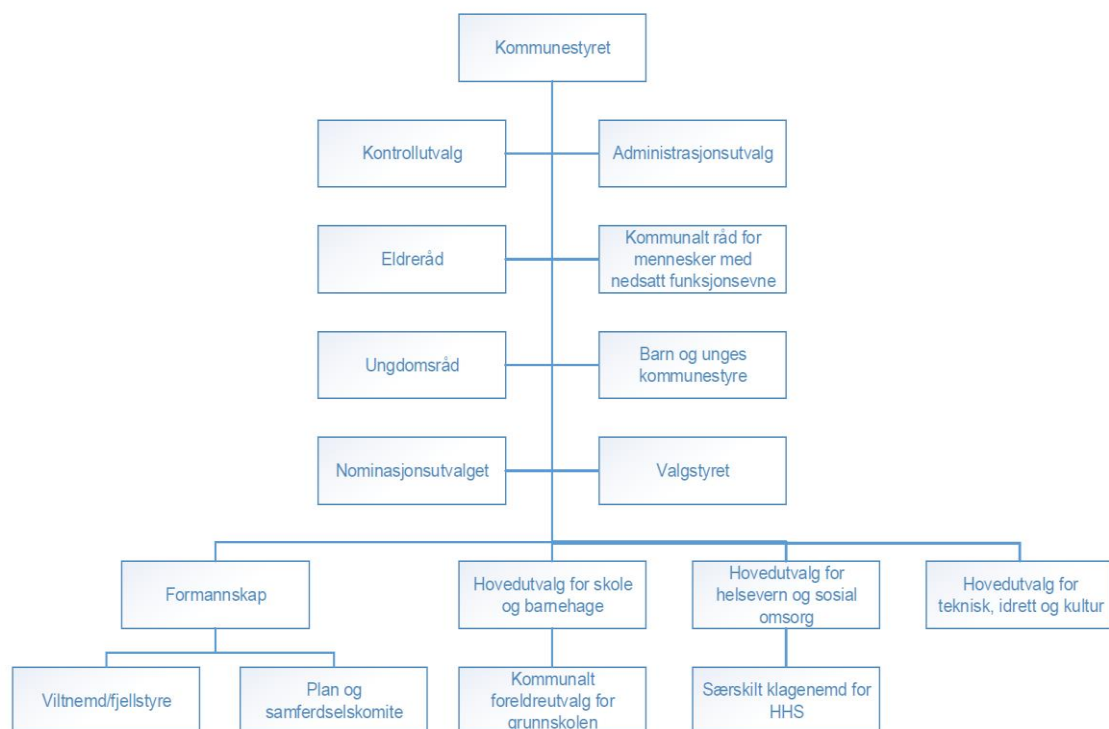
Politisk organisering

Det politiske styringssystemet i Ullensaker kommune er betegnet som en modifisert hovedutvalgsmodell. Kommunestyret består av 45 valgte representanter. Blant disse velges ordfører og varaordfører. Under Kommunestyret, som har all myndighet det ikke velger å delegerer, er det opprettet fire hovedutvalg inndelt på bakgrunn av fagfelt. Hovedutvalgene er satt sammen etter forholdstallsprinsippet.

Alle hovedutvalg behandler saker både av langsiktig karakter og rene driftsoppgaver. Hovedutvalgene er endelig vedtaksmyndighet som beskrevet i kommunens delegeringsreglement og innstiller til kommunestyret der myndigheten ikke er delegert.

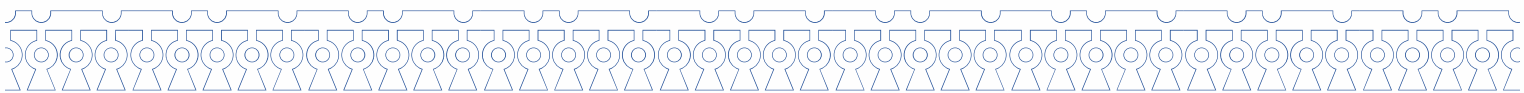
I tillegg til hovedutvalgene, inneholder den politiske organiseringen de lovpålagte organene kontrollutvalg, administrasjonsutvalg, medvirkningsorgan og noen statlige særlovsnemder. Hovedutvalgene har anledning til å opprette ad hoc komiteer til prosjektarbeid.

Politisk organisasjonskart

Administrativ organisering

Det er viktig med en godt ledet og effektivt organisert kommune der organisasjonsstrukturen evalueres fortløpende med sikte på videreutvikling og effektivisering av en brukerrettet tjenesteproduksjon. Kommunen skal ha en tydelig organisasjonsstruktur med få ledernivåer som gir lett tilgang til det kommunale tjenestetilbud og en effektiv ressursutnyttelse. Beslutninger skal tas så nær brukeren som mulig. Et godt arbeidsmiljø som stimulerer menneskelig vekst og utvikling skal bidra til kvalitet i tjenestetilbudet. Organisasjonen skal ha omstillingsevne til å møte brukerbehov og samfunnsmessig utvikling. Innbyggerne skal oppleve en kommune som legger til rette for trygghet, likeverd, åpenhet, tillit og dialog.

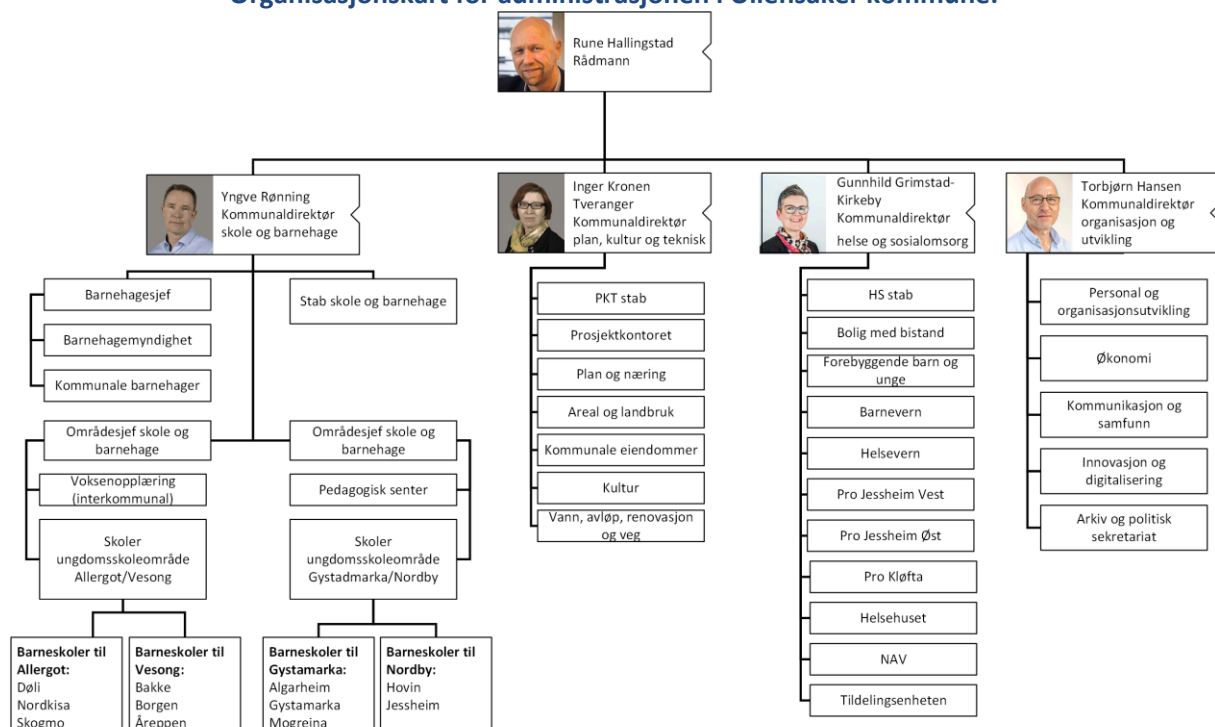

Administrativt er kommunen organisert etter en tre-nivå-modell. Kommunestyret delegerer myndighet til rådmannen med rett til å videredelegere. Rådmannen delegerer myndighet videre til kommunaldirektørene. Kommunaldirektørene delegerer myndighet videre til de enhetsledere som rapporterer til vedkommende. Kommunaldirektørene er fagdirektører med følgende ansvarsområder:

- Skole, barnehage: Alle enheter under Hovedutvalgsområde for skole og barnehage
- Helse og sosial omsorg: Alle enheter under Hovedutvalgsområde for helse og sosial omsorg
- Plan, kultur og teknisk: Alle enheter under Hovedutvalgsområde teknisk, idrett og kultur, samt Plan og næring og Areal og landbruk fra Formannskapet
- Organisasjon og kommunikasjon: Stab- og støtteenheter under Formannskapet

Kommunestyret har gitt enhetene stor grad av selvstendighet i daglig drift innenfor politisk fastsatte rammer i budsjett, virksomhetsplan og krav til måloppnåelse.

Organisasjonskart for administrasjonen i Ullensaker kommune:

27.10.2020

Kommunale foretak

Ullensaker svømmehall KF eier Jessheimbadet som leies ut til Ullensaker kommune.

Interkommunalt samarbeid

Ullensaker kommune deltar i to interkommunale politiske råd, Osloregionen og Gardermoregionen interkommunalt politisk råd (GRIP). GRIP er samarbeidsorganet for kommunene på Øvre Romerike: Nes, Eidsvoll, Hurdal, Nannestad, Gjerdrum og Ullensaker. Disse utgjør en naturlig region for interkommunalt samarbeid knyttet til utvikling og drift av tjenester. De er også de nærmeste nabokommunene til hovedflyplassen på Gardermoen. Regionen har i dag ca. 110 000 innbyggere, og har sterk befolkningsvekst. Det foretas en løpende vurdering av samarbeidsområder.

Det er pr i dag formalisert samarbeid med andre kommuner innen blant annet avfall, vannforsyning, brann og redning, byggetilsyn, voksenopplæring, legevakt, revisjon, felles IKT-drift, m.v. Innenfor de fleste tjeneste- og stab/støtteområder er det et aktivt faglig samarbeid i regionen.

Det er pr i dag et formelt samarbeid med andre kommuner og fylkeskommuner på følgende områder:

Aksjeselskap

- OrbitArena AS
- Øvre Romerike Industriservice AS (ØRI)

Interkommunale selskaper (IKS)

- Øvre Romerike Brann og Redning IKS (ØRB)
- Øvre Romerike Avfallsselskap IKS (ØRAS)
- Romerike Revisjonsdistrikt IKS
- Viken Kontrollutvalgssekretariat IKS (VIKUS IKS)
- Romerike Krisesenter IKS

Interkommunalt samarbeid (kommuneloven § 27)

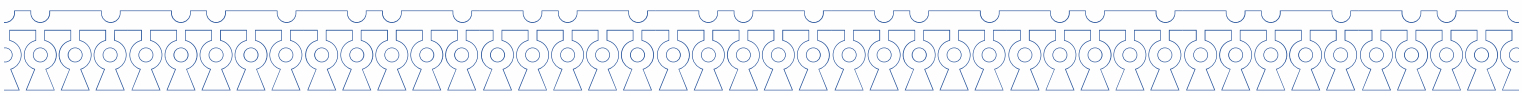
- Digitale Gardermoen (DGI) (Ullensaker trer ut i 2021)
- Ullensaker og Nannestad interkommunale vannverk (UNIVANN) (under avvikling)
- Gardermoregionen interkommunalt politisk råd (GRIP)
- Osloregionen interkommunalt politisk råd

Interkommunalt samarbeid – Vertskommune-modellen (vertskommune i parentes)

- Voksenopplæring (Ullensaker)
- Helsehus (Ullensaker)
- Landbrukskontor (Ullensaker)
- Barnevernsvakt (Lørenskog)
- Byggetilsyn (Ullensaker)
- Øvre Romerike interkommunale innkjøpssamarbeid (ØRIK)(Ullensaker)
- Miljørettet helsevern (Nannestad)
- Samhandlingskoordinator (Ullensaker)

Andre samarbeid

- Ullensaker kirkelige fellesråd (UKF)

VEDLEGG 2 Faktorer som påvirker skatteinntektene

Norsk økonomi har de seneste årene hatt en stabil vekst. I mars slo imidlertid Coronapandemien inn i norsk økonomi, og førte til nedstenging av deler av økonomien. Spesielt har dette gått ut over reisebransjen og kultur/sport. Vi kan forvente at denne situasjonen vil vedvare gjennom hele 2021 og det er nok rimelig å forvente at disse bransjene ikke er tilbake på 2019-nivå før i 2024.

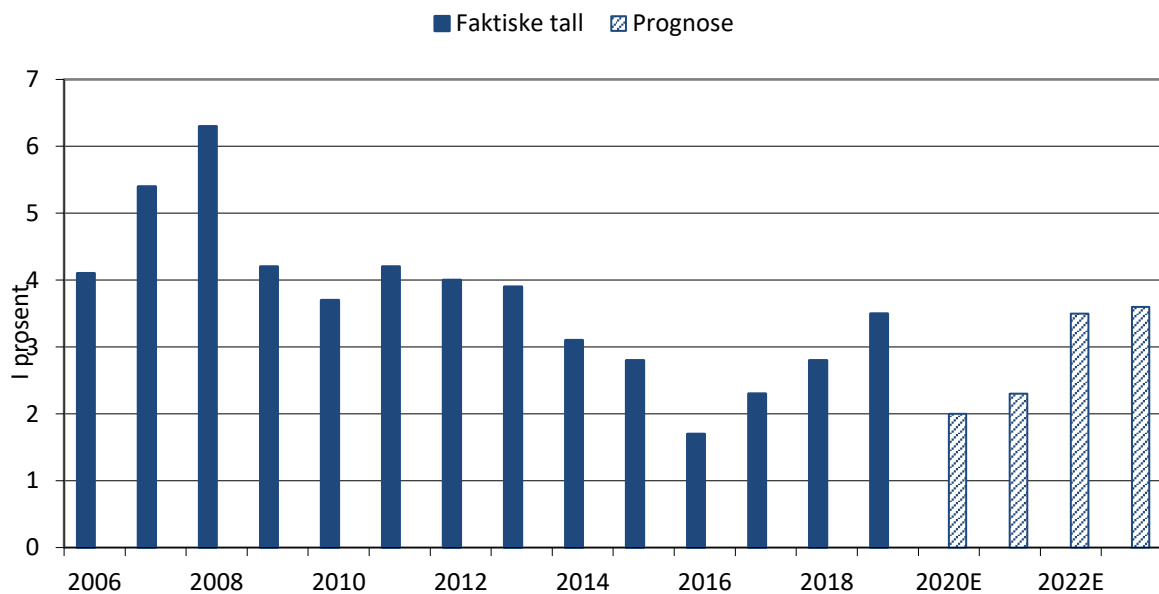
Også politisk uro knyttet til handelsavtaler mellom Kina, USA, Euro-området og Brexit er med på å dempe den internasjonale økonomiske veksten. Utfallet av presidentvalget i USA vil kunne si noe om hva slags utvikling vi kan forvente fremover når det gjelder handelsaktiviteten mellom disse partene. Også utfallet av Brexit-samtalene mellom EU og Storbritannia vil påvirke norsk økonomi i 2021.

Tallmaterialet i analysen er i hovedsak hentet fra SSB eller kommunens skatteregnskap. SSBs beregninger eller egne beregninger (eventuelt i kombinasjon) er lagt til grunn for analysene. Analysene er delt i to; makroforhold og lokale forhold som kan påvirke kommunens økonomi.

Makroforhold som vil påvirke skatteinntektene

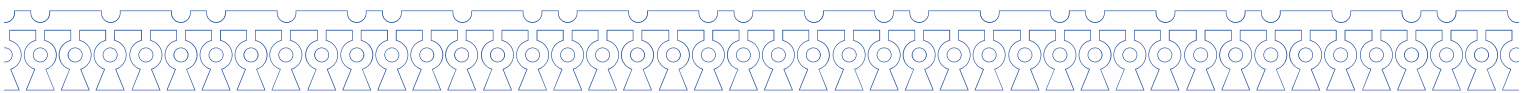
Under dette kapitlet vil vi se på utvikling og forventninger når det gjelder lønnsøkninger og utviklingen i arbeidsledigheten på landsbasis.

Lønnsøkning

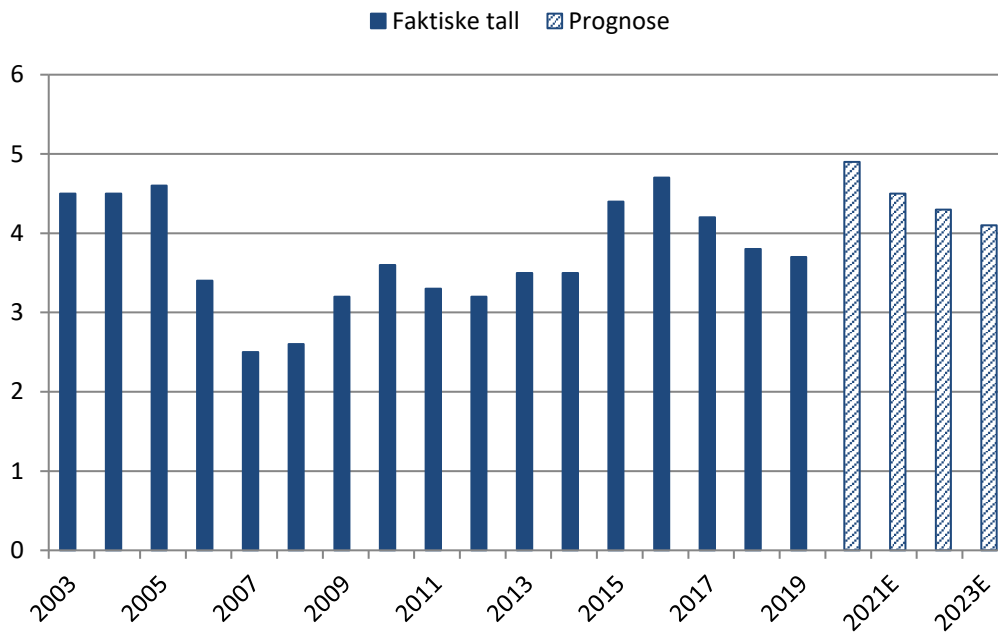

Kilde SSB Økonomiske analyser sep. 2020

Grafen over viser gjennomsnittlig lønnsøkning for arbeidstakere i Norge. Fra 2020 er det lagt inn de forventningene som SSB har til lønnsøkninger fremover. Økningen i lønn antas å lede til tilsvarende økning i skatteinntekter. Vi ser av grafen over at lønnsøkningene på 2000 tallet varierte mellom 3,5 % og 6 % pr år. De senere årene har lønnsøkningen ligget fra 2- 3 %. For inneværende år, og neste år ventes det svært lave lønnsøkninger. Først i 2022 forventer SSB at lønnsøkningen er tilbake på mer normalt nivå.

Utvikling i arbeidsledighet på landsbasis

Kilde SSB økonomiske analyser sep. 2020

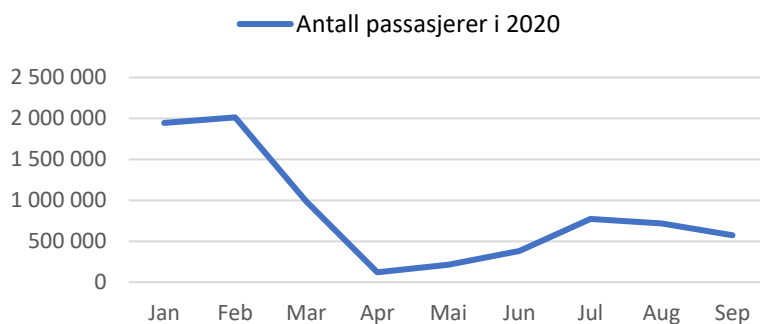
Pandemien som slo inn i norsk økonomi fra mars 2020 har slått hardt inn i reisebransjen, underholdningsbransjen og serveringsbransjen. Da det vil ta tid før vi kan forvente å komme tilbake til normale forhold. SSB spår derfor at vi i årene fremover vil ha en relativt høy arbeidsledighet. Det forventes at arbeidsledigheten blant Ullensakers befolkning vil ligge langt over landsgjennomsnittet i hele denne perioden, da Coronapandemien har ført til stor nedgang i flytrafikken.

Lokale forhold som vil påvirke skatteinntektene

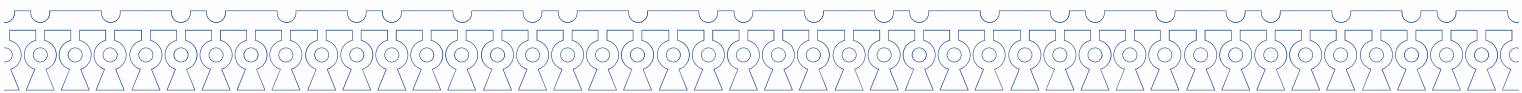
Lokale forhold som vil påvirke aktiviteten og skatteinngangen i kommunen:

- Aktiviteten ved Oslo Lufthavn Gardermoen
- Utvikling i brutto lønn for en Ullsokning sammenlignet med landet
- Skattebidrag fra Ullsokningen i prosent av landsgjennomsnittet
- Boligbygging

Aktiviteten ved Oslo Lufthavn Gardermoen

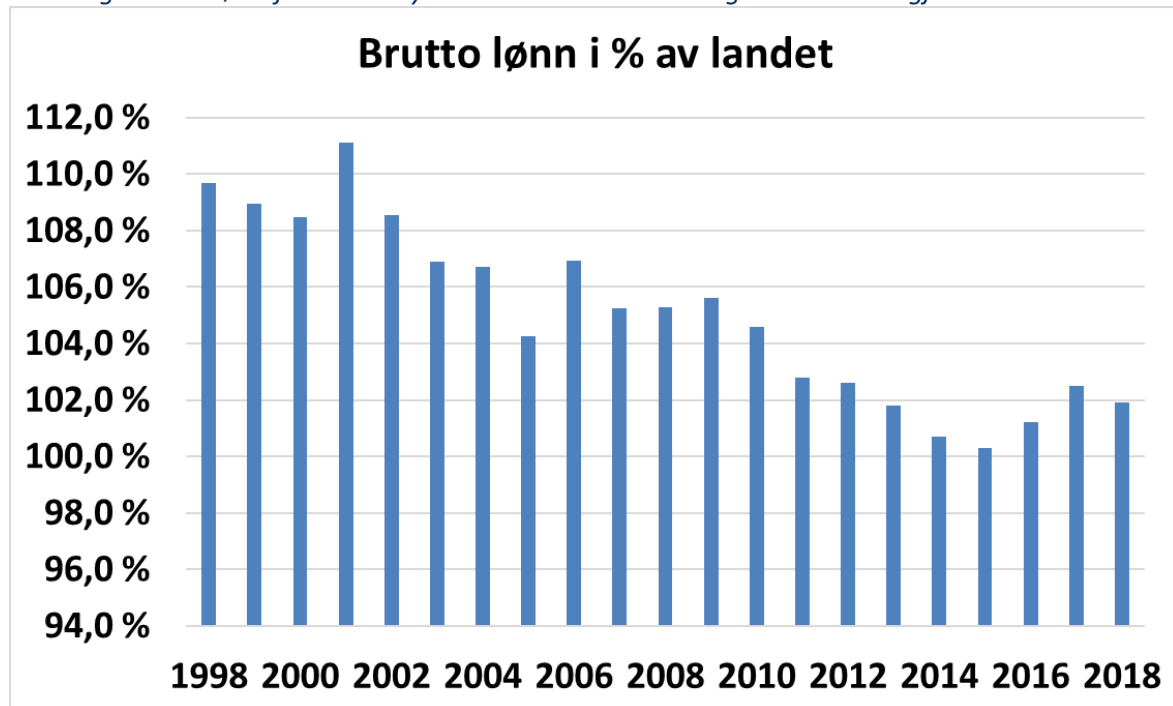
For Ullensaker kommune er det viktig å følge aktiviteten ved Oslo Lufthavn Gardermoen. Flyplassen sysselsetter et stort antall av kommunens innbyggere og har store ringvirkninger for det lokale

næringslivet. Grafen over viser antall passasjerer pr måned fra januar 2020 og til og med september 2020. Vi ser av grafen over at antall passasjerer falt fra vel 2 mill. pr måned i februar til 120 000 i april som følge av Coronapandemien. Etter det har trafikken tatt seg opp og ligger i september på 500 000 passasjerer. Sammenlignet med året før er nedgangen i september på over 75 %.

Det antas at det vil gå flere år før trafikken er tilbake på 2019 nivå, med i snitt 2,3 mill. passasjerer pr måned. Vi tror ikke det vil skje før tidligst i 2024, og da antar vi at trafikken vil ligge på 90 % av 2019 nivå. Bruk av Skype, Teams og Zoom i stedet for fysiske møter vil være bedre innarbeidet, og vil føre til færre forretningsreiser. Også reiser til fjerne himmelstrøk vil vi anta mindre utbredt de nærmeste årene med bakgrunn i skepsis for å bli smittet av alvorlige sykdommer.

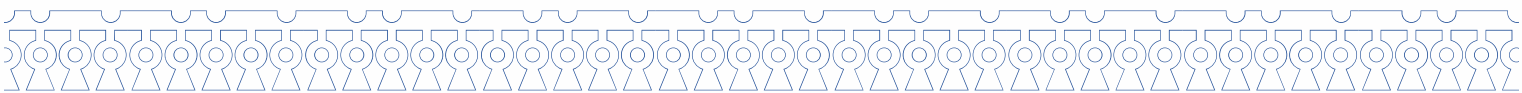
Utvikling i brutto lønn for en skattyter i Ullensaker sammenlignet med landsgjennomsnittet

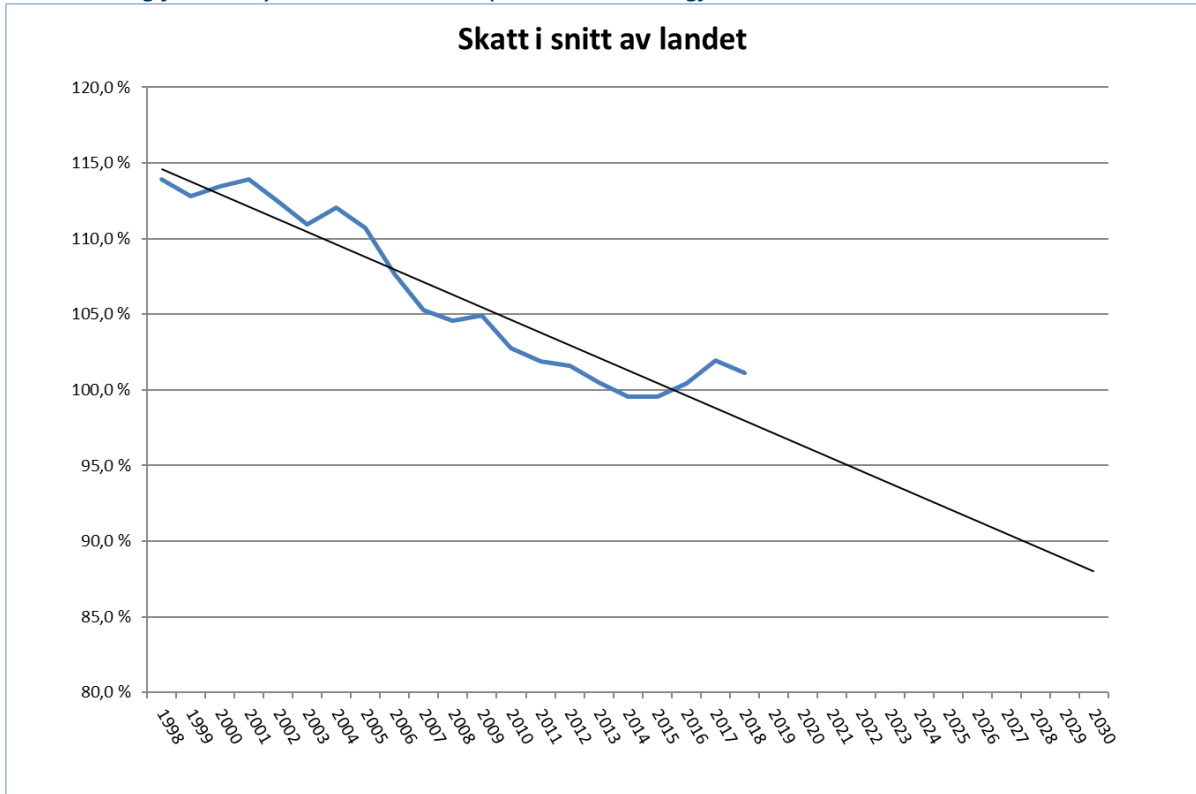
Kilde SSB

Grafen over viser gjennomsnittlig lønn for en skattyter i Ullensaker i prosent av landsgjennomsnittet. Vi ser at frem til 2015 har gjennomsnittlig lønn for en Ullsokning falt i forhold til landsgjennomsnittet. Ullsokningen tjente i 2015 så vidt over landsgjennomsnittet. Årsaken til dette fallet antas å ha sammenheng med endringen i kommunens næringsstruktur, og vekst innenfor oljerelaterte virksomheter andre steder i landet. Fra 2016 kan det se ut som om den negative trenden er brutt. For 2019 kan skatteinngangen tyde på at veksten i forhold til landet avtar. I 2020 er Ullensakers arbeidstakere hardt rammet av nedgangen i aktiviteten på hovedflyplassen. Vi kan derfor forvente et videre fall de nærmeste årene. Dette fallet antas ikke å stoppe før aktiviteten på flyplassen er tilbake på nær 2019 nivået.

Tallene er hentet fra skatteoppgjørene. Siste kjente skatteoppgjør er for 2018. 2019 tallene blir først klare i løpet av november i år.

Skattebidrag fra skattytere i Ullensaker i prosent av landsgjennomsnittet

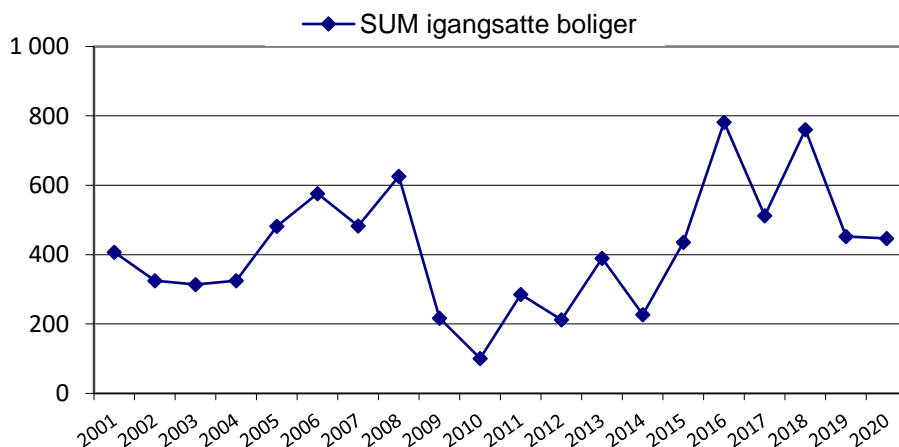

Kilde SSB

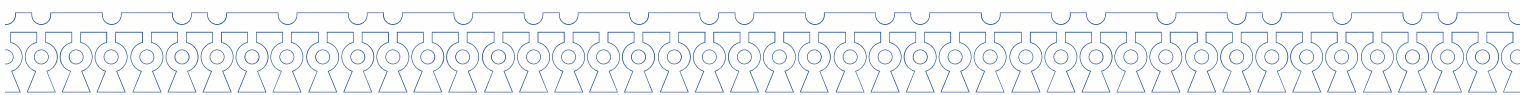
Grafen over viser utviklingen i skattebidraget fra en Ullsokning i % av landet. Når flyplassen kom til Ullensaker i 1998 betalte en Ullsokning 114 % av landsgjennomsnittet i skatt. Siden den tid har dette falt med nærmere 1 %-poeng pr år, slik at ved ligning for 2014 betalte Ullsokningen 99,5% av landsgjennomsnittet. I 2018 betalte en Ullsokning 101,1 % av landsgjennomsnittet i skatt. Dette er en nedgang fra 2017 på 0,8 %-poeng. Som følge av at aktiviteten på hovedflyplassen har blitt sterkt redusert i 2020, forventes høy arbeidsledighet blant våre innbyggere. For årene fremover kan vi derfor forvente at skatt i snitt av landet vil falle ytterligere.

Boligbygging

Befolkningsveksten i Ullensaker har i stor grad sammenheng med byggeaktiviteten i kommunen. Det viser seg at det er en sterk sammenheng mellom byggeaktiviteten og befolkningsøkningen. Igangsatte boliger gir en god pekepinn på forventet befolkningsveksten de nærmeste årene.

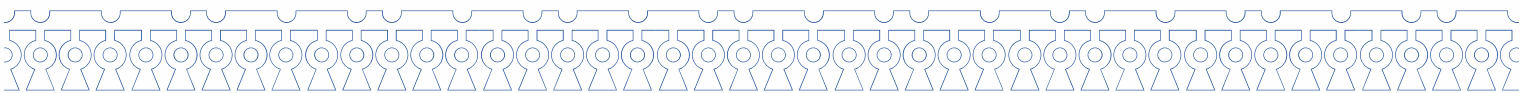

Kilde SSB

Grafen viser igangsatte boliger i Ullensaker i perioden fra 2001 til og med 2018. Gjennomsnittlig har det i perioden fra 2001 til og med 2018 blitt igangsatt bygging av i overkant av 400 boliger pr år.

Det ble i 2017 igangsatt bygging av et stort antall boliger i kommunen. Dette har påvirket befolkningsøkningen det siste året. I 2018 har det blitt igangsatt bygging av nesten 800 nye boliger, noe som kan tyde på at den høye befolkningsveksten vi har hatt de seneste årene også vil fortsette neste år.

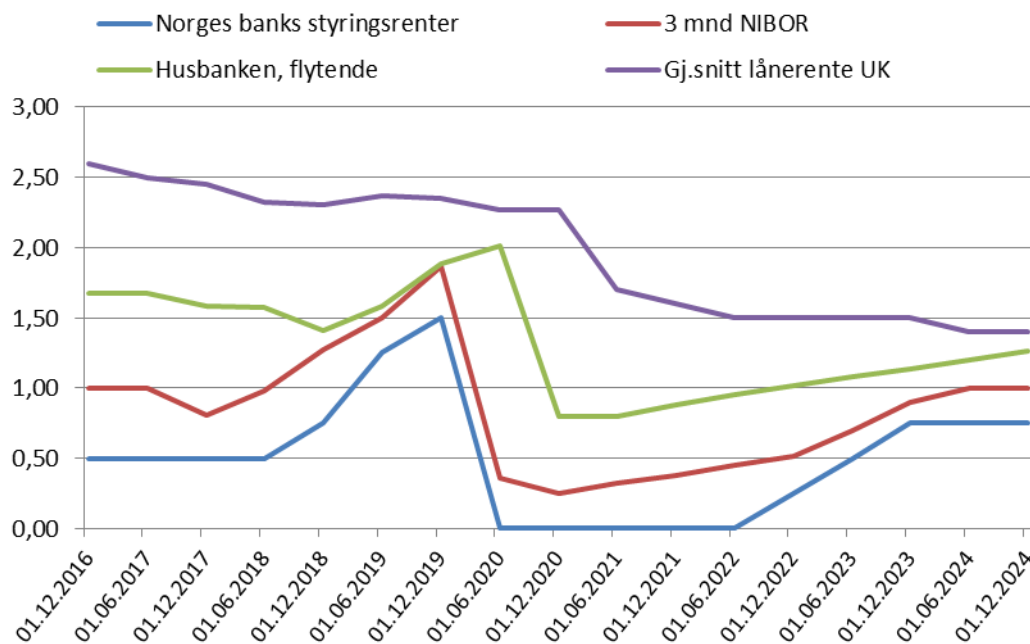
VEDLEGG 3 Finans

Hovedmålsettingen i kommunens finansreglement er at kommunen til enhver tid skal være likvid og lite eksponert for risiko. Det primære målet er å sikre en rimelig avkastning samt stabile og lave netto finansieringskostnader over tid for kommunens aktiviteter. Forvaltningen skal følge gjeldende lover, regelverk og god forretningskikk.

Forutsetninger

Norges Bank hevet styringsrenten tre ganger i 2019, slik at renten var 1,5 % 1.1.2020. Vi opplevde stigende rente de første månedene i 2020, hvorpå korona-pandemien medførte en total omveltning i rentebildet. Styringsrenten ble fra medio mars til medio mai satt ned til 0 %, som også er gjeldende styringsrente på budsjettidspunktet. Med bakgrunn i utsiktene og risikobildet, antas det nå at styringsrenten vil være uendret ut 2020, og Norges Banks prognoser antyder uendret styringsrente frem til høsten 2022, med påfølgende gradvise økning opp mot 0,75 % høsten 2023. **Norges Bank påpeker at det på grunn av pandemien er meget stor usikkerhet rundt fremtidig rentenivå. En raskere normalisering av økonomien enn forventet vil kunne fremskynde en renteheving.**

Pengemarkedsrenten settes ut fra de forventninger aktørene i finansmarkedet har til markedet generelt, hvor Norges Banks styringsrente er en av faktorene. Differansen mellom Norges Banks styringsrente og markedsrenten vil alltid inneholde en risikopremie, og denne anslås i dag av Norges Bank til å ligge rundt 0,4 %. Differansen pr 27. september var 0,27 %, noe som tyder på at markedet forventer stabilt og forutsigbart rentenivå fremover. Utviklingen i renter siste år samt prognose for økonomiplanperioden fremgår av diagrammet nedenfor.

Som nevnt ovenfor forventes pr i dag et lavt rentenivå gjennom hele økonomiplanperioden, med en forsiktig gradvis økning fra dagens rekordlave nivå. Det råder imidlertid stor usikkerhet, og mye vil naturlig avhenge av hvor raskt samfunnet klarer å vende tilbake til «normale» tilstander etter pandemien. Det forventes at gjennomsnittlig lånerente vil bli gradvis lavere utover i perioden, ettersom enkelte eldre rentesikringskontrakter med høy rente løper ut og enten erstattes flytende rente eller nye kontrakter med vesentlig lavere fastrente.

For lån hvor det er inngått avtaler om faste renter, er det disse som er beregningsgrunnlag for rentekostnadene i budsjettgrunnlaget. For låneopptak og refinansiering når rentebinding utløper, er

flytende renter lagt til grunn i henhold til utvikling i 3 mnd NIBOR i diagram over, med et påslag 0,2 - 0,6 prosent avhengig av låntype.

Kommunalbankens marginer er i dag 0,6 %. Signalene fra Kommunalbanken tilsier at denne marginen vil opprettholdes inntil videre.

Når det gjelder lån i Husbanken, er renten på investeringslån til kommunale boliger pr oktober 2020 i sin helhet flytende. Dette er videreført i økonomiplanperioden. Det samme gjelder for startlånene. For lån i Husbanken med flytende rente er denne pr september 2020 0,93 %. Det forventes en forsiktig økning gjennom økonomiplanperioden, på lik linje med forventet utvikling på 3mnds Nibor-renten.

For renteinntekter er forutsetningene i gjeldende bankavtale med SR-bank lagt til grunn. Den gir en rente på inntående likviditet på NIBOR 3 mnd pluss 0,69 prosent. Det er i budsjettet lagt til grunn et gjennomsnittlig innskudd på 500 mill kr.

Låneopptak

I budsjett/økonomiplan for 2021-2024 er det lagt til grunn at låneopptak må gjennomføres i takt med fremdrift på investeringene. Dette for å sikre tilstrekkelig driftslikviditet gjennom året. Praksisen med kun å gjennomføre låneopptak til dekning av årets gjennomførte investeringer videreføres i planperioden.

Låneportefølje i økonomiplanperioden

Det er planlagt låneopptak for investeringer i 2020 på netto 400 mill kr, etter fradrag for restbetaling av beregnet minimumsavdrag. Det er pr 5. oktober 2020 ikke tatt opp nye investeringslån, resterende nødvendige låneopptak planlegges gjennomført i sin helhet oktober/november. Dette er med basis i prognose på gjennomførte og planlagte investeringer i 2020, og gir en samlet låneportefølje på investeringslån pr 01.01.21 på 4,97 mrd kr (eks startlån).

Tabellen nedenfor viser en oversikt over anslått låneportefølje 31.12.20 for ikke-rentable investeringer. Total ikke-rentabel gjeld oppgår til ca 2,8 mrd kr.

Type lån (tall i 1000 kr)	Restgjeld 31.12.20	Restgjeld 31.08.20	Restgjeld 30.04.20	Restgjeld 31.12.19
IKKE RENTABEL GJELD:				
Obligasjonslån				
Kommunalbanken lån med obl.bet.	300 000	300 000	300 000	300 000
Kommunalbanken lån med obl.bet.	260 000	260 000	260 000	260 000
Kommunalbanken lån med obl.bet.	200 000	200 000	200 000	
Kommunalbanken lån med obl.bet.	300 000	300 000	300 000	
DNB, obligasjonslån	200 000	200 000	200 000	
SEB obligasjonslån	350 000	350 000	350 000	350 000
Sum obligasjonslån	1 610 000	1 610 000	1 610 000	910 000
Sertifikatlån				
DNB sertifikatlån				200 000
DNB sertifikatlån				200 000
DNB sertifikatlån	150 000	150 000	150 000	150 000
DNB sertifikatlån	150 000	150 000		
Sparebank1 Markets, sertifikatlån	200 000	200 000	200 000	
Komm.banken, lån med sertifikatbet				150 000
Handelsbanken sertifikatlån				200 000
Handelsbanken sertifikatlån	150 000	150 000	150 000	
Handelsbanken sertifikatlån			150 000	150 000
Nordea sertifikatlån				300 000
Nytt sertifikatlån 2020	200 000			
Sum sertifikatlån	850 000	650 000	650 000	1 350 000
Finansiell leasing				
Gystadmyr sykehjem fin.leas	123 732	124 095	124 579	124 823
Gjestad fin.leasing	51 613	51 777	52 106	52 270
Gystadmyr ungdomsskole fin.leasing	235 448	237 545	237 545	238 244
Sum finansiell leasing	410 793	413 417	414 230	415 337
Statlig lån				
Gardermoutbyggingen	95 472	99 048	102 624	107 392
Sum statlig lån	95 472	99 048	102 624	107 392
Mellomregning selvfin. Boliger	- 200 000	- 174 455	- 159 362	- 182 121
SUM IKKE-RENTABEL GJELD	2 766 265	2 598 010	2 617 492	2 600 607

Tabell ikke-rentabel lånegjeld pr 31.12.20

Tabellen nedenfor viser en anslått total låneportefølje pr 31.12.20 for rentable investeringer (selvkost), inkl lån til boliger og videreutlån (startlån). Total rentabel gjeld går opp til ca 2,8 mrd kroner.

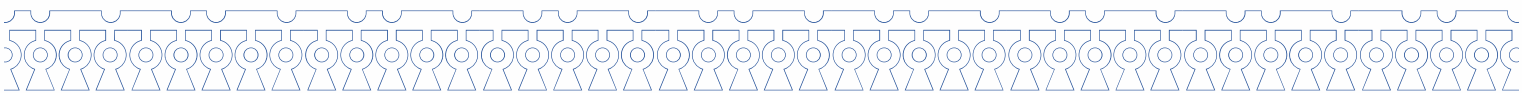

Type lån (tall i 1000 kr)	Restgjeld 31.12.20	Restgjeld 31.08.20	Restgjeld 30.04.20	Restgjeld 31.12.19
LÅN TIL SELVKOSTINVESTERINGER:				
Obligasjonslån				
Danske Bank obligasjonslån	365 000	365 000	365 000	365 000
Kommunalbanken lån med obl.bet.	250 000	250 000	250 000	250 000
Kommunalbanken lån med obl.bet.	200 000	200 000	200 000	200 000
Sum obligasjonslån	815 000	815 000	815 000	815 000
Sertifikatlån				
DNB sertifikatlån				200 000
DNB sertifikatlån			150 000	150 000
Handelsbanken, sertifikatlån	150 000	150 000		
Sparebank1 M, sertifikatlån	200 000	200 000		
Handelsbanken, sertifikatlån			200 000	
Nytt sertifikatlån 2020	200 000			
Sum sertifikatlån	550 000	350 000	350 000	350 000
Andre investeringslån				
Kommunalbanken	100 000	100 000	100 000	100 000
Kommunalbanken	124 000	124 000	124 000	124 000
KLP Kommunekreditt	28 056	28 694	29 331	30 607
KLP			2 475	4 934
KLP	100 000	100 000	100 000	100 000
Sum andre investeringslån	352 056	352 694	355 806	359 541
Selvfinansierende boliger				
Kommunalbanken	46 000	46 000	46 000	46 000
Husbanken	214 296	197 598	200 810	157 431
Leasing, Gystadmyr boligdel	26 301	26 359	26 475	26 533
Mellomregning, øvrig gjeld	200 000	174 455	159 362	182 121
Sum gjeld selvfinansierende boliger	486 597	444 412	432 647	412 085
Lån til videreutlån (startlån)	507 520	516 169	369 455	379 728
SUM LÅN TIL SELVKOSTINVESTERINGER	2 711 173	2 478 275	2 322 908	2 316 354
Kommunens samlede lånegjeld	5 477 438	5 076 285	4 940 400	4 916 961

Låneporteføljen er tilpasset gjeldende finansreglements bestemmelser om sammensetning, sikringsgrad og gjenværende sikringstid.

Stresstest

Tabellen nedenfor viser hvor stor effekt en generell renteøkning på 1 prosent vil ha på kommunens netto finansutgifter med en rentebindingsgrad på 60 prosent, på gjeld som påvirker kommunens nettoresultat. En betydelig del av kommunens lånegjeld er innenfor selvkostområdene eller på områder hvor en eventuell renteøkning gir ca tilsvarende økning på inntektssiden, dvs renteøkningen belastes kommunens innbyggere i form av økte avgifter, så denne delen av lånegjelden holdes derfor utenfor i beregningen. Tilsvarende er finansielle leasingkontrakter og rentefritt statlig lån holdt utenfor i beregningen.

En renteøkning på 1 prosent med en bindingsgrad på 60 prosent vil medføre økte netto finansutgifter på 4 mill kr. Dersom alle lån var lagt på flytende rente, ville tilsvarende økning i rentenivået gi en økning i netto finansutgifter på ca 17,6 mill kr. Rådmannen vurderer kontinuerlig markedet med tanke på hvilken sikringsstrategi som til enhver tid bør følges.

Aktiva/passiva pr 31.12.2020	Balanse i %	Balanse i mill kr	Endring	Beregnet effekt
Gjeld med pt/flytende rente	40,0 %	904	1 %	9,0
Gjeld med fast rente	60,0 %	1 356	1 %	0,0
Finanspassiva med renteeksponering (ikke-rentabel gjeld)	100,00 %	2 260		9,0
Kortsiktigj.snittlig likviditet til driftsformål		500	1 %	5,0
Netto effekt ved 60% fast rente				4,0
Netto effekt ved 100% flytende rente				17,6

Låneopptak til investeringer i økonomiplanperioden

Samlet lånegjeld vil øke betydelig i økonomiplanperioden som en følge av et fortsatt høyt investeringsnivå, som tabellen nedenfor viser. En stor andel av investeringene er imidlertid innenfor selvkostområder, hvor lånekostnadene vil bli dekket av gebyrinntekter.

Investeringsbanen i økonomiplanperioden gir følgende lånebehov:

Samlede investeringer (Tall i 1000 kr)	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024	Totalt
Ordinære investeringer	347 491	221 777	181 945	111 950	863 164
Selvfinansierende boliger	14 300	0	0	0	14 300
Selvfinansierende VAR	469 400	548 130	388 727	278 680	1 684 937
Startlån	75 000	75 000	75 000	75 000	300 000
Sum brutto investeringer og startlån	906 191	844 908	645 672	465 630	2 862 401
Egenfinansiering / mva komp	-68 078	-43 095	-35 169	-21 110	-167 453
Salg av tomter på Gystadmarka	-129 600	-107 000	0	0	-236 600
Tilskudd	-3 340	-11 260	-18 960	-18 960	-52 520
Brutto lånebehov inkl. startlån	705 173	683 552	591 543	425 560	2 405 828

Det budsjetteres ikke med inntekter fra eventuelle planlagte salg av kommunale eiendommer i økonomiplanperioden. Det er imidlertid solgt/realisert eiendom i 2019 som innebærer forventet kontantstrøm i perioden 2021 og 2022, og denne er hensyntatt i finansbudsjettet, som gir tilsvarende reduksjon i lånebehovet i perioden.

Det forventes at kommunens likvidsituasjon vil gjøre det nødvendig med løpende låneopptak i takt med fremdrift på investeringene. Dette er lagt som en forutsetning i budsjettet, og medfører at rentebelastning på nye lån vil få effekt allerede i investeringsåret (det regnes i budsjettet ca 3 – 6 måneders effekt av innværende års låneopptak).

Tabellen nedenfor viser låneportefølje og finansutgifter i planperioden for investeringslån:

Investeringslån eks selvfinansierende boliger tall i 1000 kr	Anslag 2020	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Lån ved årets inngang	4 125 149	4 483 322	4 932 518	5 357 911	5 667 148
Årets løpende avdrag	-12 028	-7 773	-8 492	-9 255	-10 062
Årets avdrag Gardermolånet	-11 920	-11 920	-11 920	-11 920	-11 920
Beregnet minimumsavdrag	-133 408	-149 844	-162 747	-186 131	-201 502
Opptak nye investeringslån	515 529	618 733	608 552	516 543	350 560
Investeringslån pr 31.12	4 483 322	4 932 518	5 357 911	5 667 148	5 794 224
Renteutgifter	96 544	92 276	91 430	96 139	93 579

Samlet låneopptak i økonomiplanperioden fordeler seg på selvfinansierende områder og øvrige investeringer som vist i tabell nedenfor.

tall i 1000 kr	2021	2022	2023	2024	Totalt
Ordinære investeringer	149 333	60 422	127 816	71 880	409 451
Selvfinansierende investeringer	480 840	548 130	388 707	278 680	1 696 357
Startlån	75 000	75 000	75 000	75 000	300 000
Sum lånebehov investeringer	705 173	683 552	591 523	425 560	2 405 808

Av totalt låneopptak for investeringer i planperioden, 2.406 mill kr, utgjør lån til investeringer på VAR-området, selvfinansierende boliger og startlån totalt 1.996 mill kr. Dette utgjør ca 83 % av totalt låneopptak i perioden.

Avdragsutgifter - investeringslån

Minimumsavdrag er beregnet for alle årene i planperioden basert på rådmannens forslag til investeringer. Beregningene baseres på mange usikre faktorer og forutsetninger, og er dermed ikke eksakte.

Ny kommunelov ble vedtatt i Stortinget i juni 2018. Beregnet minimumsavdrag for økonomiplanperioden er i henhold til reglene i ny kommunelov, og gir generelt høyere avdragsbelastning enn for tidligere år.

Ovenstående gir følgende avdragsbelastning i kommunens driftsregnskap i planperioden:

Avdragsutgifter tall i 1000 kr	Endelig 2020	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Beregnet minimumsavdrag inkl Gardermolån	169 794	185 066	198 338	222 272	238 400
Fratrukket minimumsavdrag boligregnskapet	12 438	15 530	15 179	14 966	14 916
Avdragsutgifter totalt belastet kommunen	157 356	169 536	183 159	207 306	223 484
Betalte avdrag	12 028	7 773	8 492	9 255	10 062
Avdrag Gardermolån	11 920	11 920	11 920	11 920	11 920
Avdragsavsetning	133 408	149 844	162 747	186 131	201 502
Sum avdragsutgifter	157 356	169 536	183 159	207 306	223 484

Renteutgifter - investeringslån

På bakgrunn av gjeldende renteforutsetninger, låneopptak og avdragsberegninger, er det beregnet følgende renteutgifter i økonomiplanperioden:

Renteutgifter tall i 1000 kr	Anslag 2020	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Sum Startlån	7 547	7 009	7 933	9 569	10 971
Sum Selvfinansierende boliger	8 019	6 784	7 080	7 520	7 731
Investeringslån	96 544	92 276	91 430	96 139	93 579
Totale renteutgifter	112 110	106 069	106 443	113 228	112 281

Kalkulatoriske renter og avskrivninger for VAR-området er inkludert i de totale rente- og avdragsutgifter for kommunen. Det er budsjettet et bidrag fra VAR til dette på hhv 84,3 mill kr i 2021, 103,4 mill kr i 2022, 119,9 mill kr i 2023 og 133,2 mill kr i 2024.

Finansutgifter – lån til selvfinansierende boligprosjekter

Renter og avdrag på lån til ulike boligprosjekter belastes eget ansvarssted for selvfinansierende boliger. Husleie skal dekke renter og avdrag samt øvrige driftsutgifter på de selvfinansierende boligene.

Tabellen nedenfor viser låneportefølje og finansutgifter for selvfinansierende boligprosjekter:

Selvfinansierende boliger, inkl finans.leasing (Gystadmyr boligdel) tall i 1000 kr	Anslag 2020	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Lån ved årets inngang	412 085	486 597	482 507	467 328	452 362
Årets løpende avdrag	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Beregnet minimumsavdrag	5 438	8 530	8 179	7 966	7 916
Nye lån	86 950	11 440	0	0	0
Selvfinansierende boliger 31.12.	486 597	482 507	467 328	452 362	437 446
Renteutgifter	8 019	6 784	7 080	7 520	7 731

For beregning av renter og avdrag er budsjetterte låneopptak lagt til grunn. Tilsvarende som for andre investeringslån er det beregnet minimumsavdrag som benyttes til fortløpende nedbetaling av lån

Finansutgifter – lån til startlån

Kommunen tar opp lån i Husbanken for startlån. Utlån og mottatte avdrag på startlån føres i investeringsbudsjettet. Renteinntekter og renteutgifter føres i driftsbudsjettet. Ved budsjettering anslås rente- og avdragsutgiftene for kommunens lån. Mottatte avdrag fra kommunens låntakere skal finansiere kommunens avdragsutgifter. Mottatte renteinntekter skal finansiere kommunens renteutgifter. Avvik forekommer fordi alle disponible innlånte midler ikke er lånt ut til enhver tid. Likvidreserven i ordningen inngår i kommunens likviditet, og avkastningen på denne anslås å dekke differansen mellom utgifter og inntekter for disse lånene.

Tabellen under viser en oversikt over kommunens lån for startlån:

Startlån tall i 1000 kr	Anslag 2020	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Lån ved årets inngang	379 728	507 520	561 740	613 460	662 430
Årets løpende avdrag	19 000	20 780	23 280	26 030	28 530
Ekstraordinære avdrag	3 208				
Nye lån	150 000	75 000	75 000	75 000	75 000
Startlån 31.12.	507 520	561 740	613 460	662 430	708 900
Renteutgifter	7 547	7 009	7 933	9 569	10 971

Rådmannen legger etter dette til grunn et opptak av lån til startlån på totalt 75 mill kr pr år i økonomiplanperioden.

Gardermolånet

I tabellen nedenfor vises utviklingen på Gardermolånet i planperioden. Lånet er rentefritt. Nedbetaling av lånet startet i 2009 og nedbetalingstiden er 20 år.

Gardermolånet tall i 1000 kr	Anslag 2020	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Lån ved årets inngang	107 392	95 472	83 552	71 632	59 712
Årets løpende avdrag	11 920	11 920	11 920	11 920	11 920
Gardermolån 31.12.	95 472	83 552	71 632	59 712	47 792

Finansiell leasing

Langsiktige leieavtaler på Gystadmyr bo- og aktivitetssenter og Gjestad sykehjem samt Gystadmarka ungdomsskole er definert til å være finansiell leasing. I henhold til kommunal regnskapsstandard er derfor leieavtalene aktivert som driftsmiddel med tilhørende gjeldspost under langsiktig gjeld.

Tabellen nedenfor viser fordelingen mellom renter og avdrag på finansiell leasing i planperioden (boligdel – Gystadmyr er inkludert i totalene for selvfinansierende boliger).

Finansiell leasing tall i 1000 kr	Anslag 2020	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Lån ved årets inngang	415 336	410 793	405 570	399 629	392 925
Anslag årets løpende avdrag	4 543	5 223	5 941	6 704	7 512
Finansiell leasing pr 31.12.	410 793	405 570	399 629	392 925	385 413
Renteutgifter	19 027	18 774	18 493	18 219	17 910

Finansinntekter

Beregningene baseres på anslag for kommunens likviditet. Det er i budsjettgrunnlaget for 2021-2024 lagt opp til gjennomsnittlig innestående likviditet i bank på 500 mill kr.

Ny hovedbankavtale med SR-bank gir en avkastning på 3 mnd's NIBOR + 0,69 prosent. Dette nivået er lagt til grunn for hele økonomiplanperioden. Rådmannen vurderer løpende plassering av overskuddslikviditet opp mot gjeldende bankavtale, i tråd med finansreglementet.

Ut fra de forutsetninger som er gjort med hensyn til nivået på NIBOR-renten i planperioden, er renteinntekter budsjettert som følger:

Renteinntekter tall i 1000 kr	Anslag 2020	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Renteinntekter - egen likviditet	6 500	6 126	6 730	7 645	8 250
Avsetning til bundne fond	-2 409	-2 384	-2 266	-1 849	-1 193
Renteinntekter - startlån	7 947	7 009	7 933	9 569	10 971
Totale renteinntekter	12 038	10 751	12 397	15 365	18 028

Plassering av overskuddslikviditet

I henhold til Finansreglementet (vedtatt av KST 2017) er det anledning til plassering av overskuddslikviditet i pengemarkedsfond med lav risiko. Rådmannen har pr oktober 2019 plassert ca 104 mill kr i pengemarkedsfond med lav risiko, Danske Capital. Dette er midler som er svært likvide og kan tas ut av fondet i løpet av 1-3 dager dersom det skulle være behov. Avkastning på plasseringen inngår i renteberegningen ovenfor.

Totaloversikt - netto finansutgifter

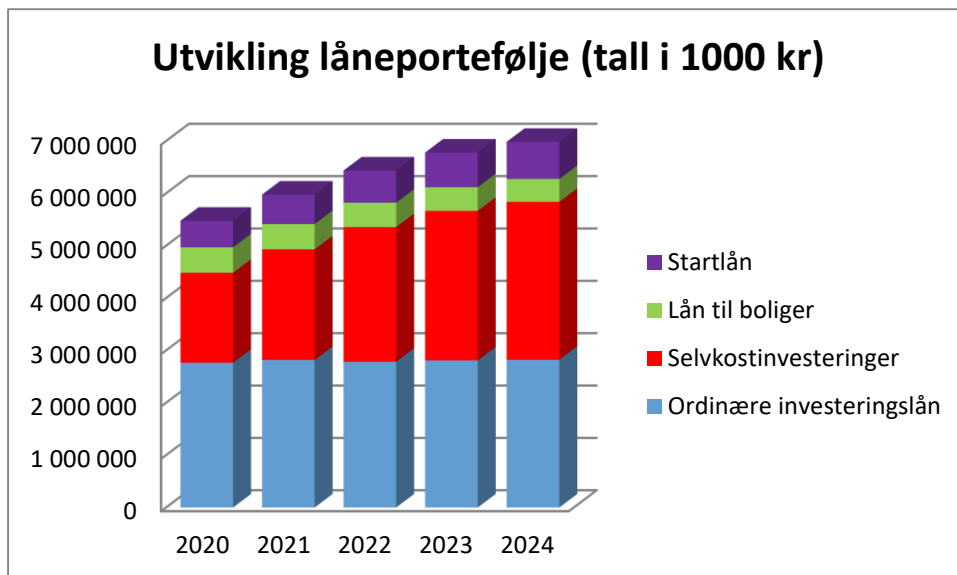
Rentekompensasjon fra Husbanken føres sammen med andre statstilskudd. Effekten av kompensasjonen er vist i tabellen nedenfor.

Budsjettert samlet lånegjeld, avdragsutgifter og renteutgifter for planperioden er vist i tabellen nedenfor. I tillegg vises budsjetterte renteinntekter, netto finans før tilskudd og netto finans etter fradrag for budsjettert investeringstilskudd, rentekompensasjon og mottatt bidrag til renter og avdragsutgifter fra VAR.

Totaloversikt tall i 1000 kr	Anslag 2020	Økonomiplan			
		2021	2022	2023	2024
Lån ved årets inngang, eks startlån	4 537 234	4 969 918	5 415 025	5 825 239	6 119 510
Årets løpende avdrag	30 948	26 693	27 412	28 175	28 982
Beregnet minimumsavdrag	138 846	158 373	170 925	194 098	209 418
Nytt låneopptak	602 479	630 173	608 552	516 543	350 560
Lånegjeld pr 31.12. eks startlån	4 969 918	5 415 025	5 825 239	6 119 510	6 231 670
Totale avdragsutgifter	169 794	185 066	198 338	222 272	238 400
Totale renteutgifter	96 544	106 069	106 443	113 228	112 281
Sum finanskostnader	266 338	291 135	304 781	335 500	350 681
Netto finansinntekter før rentekompensasjon og kalkulatoriske renter og avskrivninger	14 447	13 135	14 663	17 214	19 221
Netto finans før tilskudd	251 891	278 000	290 118	318 286	331 460
Investeringsstilskudd/rentekompensasjon	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Bidrag kalkulatoriske renter og avskrivninger VAR	69 753	84 259	103 379	119 890	133 156
Avsetning renter på bundne fond	-2 409	-2 384	-2 266	-1 849	-1 193
Netto finanskostnader etter tilskudd	178 138	192 126	185 005	196 246	195 498
Lånegjeld pr 31.12. eks startlån	4 969 918	5 415 025	5 825 239	6 119 510	6 231 670
Lånegjeld startlån pr 31.12	507 520	561 740	613 460	662 430	708 900
Kommunens totale lånegjeld pr 31.12.	5 477 438	5 976 765	6 438 699	6 781 940	6 940 570

Samlet gjeld i tabellen ovenfor fordeler seg på ordinære investeringer og ulike selvkostområder som det fremgår av diagram under:

Ovenstående tabell og diagram viser at kommunen ved utgangen av planperioden vil ha en samlet lånegjeld på ca 6,9 mrd kr, en økning på 25,5 prosent i planperioden, fra 5,5 mrd kr ved utgangen av 2020. Netto finansutgifter før tilskudd øker anslagsvis fra 250 mill kr i 2020 til 310 mill kr i 2024. Som diagrammet viser, vil investeringer på VAR-området øke betydelig i perioden. Dette medfører også en vesentlig økning av kalkulatoriske renter og avskrivninger i planperioden, noe som gjør at netto finans eks startlån og selvfinansierende boliger etter tilskudd vil variere relativt lite gjennom perioden, og ligge i området rundt 170 mill kr.

Den store veksten i investeringene på selvkostområdene får effekt for gebyrene på området, jfr nærmere omtale under kapitlet kommunaltekniske tjenester.

Kommunens renteeksponering

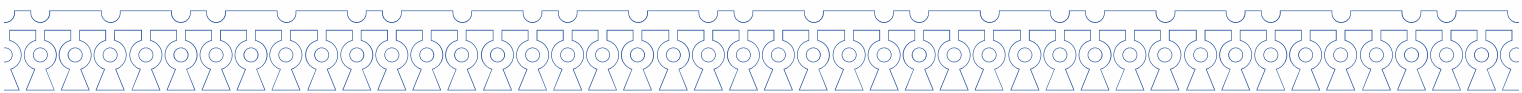
Kommunen er eksponert for renteendringer på flere områder. Innenfor finansområdet er lånekostnadene påvirket av utviklingen i rentene på utgiftssiden. På inntektsiden er renteinntekter fra bankinnskudd, rentekompensasjon fra husbanken og kalkulatoriske renter fra selvkostområdene

påvirket av renteutviklingen. I tillegg er kommunens pensjonskostnader påvirket av utviklingen i rentemarkedet.

Sammenlignet med andre kommuner har Ullensaker kommune en høy lånegjeld. Dette er tilfelle om man ser på utviklingen i brutto lånegjeld, eller om man ser på utvikling av netto lånegjeld i forhold til brutto driftsinntekter, samt gjeld i forhold til innbyggertall.

Om lag 20 % av låneporteføljen er finansiert med sertifikatlån. Dette er lån med kort løpetid som kan utgjøre en viss risiko mht løpende tilgang på kapital for refinansieringer. I tillegg vil det være en usikkerhet knyttet til hvilke rentenivåer man løpende kan refinansiere lånene til (Nibor +/- flytende margin). Marginen er ikke mulig å rentesikre, denne fastsettes fortløpende av markedet.

Rådmannen vurderer kontinuerlig markedet med tanke på tilpasning av porteføljen for å redusere risiko, og det arbeides kontinuerlig for å tilpasse låneporteføljen til gjeldende forutsetninger i markedet. Andelen sertifikatlån er derfor i 2020 redusert fra 35 % til 20 % av total låneportefølje.

VEDLEGG 4 Bevilgningsoversikt drift og Budsjettskjema 1A 2021 – 2024

Bevilgningsoversikt drift 2021 - 2024

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Rammetilskudd	-907 329	-994 629	-1 034 803	-1 064 319	-1 078 041	-1 105 924
Inntekts- og formuesskatt	-1 141 276	-1 190 000	-1 265 000	-1 318 024	-1 383 038	-1 451 081
Eiendomsskatt	0	0	-21 000	-42 000	-63 000	-63 000
Andre generelle driftsinntekter	-38 535	-4 533	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Sum generelle driftsinntekter	-2 087 140	-2 189 162	-2 324 803	-2 428 343	-2 528 079	-2 624 005
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 838 956	1 924 319	2 124 662	2 131 288	2 185 305	2 263 548
Avskrivninger	189 629	216 942	221 599	240 201	270 451	287 799
Sum netto driftsutgifter	2 028 585	2 141 261	2 346 261	2 371 489	2 455 756	2 551 347
Brutto driftsresultat	-58 555	-47 901	21 459	-56 854	-72 323	-72 658
Renteinntekter	-17 744	-16 439	-12 547	-13 303	-15 823	-18 217
Utbytter	-13	0	0	0	0	0
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-715	0	0	0	0	0
Renteutgifter	109 933	111 931	106 091	106 465	113 250	112 303
Avdrag på lån	146 916	171 006	185 066	198 338	222 272	238 400
Netto finansutgifter	238 377	266 498	278 610	291 500	319 700	332 486
Motpost avskrivninger	-189 629	-216 942	-221 599	-240 201	-270 451	-287 799
Netto driftsresultat	-9 807	1 655	78 470	-5 555	-23 074	-27 972

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	509	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	31 267	-10 663	-100 529	-45 376	-22 623	-16 482
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-1 233	9 009	22 059	50 930	45 697	44 453
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	30 543	-1 655	-78 470	5 555	23 074	27 972
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	20 736	1	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B Drift 2021 - 2024

Beløp i 1000 kroner	Regnskap	Oppr. budsjett	Økonomiplan	Økonomiplan	Økonomiplan	Økonomiplan
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	757 589	783 518	796 455	809 994	826 941	846 806
Hovedutvalg for skole og barnehage	806 279	867 479	873 690	894 375	917 775	940 571
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	239 735	248 243	271 984	268 878	274 220	279 975
Formannskapet	114 368	109 755	186 802	237 419	285 686	335 350
Skatt, rammetilskudd, finans	34 117	0	0	0	0	0
Sum bevilgninger drift, netto	1 952 088	2 008 995	2 128 932	2 210 666	2 304 622	2 402 701
Herav:						
Avskrivninger	67 449	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	4 052	30 650	27 317	36 818	45 652	52 357
Avdrag på lån	10 776	64 690	77 481	87 936	96 288	103 278
Overføring til investering	490	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	30 366	-10 663	-100 529	-45 376	-22 623	-16 482
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 838 956	1 924 319	2 124 662	2 131 288	2 185 305	2 263 548

VEDLEGG 5 Budsjettrammer enhetene

Enheter	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	Tall i 1000 kr	2019	2020	2020	2021	2022	2023
AREAL OG LANDBRUK	9 750	9 114	9 449	9 000	8 909	8 816	8 722
ARKIV- OG DOKUMENTSENTER	5 887	6 291	6 233	6 699	6 783	6 768	6 752
IKT	48 916	46 377	46 377	45 041	49 385	50 511	50 991
INNOVASJON OG DIGITALISERING	4 083	7 106	8 042	4 672	7 234	5 235	4 971
KANTINE OG KIOSK	-126	60	21	1 701	-60	-60	-60
KOMMUNIKASJON OG SAMFUNN	4 702	3 691	3 609	4 072	3 830	3 588	3 447
ORGANISASJON OG UTVIKLING - STAB	3 084	5 572	4 423	5 404	5 347	8 552	12 706
PERSONAL OG ORGANISASJONSUTVIKLING	14 478	16 598	17 362	17 262	16 575	16 488	16 401
PLAN OG NÆRING (PLN)	8 867	10 201	10 540	11 255	10 954	9 735	9 796
POLITISKE STYRINGSORGANER	13 084	10 786	10 835	12 734	11 746	12 880	11 893
RÅDMANNEN	6 267	4 041	3 993	2 615	2 656	2 696	2 737
SENTRALE RESERVER/FELLES AVSETNINGER	-49 034	-64 303	-56 878	8 854	56 715	102 099	147 483
TILSKUDD TIL INTERKOMMUNALE SELSKAPER	28 848	35 356	36 056	36 061	37 231	38 280	39 432
ØKONOMI	14 303	16 488	19 941	19 050	17 730	17 709	17 689
ØRIK	1 259	2 379	2 379	2 382	2 385	2 388	2 391
Sum Formannskapet	114 368	109 755	122 381	186 802	237 419	285 686	335 350
BRANN OG REDNING	24 291	27 420	27 420	31 261	32 083	32 906	33 729
HOVEDUTV TEKNISK, IDRETT OG KULTUR - STAB	6 973	6 799	6 973	7 901	8 100	11 940	16 536
KOMMUNALE EIENDOMMER	160 850	171 510	171 545	193 001	189 319	190 471	191 279
KULTUR	28 573	32 641	31 660	30 702	30 228	29 679	29 130
PROSJEKTKONTORET	476	1 175	1 175	1 191	1 209	1 227	1 245
SELVFINANSIERENDE BOLIGER	3 270	0	0	0	0	0	0
VANN, AVLØP, RENOVASJON OG VEG	15 303	8 699	12 573	7 929	7 939	7 997	8 056
Sum Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	239 735	248 243	251 345	271 984	268 878	274 220	279 975

Enheter	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP	
	<i>Tall i 1000 kr</i>	2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
BARNEHAGE	317 872	340 144	349 744	362 522	371 306	380 101	385 405	
BARNEHAGEMYNDIGHET	0	0	0	2 269	2 348	2 428	2 511	
GRUNNSKOLE FELLES	17 187	41 552	19 275	40 092	40 344	40 586	40 818	
ALGARHEIM SKOLE	26 441	25 033	31 729	24 887	24 725	24 564	24 402	
ALLERGOT UNGDOMSSKOLE	26 870	28 431	29 872	28 370	28 303	28 235	28 168	
BAKKE SKOLE	34 827	35 872	39 030	35 613	35 325	35 037	34 749	
BORGEN SKOLE	15 277	15 690	16 118	15 606	15 513	15 420	15 327	
DØLI SKOLE	20 653	22 243	24 456	22 120	21 984	21 847	21 711	
GYSTADMARKA SKOLE	27 649	29 514	30 116	29 389	29 249	29 109	28 969	
GYSTADMARKA UNGDOMSSKOLE	26 481	32 827	34 676	32 771	32 710	32 648	32 587	
HOVIN SKOLE	20 522	21 851	22 233	21 769	21 678	21 587	21 496	
JESSHEIM SKOLE OG RESSURSSENTER	58 332	58 777	60 535	58 658	58 527	58 395	58 263	
MOGREINA SKOLE	16 559	17 402	17 905	17 332	17 255	17 177	17 100	
NORDBY UNGDOMSSKOLE	29 787	28 473	29 826	28 405	28 330	28 254	28 179	
NORDKISA SKOLE	13 264	15 292	15 574	15 226	15 153	15 081	15 008	
SKOGMO SKOLE	40 309	38 979	36 042	38 807	38 616	38 425	38 233	
VESONG UNGDOMSSKOLE	32 340	29 385	31 377	29 305	29 216	29 126	29 037	
ÅREPPEN SKOLE	24 673	23 163	24 988	23 014	22 848	22 682	22 517	
PEDAGOGISK SENTER	47 677	49 321	36 480	34 150	34 278	34 406	34 531	
VOKSENOPPLÆRING	0	3 650	3 650	3 690	3 858	4 014	4 171	
STAB	9 561	9 880	12 216	9 694	22 810	38 652	57 390	
Sum Hovedutvalg for skole og barnehage		806 279	867 479	865 844	873 690	894 375	917 775	940 571

Enheter	Regnskap	Oppr Bud	Just Bud	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	<i>Tall i 1000 kr</i> 2019	2020	2020	2021	2022	2023	2024
BARNEHAGE	317 872	340 144	349 744	362 522	371 306	380 101	385 405
BARNEVERN	79 108	76 630	75 913	75 395	75 776	76 157	76 538
BOLIG MED BISTAND (BMB)	110 771	109 856	112 886	117 518	116 018	115 195	114 372
FOREBYGGENDE BARN OG UNGE (FBU)	38 889	46 405	45 731	46 456	46 308	46 161	46 013
HELSEHUSET	84 392	63 313	62 232	61 745	61 540	61 334	61 129
HELSEVERN	40 575	41 777	40 944	40 801	40 489	40 177	39 865
HOVEDUTV HELSE OG SOSIAL - STAB	33 516	38 380	39 796	43 872	57 731	74 323	93 832
NAV ULLENSAKER	62 299	70 263	69 530	69 640	70 140	70 640	71 140
PRO JESSHEIM VEST	94 126	111 156	109 721	110 325	109 816	109 307	108 797
PRO JESSHEIM ØST	77 134	84 874	83 494	82 632	81 973	81 314	80 655
PRO KLØFTA	39 897	41 647	41 056	40 849	40 689	40 530	40 370
TILDELING	96 883	99 218	98 840	107 223	109 513	111 804	114 094
Sum Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	757 589	783 518	780 143	796 455	809 994	826 941	846 806
Korreksjon renter, avdrag og fond på enhetene	-45 951	-84 677	-81 591	-4 259	-79 368	-119 307	-139 143
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 872 021	1 924 318	1 938 122	2 124 672	2 131 298	2 185 315	2 263 558

VEDLEGG 7 Bevilgningsoversikt - Investering 2021 - 2024

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Investeringer i varige driftsmidler	673 664	878 194	825 693	764 108	564 572	384 230
Tilskudd til andres investeringer	1 196	7 400	500	500	500	500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 517	9 500	5 000	5 300	5 600	5 900
Utlån av egne midler	113 569	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000
Avdrag på lån	12 596	15 884	20 780	23 280	26 030	28 530
Sum investeringsutgifter	805 542	985 978	926 973	868 188	671 702	494 160
Kompensasjon for merverdiavgift	-66 775	-86 765	-68 078	-43 095	-35 169	-21 110
Tilskudd fra andre	-113 438	-7 277	-3 340	-11 260	-18 960	-18 960
Salg av varige driftsmidler	-90 145	-40 000	-129 600	-107 000	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-46 994	-15 884	-20 780	-23 280	-26 030	-28 530
Bruk av lån	-498 178	-831 302	-705 175	-683 553	-591 543	-425 560
Sum investeringsinntekter	-815 530	-981 228	-926 973	-868 188	-671 702	-494 160
Videreutlån	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-509	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	10 273	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	9 764	0	0	0	0	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	-224	4 750	0	0	0	0

VEDLEGG 8 Bevilgningsoversikt Investering – til fordeling 2021 – 2024 (tidl Budsjettskjema 2B)

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg						
Tilpasninger og utstyr - helseinstitusjoner	787	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Hovedutvalg for helsevern og sosial omsorg	787	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur						
Myrvegen 75	18	30	0	0	0	0
Tverrforbindelsen RV175 - Ringveien	1 398	0	300	300	0	0
Jessheim is- og flerbrukshall	34	50	0	0	0	0
Kjøp og salg av tomter	1 581	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Hurdalsjøen - Nytt vannbehandlingsanlegg	14 426	0	0	0	0	0
HS Omsorgsboliger nr 1	1 125	15 000	20 000	15 020	0	0
Skogtun omsorgsboliger	76	50	25	25	0	0
HS Fremtidig løsning og kortsiktige tiltak	1 881	2 220	2 286	0	0	0
Ombygging/nybygg Maurstien gruppebolig	18 821	42 531	710	0	0	0
HS omsorgsboliger nr 2 - Utredning	0	1 500	3 500	24 500	24 500	0
Gystadmarka ungdomsskole	411	220	0	0	0	0
Ny barneskole Algarheim	183 909	166 010	45 928	0	0	0
Bakke/Vesong skoler - kapasitetsøkning	10 397	10 000	0	0	0	0
Mogreina skole - tilbygg	4 402	0	0	0	0	0
Moduler Borgen skole	3 323	0	0	0	0	0
Utredning fremtidig løsning - barne- og ungdomsskole Kløfta	0	2 000	1 500	15 000	31 500	35 000
Kløfta barnehage	273	39 000	68 825	0	0	0
Skatepark Gystadmarka - garantioppfølging	0	20	20	0	0	0
Regulering Nordkisa gml. skole	818	0	0	0	0	0
Nordbytjernet - oppgradering	0	1 000	0	0	0	0
Utredningsportefølje - utbygging	4 880	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Fargerik lekeplass i Jessheim sentrum	0	1 000	0	0	0	0
Mulighetsstudie Kulturhuset og rådhusplass	2 622	6 500	6 000	2 500	0	0
Portefølje skoletilpasninger 2017	2 044	0	0	0	0	0
Portefølje skoletilpasninger 2019	339	0	0	0	0	0
Portefølje skoletilpasninger - udisponert	18 436	7 000	0	0	0	0

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Portefølje skoletilpasninger 2020	0	0	8 000	8 000	8 000	8 000
Portefølje barnehagetilpasninger og oppgraderinger	472	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Portefølje utskifting maskinger og transportmidler Komei 2018	1 410	650	0	0	0	0
Portefølje utskifting maskinger og transportmidler Komei 2019	3 678	1 500	0	0	0	0
Anskaffelse av biler Komei 2020	0	1 600	0	0	0	0
Portefølje oppgradering kommunale bygg 2017	652	0	0	0	0	0
Portefølje oppgradering kommunale bygg 2018	4 975	0	0	0	0	0
Portefølje oppgradering kommunale bygg 2019	9 623	5 000	0	0	0	0
Portefølje oppgradering kommunale bygg 2020	0	23 000	650	0	0	0
Portefølje ENØK tiltak 2019	5 014	0	0	0	0	0
Portefølje ENØK tiltak 2020	0	1 350	0	0	0	0
Infrastruktur - Kløfta idretts- og aktivitetspark	0	31 300	26 300	0	0	0
Kløfta idretts- og aktivitetspark	5 060	125	125	75	75	50
Portefølje oppgradering kommunale uteanlegg 2018	2 240	1 200	0	0	0	0
Portefølje oppgradering kommunale uteanlegg 2019	789	2 000	0	0	0	0
Hiltonløypa	52	0	0	0	0	0
Kjøp, rehabilitering og oppgradering kommunale boliger	41 043	42 400	19 300	5 000	5 000	0
EPC	4 573	0	0	0	0	0
Carporter inkl. EL-bil lading helsebygg	3 367	0	0	0	0	0
HS kortsiktige tiltak (tidl Gjestad 2066)	0	5 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Ny SD plattform og romstyring for energioptimalisering av bygg	0	2 000	0	0	0	0
Portefølje utskifting og oppgradering sentralvaskeri 2019	392	300	0	0	0	0
Utskiftningsplan maskiner og transportmidler KOMEI	0	3 050	0	0	0	0
Avgiftsparkering	0	3 110	0	0	0	0
Trafikksikkerhetstiltak	0	3 000	1 500	1 500	1 500	1 500
Omkjøringsveg Jessheim Sør	2 839	0	0	0	0	0
GSV langs Vardevegen	34	12 737	4 551	0	0	0
Stenging av Nordby planovergang	0	4 100	4 100	0	0	0
Infrastruktur Gystadmarka	9 409	117 000	0	0	0	0
Ny vegløsning Algarheim skole	11 121	0	0	0	0	0

Aksjon skoleveg 2018 1 429 1 500 1 500 1 500 1 500 1 500

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
<i>Beløp i 1000 kroner</i>						
GSV Trondheimsveg fra Bakke skole til Hilton sør	0	1 400	0	0	0	0
Veglus, kartlegging og oppgradering	4 933	4 000	8 811	6 767	300	0
Gang- og sykkelveg Sørbakkvegen	15	10 772	8 110	0	0	0
Forsterkninger veger/asfalt	6 869	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Portefølje vann- og avløpsanlegg	73 981	136 810	149 253	151 652	77 732	67 000
VA-anlegg Kløfta - Frogner (VA)	46 020	132 867	26 004	18 452	0	0
Maskiner og transportmidler VA portefølje	383	1 920	2 350	1 950	1 950	1 950
Utskiftningsplan maskiner og transportmidler (veg)	2 999	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Utvidelse Gardermoen renseanlegg	8 891	10 578	90 730	164 030	216 830	168 730
VA-anlegg Skogmo GRA	83 047	49 011	0	0	0	0
Vann og avløp Vilberg	0	0	20 000	30 000	0	0
Vannledning Jessheim Nord - Hauerset	1 239	31 791	0	0	0	0
Jessheim Sørøst - hovedledningsanlegg	377	2 000	12 277	27 447	8 677	0
Overføring avløp Kløfta - Jessheim avløp	367	21 992	35 000	30 000	29 338	0
Stasjonært avfallssug Gystadmarka	0	25 000	30 000	20 000	0	0
Investering kirkeformål	2 526	0	11 200	0	0	0
Meråpent bibliotek	611	0	0	0	0	0
Oppgradering kulturhus m.utstyr portefølje 2017	1 260	1 500	0	0	0	0
Portefølje kulturhus	0	1 500	90	0	0	700
Jessheim bibliotek - inventar	432	0	0	0	0	0
Ungdomsklubb - utredning	0	1 500	0	0	0	0
Kunst i offentlig rom	0	2 000	0	0	0	0
Nedjustering investeringsbudsjett	0	-150 000	0	0	0	0
Rådhuset - utskifting til LED-lys	0	0	0	0	550	0
Rådhuset - oppgradering solavskjerming Østre fløy	0	0	750	0	0	0
Rådhuset - oppgradering solavskjerming Vestre fløy	0	0	750	0	0	0
Rådhuset - oppgradering solavskjerming Kultur	0	0	500	0	0	0
Udisponert uteanlegg	0	0	1 200	1 200	1 200	1 200
Nordbytjernet - kiss and ride - trafikkisikringstiltak	0	0	750	0	0	0

	0	0	0	0	3 500	0
	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
<i>Beløp i 1000 kroner</i>						
Jessheim idrettspark - utskifting kunstgressdekke til miljøvennlig dekke	0	0	0	0	3 500	0
Lekeplassutstyr - fallunderlag og lekeplassutstyr, årlig bane	0	0	400	400	400	400
Gystadmarka skole - utskifting overvannspumpestasjon	0	0	0	0	0	400
Nordbytjernet - nytt toalettanlegg	0	0	0	2 500	0	0
Åreppen skole - oppgradering uteområder	0	0	0	1 500	1 000	0
Sentralvaskeriet - maskiner til renhold og vaskeriet	0	0	1 500	1 000	1 000	2 000
Sentralvaskeriet - oppgradering tekstillkapital	0	0	500	200	200	200
Kommunale bygg - oppgradering søppelhåndtering gjennom etablering av molokker	0	0	0	0	1 000	1 000
Digitalt renhold - oppgradering og videreutvikling med sensorutvikling	0	0	150	150	150	150
Renhold el.sykler eller el.biler	0	0	300	0	0	0
Portefølje kultur - innkjøp av utstyr - udisponert	0	0	860	800	1 600	1 300
Kino - projektor og lerret/3D, Vesong	0	0	980	0	0	0
Kino - Lerret/3D, Kisi	0	0	70	0	0	0
Henrik Bulls veg - utskifting overvannspumpestasjon	0	0	0	0	0	750
Kino - Projektor, Kong Rakne	0	0	0	1 200	0	0
Bibliotek - inventar inkl lesesal	0	0	3 000	0	0	0
Ullensaker museum i Jessheim sentrum	0	0	0	0	0	3 000
Saneringsportefølje (udisponert)	0	0	0	40 000	40 000	40 000
Udisponert portefølje sentralvaskeri	0	0	500	500	500	500
Udisponert - KOMEI	0	0	1 300	1 600	1 600	1 600
SD Plattform og romstyring for energioptimalisering av bygg	0	0	1 500	1 000	1 000	0
Sanering Allergodt	0	0	6 000	3 000	0	0
Kino - Immersive sound, Kisi	0	0	0	0	400	0
Gjestad - tilkobling av fjernvarme	0	0	0	1 600	0	0
Utredning østre ledning Hurdalssjøen	0	0	1 000	0	0	0
VA Algarheim - Ekornrud	0	0	10 000	15 000	5 000	0
Tilførselsledning Hovin høydebasseng (HB)	0	0	4 000	6 000	0	0
Utskifting trykkøkningsstasjon - Langeland høydebasseng (HB)	0	0	0	8 000	0	0
Utstyr til inspeksjon av avløpsledninger	0	0	1 400	0	0	0
Ny Jessheim barnehage KVU (10 avd)	0	0	4 500	0	0	0

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Rehabilitering høydebasseng	0	0	0	0	7 000	0
Lufteduksjonsanlegg	0	0	2 500	0	0	0
Slamsil	0	0	0	500	0	0
Omrørere slambygg	0	0	350	0	0	0
Oppgradering ventilasjon GRA	0	0	650	1 000	0	0
Tildekking flotasjon	0	0	0	0	1 000	0
Innløpsrister - 2 stk	0	0	0	0	1 200	0
Tildekking forsedimentering	0	0	0	0	0	1 000
Rehabilitering rister/siler biologisk	0	0	600	600	0	0
Oppgradering Citect SRO GRA	0	0	0	500	0	0
Ny Jessheim barnehage utbygging (10 avd)	0	0	0	60 000	35 000	0
Gystadmarka G1 VA	0	0	30 000	0	0	0
Gystadmarka G2 VA	0	0	47 288	0	0	0
Gystadmarka G3 Park	0	0	0	30 000	0	0
Fladbyseter barnehage - skifte ventilasjonsaggregat, SD-anlegg og romstyring	0	0	650	0	0	0
Jessheim barnehage - oppgradering maling fasade	0	0	500	0	0	0
Udisponert - oppgradering kommunale bygg	0	0	10 000	10 000	10 000	10 000
Gjestad - skifte av varmtvannsberedere	0	0	350	0	0	0
Gjestad - skifte ventilasjonsaggregater på gulbygget	0	0	0	3 000	0	0
Gjestad - rehabilitering/oppgradering av 15 beboerrom	0	0	0	2 000	0	0
Gjestadtunet - rørfornyng av VA-anlegg	0	0	500	0	0	0
Østafor HS - uskifting av ventilasjonsaggregat	0	0	0	0	250	0
Jessheim is- og flerbrukshall - oppgradere med gassalarm	0	0	150	0	0	0
Jessheimhallen - rørfornyng av VA anlegg	0	0	350	0	0	0
Rådhuset - skifte ventilasjon teknisk kjeller	0	0	0	0	0	550
Rådhuset - skifte ventilasjon Atlas	0	0	0	0	0	550
Rådhuset - skifte av varmtvannsberedere	0	0	550	0	0	0
Rådhuset - skifte av termostatstyring	0	0	0	0	150	0
Rådhuset - utskifting og tekking av tak på kultur og østre fløy	0	0	4 000	0	0	0
Rådhuset - utskifting fasadebekledning	0	0	5 000	0	0	0
Bakke barnehage - skifte av ventilasjonsaggregat	0	0	0	0	900	0

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
	<i>Beløp i 1000 kroner</i>					
Hovin skole - skifte av ventilasjonsaggregat SFO	0	0	0	0	600	0
Veglys Rensevegen	0	0	250	0	0	0
Hovin skole - oppgradering og maling av fasader	0	0	0	0	0	2 000
Jessheim skole Rørfornyng av VA anlegg	0	0	0	350	0	0
Jessheim skole - skifte av varmtvannsberedere	0	0	200	0	0	0
Jessheim skole - skifte av ventilasjonsaggregat, Sørenstua	0	0	0	230	0	0
Mogreina skole - oppgradering av fasader hovedinngang	0	0	0	500	0	0
Nordby barnehage - skifte av ventilasjonsaggregat	0	0	0	350	0	0
Nordby ungdomsskole - oppgradere røykluker	0	0	0	0	300	0
Nordby ungdomsskole - rørfornyng av VA anlegg	0	0	0	350	0	0
Ljøgodtvegen m/veglys	0	0	0	3 000	0	0
Nordby ungdomsskole - skifte innvendige dører og glassfelt	0	0	300	0	0	0
Skogmo skole - skifte av varmtvannsberedere	0	0	0	0	220	0
Skogmo skole - brannvarslingsanlegg modulbygg	0	0	350	0	0	0
Skogmo skole - utskifting av takrenner og nedløp	0	0	350	0	0	0
Skogmo skole - oppgradering rømningsdører	0	0	240	0	0	0
Åreppen skole - oppgradering av vinduer, dører og fasadekledning på "hvitskolen"	0	0	0	250	0	0
Allergot ungdomsskole - utskifting solavskjerming	0	0	0	0	850	0
Støttemur Ringvegen ved Jessheim videregående skole	0	0	1 500	0	0	0
Bakke skole - utskifting solavskjerming 3 fasader inkl utskifting fasadeplater	0	0	1 100	0	0	0
Bakke skole, modulbygg - Etablering av solavskjerming	0	0	250	0	0	0
Borgen skole - utskifting til LED-lys	0	0	0	0	0	750
Døli skole - utskifting solavskjerming	0	0	0	350	0	0
Nordby ungdomsskole - utskifting solavskjerming	0	0	710	0	0	0
Gystadmarka barneskole - utskifting solavskjerming	0	0	0	0	800	0
Hovin skole - utskifting til LED-lys	0	0	400	0	0	350
Hovin skole - oppgradering solavskjerming	0	0	0	0	400	0
Jessheim skole - oppgradering solavskjerming	0	0	0	0	0	600
Utbedring bussholdeplasser	0	0	1 000	0	0	0
Skogmo skole - utskifting til LED-lys	0	0	650	0	0	0

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Skogmo skole - oppgradering solavskjerming	0	0	300	0	0	0
Vesong ungdomsskole - oppgradering solavskjerming 3 fasader inkl utskifting fasadeplater	0	0	800	0	0	0
Åreppen skole - oppgradering solavskjerming	0	0	0	460	0	0
Gjestad - utskifting til LED-lys	0	0	0	400	0	0
Jessheim Is- og flerbrukshall - utskifting til LED-lys	0	0	0	0	1 400	0
Kombibygget - utskifting til LED-lys	0	0	0	650	0	0
Kløftahallen - utskifting til LED-lys	0	0	400	0	0	0
Kløfta bo og behandling - oppgradering solavskjerming	0	0	0	250	0	0
Kulturhuset - utskifting til LED-lys	0	0	1 000	0	0	0
Sum Hovedutvalg for teknisk, idrett og kultur	613 335	860 194	791 593	751 608	553 572	380 230
Formannskapet						
Kommunens IKT systemer	743	1 000	0	0	0	0
Nettbrett og programmer	0	0	10 000	8 000	7 000	0
Innbyggeren som ressurs	2 664	15 000	19 500	2 000	2 000	2 000
Bredbåndsatsing	0	0	1 000	0	0	0
Varmestyringsanlegg kirkebygg	0	0	0	500	0	0
Drenering og oppgradering av Ullensaker kirke	0	0	1 600	0	0	0
Sum Formannskapet	3 407	16 000	32 100	10 500	9 000	2 000
Org. oppsett mangler						
Nordkisa ny skole - garantiarbeider	155	0	0	0	0	0
Jessheim byutvikling - Dampsaga Allé	3 146	0	0	0	0	0
Jessheim byutvikling - Sagaparken	181	0	0	0	0	0
Gystadmarka barneskole - aktivitetspark	394	0	0	0	0	0
Jessheim svømmehall	0	0	0	0	0	0
Portefølje skoletilpasninger 2018	294	0	0	0	0	0
Portefølje ENØK tiltak 2017	585	0	0	0	0	0
Portefølje ENØK tiltak 2018	-17	0	0	0	0	0
Portefølje oppgradering kommunale uteanlegg 2017	104	0	0	0	0	0
Busslomme Nordby u.skole/lyskrysset	625	0	0	0	0	0

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
Rehabilitering bru Gropavegen	-62	0	0	0	0	0
Ferdigstille GSV - Krokfossvegen	12	0	0	0	0	0
Vederlagsfrie overtakelser	31 110	0	0	0	0	0
Bakkedalen områdestabilisering og utskiftning VA anlegg	2 739	0	0	0	0	0
Kulturhuset	145	0	0	0	0	0
Velferdsteknologi	66	0	0	0	0	0
Kulturarena Jessheim	16 659	0	0	0	0	0
Sum Org. oppsett mangler	56 135	0	0	0	0	0
Sum 2B	673 664	878 194	825 693	764 108	564 572	384 230

Tilskudd til andres investeringer:

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
VI hurdalsjøen, erstatninger	99	0	0	0	0	0
VI hurdalssjøen, parsell c2	0	0	0	0	0	0
Oppgradering kommunale boliger	0	0	0	0	0	0
Sanering av gamle va-ledninger tveiterhellinga, kløfta	20	0	0	0	0	0
Kryssing e6 og jernbane (vann)	0	0	0	0	0	0
Erstatninger - grunnerverv	374	0	0	0	0	0
Bakkedalen va anlegg - avløp	197	0	0	0	0	0
Investering kirkeformål	400	400	500	500	500	500
Ullensaker kirkelige fellesråd - nytt tak ullensaker kirke	0	7 000	0	0	0	0
Justeringsavtale Nordkisa Utbygging AS	107	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	1 196	7 400	500	500	500	500

Investeringer i aksjer og andeler:

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
<i>Beløp i 1000 kroner</i>						
Sentrale belastninger	30 000	0	0	0	0	0
Egenkapitaltilskudd klp	4 487	9 500	0	0	0	0
Dummy - budsjettjustering	0	0	5 000	5 300	5 600	5 900
Dummy prosjekt - Andre investeringer	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	4 517	9 500	5 000	5 300	5 600	5 900

Utlån:

	Regnskap 2019	Oppr. budsjett 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024
<i>Beløp i 1000 kroner</i>						
Sentrale belastninger	109 774	0	0	0	0	0
Utlån	0	0	0	0	0	0
Forskuttering spillemidler miklagard golfklubb	3 795	0	0	0	0	0
Dummy - budsjettjustering	0	0	0	0	0	75 000
Dummy prosjekt - Andre investeringer	0	75 000	75 000	75 000	75 000	0
Utlån av egne midler	113 569	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000

VEDLEGG 9 Prosjekter i spesifisert investeringsprogram

Nedenfor følger en kort omtale av investeringsprosjektene som er tatt inn i rådmannens budsjettgrunnlag for perioden 2021-2024. Det vises til følgende tabeller som er vedlagt:

- Bevilgningsoversikt – Investeringer 2021 – 2024: Gir en oversikt over foreslått investeringsramme, fordelt på formål samt finansieringen av disse investeringene.
- Bevilgningsoversikt investeringer – til fordeling 2021 - 2024: Viser hvert enkelt av de aktuelle investeringsprosjektene opplistet med total kostnad for hvert prosjekt t.o.m. 2024.

Definisjoner av ulike typer prosjekt:

- VIP prosjekt:
Prosjekt på mer enn 10 mill. kroner eller med stor politisk interesse
- Standard prosjekt:
Mindre frittstående investeringstiltak
- Porteføljeprojekt:
Investeringstiltak hvor bevilgningen av midler vedtas som en pott til et spesifikt formål, som igjen splittes opp i konkrete underliggende tiltak administrativt

For alle porteføljene gjelder følgende:

Rammen disponeres iht. beskrevet mandat, og forvaltes av kommunens porteføljestyre i samsvar med vedtatte PA rutiner for styring av porteføljeprojekter. Rådmannen ved porteføljestyret har fullmakt til å omdisponere midler innenfor den enkelte portefølje.

HELSE OG SOSIAL

Investeringsstiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Tall i 1000 kr				
HS Omsorgsboliger nr 1 inkl. inventar *)	20 000	15 020	0	0
KVU HS	720	0	0	0
Ombygging/nybygg Maurstien inkl. inventar *)	710	0	0	0
HS Fremtidig løsning (tidl Gjestad 2066)	1 566	0	0	0
HS omsorgsboliger nr 2 (Utredning + Utbygging) *)	3 500	24 500	24 500	0
Utstyr og tilpasninger helsebygg:				
Inventar og utstyr helsebygg - årlig bane	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum helse og sosial	28 496	41 520	26 500	2 000

HS Omsorgsboliger nr 1 inkl. inventar

Prosjektet omfatter ni boenheter til brukere med rusutfordringer. Boligen vil være døgnbemannet. Arbeid med reguleringsplan for lokalisering ved gamle Algarheim skole pågår. Total ramme for prosjektet er 40 mill. kroner.

HS kortsiktige tiltak utredning:

Det gjennomføres en utredning for å finne optimale og kostnadseffektive løsninger for å løse framtidige behov innenfor helsesektoren. Deler av behovet dekket gjennom samarbeid med private aktører, eksempelvis omsorgsboliger. Utredningen vil ha fokus på resterende behov. Totalt ramme for prosjektet er 1,22 mill. kroner.

Maurstien gruppebolig ombygging/nybygg

Prosjektet omfatter syv omsorgsboliger for psykisk utviklingshemmede. Boligen er tilrettelagt for døgnbemanning og inneholder i tillegg til boligene personalbase og fellesrom. Prosjektet er i avslutningsfasen. Totalt ramme er 64,7 mill. kroner.

HS fremtidig løsning (Tidligere Gjestad 2066)

Arbeid med områderegulering er vedtatt stanset i påvente av avklaringer av fremtidige løsninger innenfor helse. Budsjettmidler for 2021 er avsatt til ferdigstillelse av områdereguleringen. Total ramme er på 8,5 mill. kroner.

HS omsorgsbolig 2 Utredning/Utbygging

Prosjektet må ses i sammenheng med KVU HS. Omsorgsboligen er tiltenkt brukere innenfor rus og psykiatri. Total ramme er på 53 mill. kroner.

Utstyr og tilpasninger - helsebygg

Det er avsatt midler til utskiftning av inventar/utstyr samt mindre tilpasninger ved institusjonene og helsebygg.

BARNEHAGE OG GRUNNSKOLE

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Tall i 1000 kr				
Algarheim skolebygget inkl inventar og flerbrukshall	45 928	0	0	0
Kløfta barnehage (utredning + utbygging) inkl inventar	68 825	0	0	0
Fremtidig løsning - barne- og ungdomsskole Kløfta (utredning og utbygging)	1 500	15 000	31 500	35 000
Ny barnehage på Jessheim 10 avd (x2)	4 500	60 000	35 000	0
Sum barnehage og grunnskole	120 754	75 000	66 500	35 000

Algarheim ny skole (inkl inventar)

Skolebygget er overtatt og tatt i bruk til skolestart 2020/21. Arbeidet med flerbrukshall pågår og ferdigstilles i 2021. Total budsjetttramme er 453,4 mill. kroner.

Kløfta barnehage (Utredning + Utbygging) inkl inventar

Konkurranse er gjennomført ved at tilbydere har tegnet løsning og gitt pris, basert på konkurransegrunnlag med rom- og funksjonsprogram. Etter forhandlinger er ØMF valgt som vinner av konkurransen. Politisk behandling i november. Total ramme er 80,2 mill. kroner, og det er behov for en tilleggsbevilgning som vil fremkomme i politisk sak i november.

Bakke/Vesong skoler – kapasitetsøkning

Arbeidet med utredning igangsettes etter at skolebruksplan er vedtatt. Total budsjetttramme er innledningsvis satt til 83 mill. kroner. Prognosen må forventes å bli justert når skolebruksplanen er ferdigstilt, og konkrete utredninger er gjort i 2021.

Ny barnehage på Jessheim

Det skal vurderes å etablere en ny kommunal barnehage i 4 års perioden på Jessheim. Da løsning ikke er avklart er det budsjettert med foreløpige tall, med ferdigstillelse i 2023.

IDRETTSANLEGG

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Tall i 1000 kr				
Infrastruktur - Kløfta idretts- og aktivitetspark	26 300	0	0	0
Sum Idrettsanlegg	26 300	0	0	0

Infrastruktur - Kløfta idretts- og aktivitetspark

Prosjektet skal dekke behov for infrastrukturtiltak i område ved skolene Bakke og Vesong, samt Kløfta idretts- og aktivitetspark. Planlagte tiltak er knyttet til adkomst, parkering, G/S veg og VA-løsning. Total budsjetttramme er 31,3 mill. kroner.

ØVRIGE UTBYGGINGSANLEGG

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Tall i 1000 kr				
Utredningspott (Årlig)	2 000	2 000	2 000	2 000
Rådhusplassen	6 000	2 500	0	0
Nytt tak Ullensaker kirke	6 000	0	0	0
Driftsbygning Hovin kirke	5 200	0	0	0
Sum Øvrige utbyggingsprosjekter	19 200	4 500	2 000	2 000

Utredningspott (Årlig)

Det avsettes midler til utredninger knyttet til konkrete prosjekter som erfaringsmessig oppstår i løpet av året.

Rådhusplassen (utredning)

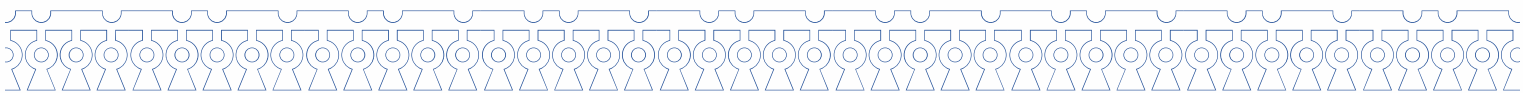
Det utarbeides i 2020 teknisk planlegging, samt en parkeringsutredning. Den planlagte byboksen er tatt ut av budsjettet.

Nytt tak Ullensaker kirke

Prosjektet er i gang og gjennomføres i 2021. Total ramme er 7 mill. kroner.

Driftsbygning Hovin kirke

Konkurransesgrunnlag er utarbeidet og utlysning av konkurranse under planlegging. Oppføring av driftsbygningen gjennomføres første halvdel av 2021.

VEG

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Tall i 1000 kr				
GSV langs Sørbyggvegen	8 110	0	0	0
Tverrforbindelsen RV175 - Ringveien	300	300	0	0
Ljøgodtvegen m/veglys	0	3 000	0	0
Støttemur Ringvegen ved Jessheim videregående	1 500	0	0	0
Utbedring bussholdeplasser	1 000	0	0	0
Veglys, kartlegging og oppgradering	9 061	6 767	300	0
Stenging av Nordby planovergang	4 100	0	0	0
GSV langs Vardevegen	4 551	0	0	0
Infrastruktur Gystadmarka (Veg + VA + Øvrig)	77 287	30 000	0	0
Portefølje Utskiftningsplan maskiner og transportmidler (Veg)	2 000	2 000	2 000	3 150
Portefølje - Veg	13 000	13 000	13 000	13 000
Sum Veg	120 909	55 067	15 300	16 150

GSV langs Sørbyggvegen

Bygging startet høsten 2020 og med ferdigstilling 2021.

Tverrforbindelsen RV175 - Ringvegen

Forskutteringssak knyttet til tverrforbindelsen RV175 – Ringvegen.

Ljøgodtvegen m/veglys

Prosjektet omfatter oppgradering av Ljøgodtvegen.

Støttemur Ringvegen ved Jessheim videregående

Prosjektet omfatter en støttemur ved Jessheim videregående skole.

Utbedring bussholdeplasser

Prosjektet omfatter utbedring av bussholdeplasser

Veglys, kartlegging og oppgradering

Det er krav om oppgradering av veglysanlegg og utskifting av HQL til LED lamper samt måling av alle veglysanlegg i kommunene. Prosjektet videreføres i 2021.

Stenging av Nordby planovergang, etablering av kulvert

Prosjektet er avhengig av fremdriften til Bane Nor og deres regulering. Planovergangen vil bli stengt og erstattet med kulvert pga. trafiksikkerhet. Ullensaker kommune bidrar med midler til gjennomføring.

GSV langs Vardevegen

Strekningen er ferdig regulert og grunnervvervsprosessen er igangsatt.

Infrastruktur Gystadmarka (Veg + VA + Øvrig)

Prosjektet omfatter etablering av hovedanleggene for veg, vann-, spillvann-, overvann-, og park-/grøntanlegg for Gystadmarka bydel. Budsjettmidlene er kun forskuttering, og vil over tid tilbakebetales av grunneierne i planområdet. Utbyggerne må selv bygge infrastrukturen inne på sine delfelt.

For å ha kontroll på kostnadene, og begrense kapitalkostnadene prioriteres å bygge den absolutt nødvendige tekniske infrastrukturen som veg-, vann-, spillvann-, og overvannsanlegg i forkant av grunneierens innbetaling, mens man vil opparbeide kvaliteten på park- og grøntanlegg i etterkant av innbetalingene. Annen teknisk infrastruktur som kabelanlegg for el og tele blir ivaretatt i prosjektet.

Portefølje Veg

For 2021-2024 planlegges rammen på følgende tiltak:

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Aksjon skoleveg prosjekter (Portefølje - Årlig)	1 500	1 500	1 500	1 500
Forsterkninger vege/asfalt (Portefølje - Årlig)	10 000	10 000	10 000	10 000
Utskiftningsplan maskiner og transportmidler (Veg) (Portefølje - Årlig)	2 000	2 000	2 000	2 000
Trafikksikkerhetstiltak	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum Porteføljene - Veg	15 000	15 000	15 000	15 000

Aksjon skoleveg prosjekter (portefølje – årlig)

Kommunens andel av kostnader ved gjennomføring av tiltak etter søknader om midler til aksjon skoleveg.

Forsterkninger vege/asfalt (portefølje – årlig)

Omfatter forsterkning av vege, bruer og asfaltering.

Utskiftningsplan maskiner og transportmidler (veg – portefølje årlig)

Omfatter utskiftning av transportmidler og øvrig maskinpark.

Trafikksikkerhetstiltak

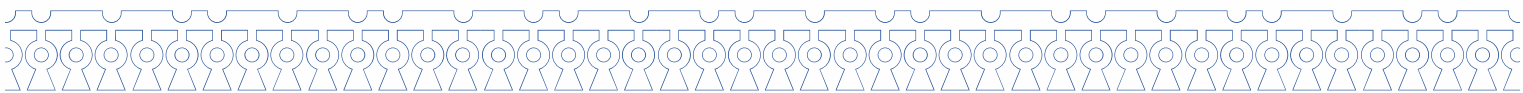
Finansiering av større trafikksikkerhetstiltak over 100.000 kroner og med levetid på minst tre år.

VANN OG AVLØP

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Tall i 1000 kr				
Overføring Kløfta - Jessheim avløp	35 000	30 000	29 338	0
Tiltak reservevann	26 003	18 452	0	0
Utvidelse Gardermoen renseanlegg	90 730	164 030	216 830	168 730
Vann og avløp Pinnebekken pumpestasjon	21 408	27 276	0	0
Stasjonært avfallssug Gystadmarka	30 000	20 000	0	0
Jessheim sørøst - hovedvannledning	12 277	27 447	8 677	0
Vann og avløp Borgen	64 000	16 363	0	0
Vann og avløp Vilberg	20 000	30 000	0	0
Vann og avløp Sætreringen - Kopperud	30 000	18 012	0	0
Eternittledning, Isingrud Kløfta	1 360	0	0	0
Portefølje VA - utredning og sanering	46 485	155 000	115 732	100 000
Portefølje Drift og GRA	14 850	11 550	18 150	9 950
Sum VA-anlegg	392 113	518 130	388 727	278 680

Overføring Kløfta-Jessheim avløp

Overføring avløp fra Kløfta til Langeland og ny pumpestasjon ved Kløfta renseanlegg. Anlegget må være ferdig til 2025, når Kløfta renseanlegg er planlagt nedlagt.

Tiltak reservevann

Omfatter supplerende tiltak i Jessheim-området, bla. Kryssing E6 og jernbane (vann), oppgradering av kapasitet på Rutholen trykkøkingsstasjon, Gjestad – Langeland og ny trykkøkingsstasjon ved Langeland. De tre førstnevnte tiltak er i planlegging og gjennomføringsfase. Ytterligere mindre prosjekter forventes avdekket etter at anlegget for forsyning av reservevann til NRV er tatt i bruk.

Utvidelse Gardermoen renseanlegg

Utvidelsen av Gardermoen renseanlegg pågår, og skal stå ferdig før 2025.

Vann og avløp Pinnebekken pumpestasjon

Prosjektet antas lyst ut i november 2020 med ferdigstilling i løpet av 2021.

Stasjonært avfallssug Gystadmarka

Prosjektet omfatter utbygging av stasjonært avfallssug på Gystadmarka. Anleggsarbeider for røranlegget til avfallssuget startet høsten 2020. Anlegget skal også utvides mot bebyggelsen i sør.

Jessheim sør-øst – hovedledningsanlegg (VA)

Ledningene er en del av ringledningssystemet for vann rundt Jessheim og reservevannsforsyning mellom Ullensaker kommune og Nedre Romerike Vannverk (NRV). I tillegg etableres spillvannsledning for overføring av spillvann fra Kløfta renseanlegg til Gardermoen renseanlegg. Arbeidet samordnes med gjennomføring av omkjøringsvegen og felles infrastruktur for Jessheim sør-øst.

Vann og avløp Borgen

Prosjektet omfatter økt VA-kapasitet for å sikre vann, slokkevann og avløp til Borgen.

Vann og avløp Vilberg

Prosjektet omfatter vann og avkloakking av eksisterende bebyggelse. Sees i sammenheng med utredning vann og avløp Transjøen – Elstad – Hovin høydebasseng (HB)

Vann og avløp Sætreringen – Kopperud

Prosjektet omfatter økt vann- og avløpskapasitet samt trykkforsterking Sætreringen - Kopperud. Ivaretar slokkevannsbehov og sikrer tilstrekkelig vannforsyning til området. Samtidig gjennomføres sanering av spredt avløp langs traséen.

Eternittledning, Isingrud på Kløfta

Prosjektet omfatter utskifting av eksisterende vannledning av eternitt. Gjennomføres vinter 2020/2021.

Portefølje – VA utredning og sanering

Årlig bevilgning til nødvendig oppgradering og utskifting av dårlige ledninger, sanering og kapasitetsøkning i ledningsnettet. For 2021 - 2024 planlegges rammen til følgende tiltak:

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Dølihagen pumpestasjon, ledninger	1 485	0	0	0
Ileveien - mot Lillestrøm grense	2 000	5 000	0	0
Hilton sør - Lillestrøm grense	1 500	0	0	0
Sanering Allergot	6 000	3 000	0	0
Kløfta sør ved Stattfram - overvannskulvert	2 500	13 000	0	0
Saneringsportefølje (Udisponert)	0	40 000	40 000	40 000
Utredning vann og avløp Transjøen - Elstad - Hovin høydebasseng	500	0	0	0
Utredning østre ledning Hurdalssjøen	1 000	0	0	0
Utredning overvannstiltak Kløfta	500	0	0	0
Oppgradering hovedledn. fra Rådhuset til pumpestasjon Gjestad	2 000	5 000	10 732	0
VA Algarheim - Ekornrud	10 000	15 000	5 000	0
Tilførselsledning Hovin høydebasseng	4 000	6 000	0	0
Utskiftning trykkøkingsstasjon - Langeland høydebasseng	0	8 000	0	0
Udisponert andel av portefølje VA-anlegg	15 000	60 000	60 000	60 000
Portefølje - VA utredning og sanering	46 485	155 000	115 732	100 000

Dølihagen pumpestasjon, ledninger

Prosjektet omfatter utskiftning av spillvanns- og overvannsledninger.

Ilevegen – mot Lillestrøm kommunegrense

Prosjektet omfatter omlegging og oppdimensjonering av gammel vannledning for å sikre tilstrekkelig slokkevann. Deler av anlegget ligger i Lillestrøm kommune.

Hilton sør – Lillestrøm kommunegrense

Prosjektet omfatter oppgradering av dimensjon og kvalitet på vannledning.

Sanering Allergot

Prosjektet omfatter sanering av vann- og avløpsledninger ved Allergot.

Kløfta sør ved Stattfram – overvannskulvert

Prosjektet omfatter rehabilitering og utbedring av eksisterende overvannskulvert. Oppdimensjonering/bekkeåpning vurderes og sees i sammenheng med mulig bekkeåpning i Bakkedal.

Saneringsportefølje (udisponert)

Konkrete saneringsprosjekter er ført opp første år i økonomiplanen. For de siste tre år i økonomiplanperioden føres opp sum saneringsbehov. Dette fordi rekkefølgen og prioriteringer av saneringsprosjekter kan endres.

Utredning vann og avløp Transjøen – Elstad – Hovin høydebasseng

Utredningen omfatter vurdering av overføringskapasitet fra Transjøen til Hovin høydebasseng ihht. forutsetninger i reservevannsavtale med NRV. Avtalen forutsetter at Transjøen kan brukes som reservevannskilde. Utredningen sees også i sammenheng med eventuelt nytt avløpsanlegg for eksisterende bebyggelse samt vannforsyning ved Elstad. Det kan i senere økonomiplaner være aktuelt å føre opp midler til gjennomføring.

Utredning østre ledning Hurdalssjøen

Det er i dag kun en vannledning mellom Hurdalssjøen og Gardermoen. Det utredes om vannforsynings sikkerheten bør styrkes med en vannledning til Hovin høydebasseng.

Utredning overvannstiltak Kløfta

Utredningen omfatter vurdering av overvannssystemet på Kløfta. Det kan i senere økonomiplaner være aktuelt å føre opp midler til gjennomføring.

Oppgradering hovedledning fra Rådhuset til pumpestasjon Gjestad

Prosjektet omfatter å øke kapasiteten på eksisterende VA-nett for Jessheim sentrum.

VA Algarheim - Ekornrud

Prosjekter omfatter forsterkning av vann og avløp mellom Algarheim og Ekornrud.

Tilførselsledning Hovin høydebasseng

Tilførselsledningen til bassenget er sårbar og det er behov for å øke sikkerheten i vannforsyningen med en ny tilførselsledning.

Utskiftning trykkøkingsstasjon – Langeland høydebasseng

Det er behov for å øke sikkerheten i vannforsyningen ved utskiftning av vannledningen mellom trykkøkingsstasjonen og Langeland høydebasseng.

Udisponert andel portefølje VA-anlegg

Midler første året i perioden er tiltenkt igangsetting av nye mindre tiltak som kan dukke opp i løpet av året, samt til eventuelt utforutsatte behov i øvrige prosjekt i porteføljen. Midlene de tre siste årene er for å finansiere gjennomføring av prosjekter som utredes første året.

Portefølje – drift og (Gardemoen renseanlegg) GRA porteføljene

For 2021 - 2024 planlegges bruken av rammen fordelt på følgende tiltak:

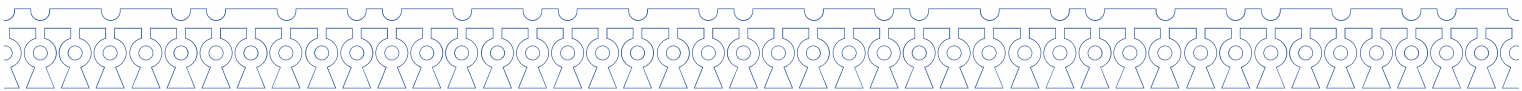
Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Oppgradering og utskifting av pumpestasjoner (portefølje - Årlig)	2 000	2 000	2 000	2 000
Utskifting av kummer (Portefølje - årlig)	1 500	1 500	1 500	1 500
Portefølje utskiftningsplan maskiner og transportmidler VA	2 350	1 950	1 950	1 950
Utstyr til inspeksjon av avløpsledninger	1 400	0	0	0
Rehabilitering, høydebasseng	0	0	7 000	0
Bidrag omlegging VA	2 000	2 000	2 000	2 000
Bytte elskap (portefølje -årlig)	1 500	1 500	1 500	1 500
Luftreduksjonsanlegg	2 500	0	0	0
Slamsil	0	500	0	0
Omrørere slambygg	350	0	0	0
Oppgradering ventilasjon GRA	650	1 000	0	0
Tildekking flotasjon	0	0	1 000	0
To innløpsrister	0	0	1 200	0
Tildekking forsedimentering	0	0	0	1 000
Rehab. rister/siler biologisk	600	600	0	0
Oppgradering Citect SRO GRA	0	500	0	0
Portefølje - Drift og GRA	14 850	11 550	18 150	9 950

Oppgradering og utskifting av pumpestasjoner (portefølje – årlig)

Prosjektet omfatter årlig oppgradering og utskiftninger av avløpspumpestasjoner.

Utskifting av kummer (portefølje – årlig)

Prosjektet omfatter årlig utskiftninger av avløpskummer.

Portefølje utskiftningsplan maskiner og transportmidler vann og avløp

Portefølje for utskiftning av transportmidler og øvrig maskinpark innenfor driftsavdelingen vann og avløp.

Utstyr til inspeksjon av avløpsledninger

Reduksjon av innlekking i avløpsledninger er et prioritert satsningsområde og det er behov for innkjøp av spesialutstyr til dette formålet.

Bidrag omlegging VA

Ved private byggeprosjekter hender det at utbygger må legge om offentlige va-ledninger. Da kan det være fornuftig at kommunen bidrar til oppdimensjonering av egne ledninger.

Bytte elskap (portefølje – årlig)

Prosjektet omfatter årlig utskiftning av elskap ved renseanleggene.

Luftreduksjonsanlegg

Prosjektet omfatter anlegg for fjerning av lukt fra renseanleggene.

Slamsil

Prosjektet omfatter slamsil fra renseanleggene.

Omrørere slambygg

Prosjektet omfatter omrørere i slambygg ved renseanleggene.

Oppgradering ventilasjon GRA

Prosjektet omfatter oppgradering av ventilasjonsanlegget ved GRA

Tildekking flotasjon

Prosjektet omfatter tildekking av flotasjonsbassenger ved renseanleggene.

To innløpsrister

Prosjektet omfatter innløpsrister ved renseanleggene

Tildekking forsedimentering

Prosjektet omfatter tildekking av forsedimenteringen ved GRA.

Rehabilitering rister/siler biologisk

Prosjektet omfatter rehabilitering av rister/siler ved renseanleggene.

Oppgradering Citect SRO GRA

Prosjektet omfatter oppgradering overvåking/styringsanlegg ved GRA.

KOMMUNALE EIENDOMMER

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Tall i 1000 kr				
Portefølje HS kortsiktige tiltak	8 000	8 000	8 000	8 000
Portefølje skoletilpasninger	8 000	8 000	8 000	8 000
Portefølje barnehagetilpasninger og oppgraderinger	4 650	3 500	3 500	3 500
Portefølje oppgradering kommunale bygg	22 990	18 630	12 420	13 100
Garantioppfølging ferdigstilte prosjekter	170	100	75	50
Portefølje ENØK tiltak	9 110	3 110	5 000	1 700
Portefølje oppgradering av kommunale uteanlegg	2 350	5 600	6 100	1 600
Portefølje utskiftninger og oppgraderinger av sentralvaskeriet	2 650	1 850	2 850	3 850
Portefølje utskiftninger maskiner og transportmidler Komei	1 600	1 600	1 600	1 600
Kjøp og salg av tomter	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Kommunale eiendommer	61 520	52 390	49 545	43 400

Nærmere om porteføljene**Porteføljer HS kortsiktige tiltak**

Dette er en ny portefølje og årlig ramme som innføres med virkning fra og med 2021 ettersom det gjennom hele året erfaringsmessig oppstår nye behov for ombygging og tilrettelegging av våre helsebygg og de tjenestene som er lovpålagt å tilby. Dette er helt påkrevet og gir kommunen en god mulighet for å optimalisere arealbruken i våre helsebygg.

Eventuelle behov og prosjekter som oppstår behandles på ordinær måte i porteføljestyret.

Portefølje skoletilpasninger

Årlig ramme for tilrettelegging av skolelokaler for ny bruk begrunnet i endringer i elevmassen og/eller tilrettelegginger i skolelokaler/arealer for enkelte elevers behov, samt mindre tilpasninger av skolelokalene hvor formål er forbedring av funksjonalitet av hele eller deler av skolelokalene.

For 2021- 2024 er det ingen kjente konkrete prosjekter og behov, utover det som er nevnt under Prosjektkontoret, men porteføljen må opprettholdes som årlig bane på samme nivå for raskt å kunne håndtere oppståtte behov gjennom året.

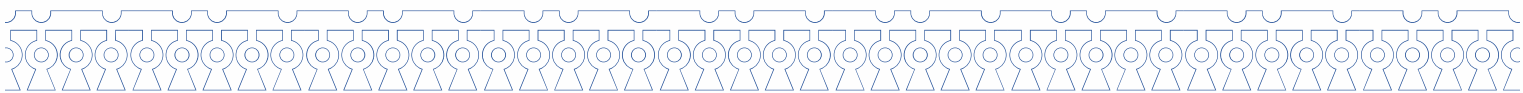
Portefølje barnehagetilpasninger og oppgraderinger

Årlig ramme til tilrettelegging og oppgradering av kommunale barnehager, samt mindre tilpasninger av kommunale barnehager hvor formål er forbedring av funksjonalitet av hele eller deler av kommunale barnehagelokaler.

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Portefølje barnehagetilpasninger - udisponert	3 500	3 500	3 500	3 500
Fladbyseter bhg skifte ventilasjonsaggregat, SD-anlegg og romstyring	650	0	0	0
Jessheim barnehage - oppgradering fasade	500	0	0	0
Sum portefølje barnehagetilpasninger	4 650	3 500	3 500	3 500

Fladbyseter barnehage – skifte ventilasjonsaggregat, SD-anlegg og romstyring

Ventilasjonsaggregatet må skiftes da dette har passert forventet levealder og gir dårlig funksjonalitet. For i optimalere driften kobles også anlegget opp på kommunens SD-anlegg slik at det kan fjerndriftes sammen med byggets temperaturstyring på rommene.

Jessheim barnehage – oppgradering fasade

Byggets fasade bærer nå preg av råteskader i utvendig panel og konstruksjon som følge av blant annet svært begrensede midler til utvendig vedlikehold av bygg og stadig trangere rammer for slikt verdibevarende vedlikehold over tid. Ingen formålsbygg er blitt malt utvendig siden 2017 som følge av dette. Bygget vil nå oppgraderes til dagens standard gjennom ekstra isolerte yttervegger, vindsperrer og 3-lags isolerglass.

Portefølje oppgradering kommunale bygg

Årlig ramme til oppgradering av kommunale bygg, samt mindre tilpasninger hvor formål er forbedring av funksjonalitet av hele eller deler av lokalene.

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Udisponert oppgradering kommunalbygg	10 000	10 000	10 000	10 000
Gjestadtunet - oppgradering brannvarslingssystem	650	0	0	0
Gjestad - tilkobling av fjernvarme	0	1 600	0	0
Gjestad - skifte av varmtvannsberedere	350	0	0	0
Gjestad - skifte ventilasjonsaggregater på gulbygget	0	3 000	0	0
Gjestad - rehabilitering av 16 beboerrom	0	2 000	0	0
Gjestadtunet - rørfornyning av VA anlegg	500	0	0	0
Østafor HS - utskifting av ventilasjonsaggregat	0	0	250	0
Sum oppgradering Kommunalbygg - HS	11 500	16 600	10 250	10 000
Jessheim Is- og flerbrukshall - oppgradere med gassalarm	150	0	0	0
Jessheimhallen - rørfornyning av VA anlegg	350	0	0	0
Rådhuset - skifte ventilasjon teknisk kjeller	0	0	0	550
Rådhuset - skifte ventilasjon Atlas	0	0	0	550
Rådhuset - skifte av varmtvannsberedere	550	0	0	0
Rådhuset - skifte av termostatstyring	0	0	150	0
Rådhuset - utskifting og tekking av tak på kultur og østre fløy	4 000	0	0	0
Rådhuset - utskifting fasadekledning	5 000	0	0	0
Sum Øvrig kommunalbygg	10 050	0	150	1 100
Bakke barnehage - skifte av ventilasjonsaggregat	0	0	900	0
Hovin skole - skifte av ventilasjonsaggregat SFO	0	0	600	0
Hovin skole oppgradering og maling av fasader	0	0	0	2 000
Jessheim skole - rørfornyning av VA anlegg	0	350	0	0
Jessheim skole - skifte av varmtvannsberedere	200	0	0	0
Jessheim skole - skifte av ventilasjonsaggregat, Sørenstua	0	230	0	0
Mogreina skole - oppgradering av fasader hovedinngang	0	500	0	0
Nordby barnehage skifte av ventilasjonsaggregat	0	350	0	0
Nordby ungdomsskole - oppgradere røykluker	0	0	300	0
Nordby ungdomsskole - rørfornyning av VA anlegg	0	350	0	0
Nordby ungdomsskole - skifte innvendige dører og glassfelt	300	0	0	0
Skogmo skole - skifte av varmtvannsberedere	0	0	220	0
Skogmo skole - brannvarslingsanlegg modulbygg	350	0	0	0
Skogmo skole - utskifting av takrenner og nedløp	350	0	0	0
Skogmo skole - utskifting rømningsdører	240	0	0	0
Åreppen skole - utskifting av vinduer, dører og fasadekledning på "hvitskolen"	0	250	0	0
Sum oppgradering kommunalbygg - skole og barnehage	1 440	2 030	2 020	2 000
Sum portefølje oppgradering kommunale bygg	22 990	18 630	12 420	13 100

For 2021-2024 planlegges rammen i porteføljen fordelt på følgende tiltak:

Rådhuset

Rådhusets ytre fasade og takteking har gjennom flere år hatt et behov for rehabilitering og utbedringer, men er stadig blitt utsatt som følge av mulige større ombygginger. For å sikre byggets konstruksjoner og verdibevarende tiltak på tak og fasade må dette nå oppgraderes og gjennomføres med blant annet etterisolering som gir høyere isolasjonsverdi på bygget for sparte fyringskostnader på bygget, og er lagt til planene for 2021.

Gjestadtunet – rørfornyning av vann- og avløpsanlegg

Dagens VA anlegg har oversteget forventet levetid og det må gjennomføres en rørfornyning av dette i bygget. Nødvendig gjennomføring med prioritering tidlig i 2021 for å sikre optimal og kontinuerlig drift av tjenestene i bygget.

Jessheimhallen – rørfornyning av vann- og avløpsanlegg

Dagens VA anlegg har oversteget forventet levetid og det må gjennomføres en rørfornyning av dette i bygget. Nødvendig gjennomføring med prioritering tidlig i 2021 for å sikre optimal og kontinuerlig drift av tjenestene i bygget.

Nordby ungdomsskole – skifte av innvendige dører

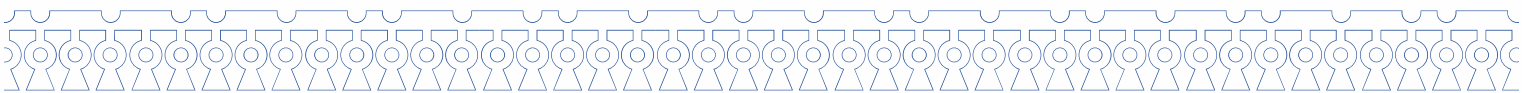
En god del av byggets innerdører bærer preg av vedvarende hard bruk og belastning og trenger å bli skiftet ut for å ivareta byggets funksjonaliteter sett opp mot brukerbehov og lover og forskrifter.

Skogmo skole (modulbygg) - brannvarslingsanlegg

Brannvarslingsanlegget på modulbygget har flere funksjonsfeil og må oppgraderes ved å skifte dette ut til nytt og forskriftsmessig anlegg slik at alle krav i brannforskrifter blir innfridd og lukket som mulige avvik. Et verdibevarende tiltak som høyner sikkerheten.

Portefølje ENØK tiltak

Årlig bevilgning til gjennomføring av ENØK tiltak. Rammen disponeres iht. beskrevet mandat, og forvaltes av kommunens porteføljestyre.

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Allergot ungdomsskole - utskifting til LED-lys	0	0	0	0
Allergot ungdomsskole - utskifting solavskjerming	0	0	850	0
Bakke skole - uUtskifting solavskjerming 3 fasader inkl utskifting fasadeplater	1 100	0	0	0
Bakke skole, modulbygg - etablering av solavskjerming	250	0	0	0
Borgen skole - utskifting til LED-lys	0	0	0	750
Døli skole - utskifting solavskjerming	0	350	0	0
Nordby ungdomsskole - utskifting solavskjerming	710	0	0	0
Gystadmarka barneskole - utskifting solavskjerming	0	0	800	0
Hovin skole - utskifting til LED-lys	400	0	0	350
Hovin skole - utskifting solavskjerming	0	0	400	0
Jessheim skole - utskifting solavskjerming	0	0	0	600
Skogmo skole - utskifting til LED-lys	650	0	0	0
Skogmo skole - utskifting solavskjerming	300	0	0	0
Vesong ungdomsskole - utskifting solavskjerming 3 fasader inkl utskifting fas	800	0	0	0
Åreppen skole - utskifting solavskjerming	0	460	0	0
Gjestad - utskifting til LED-lys	0	400	0	0
Jessheim ls- og flerbrukshall - utskifting til LED-lys	0	0	1 400	0
Kombibygget - utskifting til LED-lys	0	650	0	0
Kløftahallen - utskifting til LED-lys	400	0	0	0
Kløfta bo og behandling - utskifting solavskjerming	0	250	0	0
Kulturhuset - utskifting til LED-lys	1 000	0	0	0
Rådhuset - utskifting til LED-lys	0	0	550	0
Rådhuset - utskifting solavskjerming østre fløy	750	0	0	0
Rådhuset - utskifting solavskjerming vestre fløy	750	0	0	0
Rådhuset - utskifting solavskjerming Kultur	500	0	0	0
Ny SD plattform og romstyring for energioptimalisering av bygg	1 500	1 000	1 000	0
SUM portefølje ENØK tiltak	9 110	3 110	5 000	1 700

ENØK Bakke skole – utskifting av solavskjerming og ENØK Nordby ungdomsskole – utskifting av solavskjerming

Dagens utvendig solavskjerming har store utfordringer i både funksjonalitet og kostbare vedlikeholdsbehov gjennom at det er utvendige persienner. For å driftsoptimalisere dette og besørge gode brukeropplevelser over tid samt å gi bygget mulige økte besparelser på energibruk heves kvaliteten på solskjermingen til å bli levert med utvendige zip-screens.

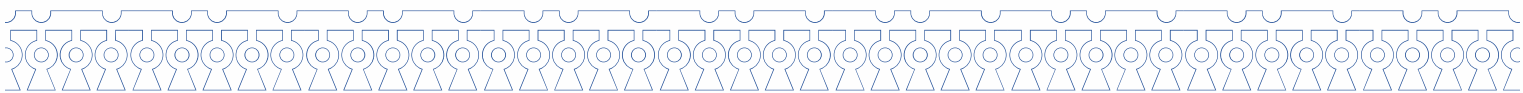
ENØK Kulturhuset – oppgradering til LED-lys

Det har gradvis blitt skiftet ut gammel belysning over til LED-lys i flere bygg, og som vil gi besparelser på bruk av energi og vedlikehold av lyskilder. Utskifting av dette utføres i tett planlegging opp mot kulturarrangementer.

Portefølje oppgradering av kommunale uteanlegg

Årlig bevilgning til løpende oppgraderinger og tilpasninger i forhold til blant annet krav til universell utforming for kommunale uteanlegg.

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Udisponert uteanlegg	1 200	1 200	1 200	1 200
Jessheim idrettspark - utskifting av kunstgressdekke til miljøvennlig dekke	0	0	3 500	0
Lekeplassutstyr, fallunderlag og lekeplassutstyr, årlig bane	400	400	400	400
Nordbytjernet - Kiss and ride trafikkisikringstiltak	750	0	0	0
Nordbytjernet - nytt toalettanlegg	0	2 500	0	0
Åreppen skole - oppgradering av uteområder	0	1 500	1 000	0
Sum portefølje oppgradering kommunale uteanlegg	2 350	5 600	6 100	1 600

Portefølje utskiftninger og oppgraderinger av renhold og sentralvaskeriet

Det er behov for en årlig bevilgning til utskiftninger og oppgradering av utstyr og maskiner.

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Udisponert andel portefølje sentralvaskeri	500	500	500	500
Sentralvaskeriet - maskiner til renhold og vaskeriet	1 500	1 000	1 000	2 000
Sentralvaskeriet - oppgradering tekstilkapital	500	200	200	200
Kommunale bygg - oppgradering søppelhåndtering gjennom etabl av molokke	0	0	1 000	1 000
Digitalt renhold - oppgradering og videreutvikling med sensorutvikling	150	150	150	150
Sum portefølje utskiftninger og oppgraderinger sentralvaskeriet	2 650	1 850	2 850	3 850

Portefølje utskiftninger maskiner og transportmidler Komei

Utskiftning av maskiner og transportmidler for enhet kommunale eiendommer (Komei). Det vil bli gjort nøye kritiske vurderinger av alle slike behov og vektlagt at flertallet av nye transportmidler skal være el biler. Langsiktig satsing på å få skiftet ut bilparken til el biler.

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Renhold el-sykler eller el-biler	300	0	0	0
Udisponert andel av portefølje utskiftningsplan maskiner og transportmidler	1 300	1 600	1 600	1 600
Sum Utsikfningsplan maskiner og transportmidler KOMEI	1 600	1 600	1 600	1 600

Kjøp og salg av tomter

Kommunen forvalter store arealer. Dette innebærer også salg av arealene. I enkelte sammenhenger vil kommunen komme i situasjoner hvor det er nødvendig å erverve mindre arealer for å sikre bedre utgangspunkt for videre forvaltning av et større område. Dette ses nå på i arbeidet med ny eiendomsstrategi og organisering av helhetlig eiendomsvirksomhet.

KOMMUNALE BOLIGER

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Tall i 1000 kr				
Kommunale boliger	14 300	0	0	0
Oppgradering kommunale boliger	5 000	5 000	5 000	0
Sum Kommunale boliger	19 300	5 000	5 000	0

Kommunale boliger

Kommunen har kjøpt boliger til vanskeligstilte med forpliktelser som er inngått bakover i tid slik at boenhetene vil være ferdigstilt og overleveres i 2021. Det kjøpes ikke ytterligere enheter utover de forpliktelser som allerede er påløpt. Som følge av behov for å redusere finanskostnadene for kommunen reduseres forslag til årlig bevilgning til Oppgradering kommunale boliger, sammenlignet med ØP 2020 – 2023.

Dagens boligmasse har over tid vært underfinansiert slik at det oppstått større og større behov for å prioritere vedlikehold av disse boligene. Konsekvensen blir at verdibevarende vedlikehold må pågå over en enda lengre periode og behovet vil forsterke seg underveis som følge av nedjustert ramme.

KULTUR

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Tall i 1000 kr				
Portefølje Oppgradering kulturhus med utstyr	2 000	2 000	2 000	2 000
Bibliotek inventar, inklusive lesesal	3 000	0	0	0
Ullensaker museum i Jessheim sentrum utredning	0	0	0	3 000
Sum Kultur	5 000	2 000	2 000	5 000

Ordinære prosjekter

Bibliotek inventar, inklusive lesesal

Det er behov for å oppgradere Jessheim bibliotek for å kunne gi et enda bedre tjenestetilbud til lokalbefolkningen enn det er i dag. Investerings tiltaket gjelder første etasje og lesesalsplasser i annen etasje. I første etasje er det nødvendig med en total renovering og modernisering av interiøret i tråd med tiden, som en flerbruksarena og som samfunnsaktør.

Ullensaker museum i Jessheim sentrum - utredning

Ullensaker museum er i dag lokalisert på «Tunet» ved Forsvarets flysamling vest for Gardermoen flyplass. Leieavtalen her går ut i 2025. Det pågår nå en innledende utredning av ny lokalisering i byen, dette slutføres i 2021. Arbeidet skal gi rammer for videre beslutninger.

Portefølje - oppgradering kultur

Årlig bane for oppgradering og fornying av utstyr.

KULTUR				
Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Flate bane kultur, innkjøp av utstyr Udisponert portefølje	860	800	1 600	1 300
Kino: Projektor og lerret/3D, Vesong	980	0	0	0
Kino: Lerret/3D, Kisi	70	0	0	0
Kino: Projektor, Kong Rakne	0	1 200	0	0
Kino: TMS (Theatre Management System)	90	0	0	0
Kino: Immersive sound, Kisi	0	0	400	0
Kino: Projektor, Kong Rakne	0	0	0	700
Portefølje Oppgradering kulturhus med utstyr	2 000	2 000	2 000	1 300

ADMINISTRASJON

Investerings tiltak	Budsjett 2021	ØP 2022	ØP 2023	ØP 2024
Tall i 1000 kr				
Nettbrett og programmer	10 000	8 000	7 000	0
Bredbåndssatsing	1 000	0	0	0
Egenkapitaltilskudd KLP	5 000	5 300	5 600	5 900
Tjenesteinnovasjon og digitalisering	19 500	2 000	2 000	2 000
Varmestyringsanlegg kirkebygg	0	500	0	0
Drenering og oppgradering av Ullensaker kirke	1 600	0	0	0
Investering kirkeformål	500	500	500	500
Sum Administrasjon	37 600	16 300	15 100	8 400

Egenkapitaltilskudd KLP

Det avsettes midler til innbetaling av egenkapitaltilskuddet til KLP.

Nettbrett og programmer

Det settes av midler til å skifte ut ipad'er i skolen som brukes av elevene i undervisningen.

Bredbåndssatsing

Ullensaker har for 2021 fått innvilget støtte fra fylkeskommunen for videre utbygging av bredbånd til kommunens innbyggere. Som en forutsetning for støtten må kommunen stille med en egenandel.

Tjenesteinnovasjon og digitalisering

Kommunens vedtatte strategi for Tjenesteinnovasjon skal resultere i utvikling av nye eller forbedrede tjenester, endring i måten vi organiserer oss, endring av arbeidsprosesser og/eller utnyttelse av ny kunnskap og teknologi. Avsatte investeringsmidler i 2021 vil primært være knyttet til Ullensakers uttrede fra DGI og tilhørende prosjekt «Fremtidens teknologiplattform», samt andre relaterte tiltak innen effektivisering og digitalisering. Prosjekt «Fremtidens teknologiplattform» er fremskyndet og investeringsmidler avsatt utover i økonomiplanperioden er derfor flyttet frem til 2021 for å sikre en rask og effektiv uttrede fra DGI. Resterende midler i økonomiplanperioden avsettes til generell tjenesteinnovasjon i kommunen.

Varmestyringsanlegg kirkebygg

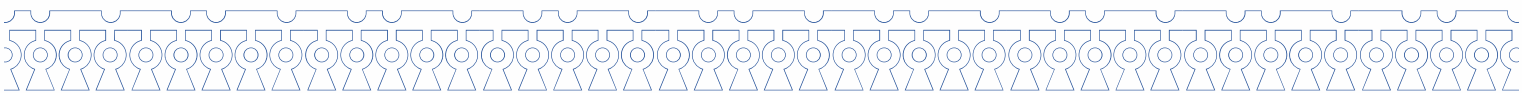
Kirkebyggene har et høyt strømforbruk til tross for varmepumper og bevisst bruk av manuelle termostater. Ved etablering av varmestyringsanlegg i kirkebyggene vil man ha bedre kontroll og strømforbruk reduseres.

Drenering og oppgradering av Ullensaker kirke

Det er behov for å legge dreneringsrør rundt Ullensaker kirke for å heve kvaliteten og ivareta kirkebygget.

Investering kirkeformål

Løpende investeringsramme til kirkelig fellesråd for nødvendig oppgradering på 0,5 mill kr. Dette gjennomføres i regi av Kirkelig fellesråd.

VEDLEGG 10 Kommunale gebyrer

Ullensaker kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. Overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2016 i sin helhet være disponert innen 2021.

Utfordringer og spesielle forhold

Det er en rekke faktorer som påvirker selvkostresultatet og som ligger utenfor kommunens kontroll. En av de viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 0,5 % - poeng).

På selvkostområdene vann og avløp har det de siste årene vært store investeringer, noe det også vil være behov for de kommende årene. Kommunen har fått nytt vannverk og planlegger utvidelse av rensaneanlegget, i tillegg til ordinær utvidelse og rehabilitering av ledningsnettet. Investeringene har vært planlagt lenge, og det har vært varslet at dette vil medføre økte årsgebyrer i tiden framover. Med bakgrunn i dette har Ullensaker kommune de siste årene søkt å tilpasse økningen av gebyrene hvert år slik at innbyggerne får en forutsigbar og gradvis økning. I budsjettene hvert år legges inn anslag på kostnader og inntekter kommunen forventer på det enkelte selvkostområde, og årsgebyrene baseres på disse anslagene. Det har imidlertid vært noe forskyvning i tid på investeringene og kostnadene har kommet senere enn forutsatt. I tillegg har veksten i abonnenter gitt høyere inntekter. Det har også vært lavere renter flere av årene, enn det som har vært lagt til grunn i gebyrberegningen. Lavere kostnader og høyere inntekter har gitt overskudd som er satt av på bundne fond. Det er opparbeidet betydelige midler på bundne fond og disse skal disponeres på selvkostområdene Vann og Avløp. Med bakgrunn i at en vesentlig del av de bundne fondene er foreldet etter reglene om at slike midler skal disponeres innen fem år, legges det fram tre ulike alternative utviklinger i årsgebyrene på vann og avløp, hvor forskjellen mellom dem er tidspunktet for disponering av fondene.

På renovasjon vil prisene økes neste år som følge av flere forhold. Ny avfallsstrategi er vedtatt og det er inngått ny avtale om innhenting av husholdningsavfall. Dette gir økte kostnader. I tillegg er markedet på salg av avfallsfraksjoner som for eksempel papir og plast i endring, og det oppnås ikke like store inntekter på dette salget. Kommunen må derfor betale mer for tjenestene fra ØRAS. På renovasjon er meldt prognose for 2020 et merforbruk utover disponible midler på bundet fond for husholdningsavfall. Merforbruket skal dekkes av kommunens abonnenter, og er innarbeidet i selvkostbudsjettet de neste 5 årene. For en normalbolig³ (140 l restavfall) vil årsgebyret øke med 15 %.

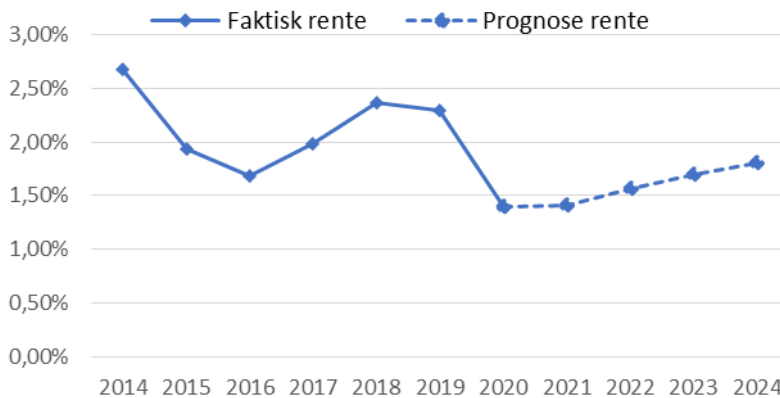
Renovasjonsforskriften har vært på høring og vil bli lagt fram for politisk behandling i desember. Beregningene i alternativene under er basert på gebyrberegning i forslaget til ny forskrift. Forslaget til årsgebyr på renovasjon er likt i alle alternativene under, da det kun er årsgebyrene på vann og avløp det er utarbeidet alternativer på.

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er anslått å bli 1,41 % i 2021. Det er lagt til grunn en svakt stigende rente utover i økonomiplanperioden. Fra 2025 til 2039 er forutsatt samme rentenivå som i 2024. Grafen under viser utviklingen i faktisk rentenivå fra 2014-2019, samt prognose for 2020 og kommende økonomiplanperiode.

³ Fastsatt av Kostra

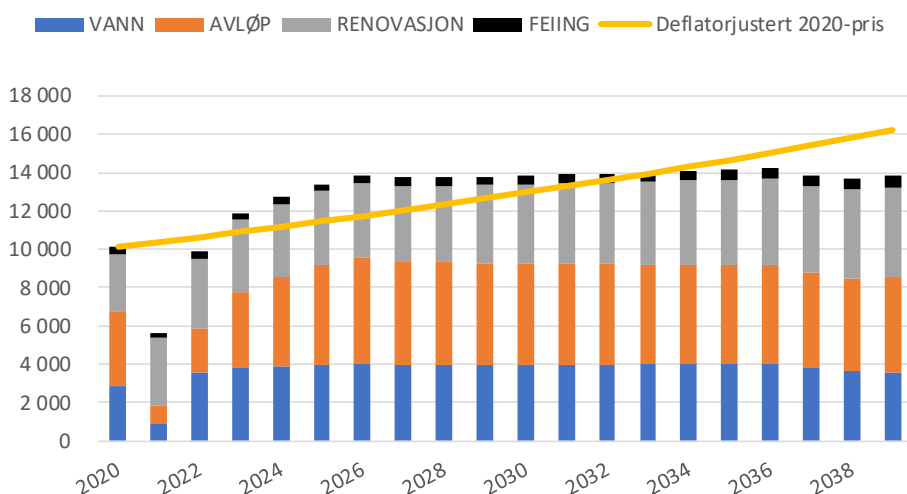

I 2018 var renten som brukes i selvkostberegningene på 2,37 %, mens den er anslått til 1,4 % for 2020. Dette er en forskjell på 0,97 prosentpoeng. En endring på **0,1** prosentpoeng i rentenivået vil gi en endring i kommunens kostnader på ca 1,5 mill kr i 2021. Tilsvarende effekt i 2026 vil være 3 mill kr, som følge av investeringsnivået i perioden. Budsjettet er altså veldig følsomt for rentenivået.

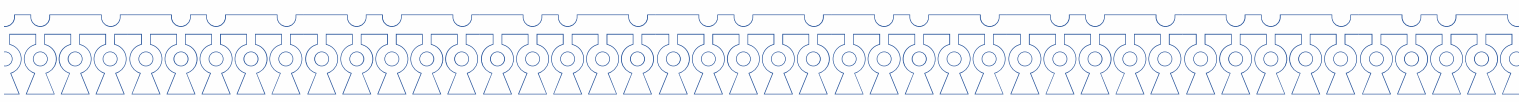
Det er investeringsbudsjettet på vann, avløp og renovasjon i dette budsjettgrunnlaget som ligger til grunn for gebyrberegningene. For tiden utover planperioden er det lagt til grunn investeringer til ordinær utvidelse og rehabilitering av ledningsnett. Det er lagt til grunn en årlig vekst i abonnenter i samsvar med gjennomsnittet de siste årene siden 2013. Veksten så langt i 2020 følger denne trenden, men det er betydelig usikkerhet knyttet til veksten. Dette kan få betydning for årlig utvikling i årsgebyrene, siden færre abonnenter som er med og deler på regningen vil gi høyere gebyrnivå.

Budsjettet er utarbeidet oktober 2020. Tallene for 2019 viser endelig etterkalkyle, tallene for 2020 er prognostiserte verdier, mens tallene for 2021 til 2024 er budsjett-/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Alternativ 1; Bruke foreldet fond i 2021

Ved å bruke den delen av fondene som er eldre enn 5 år i 2021 vil årsgebyret i 2021 for vann bli redusert med 70 % og avløp med 75 %. På renovasjon øker gebyrene med 17 %, mens gebyret for

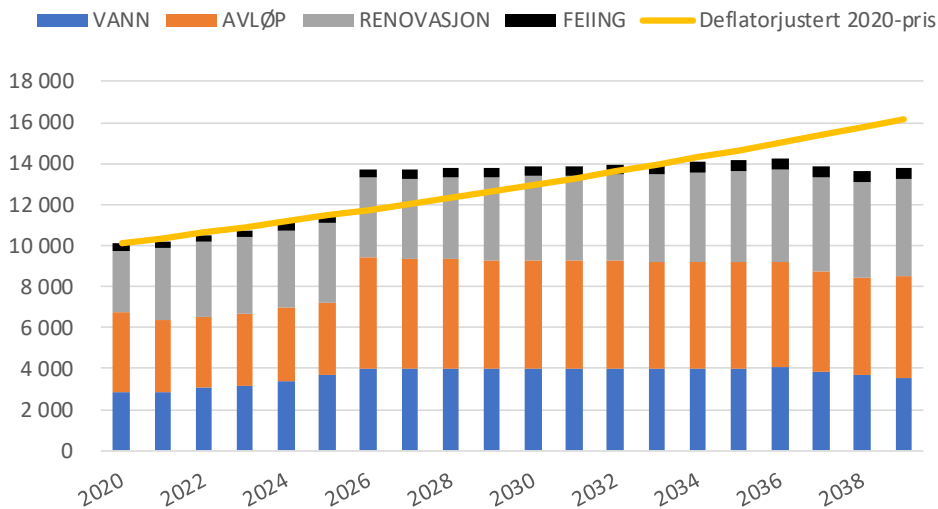

feing reduseres. Totalt vil et årsgebyr⁴ for en bolig på 120 m² bli totalt 5.652 kr inkl mva, en reduksjon på 45 % fra 10.125 kr i 2020. En slik reduksjon er en engangshendelse for å bruke opp beholdningen på fond som etter fem-årsregelen må brukes i 2021. Gebyret vil måtte heves igjen de neste årene.

Av figuren går det fram at totalgebyret både i 2021 og 2022 vil være lavere enn i 2020. Men med en økning i 2022. Sett i forhold til 2021 vil økningen fra 2021 til 2022 bli stor, siden nivået i 2021 er så lavt. Utviklingen videre i årene framover mot 2030 vil være en gjennomsnittlig årlig økning på 4,7 %, totalt sett en økning i forhold til 2020 på 38 %. Til sammenligning vil en årlig deflatorjustering på 2,5 % av årsprisen for 2020 gi en økning fram til 2030 på 28 %. For næringslivet vil reduksjon i årsgebyrene på vann og avløp i 2021 utgjøre anslagsvis 27 mill kr basert på et gjennomsnitt av målt forbruk på næring de siste fem⁵ årene.

Ved dette alternativet vil innbyggere og næringsliv få store lettelser i 2021, i tillegg til at bestemmelsen om bruk av oppsparte midler innen 5 år være oppfylt.

Alternativ 2; Bruke fondene innen 5 år

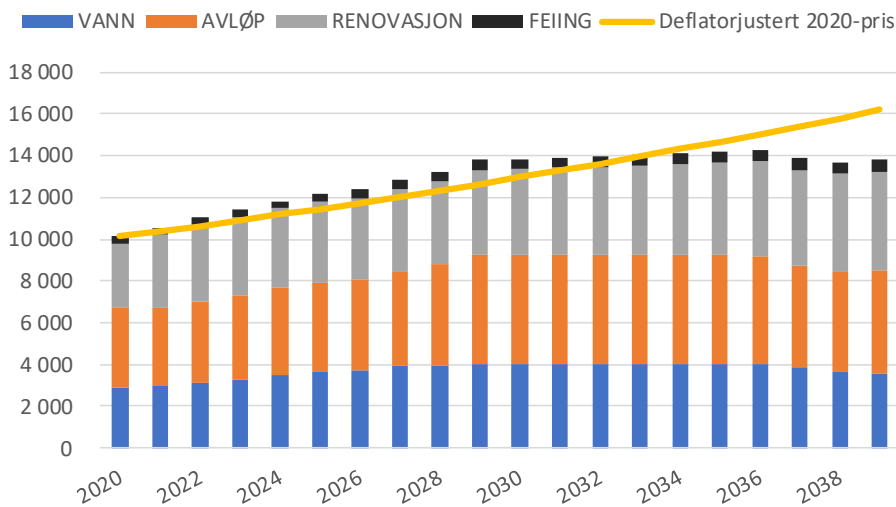
Ved å bruke fondene innen de neste 5 årene vil årsgebyret i 2021 for vann bli holdt uendret og redusert med 9 % på avløp. Med økningen på renovasjon og reduksjonen på feing som under alternativ 1, vil totalt årsgebyr for en bolig på 120 m² bli omtrent uendret. Ved dette alternativet vil det være nødvendig med en større økning i 2026 på 20 % ettersom fondene da vil være brukt opp. I forhold til nivået i 2020 utgjør det en økning på 36 %. Utviklingen videre i årene framover mot 2030 vil være en årlig økning på 0,2 %, totalt sett en økning i forhold til 2020 på 37 %. Til sammenligning vil en årlig deflatorjustering på 2,5 % av årsprisen for 2020 gi en økning fram til 2030 på 28 %.

Ved dette alternativet vil det ta lengre tid før de eldste fondsmidlene er brukt og det vil være nødvendig å avvike fra regelen for den delen av fondene i noen år framover. I løpet av 2024 vil midlene som er eldre enn 5 år være disponert.

⁴ Årsgebyr for vann, avløp, renovasjon og feing

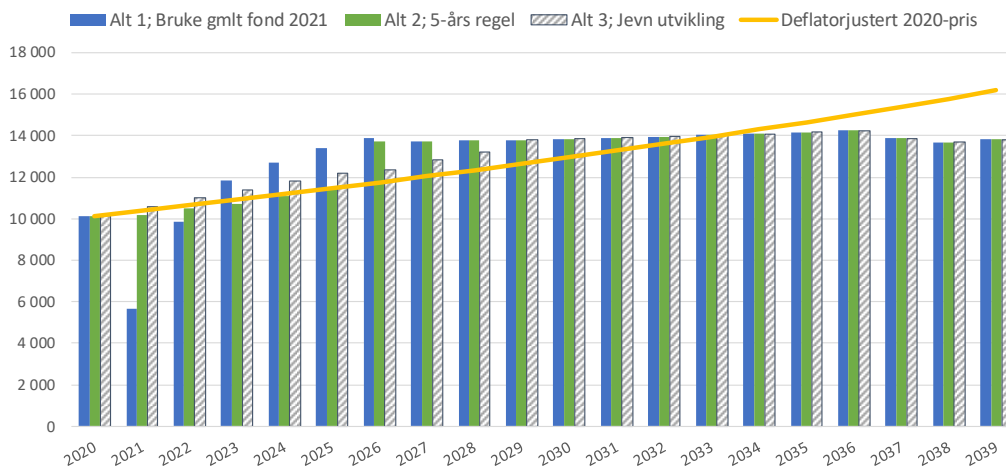
⁵ Målt forbruk på næring i årene 2015-2019

Alternativ 3; Jevne ut årlige prisøkninger

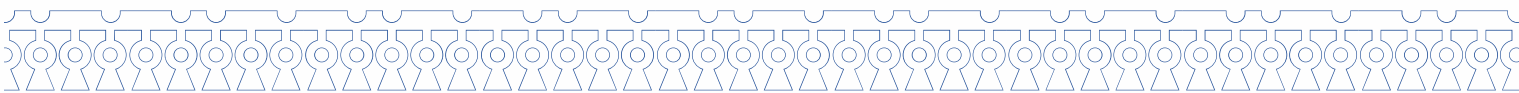

Ved å justere bruken av fondene slik at de årlige økningene flates ut og det ikke kommer store justeringer opp eller ned det enkelte år, vil fondene være brukt innen 2026 på vann og 2028 på avløp. Også for dette alternativet vil det være nødvendig å avvike fra regelen for den delen av fondene som allerede er eldre enn 5 år. Årsgebyret vil for 2021 gå opp med 3,9 % og utgjøre 10.516 kr inkl mva for en bolig på 120 m². Utviklingen videre i årene framover mot 2030 vil være en årlig økning på 3,2 %, totalt sett en økning i forhold til 2020 på 38,1 %. Til sammenligning vil en årlig deflatorjustering på 2,5 % av årsprisen for 2020 gi en økning fram til 2030 på 28 %.

Sammenstilling av alternativene

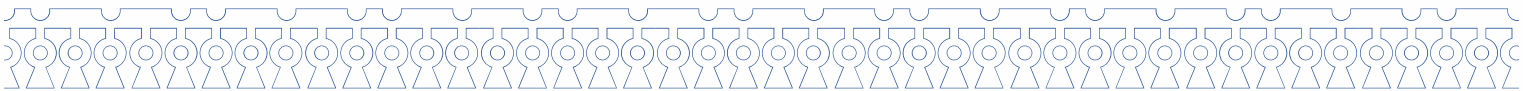

Ved alternativ 1 vil det bli en betydelig nedgang i årsgebyrene for 2021. Dette vil tilfredsstill bestemmelsen om at opparbeidede midler skal brukes innen 5 år. Men det vil gi betydelig svingning fra ett år til et annet, ved at gebyrene først settes ned med over 45 % for deretter å øke året etter med 75 %. For kommunens abonnenter vil det nok oppleves veldig positivt at prisene bortimot halveres til neste år, mens økningen påfølgende år vil oppleves tilsvarende negativt. Store endringer fra ett år til det neste gir lite forutsigbarhet for kommunens abonnenter. Ved dette alternativet vil det også måtte påregnes større økninger utover i perioden mot 2026, for deretter en utflating. I alternativ 2 vil det bli nødvendig med et større hopp i årsgebyrene i 2026 når fondene er brukt opp. Forskjellene mellom de tre alternativene vil flate ut i 2029. Dersom en prisjusterer årsgebyrene for

2020 i perioden med 2,5 %, vil årsgebyrene i alle tre alternativene fra 2033 til sammenligning ligge under nevnte prisjusterte 2020-nivå.

Rådmannen anbefaler gebyrutvikling i samsvar med alternativ 1. I tillegg til at dette er det alternativet som oppfyller bestemmelsene i selvkostforskriften, vil dette være et bidrag til husstander og bedrifter i en ellers krevende periode.

Gebyrområde VANN

Gebyrhjemler:

- Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012 nr. 12
- Forurensningsforskriften av 1. juni 2004

Selvkostoppstilling

Vann	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gebyrinntekter	74 791 035	73 710 930	36 488 503	87 706 642	96 258 651	100 253 576
Øvrige driftsinntekter	3 086 459	1 808 853	1 050 000	300 000	308 100	316 419
Driftsinntekter	77 877 494	75 519 783	37 538 503	88 006 642	96 566 751	100 569 995
Direkte driftsutgifter	30 693 221	31 894 677	35 712 508	36 722 658	37 762 866	38 834 067
Avskrivningskostnad	23 290 252	29 106 274	33 326 610	37 560 079	39 654 757	40 939 217
Kalkulatorisk rente	14 241 439	10 636 180	13 070 003	16 648 483	19 487 906	21 104 638
Indirekte driftsutgifter	2 214 440	2 289 731	2 367 582	2 448 079	2 531 314	2 617 379
Driftskostnader	70 439 352	73 926 862	84 476 703	93 379 299	99 436 843	103 495 301
Resultat	7 438 142	1 592 921	-46 938 200	-5 372 657	-2 870 092	-2 925 306
Kostnadsdekning i %	110,6 %	102,2 %	44,4 %	94,2 %	97,1 %	97,2 %

Selvkostfond 01.01	46 938 193	55 541 452	57 923 104	11 470 705	6 235 963	3 447 487
+ Avsetning til selvkostfond	7 438 142	1 592 921				
- Bruk av selvkostfond			-46 938 200	-5 372 657	-2 870 092	-2 925 306
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	1 165 117	788 731	485 801	137 915	81 616	35 727
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	55 541 452	57 923 104	11 470 705	6 235 963	3 447 487	557 908

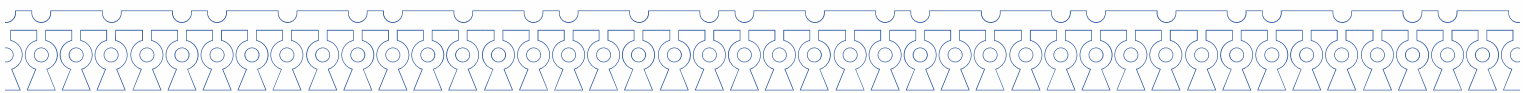
Den delen av selvkostfondet som er eldre enn 5 år brukes i 2021. Resten av fondet for Vann vil være brukt i løpet av 2025.

Gebyrutvikling

Forbrugsgebyr	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum økning 2020-2024
Forbrugsgebyr kr/m ² eks mva	14,06	14,76	4,55	18,18	19,61	19,78	5,02
Endring i forbrugsgebyr fra året før (%)	15,82 %	4,98 %	-69,17 %	299,56 %	7,87 %	0,87 %	34,01 %
Tilknytningsgebyr kr/m ³ eks mva	168	172	176	180	185	190	18

I Ullensaker kommune består vanngebyret kun av et variabelt forbrugsgebyr. Fra 2020 til 2021 reduseres årsgebyret med 69,2 % siden fond eldre enn fem år brukes i 2021.

Tilknytningsgebyret er justert opp med 2,5 % fra 2020 til 2021.

Gebyrområde AVLØP

Gebyrhjemler:

- Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012 nr. 12
- Forurensningsforskriften av 1. juni 2004

Selvkostoppstilling

Avløp	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gebyrinntekter	92 858 503	88 049 932	39 116 756	64 689 279	97 714 503	115 770 245
Øvrige driftsinntekter	10 954 627	13 554 515	12 507 659	12 841 919	13 185 203	13 537 757
Driftsinntekter	103 813 131	101 604 447	51 624 415	77 531 198	110 899 706	129 308 001
Direkte driftsutgifter	53 190 724	57 927 728	62 388 906	64 095 867	65 852 165	67 659 295
Avskrivningskostnad	20 453 853	22 776 226	27 724 087	33 804 945	40 274 091	46 030 687
Kalkulatorisk rente	9 295 983	7 015 545	8 960 138	13 289 503	18 193 608	22 775 107
Indirekte driftsutgifter	2 759 750	2 853 582	2 950 603	3 050 924	3 154 655	3 261 914
Driftskostnader	85 700 310	90 573 081	102 023 734	114 241 238	127 474 519	139 727 003
Resultat	18 112 821	11 031 366	-50 399 319	-36 710 041	-16 574 813	-10 419 001
Kostnadsdekning i %	121,1 %	112,2 %	50,6 %	67,9 %	87,0 %	92,5 %

Selvkostfond 01.01	80 612 487	100 787 693	113 307 306	64 150 305	28 159 250	11 922 258
+ Avsetning til selvkostfond	18 112 821	11 031 366				
- Bruk av selvkostfond			-50 399 319	-36 710 041	-16 574 813	-10 419 001
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	2 062 385	1 488 247	1 242 318	718 986	337 821	120 830
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	100 787 693	113 307 306	64 150 305	28 159 250	11 922 258	1 624 087

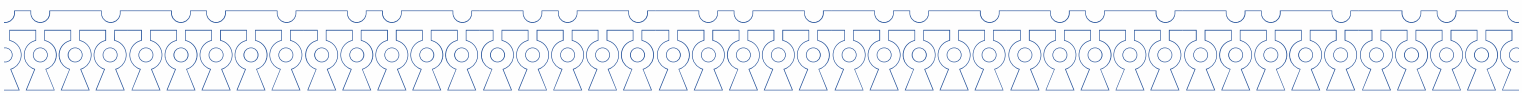
Selvkostfondet for Avløp forutsettes å være lik kr 0 ved utgangen av 2025.

Gebyrutvikling

Forbruksgebyr	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum økning 2020-2024
Forbruksgebyr kr/m ³ eks mva	19,13	19,70	4,85	11,83	20,31	24,17	4,47
Endring i forbruksgebyr fra året før (%)	0,47 %	3,0 %	-75,4 %	143,9 %	71,7 %	19,0 %	22,69 %
Tilknytningsgebyr kr/m ³ eks mva	198	203	208	213	219	224	21

I Ullensaker kommune består avløpsgebyret av et variabelt forbruksgebyr, uten fastledd. Fra 2020 til 2021 reduseres avløpsgebyret med 75 %. I perioden 2021-2024 vil det være en økning i gebyret på 23 %.

Tilknytningsgebyret er justert opp med 2,5 % fra 2020 til 2021.

Gebyrområdet RENOVASJON

Gebyrhjemler:

- Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 34

Selvkostoppstilling

Renovasjon	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gebyrinntekter	40 786 550	40 928 952	48 153 567	50 128 251	51 372 604	52 459 633
Øvrige driftsinntekter						
Driftsinntekter	40 786 550	40 928 952	48 153 567	50 128 251	51 372 604	52 459 633
Direkte driftsutgifter	39 156 251	46 339 059	46 000 840	46 993 335	48 007 572	49 044 039
Avskrivningskostnad	0	125 000	875 000	1 375 000	1 375 000	1 375 000
Kalkulatorisk rente	0	34 125	274 069	680 006	882 938	910 125
Indirekte driftsutgifter	463 678	479 443	495 744	512 599	530 028	548 049
Driftskostnader	39 619 929	46 977 627	47 645 653	49 560 940	50 795 537	51 877 212
Resultat	1 166 622	-6 048 675	507 914	567 311	577 067	582 421
Kostnadsdekning i %	102,9 %	87,1 %	101,1 %	101,1 %	101,1 %	101,1 %

Selvkostfond 01.01	1 808 454	3 030 086	0	0	0	0
+ Avsetning til selvkostfond	1 166 622					
- Bruk av selvkostfond		-3 030 166				
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	55 011	80				
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	3 030 086	0	0	0	0	0

Fremførbart underskudd 01.01	0	55 011	-2 963 498	-2 494 564	-1 962 828	-1 415 159
- Underskudd til fremføring		-3 018 508	507 914	567 311	577 067	582 421
- Kalkulert rentekostnad selvkostfond	55 011		-38 980	-35 575	-29 398	-21 221
Fremførbart underskudd 31.12 (inkl. rente)	55 011	-2 963 498	-2 494 564	-1 962 828	-1 415 159	-853 959

Renovasjon har meldt et merforbruk i 2020 utover midlene på selvkostfond og får et fremførbart underskudd som må dekkes innen de neste fem årene.

Gebyrutvikling

Forbruksgebyr	2020	2021	2022	2023	2024	Sum økning 2020-2024
Normalgebyr, grunnggebyr+140 l rest inkl mva.	2 371	2 786	2 900	2 973	3 035	664,35
Endring i forbruksgebyr fra året før (%)		17,53 %	4,09 %	2,50 %	2,09 %	28,02 %

Lokal forskrift på renovasjon er under revidering og kommer til behandling samtidig med budsjettet for 2021. Gebyrberegningen for økonomiplanperioden er basert på forslag i ny forskrift.

Gebyrområde FEIING

Gebyrhjemler:

- Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonslover) av 14. juli 2002, § 28.

Selvkostoppstilling

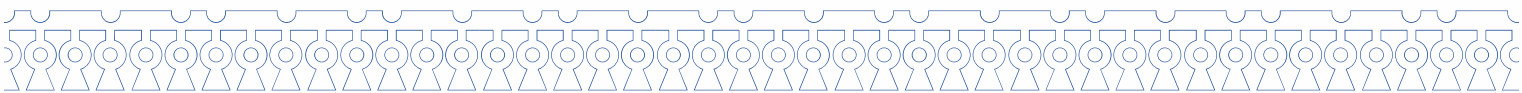
Feiing	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gebyrinntekter	4 077 978	4 872 405	3 897 820	4 267 298	4 280 213	4 309 950
Øvrige driftsinntekter	432 854	0	0	0	0	0
Driftsinntekter	4 510 832	4 872 405	3 897 820	4 267 298	4 280 213	4 309 950
Direkte driftsutgifter	4 282 900	4 456 000	5 126 150	5 233 799	5 343 709	5 455 927
Avskrivningskostnad	0	0	0	0	0	0
Kalkulatorisk rente	0	0	0	0	0	0
Indirekte driftsutgifter (netto)	52 336	54 116	55 955	57 858	59 825	61 859
Driftskostnader	4 335 236	4 510 116	5 182 105	5 291 657	5 403 534	5 517 786
Resultat	175 596	362 289	-1 284 285	-1 024 359	-1 123 321	-1 207 836
Kostnadsdekning i %	104,1 %	108,0 %	75,2 %	80,6 %	79,2 %	78,1 %

Selvkostfond 01.01	4 695 330	4 980 953	5 415 520	4 198 540	3 232 056	2 154 132
+ Avsetning til selvkostfond						
- Bruk av selvkostfond	175 596	362 289	-1 284 285	-1 024 359	-1 123 321	-1 207 836
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	110 026	72 278	67 305	57 876	45 397	27 904
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	4 980 953	5 415 520	4 198 540	3 232 056	2 154 132	974 201

Det er lagt til grunn at fondet vil være tilnærmet brukt i løpet av utgangen av 2025.

Forbruksgebyr	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum økning 2019-2023
Feiegebyr pr pipeløp ekskl. mva.	270,00	296,00	237,00	259,00	260,00	262,00	-34,00
Endring i forbruksgebyr fra året før (%)	-0,4 %	9,6 %	-19,9 %	9,3 %	0,4 %	0,8 %	-11,5 %

Gebyrene for feiing ble på et tidligere tidspunkt økt for å hente inn et fremførbart underskudd på området. Dette er nå dekket inn og det er grunnlag for en reduksjon i gebyrene.

Gebyrområde SLAMTØMMING (SEPTIK)**Gebyrhjemler:**

- Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 34

Selvkostoppstilling

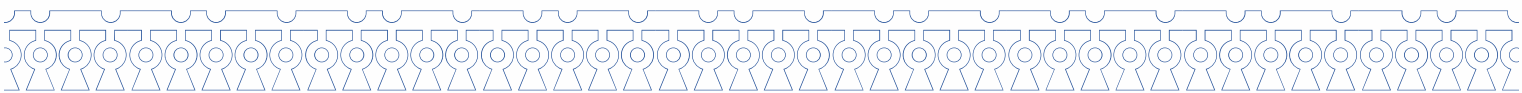
Septik	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gebyrinntekter	2 168 956	2 310 500	2 500 338	2 521 484	2 616 913	2 713 075
Øvrige driftsinntekter	489 630					
Driftsinntekter	2 658 586	2 310 500	2 500 338	2 521 484	2 616 913	2 713 075
Direkte driftsutgifter	2 800 979	2 334 441	2 482 208	2 544 482	2 608 409	2 674 036
Avskrivningskostnad	37 564	37 564	7 533	0	0	0
Kalkulatorisk rente	1 469	368	53	0	0	0
Indirekte netto driftsutgifter	106 417	110 035	113 776	117 645	121 645	125 781
Driftskostnader	2 946 429	2 482 408	2 603 570	2 662 127	2 730 054	2 799 817
Resultat	-287 843	-171 908	-103 232	-140 643	-113 141	-86 742
Kostnadsdekning i %	90,2 %	93,1 %	96,0 %	94,7 %	95,9 %	96,9 %

Selvkostfond 01.01	1 141 571	876 674	715 836	621 969	489 987	384 215
+ Avsetning til selvkostfond			0	0	1	2
- Bruk av selvkostfond	-287 843	-171 908	-103 232	-140 643	-113 141	-86 742
+ Kalkulert renteiinntekt selvkostfond	22 946	11 070	9 365	8 661	7 368	6 135
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	876 674	715 836	621 969	489 987	384 215	303 610

Selvkostfondet for Slamtømming forutsettes å være lik kr 0 ved utgangen av 2026.

Forbruksgebyr	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Sum økning 2020-2024
Septiktank -3 m ³ ekskl. mva.	1 978,00	2 040,00	2 136,00	2 077,00	2 081,00	2 085,00	45,00
Endring i forbruksgebyr fra året før (%)	1,1 %	3,1 %	4,7 %	-2,8 %	0,2 %	105,4 %	2,2 %

I Ullensaker kommune er gebyret for slamtømming beregnet ut fra størrelse (m³) på septiktank/minirensanlegg som skal tømmes. Fra 2020 til 2021 økes gebyret for slamtømming med 4,7 %.

Gebyrområde BYGGESAK

Gebyrhjemler:

- Plan og bygningsloven av 27. juni 2008, § 33-1

Selvkostoppstilling

Byggesak	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gebyrinntekter	8 464 403	12 000 000	11 205 579	12 407 031	12 935 862	13 474 798
Øvrige driftsinntekter	994 276	960 000	500 000	350 000	350 000	350 000
Driftsinntekter	9 458 679	12 960 000	11 705 579	12 757 031	13 285 862	13 824 798
Direkte driftsutgifter	10 288 070	10 071 844	11 722 287	12 107 272	12 505 096	12 916 193
Avskrivningskostnad	120 923	17 704	17 704	17 704	17 704	17 704
Kalkulatorisk rente	7 630	3 674	3 451	3 564	3 559	3 449
Indirekte netto driftsutgifter	923 403	954 799	987 262	1 020 829	1 055 537	1 091 425
Driftskostnader	11 340 026	11 048 021	12 730 704	13 149 369	13 581 896	14 028 771
+/- Korrigering av tidligere års feil i kalkyle						
Resultat	-776 972	1 911 979	-1 025 125	-392 338	-296 034	-203 973
Kostnadsdekning i %	83,4 %	117,3 %	91,9 %	97,0 %	97,8 %	98,5 %

Selvkostfond 01.01	768 238	0	1 925 363	920 158	539 187	249 803
+ Avsetning til selvkostfond		1 911 979				
- Bruk av selvkostfond	-776 972		-1 025 125	-392 338	-296 034	-203 973
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	8 734	13 384	19 920	11 367	6 650	2 661
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	0	1 925 363	920 158	539 187	249 803	48 491

Underskudd 01.01 (ikke framførbart)		1 104 375	1 104 375	1 104 375	1 104 375	1 104 375
- Underskudd (ikke til fremføring)	1 104 375					
- Kalkulert rentekostnad selvkostfond						
Underskudd 31.12 (ikke framførbart)	1 104 375	1 104 375	1 104 375	1 104 375	1 104 375	1 104 375

Gebyrutvikling

Etter ny kommunelov er det vedtatt nye forskrifter på selvkost. Etter de nye reglene er det ikke anledning til å framføre underskudd til senere år på områdene Byggesak, Regulering, Oppmåling og Eierseksjonering. På Byggesak vil underskuddet fra 2019 derfor ikke kunne dekkes inn senere år. For å unngå at kommunens kostnader ikke dekkes inn det enkelte regnskapsår, settes prisene opp slik at det opparbeides en buffer til å ta svingninger i aktiviteten. Prisene økes med 16,7 %, bortsett fra prisen på dispensasjon og saksbehandlingsgebyr på bolig som holdes uendret.

Gebyrområde KART OG OPPMÅLING

Gebyrhjemler:

- Matrikkelloven av 17. juni 2005, § 32.

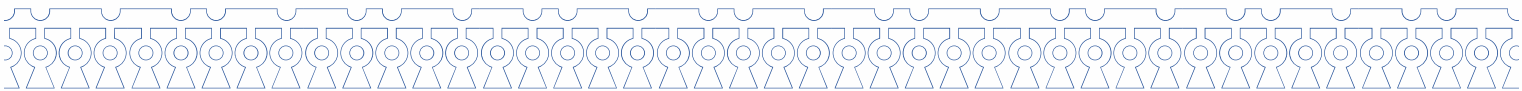
Selvkostoppstilling

Oppmåling	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gebyrinntekter	4 111 423	3 907 500	4 073 585	4 479 434	5 114 278	5 506 985
Øvrige driftsinntekter	112 381	631 300	0	0	0	0
Driftsinntekter	4 223 804	4 538 800	4 073 585	4 479 434	5 114 278	5 506 985
Direkte driftsutgifter	4 289 688	4 056 501	4 440 134	4 586 279	4 737 292	4 893 336
Avskrivningskostnad	0	0	0	0	0	0
Kalkulatorisk rente	0	0	0	0	0	0
Indirekte netto driftsutgifter	520 749	538 455	556 762	575 692	595 266	615 505
Driftskostnader	4 810 437	4 594 956	4 996 896	5 161 971	5 332 558	5 508 841
Resultat	-586 633	-56 156	-923 311	-682 537	-218 280	-1 856
Kostnadsdekning i %	87,8 %	98,8 %	81,5 %	86,8 %	95,9 %	100,0 %

Selvkostfond 01.01	2 366 565	1 827 617	1 796 655	892 167	218 280	1 856
+ Avsetning til selvkostfond		0	0	0	1	2
- Bruk av selvkostfond	-586 633	-56 156	-923 311	-682 537	-218 280	-1 856
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond	47 685	25 194	18 823	8 649	1 855	17
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	1 827 617	1 796 655	892 167	218 280	1 856	19

Gebyrutvikling

Etter ny kommunelov er det vedtatt nye forskrifter på selvkost. Etter de nye reglene er det ikke anledning til å framføre underskudd til senere år på områdene Byggesak, Regulering, Kart og Oppmåling og Eierseksjonering. Det er opparbeidet fond på området, som planlegges brukt i løpet av økonomiplanperioden. Prisene for 2021 økes med 4,7 %.

Gebyrområde REGULERING

Gebyrhjemler:

- Plan og bygningsloven av 27. juni 2008, § 33-1

Selvkostoppstilling

Regulering	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Gebyrinntekter	2 983 067	4 550 000	2 492 927	2 552 735	2 641 467	2 734 893
Øvrige driftsinntekter	-132 625	56 550	0	0	0	0
Driftsinntekter	2 850 442	4 606 550	2 492 927	2 552 735	2 641 467	2 734 893
Direkte driftsutgifter	2 335 616	2 450 760	2 494 421	2 577 563	2 663 497	2 752 317
Avskrivningskostnad	0	0	0	0	0	0
Kalkulatorisk rente	0	0	0	0	0	0
Indirekte netto driftsutgifter	320 122	331 006	342 261	353 897	365 930	378 372
Driftskostnader	2 655 738	2 781 766	2 836 682	2 931 460	3 029 427	3 130 689
+/- Korrigering av tidligere års feil i kalkyle	998 996					
Resultat	1 193 700	1 824 784	-343 755	-378 725	-387 960	-395 796
Kostnadsdekning i %	107,3 %	165,6 %	87,9 %	87,1 %	87,2 %	87,4 %

Selvkostfond 01.01	0	0	1 837 557	1 517 288	1 159 412	787 863
+ Avsetning til selvkostfond		1 824 784				
- Bruk av selvkostfond			-343 755	-378 725	-387 960	-395 796
+ Kalkulert renteinntekt selvkostfond		12 773	23 486	20 848	16 412	10 619
Selvkostfond 31.12 (inkl. rente)	0	1 837 557	1 517 288	1 159 412	787 863	402 687

Underskudd 01.01 (ikke framførbart)	-1 634 276	-453 996	1 368 414	1 368 414	1 368 414	1 368 414
- Underskudd (ikke til fremføring)	1 193 700	1 824 784				
- Kalkulert rentekostnad selvkostfond	-13 419	-2 374				
Underskudd 31.12 (ikke framførbart)	-453 996	1 368 414	1 368 414	1 368 414	1 368 414	1 368 414

Gebyrutvikling

Etter ny kommunelov er det vedtatt nye forskrifter på selvkost. Etter de nye reglene er det ikke anledning til å framføre underskudd til senere år på områdene Byggesak, Regulering, Kart og Oppmåling og Eierseksjonering, jf underskuddet som framgår av tabellen over. For å unngå at kommunens kostnader ikke dekkes inn det enkelte regnskapsår, er det nødvendig å regulere prisene slik at det opparbeides en buffer til å ta svingninger i aktiviteten. For 2021 økes med deflator 2,7 %, siden det i løpet av 2020 ser ut til at det er midler til å sette av på fond.

VEDLEGG 11 Prislister

Skole

Tjeneste	Pris 2020 kr/mnd	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr/mnd
Skolefritidsordning, hel plass	3 305	2,7%	89	3 394
Skolefritidsordning, delt plass	2 150	2,7%	58	2 208
Kostpenger hel plass	234	2,7%	6	241
Ekstra dag i forbindelse med skolens ferier	177	2,7%	5	182
For sent henting (pr time)	206	2,7%	6	211

Voksenopplæringen

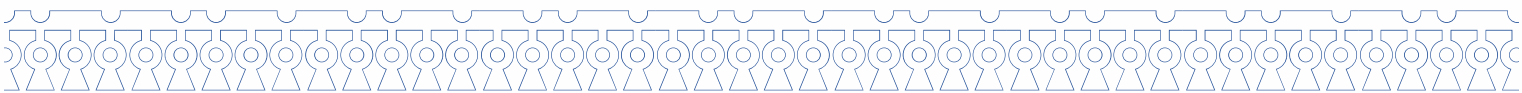
Tjeneste	Pris 2020 kr/skoleår	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr/skoleår
Norskundervisning - dagtid (Ny pris fra 01.01.2014)	33 404	2,4%	796	34 200
Norskundervisning - ettermiddag	21 342	2,6%	558	21 900
Norsk kurs - kveldstid. 6 kurs i året à 2.500 kr pr kurs	15 000	4,0%	600	15 600
Depositum - skolebøker	516	-3,0%	-16	500
50 t samfunnskunnskapskurs, pris pr kurs	3 609	-0,2%	-9	3 600
Norskprøve, pris pr prøve	1 031	-3,0%	-31	1 000

Barnehage

Tjeneste		Pris 2020 kr/mnd	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr/mnd
Barnehagesats fra 1.1.2020	100%	3 135	3,0%	95	3 230
Kostpenger	100%	390	2,7%	11	401
For sent henting (pr time)		205	2,7%	6	211

* Barnehagesats skal være maks 6% av husstandens inntekt. Foresatte kan søke om redusert barnehagesats, og satsen beregnes individuelt.

* Det tilbys gratis kjernetid i barnehagen for 2-, 3-, 4- og 5-åringer i familier med lav inntekt.

Bibliotek

Tjeneste	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr
For sent leverte bøker, 1. parring	0	0,0%	0	0
For sent leverte bøker, 2. parring	0	0,0%	0	0
Erstatning bøker/lydbøker for voksne *	500	0,0%	0	500
Erstatning bøker/lydbøker for barn **	350	0,0%	0	350
Erstatning Tegneserie	200	0,0%	0	200
Erstatning Tidsskrift	140	0,0%	0	140
Erstatning Språkkurs	715	0,0%	0	715
Erstatning Video/DVD	100	100,0%	0	100
Erstatning spill	550	0,0%	0	550

Kulturskole

Tjeneste	Pris 2020 kr/år	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr/år
Instrumentalundervisning individuell	3 200	3,1%	100	3 300
Instrumentalundervisning gruppe	3 200	3,1%	100	3 300
Sangundervisning	3 200	3,1%	100	3 300
Musikal 120 min***	3 400	2,9%	100	3 500
Teater BUSTival	1 700	2,9%	50	1 750
Barnekor	2 300	2,2%	50	2 350
Aspirantkor	2 300	2,2%	50	2 350
Ungdomskor	3 350	3,0%	100	3 450
Samspillgrupper/band	3 200	3,1%	100	3 300
Gruppetimer - 45 minutters gruppe	2 300	2,2%	50	2 350
Gruppetimer - 60 minutters gruppe	3 000	3,3%	100	3 100
Gruppetimer - 75 minutters gruppe	3 200	3,1%	100	3 300
Gruppetimer - 90 minutters gruppe	3 300	3,0%	100	3 400
Gruppetimer - 105 minutter**				3 400
Gruppetimer - 120 minutter **	3 350	3,0%	100	3 450
Salg til musikkforeninger	3 200	3,1%	100	3 300
Leie av instrumenter	900	5,6%	50	950
Materiellavgift	80	12,5%	10	90
Materiellavgift BUST	40	25,0%	10	50

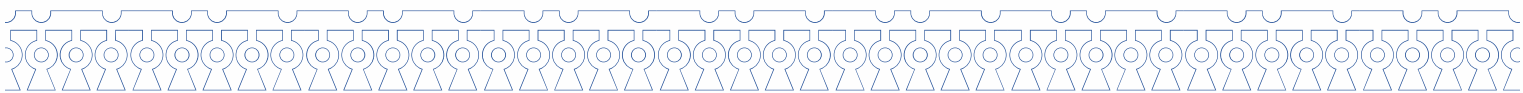
** Ny kategori

***Endret navn fra teatertilbud til musikal for å tydeliggjøre at det er noe mer enn gruppetimer

Kino

Tjeneste	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr
Kinobillett, voksen	125	8,0%	10	135
Kinobillett, barn	95	10,5%	10	105
Kinobillett, honnør	105	14,3%	15	120
Kinobillett, 3D voksen	150	3,3%	5	155
Kinobillett, 3D barn	120	4,2%	5	125
Kinobillett, 3D honnør	130	7,7%	10	140

*+ kr 10 på alle billett kategorier i premierehelga

Kulturhus

Tjeneste	Pris 2020 kr/time	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr/time	
Teknikertjenester lokalt kulturliv amatører	500	0,0%	0	500	
Teknikertjenester kommersielle, eksterne, profesjonelle	600	0,0%	0	600	
	Pris 2020 kr/dag	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr/dag	
Utleie Kong Rakne kommunale instanser hverdager 800 - 1600. Inkluderer ikke teknikker/rigg	0		0	0	
Utleie Kisi og Vesong kommunale instanser. Inkluderer rigg av konferansebenk, hverdager kl 0800-1600	1 000	0,0%	0	1 000	
Utleie foaje lokale lag og foreninger	900	5,6%	50	950	
Utleie foaje eksterne og private	1 700	2,9%	50	1 750	
Utleie Galleri Jessheim lokale lag og foreninger	2 200	4,5%	100	2 300	
Utleie Galleri Jessheim eksterne og private	3 500	2,9%	100	3 600	
	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr	
Utleie Kong Rakne - eksterne	Hel dag / kveld (hverdag)	10 600	2,8%	300	10 900
	1/2 dag (hverdag)	7 000	2,9%	200	7 200
	Helg	16 500	3,0%	500	17 000
	Superkommersielle leietakere	19 500	2,6%	500	20 000
Utleie Kong Rakne - lag/foreninger/skole	Hel dag / kveld (hverdag)	5 600	3,6%	200	5 800
	1/2 dag (hverdag)	4 000	2,5%	100	4 100
	Helg	6 700	3,0%	200	6 900
	Hel dag / kveld (hverdag)	3 700	2,7%	100	3 800
Utleie Jasseimr - eksterne	1/2 dag (hverdag)	2 600	3,8%	100	2 700
	Helg	4 800	4,2%	200	5 000
	Superkommersielle leietakere	5 200	5,8%	300	5 500
	Hel dag / kveld (hverdag)	2 500	4,0%	100	2 600
Utleie Jasseimr - lag/foreninger/skole	1/2 dag (hverdag)	1 800	5,6%	100	1 900
	Helg	3 000	3,3%	100	3 100
	Hel dag / kveld (hverdag)	6 600	3,0%	200	6 800
	1/2 dag (hverdag)	4 500	4,4%	200	4 700
Utleie Vesong - eksterne	Helg	9 500	5,3%	500	10 000
	Hel dag / kveld (hverdag)	3 600	2,8%	100	3 700
	1/2 dag (hverdag)	2 400	4,2%	100	2 500
	Helg	4 500	4,4%	200	4 700
Utleie Kisi - eksterne	Hel dag / kveld (hverdag)	4 500	4,4%	200	4 700
	1/2 dag (hverdag)	3 400	2,9%	100	3 500
	Helg	6 200	3,2%	200	6 400
	Hel dag / kveld (hverdag)	2 500	4,0%	100	2 600
Utleie Kisi - lag/foreninger/skole	1/2 dag (hverdag)	1 900	5,3%	100	2 000
	Helg	3 000	3,3%	100	3 100
	Hel dag / kveld (hverdag)	3 900	2,6%	100	4 000
	1/2 dag (hverdag)	2 700	3,7%	100	2 800
Utleie Ullr (herredsstyresalen) - eksterne	Helg	4 700	4,3%	200	4 900
	Hel dag / kveld (hverdag)	2 400	4,2%	100	2 500
	1/2 dag (hverdag)	1 800	5,6%	100	1 900
	Helg	2 900	3,4%	100	3 000

Ekstraforestilling samme dag er leiepris 60,- kr pr solgt billett. (Gjelder kommersielle)

Bevegelig husleie per solgt billett;

30,- for kommersielle

20,- for eksterne

10,- for lokale.

I tråd med etablert praksis økes priser for leie hvert annet år. Neste prisøkning er i 2022.

Helsestasjon

Tjeneste	Pris 2020 kr/dose	Prisøkkn %	Prisøkkn kr	Pris 2021 kr/dose
Boostrix - Polio	400	0,0%	0	400
Polio	255	0,0%	0	255
Gulfeber	500	0,0%	0	500
Hepatitt A barn	370	0,0%	0	370
Hepatitt A voksen	415	0,0%	0	415
Hepatitt B, barn	290	0,0%	0	290
Hepatitt B, voksen	330	0,0%	0	330
Hepatitt A+B barn	480	0,0%	0	480
Hepatitt A+B voksen	600	0,0%	0	600
Japansk Encephalitt	930	7,5%	70	1 000
Meningococc Bexsero	1100			1 100
Meningococc Trumenba	960			960
Meningococc A+C+W+Y "GSK"	510	0,0%	0	510
Tyfoid, injeksj.	330	0,0%	0	330
Tyfoid, oral	330			330
Dukoral 1 dose	300	0,0%	0	300
Rabies	640	0,0%	0	640
Skogflått, barn	440	6,8%	30	470
Skogflått, voksen	450	8,9%	40	490
MMR, meslinger, kuma og røde hunder barn	100	0,0%	0	100
MMR, meslinger, kuma og røde hunder voksen	150	0,0%	0	150
BCG, tuberkulose barn	100	0,0%	0	100
BCG, tuberkulose voksen	170	0,0%	0	170
HPV, gardasil	1500	0,0%	0	1 500
Cervarix	1000	0,0%	0	1 000
Vannkopper	580			580
Konsultasjonsgebyr familie	150			150
Konsultasjonsgebyr, fra 16 år	100	0,0%	0	100

Ved avbestilling av time senere enn dagen i forveien, sendes et krav om konsultasjonsgebyr, gjelder også for barn.

Fritagelsesattest for vaksiner mot gulfeber (kun p.g.a. medisinske årsaker

Utsteding av nytt internasjonalt vaksinasjonskort

Resept på tyfoidkapsler

Resept på malariatabletter

Priser satt etter Folkehelseinstitutt sine utsalgspriser.

170

60

100

60

60

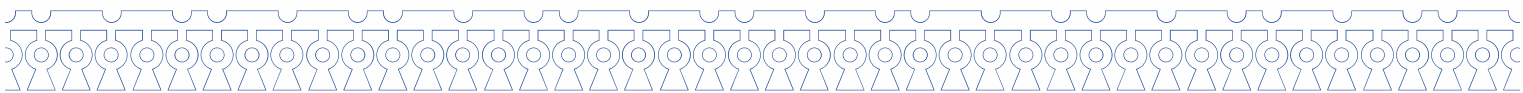
170

60

100

60

60

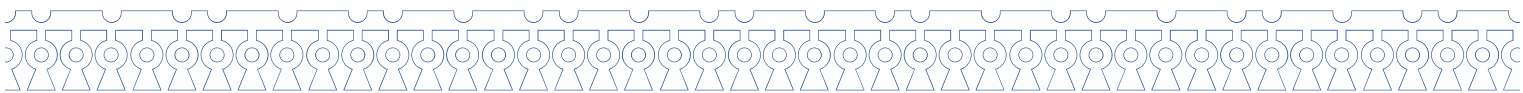

PRO Kløfta, Jessheim Øst, Jessheim Vest og Helsehus

Tjeneste	Maks timer/mnd	Pris 2020 kr/time	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr/time
Maks beløp per husstand for hjemmehjelp i måneden	< 2G: 1	210*			210*
	2G-3G: 2,5	253	2,7%	7	260
	3G-4G: 5	253	2,7%	7	260
	4G-5G: 5	315	2,7%	9	324
	>5G: 5	411	2,7%	11	422
Transport til og fra dagsenter/dagsopphold	< 2G:	0	2,7%	0	0
	2G - 4G:	169	2,7%	5	173
	> 4G:	337	2,7%	9	347
Opphold i bofellesskap Gystadmyr		8 761	2,7%	237	8 998
		Pris 2020 kr/porsj.	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr/porsj.
Matombringning		88	2,7%	2	90
		Pris 2020 kr/dag	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr/dag
Korttidsopphold i institusjon/rehabiliteringsavdeling		170	0,0%	0	170*
Dagsenter		139	2,7%	4	142
Dagsenter ved rehabiliteringsavdelingen		164	2,7%	4	168
		Pris 2020 kr/kurs	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr/kurs
Frisklivssentral 12 ukers oppfølging (unntatt barn og gravide)		423	0,0%	0	423**
Kurs ved frisklivssentralen, kursmateriell til bruk		542	2,7%	0	542
		Pris 2020 kr	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr
Trygghetsalarm Installering		1 058	2,7%	29	1 087
		Pris 2020 kr/år	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr/år
Trygghetsalarm leie	< 2G:	4 356	-65%	-2 820	1 536
	2G-3G:	4 356	2,5%	108	4 464
	3G-4G:	4 356	2,5%	108	4 464
	4G-5G:	4 356	2,5%	108	4 464
	> 5G:	4 356	2,5%	108	4 464

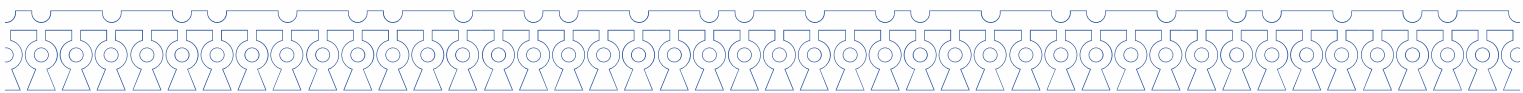
*Prisene fastsettes av Helsedirektoratet og forventes klare for 2021 i desember (hentes fra lovdata)

**Ikke aktivt nå, iverksettes av tjenestetorget på Tildelingsenheten medio 2021

Utleie av kommunale bygg

Tjeneste		Pris 2020 kr	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr
Ullensaker kommune - leiepriser for lag, foreninger og private hjemmehørende i Ullensaker					
Leie av klasserom/ SFO-lokale / personalrom / kjøkken / garderobes/ Leie av aula/ auditorium	Pr. time	200	12,5 %	25,0	225
	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	3 560	2,5 %	90,0	3 650
Leie av svømmehall	Pr. time	410	12,2 %	50,0	460
	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	8 250	1,2 %	100,0	8 350
Leie av gymsal	Pr time	290	10,3 %	30,0	320
	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	5 130	1,9 %	100,0	5 230
Skolebygg ifm. Loppemarked o.l i helger	Leie pr.dag, uavhengig av antall timer	3 260	3,1 %	100,0	3 360
Leie Jessheimhallen, Kløftahallen, Alfhallen, Nordkisahallen, Jessheim is og flerbrukshall	Arrangementer (pr time)	460	21,7 %	100,0	560
	Trening (pr time)	350	7,1 %	25,0	375
Styrketreningssrom Jessheimhallen og Is- og flerbrukshall	Pr. time	150	33,3 %	50,0	200
	Sesongleie trening pr. halvår (>10 ganger)	8 950	-55,3 %	-4 950,0	4 000
Leie av ishall	Pr. time	1 090	0,0 %	0,0	1 090
Ekstraordinært renhold hverdag	Pr. time*				600
Ekstra renhold helg	Pr. time*				1 200
Vaktmestertjenester helg	Pr. time*				1 200
Vaktmestertjenester hverdag	Pr. time*				600
Utleie av Jessheim is- og flerbrukshall: Disponibelt rom	Timebasert sats	290	-100,0 %	-290,0	0
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark SOMMER (perioden 15. mars - 14. november)	Kamp hel bane (11er)	560	7,1 %	40,0	600
	Kamp halv bane (7er)	290	3,4 %	10,0	300
	Trening hel bane	0	0,0 %	0,0	0
	Trening halv bane	0	0,0 %	0,0	0
Sesongleie kunstgressbane sommer	Trening over 10 timer pr uke 11er*				0
	Trening over 10 timer pr uke 7er*				0
	Kamp hel bane (11er)	850	5,9 %	50,0	900
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark VINTER (perioden 15. november - 14. mars)	Kamp halv bane (7er)	340	0,0 %	0,0	340
	Trening hel bane	700	0,0 %	0,0	700
	Trening halv bane	350	0,0 %	0,0	350
Sesongleie kunstgressbane vinter	Trening over 10 timer pr uke 11er*				60 000
	Trening over 10 timer pr uke 7er*				30 000
Overnatting (Gystadmarka skole, Skogmo skole, Vesong ungdomsskole)	100 kr pr pers*				100 kr pr pers
Romsaasparken inntektsbringende arrangement	Pr. time*				Pris etter avtale
	Pr. dag*				Pris etter avtale
Rådhusplassen	Pr. time*				Pris etter avtale
	Pr. dag*				Pris etter avtale

Tjeneste		Pris 2020 kr	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr
Utenbygds - leiepriser for lag, foreninger og private hjemmehørende utenfor Ullensaker					
Leie av klasserom/ SFO-lokale / personalrom / kjøkken / garderøber/ Leie av aula/ auditorium	Pr. time	240	25,0 %	60,0	300
	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	4 690	4,3 %	200,0	4 890
Leie av svømmehall	Pr. time	550	18,2 %	100,0	650
	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	10 640	1,9 %	200,0	10 840
Leie av gymsal	Pr time	370	16,2 %	60,0	430
	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	6 630	3,0 %	200,0	6 830
Skolebygg ifm. loppemarked o.l. i helger	Leie pr. dag, uavhengig av antall timer	3 910	5,1 %	200,0	4 110
Leie Jessheimhallen, Kløftahallen, Alfhallen, Nordkisahallen, Jessheim is og flerbrukshall	Arrangementer (pr time)	590	15,3 %	90,0	680
	Trening (pr time)	570	0,0 %	0,0	570
Styrketreningsrom Jessheimhallen og Is- og flerbrukshall	Pr. time	460	-21,7 %	-100,0	360
	Sesongleie pr halvår (>10ganger)	11 070	-50,3 %	-5 570,0	5 500
Leie av ishall	Pr. time	1 400	3,6 %	50,0	1 450
Ekstraordinært renhold hverdag	Pr. time*				600
Ekstra renhold helg	Pr. time*				1 200
Vaktmestertjenester helg	Pr. time*				1 200
Vaktmestertjenester hverdag	Pr. time*				600
Utleie av Jessheim is- og flerbrukshall: Disponibelt rom	Timebasert sats	370	0,0 %	0,0	370
	Kamp hel bane (11er)	1 090	0,0 %	0,0	1 090
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark SOMMER (perioden 15. mars - 14. november)	Kamp halv bane (7er)	550	5,5 %	30,0	580
	Trening hel bane	550	3,6 %	20,0	570
	Trening halv bane	280	3,6 %	10,0	290
	Treningen over 10 timer pr uke 11er*				80 000
Sesongleie kunstgressbane sommer	Treningen over 10 timer pr uke 7er*				40 000
Tjeneste		Pris 2020 kr	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr
Leie av kunstgressbanen i Jessheim idrettspark VINTER (perioden 15. november - 14. mars)	Kamp hel bane (11er)	1 090	10,1 %	110,0	1 200
	Kamp halv bane (7er)	550	12,7 %	70,0	620
	Trening hel bane	550	63,6 %	350,0	900
	Trening halv bane	280	78,6 %	220,0	500
Sesongleie kunstgressbane vinter	Treningen over 10 timer pr uke 11er*				80 000
	Treningen over 10 timer pr uke 7er*				40 000
Overnatting (Gystadmarka skole, Skogmo skole, Vesong ungdomsskole) Romsaasparken inntektsbringende arrangement	150 kr pr. pers*				150 kr pr. pers
	Pr. time*				Pris etter avtale
Rådhusplassen	Pr. dag*				Pris etter avtale
	Pr. time*				Pris etter avtale
	Pr. dag*				Pris etter avtale

* Nye priser

Vaskeri

Tjeneste		Pris 2020 kr	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr
Type tekstiler	Vask – og tørk av tekstiler				
Vask og tørk av tekstiler	Dyne	129	2,7 %	3,5	132
	Puter	93	2,7 %	2,5	95
	Sengetepper / pledd*	129	2,7 %	3,5	132
	Ryer – små, opp til lengde på 60 cm*	129	2,7 %	3,5	132
	Ryer – over på 60 cm*	160	2,7 %	4,3	164
	Duker – små, opp til lengde på 60 cm*	93	2,7 %	2,5	95
	Duker - over 60 cm*	160	2,7 %	4,3	164
	Dunjakke	211	2,7 %	5,7	217
	Sovepose	211	2,7 %	5,7	217
	Gardiner - 160 cm*	129	2,7 %	3,5	132
	Gardiner - 220 cm*	211	2,7 %	5,7	217
	Over-madras – enkel	211	2,7 %	5,7	217
	Over-madras – dobbel	423	2,7 %	11,4	434
	Bunads-skjorte	211	2,7 %	5,7	217
	Dress jakke	211	2,7 %	5,7	217
	Dress bukse	211	2,7 %	5,7	217
	Skjorter	211	2,7 %	5,7	217

*Rulle etterbehandlina kr 50 pr stk

Vann, avløp og renovasjon

Renovasjon	Pris 2020 kr eks mva	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr eks mva
Årsgebyr pr abonnent = grunngebyr+forbruksgebyr pr liter (gjelder fra 2021)				
Grunngebyr Pr. abonnent	1 265	14,3 %	181,00	1 446
Forbruksgebyr pr liter	7,90	21,2 %	1,68	9,57
Renovasjonsgebyr fritidseiendommer med fellesbeholder, pr. abonnent	1 583	21,2 %	335,71	1 919
Vann og avløp	Pris 2020 kr eks mva	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr eks mva
Årsgebyr vann pr m3	14,76	-69,5 %	-10,26	4,50
Årsgebyr avløp pr m3	19,70	-75,4 %	-14,86	4,85
Tilknytningsgebyr vann pr m2	176,10	2,5 %	4,40	180,51
Tilknytningsgebyr avløp pr m2	208,03	2,5 %	5,20	213,23
Fastdel for kjøp av vann uten abonnement pr år	3 838,85	-69,5 %	-2 668,00	1 170,85
Vannmåler leie Dimensjon tom 40 mm	260,47	2,7 %	7,03	267,51
Vannmåler leie Dimensjon 50 - 100 mm	1 663,93	2,7 %	44,93	1 708,85
Vannmåler leie Dimensjon inntil 200 mm	3 067,64	2,7 %	82,83	3 150,46
Tillegg for sidemåler/kombimåler	1 798,27	2,7 %	48,55	1 846,82
Tillegg for fjernavleser, årlig leie (NY)	161,87	2,7 %	4,37	166,24
Tillegg for kjøp av konsoll til 15-30 mm vannmåler (NY)	362,91	2,7 %	9,80	372,71
Tillegg for kjøp av konsoll til 30-50 mm vannmåler (NY)	909,34	2,7 %	24,55	933,89
Stenge/plombere stoppekran, eller åpne igjen	730,39	-69,5 %	-507,62	222,77
Behandlingsgebyr for levering av fettholdig avløp ved Gardermoen RA	486,98	0,0 %	0,00	486,98
Mottak av avløp med høyt innhold av organisk materiale. Gjelder avløp over 600 mg/l, der tilleggsggebyret beregnes for andel KOF utover grenseverdien. Pr. kg	27,81	2,7 %	0,75	28,56
Kontrollgebyr VA-tjenester pr kontroll	1 586,71	2,7 %	42,84	1 629,55
Timesats				
Kjøp av anleggstjenester	Pris 2020 kr eks mva	Prisøk %	Prisøk kr	Pris 2021 kr eks mva
Lastebil m/krokløft og skjær	341	2,7 %	9,21	350
Stor lastebil m/kran	370	2,7 %	9,98	380
tillegg for pådrag (spyle/sugetank)	381	2,7 %	10,28	391
Lastebil kombi - spyle og sugebil 8 m ³	932	2,7 %	25,17	958
Liten lastebil < 7,5 t. m/kran	239	2,7 %	6,45	245
Varebil	148	2,7 %	3,99	152
Transporter med plan	239	2,7 %	6,45	245
Traktor	267	2,7 %	7,21	274
Traktor med utstyr (fres og lignende)	415	2,7 %	11,21	426
Gravemaskin 14 t.	443	2,7 %	11,97	455
Hjullaster	443	2,7 %	11,97	455
Hjullaster med utstyr (kantklipping, feieutstyr mm.)	591	2,7 %	15,96	607
Wille 655	370	2,7 %	9,98	380
Wille 655 med utstyr (feieutstyr, oppsamlingskost)	517	2,7 %	13,97	531
Gressklipper, stor	148	2,7 %	3,99	152
Feieutstyr	148	2,7 %	3,99	152
Løypeprepareringsmaskin	296	2,7 %	7,98	304
Gravemaskin 2,7 t.	267	2,7 %	7,21	274
Teletiner	398	2,7 %	10,74	409
Utryknings tillegg	341	2,7 %	9,21	350
Lekkasjesøking m/mannskap	296	2,7 %	7,98	304
Timepris ingeniør (ordinær)	591	2,7 %	15,96	607
Timepris fagarbeider (ordinær)	443	2,7 %	11,97	455
Timepris hjelpemann	239	2,7 %	6,45	245
50% overtid, tillegg pr. time	136	2,7 %	3,68	140
100% overtid, tillegg pr. time	250	2,7 %	6,75	257
133% overtid, tillegg pr. time	341	2,7 %	9,21	350

Septik	Pris 2020 kr eks mva	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr eks mva
Pålagt tømning av septik inntil 3 m3	2 039,73	4,7 %	95,87	2 135,60
Pålagt tømning av septik inntil 4 m3	2 652,10	4,7 %	124,65	2 776,75
Pålagt tømning av septik inntil 5 m3	3 304,68	4,7 %	155,32	3 460,00
Pålagt tømning av septik inntil 6 m3	3 938,90	4,7 %	185,13	4 124,03
Pålagt tømning av septik inntil 7 m3	4 585,35	4,7 %	215,51	4 800,86
Tømmevolum septik over 7 m3, pris pr m3	750,46	4,7 %	35,27	785,73
Oppmøtegebyr der tømning ikke kan utføres	2 039,73	4,7 %	95,87	2 135,60
Behandlingsgebyr for septik levert Gardermoen renseanlegg	346,96	4,7 %	16,31	363,26

Saksbehandling og kontroll av utslipp og påslipp av avløpsvann	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr
Søknad om tillatelse til utslipp og/eller påslipp av avløpsvann fra næring og industri	5 665,31	2,7 %	152,96	5 818,28
Søknad om tillatelse til utslipp av sanitært avløpsvann, inntil 15 pe	5 665,31	2,7 %	152,96	5 818,28
Søknad om tillatelse til utslipp av sanitært avløpsvann, 16-49 pe	7 081,64	2,7 %	191,20	7 272,85
Søknad om tillatelse til utslipp av sanitært/kommunalt avløpsvann, 50-2000 pe	14 164,37	2,7 %	382,44	14 546,81

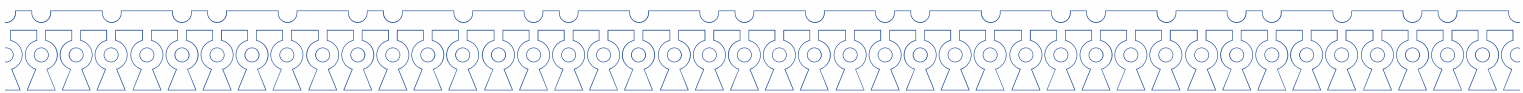
For ovennevnte gjelder:

* Ved søknad om løsning som ikke er i samsvar med forskrift, skal det betales et tillegg på 50 % av ordinær gebyrsats.

* Ved avslag på søknad, reduseres gebyret med 50 % av ordinær gebyrsats.

* Ved mindre endring/omgjøring av godkjent søknad, skal det betales 50 % av ordinær gebyrsats.

Omgjøring av gitt tillatelse/vilkår i gitt tillatelse, etter forurensningslovens omgjøringsregler	5 665	2,7 %	152,96	5 818
Tillegg for fornminneregistrering, jfr. HET sak 82/11 vedtatt 24.08.11, faktureres ved søknad om mindre avløpsanlegg	1 000	0,0 %	0,00	1 000
Kontrollgebyr for utslipp/påslipp av avløpsvann (gebyr ved utført kontroll)	1 587	2,7 %	42,84	1 630
Årsgebyr tilsyn mindre/mellomstore avløpsanlegg (sanitært avløpsvann), pr anlegg	350	0,0 %	0,00	350
Grunngebyr tilsyn nærings- og industriavløp, pr utført tilsyn	2 887	2,7 %	77,94	2 965
Tillegg tilsyn pr utskilleranlegg for nærings- og industriavløp, utover 1 anlegg	1 083	2,7 %	29,23	1 112
Gravemelding	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr
Behandling av gravetillatelse	3 500	2,7 %	100,00	3 600
Arbeidsvarslingsgebyr	1 000	0,0 %	0,00	1 000
Straffegebyr for graving i offentlig veg uten tillatelse	15 000	0,0 %	0,00	15 000
Avgiftsparkering	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr
Timesats parkering Allegot skole og rådhuset	10	100,0 %	10,00	20
Timesats parkering langs offentlig veg	20	0,0 %	0,00	20
Ansattparkering	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr
Pr år	2 200	0,0 %	0,00	2 200
Pr måned	200	0,0 %	0,00	200
Pr dag	20	0,0 %	0,00	20

Feiing

Feiegebyr	Pris 2019 kr eks mva	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr eks mva
Feiing pr pipeløp	216	-9,3 %	-20,09	196
Tilsyn pr pipeløp	143	-9,3 %	-13,30	130

Fyrverkeri

Tjeneste	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr
Gebyr for behandling av søknad og tilsyn	2 645	5,9 %	155	2 800

Priser fra ØRB IKS prisliste

Ullensaker kirkelige fellesråd

Gravplass	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr
Avgifter for beboere i kommunen				
Nytt enkelt kistegravsted (1 frigrav i 20 år)	0	0,0 %		0
Nytt dobbelt kistegravsted (1 frigrav i 20 år + 1 fester grav i 20 år)	4 100		100	4 200
Nytt urnegravsted	0			0
Årlig festeavgift ved forlengelse av feste per år per grav	205			210
Kremasjonsavgift etter satser fra Stalsberghagen krematorium (egenandel)	750			750
Navnet minnelund	4 500			4 500
Avgifter for beboere utenfor kommunen				
Nytt enkelt kistegravsted (etableringavgift og festeavgift i 20 år)				26 200
Nytt dobbelt kistegravsted (etableringavgift og festeavgift i 20 år)				52 400
Nytt urnegravsted (etableringavgift og festeavgift i 20 år)				9 200
Avgift for nedsetting av urne	570			585
Navnet minnelund	9 500			9 500
Årlig festeavgift ved forlengelse av feste per år per grav	205			210
Kremasjonsavgift etter satser fra Stalsberghagen krematorium (egenandel)	750			750
Sermonigebyr				3 000
Sermonigebyr uten organist				2 000

Utenbygdsboende defineres som de som verken har familierelasjoner i kommunen eller er bosatt i kommunen

Stell av grav, priser inkl mva	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr
Stell av graver, fullt stell inkl sommerblomster, lusing og vanning	1 075		10	1 085
Stell av graver, vanning	530		10	540
Stell av graver med legatavtale, fullt stell inkl sommerblomster, lusing og vanning	995		10	1 005
Stell av graver med legatavtale, vanning	460		10	470
Stell av graver, høstplanting	530		10	540
Salg av plantekasser, ferdig nedsatt uavhengig av størrelser	750		0	750
Salg av plantekasse 50 cm	450		0	450
Salg av plantekasse 60 cm	500		0	500
Salg av plantekasse 70 cm	600		0	600

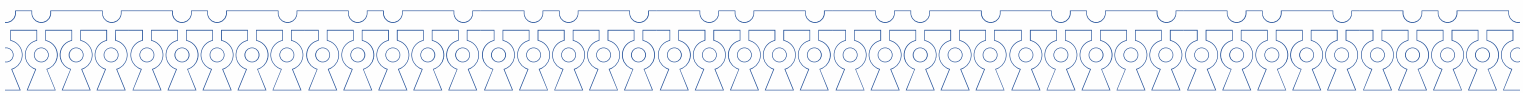
Vielser	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr
Vielse av utenbygdsboende med kirketjener	3 000		50	3 050
Vielse av utenbygdsboende med kantor og kirketjener	5 000		100	5 100
Orgelsolo eller akkompagnement	1 000		0	1 000
Både orgelsolo og akkompagnement	2 000		0	2 000

Utenbygdsboende defineres som de som verken har familierelasjoner i kommunen eller er bosatt i kommunen

Konserter	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr
Konserter, kulturarrangement av innenbygdsboende	800		200	1 000
Konserter, kulturarrangement av utenbygdsboende	3 000		0	3 000

Konserter og kulturarrangementer hvor det kreves inngangspenger inngås det egen avtale med kirkevergen

Annet	Pris 2020 kr	Prisøkning %	Prisøkning kr	Pris 2021 kr
Leie menighetssalen	2 000		0	2 000

VEDLEGG 12 Lokal forskrift med gebyrregulativ for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling og eierseksjonering

Hjemmel: Plan- og bygningsloven § 33-1, jf. også byggesaksforskriften, matrikkeloven § 32, jf. også matrikkel-forskriften og eierseksjonsloven § 7.

Vedtak: Ullensaker kommune 13.12.2016, sak 102/16

Ikrafttredelse: 1. januar 2017.

Kapittel 1 – Generelle bestemmelser

Gebyrer etter dette regulativ betales etter faktura utstedt av kommunen. Betaling kan kreves før forretning berammes eller arbeid igangsettes, eller før tillatelser/vedtak fattes. Alle priser er angitt i norske kroner.

Regulativet speiler det faktiske arbeidet som de ulike sakstypene medfører. Det samlede gebyret består av saksbehandling, administrasjonskostnader, tilsyn og med videre.

§ 1-1. Betalingsplikt

Alle som får utført tjenester etter dette regulativet skal betale gebyr.

Kommunen krever i tillegg inn tinglysningsgebyr og dokumentavgift i saker der kommunen må forskuttere dette.

§ 1-2. Tidspunkt for gebyrfastsetting og fakturering

Gebyr etter plan- og bygningsloven beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunktet gebyret faktureres, med mindre noe annet fremgår av regulativet. Gebyr etter matrikkeloven beregnes etter de satser som gjelder når saken fremmes, jf. matrikkelforskriften § 16.

Gebyret faktureres når vedtak fattes eller når kommunen har ferdigbehandlet eller avsluttet saken.

Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ved for sen betaling påløper purregebyr etter inkassoforskriften.

Gebyret må betales og forfaller uansett om det er søkt om reduksjon av gebyr, eller der vedtak om reduksjon er påklaget. Se § 1-6.

§ 1-3. Gebyrer og priser i regulativet

Gebyrene i gebyrregulativet reflekterer kommunens arbeid med de ulike sakstypene og er beregnet i samsvar med selvkostprinsippet. Regulativets satser vedtas og reguleres årlig av kommunestyret.

§ 1-4. Sakkyndig bistand

Der kommunen leier inn sakkyndig bistand for kontroll, uttalelser, vurderinger ut fra lov- og forskriftskrav og lignende, vil kostnadene for slik bistand bli tillagt gebyret. I tillegg blir det fakturert for medgått tid for kommunens arbeid med å hente inn denne bistanden.

§ 1-5. Urimelig gebyr

Dersom kommunen etter egen vurdering, eller etter skriftlig søknad anser gebyret som klart urimelig, kan gebyret settes ned. Søknad om redusert gebyr utsetter ikke betalingsfristen.

§ 1-6. Klage

Når gebyret er hjemlet i plan- og bygningsloven § 33-1, eller matrikkelloven § 32, er det ikke anledning til å klage på gebyret i den enkelte sak.

Kommunens vedtak i sak om reduksjon av gebyr kan klages til Fylkesmannen i Oslo og Akershus etter reglene i forvaltningsloven.

§ 1-7. Avslag

Saken anses som avsluttet dersom det ikke er sendt endring eller klage innen klagefristens utløp. For å etterleve selvkostreglene skal det ved avslag betales 100 % av ordinært gebyr. Beløpet blir ikke godskrevet ved ny eller endret søknad.

§ 1-8. Trekk av søknad

Ved trekk av søknad skal tiltakshaver betale en del av gebyret avhengig av hvor langt kommunen har behandlet søknaden. Det fremgår av regulativet hvor mye som skal betales.

§ 1-9. Definisjoner og forklaringer

I denne forskriften menes med:

- a. Pbl: Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- b. SAK: Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften)
- c. TEK: Forskrift om tekniske krav til byggverk (byggteknisk forskrift)
- d. Søknadspliktige tiltak: Tiltak definert i plan- og bygningsloven §§ 20-1, 20-2, 20-3, 20-4.
- e. Grunngebyr: Gebyr som skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse. Grunngebyret skal også dekke tilsynsvirksomhet og ulovlighetsoppfølging.
- f. Saksbehandlingsgebyr: Gebyr som skal dekke oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er avhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse.
- g. Registreringsgebyr: Gebyr som skal dekke arbeidet med oppgavene knyttet til registrering i matrikkelen. Gebyret betales etter per bruksenhet for byggesak og per eiendom for oppmålingsforretning som registreres i matrikkelen.

- h. Tiltaksklasse: Inndeling av oppgaver i tiltaket basert på vanskelighetsgrad, kompleksitet og konsekvenser av mangler og feil, jf. SAK § 9-4.
- i. Matrikkel: Nasjonalt eiendomsregister hvor hver eiendom har et unikt nummer bestående av kommunenummer, gårdsnummer (gnr), bruksnummer (bnr), festenummer (fnr) og seksjonsnummer (snr). Tidligere kalt GAB-registeret (Grunneiendoms-, Adresse- og Bygningsregisteret).
- j. Eiendom: Fast eiendom definert med et eget gårds- og bruksnummer, festenummer og/eller seksjonsnummer i matrikkelen. Seksjon etablert i henhold til lovgivningen om eierseksjoner regnes som selvstendig eiendom.
- k. Bruksenhet: Bygning eller del av bygning (lokale), f.eks. bolig, kontorenhet, verksted og lager.
- l. Boenhet: Bruksenhet som har alle hovedfunksjoner for bolig, slik som stue, kjøkken, soveplass, bad og toalett, har egen inngang og er fysisk atskilt fra øvrige enheter, jf. SAK § 2-2.
- m. Bygningstype: Standardisert kategorisering av den enkelte bygning etter NS-3457. Bygningstyper fra 111 til 199 tilhører bygningshovedgruppe Boligbygning.
- n. Bolig/boligeiendom: Eiendom med bygg som brukes til boligformål, herunder fritidsbolig. Bygningstype 111 – 163 etter NS-3457.
- o. Bruksareal (BRA): Bruksareal for eiendom som er registrert i matrikkelen og beregnet med utgangspunkt i NS-3940.
- p. Anr.: Artikkelnummer (internt til bruk ved fakturering)

§ 1-10. Overgangsbestemmelser

For reguleringsplaner som har hatt oppstartsmøte før 01.01.2017, betales gebyr etter nytt regulativ, inkludert for oppstartsmøte.

Kapittel 2 – Reguleringsplan

§ 2-1. Generelt

Det skal betales gebyr for alle private planforslag for arbeid frem til første gangs behandling. I plansaker faktureres gebyret samtidig med vedtak om offentlig ettersyn. I saker som avsluttes før fullstendig planforslag er lagt frem, eller før offentlig ettersyn, faktureres gebyret når saken avsluttes.

§ 2-2. Timepris

For dem tjenester som ikke omfattes av dette regulativet så gjelder gebyr etter medgått tid. Timesatsen skal dekke støttefunksjoner og administrasjon av tjenesten.

Timepris	Betales per	2020		2021	
		Gebyr		Gebyr	
For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	kr	1 100	kr	1 130

§ 2-3. Trekk eller avvisning av planforslag

Ved trekk, avvisning av planforslag eller manglende oppfølging fra forslagsstiller skal tiltakshaver betale en andel av gebyret avhengig av hvor langt kommunen har kommet i saksbehandlingen.

Trekk av søknad		Betales per	Gebyr
	For søknader som trekkes etter varsel om oppstart men før innsendt planforslag er mottatt	Per planforslag	25 %
	For sak som avsluttes etter påbegynt saksbehandling, men før førstegangsvedtak	Per planforslag	75 %
	For sak som avsluttes etter påbegynt saksbehandling og etter førstegangsvedtak	Per planforslag	100 %

§ 2-4. Oppstartsmøte

Både kommunen og tiltakshaver kan kreve oppstartsmøte. Det skal betales gebyr for hvert oppstartsmøte.

Oppstartsmøte, jf. pbl § 12-8	Betales per	2020		2021	
		Gebyr	Gebyr	Gebyr	Gebyr
Oppstartsmøte	Per møte	kr 32 800	kr 33 690		

§ 2-5. Private planforslag

Reguleringsplan		2020			2021	
		Betales per	Gebyr		Gebyr	Tillegg for areal utover 6 dekar
	Planforslag som er i samsvar med overordnede planer, boligbyggeprogram, teknisk og sosial infrastruktur	Per planforslag	kr 109 300	kr 57 900	kr 112 260	kr 59 470
	Planforslag som ikke er i samsvar med overordnede planer, boligbyggeprogram, teknisk og sosial infrastruktur	Per planforslag	kr 142 100	kr 69 400	kr 145 940	kr 71 280
	Prinsipp saker etter pbl § 12-11, fjerde ledd: Ved behandlingen av regulerings spørsmålet betales et gebyr som kommer til fratrukk i en eventuell senere regulerings sak.	Per planforslag	kr 28 900		kr 29 690	
	Tillegg for areal som avsettes til bebyggelsesformål, maksimalt opp til og med 40.000 m ² BRA for boligformål og opp til og med 20.000 m ² BRA for annet enn bolig. Både eksisterende bebyggelse som skal bli stående og ny bebyggelse regnes med. Det skal betales gebyr for arealer som ligger både over og under terreng.	Per påbegynte 100 m ² BRA	kr 1 000		kr 1 030	

§ 2-7. Utfylling og endring av plan

Ved utfylling og endring av plan skal det betales gebyr. Er endringene så betydelige at søknaden blir å betrakte som ny sak, betales fullt gebyr.

Utfylling eller endring av plan		2020		2021
		Betales per	Gebyr	Gebyr
	Endringer som behandles som ny plan i samsvar med pbl § 12-14 første ledd	Per søknad	Fullt gebyr	
	Mindre endringer i reguleringsplan eller utfyllinger innenfor hovedtrekkene i reguleringsplanen, jf. pbl § 12-14 andre ledd	Per søknad	kr 54 700	kr 56 180

Kapittel 3 – Byggesak

§ 3-1. Generelt

Alle søknadspliktige tiltak etter pbl skal betale grunngebyr, saksbehandlingsgebyr og registreringsgebyr med mindre annet fremgår av regulativet.

§ 3-2. Grunngelybr

Grunngelybrret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse. Grunngelybrret skal også dekke tilsynsvirksomhet, ulovlighetsoppfølging og ferdigattest.

Grunngelybr		Betales per	2020		2021	
			Gelybr	Gelybr	Gelybr	
	Alle søknadspliktige tiltak	Per søknad	kr	8 600	kr	10 040

§ 3-3. Registreringsgelybr

For søknadspliktige tiltak etter pbl skal det betales registreringsgelybr som skal dekke kostnadene knyttet til arbeid som må gjøres i matrikkelen. Arbeid i matrikkelen øker proporsjonalt med antall bruksenheter og det skal betales et registreringsgelybr per bruksenhet.

Registreringsgelybr		Betales per	2020		2021	
			Gelybr	Gelybr	Gelybr	
	Alle søknadspliktige tiltak	Per bruksenhet	kr	1 300	kr	1 520

§ 3-4. Tilsyn

Tilsyn er et viktig virkemiddel for å kontrollere at tiltak gjennomføres i samsvar med bestemmelser gitt i eller med hjemmel i plan- og bygningsloven. Tilsyn skal bidra til bedre gjennomføring av byggeprosesser, avdekke ulovligheter og virke forebyggende. 25 % av grunngelybrret skal dekke kommunens tilsynsvirksomhet.

§ 3-5. Timepris

For tjenester som ikke omfattes av dette regulativet så gjelder et gelybr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner, administrasjon, tilsyn og oppfølging av ulovligheter. Følgende timesats gjelder for byggesak. Gjelder også søknader etter kapittel 18 i pbl.

Timepris		Betales per	Gelybr	Gelybr		
	For tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	kr	2 700	kr	3 160

§ 3-6. Trekk av søknad

Ved trekk av søknad skal tiltakshaver betale en andel av gelybrret avhengig av hvor langt kommunen har kommet i saksbehandlingen.

Trekk av søknad		Betales per	Saks- behandlings- gebyr	Grunngebyr
	For søknader som trekkes før påbegynt saksbehandling	Per søknad	0 %	50 %
	For sak som avsluttes etter påbegynt saksbehandling, men før vedtak	Per søknad	30 %	100 %
	For sak som avsluttes etter påbegynt saksbehandling og etter vedtak	Per søknad	100 %	100 %

§ 3-7. Retur og avvisning av søknad

Ved retur eller avvisning av søknad påløper det gebyr. Dersom søker ikke har komplett søknad etter første brev fra bygningsmyndighetene, påløper halvt grunngebyr for hvert mangelbrev som må skrives. Gebyret faktureres søker.

Retur og avvisning		Betales per	Grunngebyr
	Retur av søknad	Per søknad	100 %
	Ved gjentatte mangler	Per mangelbrev	50 %
	Avvisning av søknad	Per søknad	100 %

Søknaden vurderes returnert dersom den er mangelfull. Se eksempler under:

Retur dersom:

Uten nabovarsel
Søknad som er sendt inn før nabovarselsfrist er gått ut
Manglende tegninger (plan, snitt, fasade, situasjonskart)
Mangelfull ansvarsdekning
Manglende dispensasjonssøknad
Manglende gjennomføringsplan (for tiltak som krever ansvarlig foretak)
Manglende dokumentasjon av privatrettslige forhold

Se SAK kapittel 5 for utfyllende oversikt.

§ 3-8. Ulovlig byggearbeid

For uaktsomme eller forsettlige overtredelser av plan- og bygningsloven som omfattes av pbl § 32-8 kan kommunen ilegge overtredelsesgebyr etter de til enhver tid gjeldende satser i SAK § 16-1. Det vises til pbl § 32-8 og til kapittel 16 i SAK m/veiledning, om utmåling av overtredelsesgebyr. Det vises til pbl § 32-5 om tvangsmulkt ved ulovligheter.

§ 3-9. Forhåndskonferanse

For nærmere avklaring av rammer og innhold i tiltaket kan det holdes forhåndskonferanse mellom tiltakshaver, kommunen og andre berørte fagmyndigheter. Forhåndskonferanse utløser ikke grunngelyr.

		2020		2021	
Forhåndskonferanse etter pbl § 21-1		Betales per	Gebyr		Gebyr
	Første forhåndskonferanse	Per møte	kr	-	kr -
	Gjentatte forhåndskonferanser for samme tiltak	Per møte	kr	13 500	kr 15 760

§ 3-10. Endring

For endring av eksisterende byggesøknad belastes det følgende gebyr. Fornyelse av tidligere godkjent byggesøknad er å betrakte som ny søknad. Nytt gebyr omfatter også grunngelyr og ev. registreringsgebyr.

Endring		Betales per	Gebyr
	Ved mindre endringer av godkjent søknad, som betinger nytt vedtak, betales 50 % av gebyret for ny søknad	Per søknad	50 % av fullt gebyr
	Ved fornyelse av tidligere godkjent byggesøknad betales fullt gebyr.	Per søknad	Fullt gebyr

Kommunen avgjør i hvert tilfelle om det er en mindre eller større endring, og om endringen er så vesentlig at den krever ny søknad. Er endringene så betydelige at søknaden blir å betrakte som ny sak, betales fullt gebyr.

§ 3-11. Saksbehandlingsgebyr for tiltak med krav til ansvarlig foretak

Grunngebør og registreringsgebør kommer i tillegg.

Saksbehandlingsgebør for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 a og b		Betales per	2020		2021	
			Gebyr	Gebyr	Gebyr	Gebyr
Boliger:						
	Bolig og fritidsbolig med inntil 2 boenheter	Per søknad	kr	23 950	kr	23 950
	Rekkehus, kjedehus og andre småhus	Per boenhet, oppad til 10 boenheter pr bygg	kr	7 000	kr	7 000
	Store boligbygg	Per boenhet, oppad til 20 boenheter pr bygg	kr	8 000	kr	12 000
	Tilbygg, påbygg, garasje mv. til bolig	Per søknad	kr	10 000	kr	11 670

Saksbehandlingsgebør for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 a og b		Betales per	2020		2021					
			Areal < 250 m ² BRA	Areal >= 250 m ² BRA	Areal < 250 m ² BRA	Areal >= 250 m ² BRA				
Annet enn bolig:										
	Industri- og næringsbygg	Per søknad	kr	70 000	kr	98 000	kr	81 690	kr	114 370
	Fiskeri- og landbruksbygg	Per søknad	kr	31 882	kr	35 882	kr	37 210	kr	41 880
	Kontor- og forretningsbygg	Per søknad	kr	70 000	kr	98 000	kr	81 690	kr	114 370
	Samferdsels- og kommunikasjonsbygg	Per søknad	kr	70 000	kr	98 000	kr	81 690	kr	114 370
	Hotell- og restaurantbygg	Per søknad	kr	70 000	kr	98 000	kr	81 690	kr	114 370
	Kultur- og forskningsbygg	Per søknad	kr	70 000	kr	98 000	kr	81 690	kr	114 370
	Helsebygg	Per søknad	kr	70 000	kr	98 000	kr	81 690	kr	114 370
	Fengsels-, beredskapsbygg mv.	Per søknad	kr	70 000	kr	98 000	kr	81 690	kr	114 370
	Andre konstruksjoner eller anlegg	Per søknad	kr	39 085	kr	46 085	kr	45 620	kr	53 790

Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 a og b		Betales per	Areal < 100 m2 BRA	Areal >= 100 m2 BRA	Areal < 100 m2 BRA	Areal >= 100 m2 BRA
	Tilbygg, påbygg mv. for annet enn bolig	Per søknad	kr 10 000	kr 15 000	kr 11 670	kr 17 510

Fasadeendring

Grunngebyr kommer i tillegg.

			2020	2021
Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 c		Betales per	Gebyr	Gebyr
	Fasadeendring	Per søknad	kr 7 100	kr 8 290
	Fasadeendring på bygg, konstruksjon eller anlegg som er fredet eller vernet	Per søknad	kr 12 500	kr 14 590

Bruksendring eller vesentlig utvidelse eller vesentlig endring av tidligere drift av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

			2020	2021
Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 d		Betales per	Gebyr	Gebyr
	Bruksendring mv. med endring av bygning, tekniske installasjoner mv.	Per søknad	kr 10 000	kr 11 670
	Bruksendring mv. uten endring av bygning, tekniske installasjoner mv.	Per søknad	kr 6 000	kr 7 010

Rivning av tiltak som nevnt i pbl § 20-1 a

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

		2020		2021	
Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 e		Betales per	Gebyr	Gebyr	
	Rivning mv. av bygg, konstruksjon, anlegg med kulturminneinteresse	Per tiltak	kr 13 500	kr	15 760
	Rivning mv. av andre bygg, konstruksjoner og anlegg	Per tiltak	kr 8 100	kr	9 460

Oppføring, endring eller reparasjon av bygningstekniske installasjoner

Tiltak etter denne bestemmelsen utløser ikke grunngebyr.

		2020		2021	
Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 f		Betales per	Gebyr	Gebyr	
	Sanitærinstallasjoner, ventilasjons-/sprinkler-/antenne-/solcelleanlegg, heis, skorstein, ildsted, forstøtningsmur, svømmebasseng, dam/brønn og lignende	Per tiltak	kr 3 800	kr	4 440

Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i boliger samt annen ombygging som medfører fravikelse av bolig

Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

		2020		2021	
Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 g		Betales per	Gebyr	Gebyr	
	Oppdeling eller sammenføring av bruksenheter i bolig mv.	Per søknad	kr 19 650	kr	22 940

Oppføring av innhegning mot veg, plassering av skilt- og reklameinnretninger

Hvor nedenstående tiltak inngår i søknad etter pbl kapittel 20, skal det ikke kreves separat gebyr. Tiltak etter denne bestemmelsen utløser ikke grunngebyr eller registreringsgebyr.

		2020		2021	
Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 h og i		Betales per	Gebyr	Gebyr	
	Innhegning mot veg	Per tiltak	kr 4 800	kr	5 610
	Enkelt skilt eller reklame	Per tiltak	kr 4 800	kr	5 610
	Skiltplan med flere enn to skilt	Per søknad	kr 15 000	kr	17 510

Plassering av midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg

Grunngebyr kommer i tillegg.

		2020		2021	
Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 j		Betales per	Gebyr	Gebyr	Gebyr
	Plassering av midlertidige bygninger mv. som skal stå i mer enn 2 år	Per søknad	kr 15 000	kr	17 510

Vesentlig terrenginngrep

Grunngebyr kommer i tillegg.

		2020		2021	
Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 k		Betales per	Gebyr	Gebyr	Gebyr
	Vesentlige terrenginngrep.	Per søknad	kr 22 000	kr	25 680
	Masseuttak/-mottak og større utomhusanlegg	Per søknad	kr 50 000	kr	58 350

Anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass

Grunngebyr kommer i tillegg.

		2020		2021	
Saksbehandlingsgebyr for tiltak etter pbl § 20-3, jf. § 20-1 l		Betales per	Gebyr	Gebyr	Gebyr
	Anlegg av veg, parkeringsplass og landingsplass	Per søknad	kr 16 300	kr	19 030

§ 3-12. Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak

For søknadspliktige tiltak som behandles iht. pbl § 20-1 m. Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

		2020		2021	
Fradeling mv., jf. pbl § 20-1 m		Betales per	Gebyr	Gebyr	Gebyr
	Opprettelse av grunneiendom, herunder søknad om fradeling av grunneiendom og innløsning av festetomt (deling) som er i samsvar med grenser fastsatt i godkjent reguleringsplan	Per søknad	kr 21 600	kr	25 210

For søknadspliktige tiltak som behandles iht. pbl § 20-1, jf. § 20-4 og tiltak som kan forestås av tiltakshaver jf. SAK §§ 3-1, 3-2 skal det betales følgende gebyr. Grunngebyr og registreringsgebyr kommer i tillegg.

		2020		2021	
Saksbehandlingsgebyr for tiltak uten krav til ansvarlig foretak, jf. pbl § 20-4		Betales per	Gebyr	Gebyr	Gebyr
	Mindre tiltak på bebygd eiendom som garasjer, uthus og tilbygg, jf. SAK § 3-1 a og b	Per tiltak	kr 13 500	kr	15 760

Bruksendring fra tilleggsdel til hoveddel eller omvendt innenfor en bruksenhet, jf. SAK § 3-1 c	Per tiltak	kr	18 900	kr	22 060
Skilt- og reklameinnretninger etter SAK § 3-1 d (grunngbyr og registreringsgebyr kommer ikke i tillegg)	Per tiltak	kr	10 800	kr	12 610
Alminnelige driftsbygninger i landbruket, jf. SAK § 3-2	Per tiltak	kr	15 000	kr	17 510

§ 3-13. Andre vurderinger

Andre vurderinger utløser ikke grunngebyr og registreringsgebyr.

		2020		2021	
Andre vurderinger		Betales per	Gebyr	Gebyr	
Samtykke til plassering av mindre tiltak som ellers er unntatt søknadsplikt, pbl § 29-4, jf. SAK § 4-1 c	Per tiltak	kr	4 900	kr	5 720
Fravik fra TEK for eksisterende byggverk, pbl § 31-2, 4. ledd,	Per tiltak	kr	24 500	kr	28 600

§ 3-14. Igangsettingstillatelse

For ett-trinn søknader er igangsettingstillatelse inkludert i gebyret. For søknader som søkes i to trinn skal det betales gebyr etter følgende satser.

		2020		2021	
Igangsettingstillatelse		Betales per	Gebyr	Gebyr	
Igangsettingstillatelse	Per søknad	kr	22 500	kr	26 260

§ 3-15. Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest

Midlertidig brukstillatelse og søknad om ferdigattest utløser ikke grunngebyr. Ferdigattest medfører registreringsgebyr.

		2020		2021	
Midlertidig brukstillatelse og ferdigattest		Betales per	Gebyr	Gebyr	
Anmodning om midlertidig brukstillatelse og ferdigattest innen fastsatt frist i midlertidig brukstillatelse omfattes av allerede gitt søknadsgebyr for tiltaket og belastes ikke med nytt gebyr	Per søknad	kr	-	kr	-
For søknad om ferdigattest for saker med opprinnelig søknadsdato i perioden mellom 1998 til 2010	Per søknad	kr	7 500	kr	8 760
Midlertidig brukstillatelse for øvrig	Per søknad	kr	7 500	kr	8 760

§ 3-16. Dispensasjonssøknad

For søknad om dispensasjon iht. pbl § 19-1.

Dispensasjon		Betales per	2020		2021	
			Gebyr	Gebyr	Gebyr	Gebyr
	Dispensasjon som krever politisk behandling	Per forhold	kr	65 000	kr	65 000
	Dispensasjon fra arealplan som avgjøres administrativt	Per forhold	kr	25 000	kr	25 000
	Dispensasjon fra annet enn arealplan som avgjøres administrativt	Per forhold	kr	7 500	kr	8 760

Kapittel 4 - Oppmåling

§ 4-1. Generelt

Alle oppmålingsforretninger etter matrikkellova skal betale grunngebyr, saksbehandlingsgebyr og registreringsgebyr med mindre annet fremgår av regulativet. Det betales gebyrer som gjelder på rekvisisjonstidspunktet.

§ 4-2. Grunngebyr

Grunngebyret skal dekke de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av tiltakets kompleksitet og størrelse. Det skal betales nytt grunngebyr når tinglysingsmyndigheten har avvist en sak for registrering, og kommunen må fremsende denne på ny etter korrigering, og feil eller mangel kan tilskrives søker.

Grunngebyr		Betales per	2020		2021	
			Gebyr	Gebyr	Gebyr	Gebyr
	Tiltak etter matrikkelloven	Per søknad	kr	12 308	kr	12 840

§ 4-3. Registreringsgebyr

For søknadspliktige tiltak skal det betales registreringsgebyr som skal dekke kostnadene knyttet til arbeid som må gjøres i matrikkelen. Arbeid i matrikkelen øker proporsjonalt med antall eiendommer og det skal betales et registreringsgebyr per gårds-/bruks-/feste- og/eller seksjonsnummer som registreres.

Registreringsgebyr		Betales per	2020		2021	
			Gebyr	Gebyr	Gebyr	Gebyr
	Alle søknadspliktige tiltak som registreres i matrikkelen	Per eiendom	kr	1 119	kr	1 170

§ 4-4. Timepris

For de tjenester som ikke omfattes av dette regulativet så gjelder et gebyr etter medgått tid. Timesatsen dekker blant annet saksbehandling, støttefunksjoner og administrasjon. Følgende timesats gjelder for oppmålingstjenester.

Timepris	Betales per	2020		2021	
		Gebyr	Gebyr	Gebyr	Gebyr
For de tjenester som ikke faller inn under regulativbestemmelsene	Per time	kr 1 033		kr 1 080	

§ 4-5. Tinglysing av bruks- og veiretter mv.

Utarbeidelse av privatrettslige dokumenter for tinglysing av bruks- og veiretter mv betales etter medgått tid etter gjeldende timepris fastsatt i § 4-4.

§ 4-6. Avbrutt forretning

Ved avbrutt forretning skal tiltakshaver betale grunngebyr etter § 4-2.

§ 4-7. Saksbehandlingsgebyr for oppmålingsforretninger

Oppmålingsforretning skal betales etter følgende matrise. Samlet areal i søknaden avgjør hvilket arealintervall som skal benyttes.

Oppmålingsforretning	2020				2021			
	Per grensepunkt	Per grensepunkt, inntil 1.000 m ²	Per grensepunkt, 1.000 til 5.000 m ²	Per grensepunkt, over 5.000 m ²	Per grensepunkt	Per grensepunkt, inntil 1.000 m ²	Per grensepunkt, 1.000 til 5.000 m ²	Per grensepunkt, over 5.000 m ²
Kontorforretning:								
Koordinatfestet og/eller detaljregulert eiendom		kr 1 678	kr 2 238	kr 2 870		kr 1 760	kr 2 340	kr 3 000
Andre oppmålingsforretninger:								
Eiendom som ikke er koordinatfestet og detaljregulert		kr 2 238	kr 2 797	kr 3 444		kr 2 340	kr 2 920	kr 3 600
Grensearrondering og tilleggsareal		kr 2 238	kr 2 797	kr 3 444		kr 2 340	kr 2 920	kr 3 600
Grensepåvisning av tidligere koordinatfestede grenser		kr 559	kr 1 119	kr 1 722		kr 590	kr 1 170	kr 1 800
Punktfeste	kr 4 476				kr 4 670			

§ 4-8. Andre gebyrer

		2020		2021	
Andre gebyrer uten grunnegebyr		Betales per	Gebyr	Gebyr	Gebyr
	Arealoverføring*	Per søknad	kr 6 888	kr	7 190
	Utarbeidelse av matrikkelbrev (uten grunnegebyr)	Per søknad	Etter kartverkets priser	Etter kartverkets priser	

*Arealoverføring krever samme tillatelse som en fradeling. Det må gjennomføres en oppmålingsforretning og det skal forskuddsbetales dokumentavgift etter statens satser pr nå 2.5 %. Avgiftsberegningsgrunnlaget må bekreftes av uhildet takstmann.

Kapittel 5 - Eierseksjonering

		2020		2021	
Eierseksjonering		Betales per			
	Seksjoneringssaker uten befarung	Per søknad	kr 8 306	kr	9 140
	Seksjoneringssaker med befarung	Per søknad	kr 13 843	kr	15 230

Kap. 6 Gebyrer utenfor selvkostområdene

		2020		2021	
Situasjonskart		Betales per	Pris	Pris	Pris
	Produksjon og oversendelse	stk.	kr 3 948	kr	4 060

		2020		2021	
Informasjon til eiendomsmeglere		Betales per	Pris	Pris	Pris
	Produksjon og oversendelse av informasjon		kr 1 839	kr	2 190
	Bekreftet kopi av målebrev		kr 264	kr	280
	Matrikkelbrev – som postekspederes		kr 264	kr	280

Tinglysing - Statens satser		Betales per	Pris	Pris
	Tinglysing - Statens satser		kr 525	

		2020		2021	
Utplotting / kopiering av tekniske kart		Papir	Transparent	Papir	Transparent
	A4	kr 14	kr 106	kr 20	kr 110
	A3	kr 30	kr 128	kr 40	kr 140
	A2	kr 60	kr 233	kr 70	kr 240
	A1	kr 102	kr 370	kr 110	kr 380
	70 X 90	kr 116	kr 488	kr 120	kr 510

(evt. kostnad etter regning fra kopieringsfirma)

		2020		2021	
Distribusjon av digitale plandata		Kr		Kr	
	0 – 5 daa	kr 1 261	Fast minstepris	kr 1 295	Fast minstepris
	5 – 60 daa	kr 42	per daa utover 5 daa	kr 43	per daa utover 5 daa
	60 daa -	kr 3 718	Fast maksimalpris	kr 3 818	Fast maksimalpris

		2020	2021
Salg av Geovekst-data		Priser	Priser
	Salg av Geovekst-data	Pris i hht. Statens kartverks satser	Pris i hht. Statens kartverks satser
	For konvertering til DXF-format betales	Kr 1/daa	Kr 1/daa
	Arealoversikter – grunneierlister	Betales etter medgått tid	Betales etter medgått tid

		2020		2021	
Fargekopiering		Pris		Pris	
	A4	kr	23	kr	25
	A3	kr	43	kr	44
	A2	kr	146	kr	150
	A1	kr	302	kr	311
	A0	kr	602	kr	618

		2020		2021	
Landbruk – salg av kart og arealdata		Pris		Pris	
	Kart over eiendommen	kr	195	kr	200
	Seksjoneringssaker med befarig	kr	648	kr	666
	Kart med utdrag av jordregister	kr	648	kr	666
	Kart med sammendrag av skogbruksplandata	kr	648	kr	666
	Kart med sammendrag av skogbruksplandata og utdrag av jordregister	kr	986	kr	1 014

		2020		2021	
Deling og konsesjon		Betales per		Betales per	
	Deling etter jordloven	kr	2 000	kr	2 000
	Konsesjonsbehandling pr søknad	kr	5 000	kr	5 000